

วารสารธรรมเพื่อชีวิต Journal of Dhamma for Life

(Peer-reviewed & Open Access Journal)

ปีที่ 30 ฉบับที่ 2 (เมษายน – มิถุนายน 2567)

Volume 30 No.2 (April – June 2024)

Original photoshoot by Journal of Dhamma for Life

INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

Approved by TCI During 2023-2024

สารจากบรรณาธิการ

วารสารฉบับนี้ เป็นปีที่ 30 ฉบับที่ 2 (เมษายน – มิถุนายน 2567) ของการดำเนินงานวารสารธรรมเพื่อชีวิต ซึ่งวารสารได้ดำเนินการรับใช้สังคมด้วยการเผยแผ่คำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนากับสหศาสตร์ และส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการวิจัย และวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ และนิสิตนักศึกษาตลอดจนบุคคลภายนอกที่สนใจ ได้มีโอกาสนำเสนอเผยแผ่ผลงานวิชาการและงานวิจัยในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อีกทั้งแขนงวิชาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระพุทธศาสนา ปรัชญา ศิลปะ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การจัดการบริหารธุรกิจ พัฒนาสังคมและการศึกษา ภายใต้สหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเพื่อเป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานด้านวิชาการ ประสบการณ์ และเป็นแหล่งอ้างอิงในการเผยแพร่บทความของนักวิจัย นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาและบุคคลทั่วไปที่สนใจ

ขอขอบคุณสมาชิกทุกท่านที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของวารสารธรรมเพื่อชีวิตเป็นอย่างดี ทั้งผู้แต่งที่ส่งบทความงานวิจัยและงานวิชาการเข้ามาเพื่อเผยแพร่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาสละเวลาในการประเมินบทความงานวิจัยและงานวิชาการ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพของงานให้ดียิ่งขึ้น ทั้งหมดนี้มีส่วนเป็นอย่างมากในการพัฒนาผลงานวิชาการและช่วยให้ผลงานได้รับการเผยแพร่อย่างมีคุณภาพทางวิชาการ ต่อไป

พระสุทธิสารเมธี, ผศ.ดร.

บรรณาธิการบริหาร

วัตถุประสงค์ของวารสาร (Aims of the Journal)

วารสารธรรมเพื่อชีวิตเป็นวารสารวิชาการมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อเผยแพร่สาระธรรมของมูลนิธิพุทธศาสนศึกษา 2) เพื่อพัฒนาวารสารให้มีคุณภาพทางด้านวิชาการและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) 3) เพื่อเป็นวารสารที่ได้มาตรฐานสำหรับตีพิมพ์ผลงานของสมาชิกมูลนิธิและบุคคลทั่วไป

ขอบเขตเนื้อหาการตีพิมพ์ (Scope of the Journal)

ขอบเขตเนื้อหาที่วารสารเปิดรับ ได้แก่ 1) ด้านพระพุทธศาสนา 2) ด้านปรัชญา ภาษา ศิลปวัฒนธรรม 3) ด้านรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ 4) ด้านเศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ 5) ด้านศึกษาศาสตร์ ครุศาสตร์ รวมถึงสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

รูปแบบการการตีพิมพ์ (Process of Publication)

กองบรรณาธิการให้ความสำคัญต่อกระบวนการจัดทำวารสาร ตั้งแต่การคัดเลือกบทความ การประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีอย่างน้อยบทความละ 3 ท่าน ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ โดยเป็นการประเมินในรูปแบบการปกปิดชื่อผู้ประเมินและผู้เขียน (Double-blind Peer Review) และบทความต้นฉบับต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากกองบรรณาธิการหรือผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น

ภาษาที่รับตีพิมพ์ (Languages)

ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

การกำหนดตีพิมพ์ (Publication Frequency)

กำหนดเผยแพร่ปีละ 4 ฉบับ (ราย 3 เดือน)

ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม

ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน

ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน

ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ

พระสุทธิสารเมธี, ผศ.ดร. มุลนิธิพุทธศาสนศึกษา วัดบวรณศิริมัตยาราม

กองบรรณาธิการ

พระครูศรีสุทธิชัยากร, ดร. มุลนิธิพุทธศาสนศึกษา วัดบวรณศิริมัตยาราม

พระมหาวิรัชชัย วีระชโย มุลนิธิพุทธศาสนศึกษา วัดบวรณศิริมัตยาราม

รศ. ดร.บุญร่วม คำเมืองแสน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รศ. ดร.สุขุมพงศ์ ชาญนวงศ์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

ผศ. ดร.สมบุญ วัฒนนะ วิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

ผศ. ดร.สุณี เวชประสิทธิ์ คณะพยาบาลศาสตร์ก่อการุณย์
มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช

ผศ. ดร.ฉัตรวิญญู องค์กรสิงห์ วิทยาลัยนวัตกรรมการสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต

ดร.พนัชนพพรณ โพธิสถิรวางกูร สมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

อ. ดร.เพ็ญศรี บางบอน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยชินวัตร

อ. ดร.ประภาส แก้วเกตุพงษ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อ. ดร.สุรัชย์ พุดชู คณะศาสนาและปรัชญา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อ.สุประภา ศรีทอง มุลนิธิพุทธศาสนศึกษา วัดบวรณศิริมัตยาราม

อ.แม่ชีเนตรนภา สุทธิรัตน์, ดร. คณะศาสนาและปรัชญา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ฝ่ายประสานงานและจัดการ

ดร.สิริพร คลองชีพ คณะศาสนาและปรัชญา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ฝ่ายกฎหมาย

นายเกริกชัย สัมเขียวหวาน มุลนิธิพุทธศาสนศึกษา วัดบวรณศิริมัตยาราม

ฝ่ายออกแบบปกและจัดรูปเล่ม

พระมหาวิรัชชัย วีระชโย มุลนิธิพุทธศาสนศึกษา วัดบวรณศิริมัตยาราม

อ. ดร.สุรัชย์ พุดชู คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สารบัญ (Content)		
สารจากบรรณาธิการ		a
สารบัญ		d
1. The Study of Public Relations Media Accessibility for People in Different Generations		1-14
Kornakmol Chungsamran, Sirikarn Keawkongthong, Chalernporn Pujasutaros, Chalipa Dulyakorn		
2. Research on the Historical Inheritance and Cultural Characteristics of Guhu in Guangxi		15-25
Hao Wu		
3. Study on the Change, Inheritance and Development of Chinese Folk Song Culture Taking Local Intangible Cultural Heritage Sangzhi Folk Songs as an Example		26-39
Yalan Zhao, Asst.Prof.Dr.Phakamas Jirajarupat, Prof.Dr.Yinghua Zhang		
4. Assessing Determinants of Public Perception on Satellite Internet in Thailand		40-51
Yarnaphat Shaengchart, Supin Chaisiripaibool, Tanpat Kraiwanit		
5. The Impact of Fintech on the Financia Services of Commercial Banks in China		52-63
Lu Pang, Anong Rungsuk		
6. The Development of Police Management on Mass Shooting Incident: A Case Study of Korat Shooting Incident		64-74
Acting.Capt.Gitthanathat Itthipatpanya		
7. Factors Affecting Knowledge and Understanding of the Laws by Factory Entrepreneurs Related to Factory or Machine Inspections Using Private Inspectors		75-89
Thitaree Karunrak, Assis.Prof.Dr.Waranon Kongsong, Dr.Teeradej Snongtaweeporn, Dr.Chaiwat Pooworakulchai		

-
8. Contributions of Engagement in Innovative Behavior, Self-Efficacy, and Entrepreneurial Environment Experience to the Entrepreneurial Innovative Capability of University Students 90-105
[Yang Peng, Xuemei Sun](#)
 9. Artistic Characteristics and Themes Analysis of Guangxi Jinxiu Yao Folk Songs 106-119
[Cailing He, Assist.Prof.Dr.Rungkiat Siriwongsuwan](#)
[Prof.Dr.Lingling Liu](#)
 10. The Current Status and Development Suggestions of the Inheritance of Guangxi Jinxiu Yao Folk Songs 120-134
[Cailing He, Assist.Prof.Dr. Rungkiat Siriwongsuwan](#)
[Prof.Dr.Lingling Liu](#)
 11. Evaluation of the Ministry of Finance's Policy on "Half-Paid" Project on Public Satisfaction: Case Studies in Bangkok and the Surrounding Area 135-150
[Pramemanut Pochanasomboon](#)
 12. Cultivating the Healthy Habits in the Four Requisite Consumption According to Buddhaddhamma 151-164
[Sarawut lang-Im, Assoc. Prof. Dr. Suvin Ruksat](#)
 13. Work Efficiency of Employees of Government Housing Bank, Head Office 165-175
[Anuruk Numalijun, Dr.Theerakorn Udomratanamanee](#)
 14. Effect of Health Promotion Program for Promoting Health Self-Care Behaviors among Older Adults Hypertension at the Examination and medication, Yang Health Promotion Hospital, Sikhorphum district, Surin Provin 176-192
[Vallaya Yangngam](#)
 15. Study the Perception and Understanding of the Use of the Application GHB ALL BFRIEND in Submitting a Debt Reconciliation Application by a Government Housing Bank Loan Employee Bangkok and Metropolitan Branch Department 193-204
[Natthawat Homchan, Dr.Suthawan Chirapanda](#)

16. The Integration Value of Phra Buddha Chinnarat That Influences Lives of Thai People 205-220
Phar Boonlayadej Techapunyo (Chanhom),
Asst.Prof.Dr.Boonruam Khammuangsaen,
Dr.Kitsuchin Ponsen
17. Research on Inheritance and Development Path of Eight Immortals Wind and Percussion Music of Zhuang in Guangxi, China 221-233
Qing Ning, Asst.Prof.Dr.Chutima Maneewattana,
Prof.Dr.Lingling Liu
18. Preventive Measures and Safety Management in Construction A Case Study of Construction Work in Nonthaburi Municipality 234-255
Hirun Khunasangiamporn, Asst.Prof.Waranon Kongsong,
Teeradej Snongtaweepon, Chaiwat Pooworakulchai,
Sathian Charoenrien
19. Study of Guidelines for Designing Irrigation Weirs of the Royal Irrigation Department Luang Chumchon Weir Project Mae Van Subdistrict, Phrao District, Chiang Mai Province 256-269
Chanida Sirikulpitak, Waranon Kongsong,
Dr.Teeradej Snongtaweepon, Dr.Chaiwat Pooworakulchai
20. Promoting Commercial Security According to Mangala Sutta Principles 270-283
Anusorn Sornton, Phra Srivinayaphon, Dr.
21. Characteristics Development of News Commentators in the Digital Era in which the research objectives were as follows; 1.To explore the difference in the modes of communication across different media in the digital era 284-302
Dai Jianping, Asst.Prof.Dr.Sukanya Buranadechachai,
Dr.Sakdina Boonpiam
22. Marketing Communication for Online Documentary “The Story of Chuan” 303-318
Fu Wanju, Sukanya Buranadechachai, Dr.Sakdina Boonpiam

23. Characteristics Development of News Commentators in the Digital Era 319-347
Song Qiuyi, Assoc.Prof.Dr.Sukanya Buranadechachai,
Dr.Sakdina Boonpiam
24. Studying ways to increase satisfaction with the application GHB ALL BFRIEND of customers Debt Management Department Bangkok and Surrounding areas 348-365
Aunchalee Phosakha, Dr.Suthawan Chirapanda
25. How to Love Without Suffering 366-375
Acting Capt.Sanya Klund-ngam, Assoc.Prof.Dr.Boonruam
Khammuangsaen
26. A Study on the Inheritance and Development Strategy of Traditional Yingge Dance in Chaoshan Folklore (Analysis based on SWOT model) 376-390
Xiaobing Wang, Asst.Prof.Dr.Chutima Maneewattana
Prof.Dr.Qianqiu Jin
27. Yingge Dance is not from Guzi Yangge (Comparative analysis based on dance ecology) 391-407
Xiaobing Wang, Asst.Prof.Dr.Chutima Maneewattana
Prof.Dr.Qianqiu Jin
28. Community participation in waste management, case study Bang Rak Noi Subdistrict Community Mueang District, Nonthaburi Province 408-417
Dr.Pinavet Kongyoungyune, Dr.Rungradit Kongyoungyune
Thakon Sawadikamthorn
29. Role of Foreign and the Economic Development of Thailand 418-430
Danai Urairat
30. Analysis of Intangible Cultural Heritage Inheritance and Influencing Factors from the Perspective of Social Change: A Case Study of 'the Zhuang Ethnic Eight Immortals Wind and Percussion Music' in Northwest Guangxi, China 431-448
Qing Ning, Asst. Prof. Dr.Chutima Maneewattana
Prof. Dr.Lingling Liu

Original Research Article

การศึกษาการเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของคนแต่ละช่วงอายุ

The Study of Public Relations Media Accessibility for People in Different Generations

กรกมล จิ่งสำราญ^{1*}, สิริกานต์ แก้วคงทอง², เฉลิมพร ปัญจาสุธารส³, ชลิพา ดุลยากร⁴Kornkamol Chuengsamran^{1*}, Sirikarn Keawkongthong²,Chalernporn Pujasutaros³, Chalipa Dulyakorn⁴

ARTICLE INFO

Name of Author & Corresponding Author:*

1. กรกมล จิ่งสำราญ*

Kornkamol Chuengsamran

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
Educator, Senior Professional Level,
Office of the Education Council,
Ministry of Education, ThailandEmail: kornkamol.chu@gmail.com

2. สิริกานต์ แก้วคงทอง

Sirikarn Keawkongthong

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
Educator, Practitioner Level, Office of
the Education Council, Ministry of
Education, ThailandEmail: sirikarn.kea@gmail.com

3. เฉลิมพร ปัญจาสุธารส

Chalernporn Pujasutaros

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
Educator, Practitioner Level, Office of
the Education Council, Ministry of Education,
ThailandEmail: chalernporn.puj@gmail.com

4. ชลิพา ดุลยากร

Chalipa Dulyakorn

ผู้ร่วมก่อตั้งบริษัท อินสครู จำกัด
Co-founder insKru Co., Ltd.E-mail: onec.part@gmail.com

ABSTRACT

The study of public relations media accessibility for people in different generations was quantitative research. The data were collected from people in different generations including generation (Gen) X, Y and Z, in total of 758. The sample who is in the education sector was 631 and the rest were from other sectors. The research instrument was a questionnaire towards the behavior of access to social media for people in different generations. The collected data were analyzed by using frequency and content analysis. The results were 1) Facebook was the most access by people who are from the education field in all generations except, Gen Z that preferred Instagram. Whereas, LINE was mostly used by the sample who are from other sectors. 2) The mobile phone was the device that people from all generations and sectors preferred. 3) The purpose of using public relations media for people in education field was to update the information and news except, Gen Z, the use of media was for entertaining. Whereas, the purpose of using social media for people from other sectors was for entertaining except Gen B, the purpose was for searching information. 4) Beside Gen B, Website was normally used for searching information. Interestingly, Gen B in other field accessed to YouTube for searching information and 5) Facebook was accessed by people who are in the education sector for up-skill and re-skill. While, people from other sectors trended to use YouTube for up-skill and re-skill except, Gen X which preferred both Website and Facebook.

คำสำคัญ

การเข้าถึง; สื่อประชาสัมพันธ์; สื่อสังคมออนไลน์; ช่วงอายุ

Keywords:

Accessibility; Public Relations Media; Social Media; Generation

Article history:

Received: 20/12/2023

Revised: 16/02/2024

Accepted: 13/03/2024

Available online: 22/04/2024

How to Cite:

Chuengsamran, K., Keawkongthong, S., Pujasutaro, C. & Dulyakorn, C. (2024). The Study of Public Relations Media Accessibility for People in Different Generations. *Journal of Dhamma for Life*, 30(2), 1-14.

บทคัดย่อ

การศึกษาการเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของคนแต่ละช่วงอายุเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) จากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละช่วงอายุ ได้แก่ กลุ่ม Generation B (Gen B) กลุ่ม Gen X กลุ่ม Gen Y และกลุ่ม Gen Z รวมทั้งสิ้น 758 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษากว่า 631 คน และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นจำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามพฤติกรรมการเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของคนในแต่ละช่วงอายุ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยมีผลการวิจัยตามประเด็นการศึกษา ดังนี้ 1) สื่อสังคมออนไลน์ที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษามิชอบเลือกใช้ในปัจจุบัน คือ Facebook ยกเว้นกลุ่ม Gen Z ที่นิยมใช้ Instagram ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นนิยมเลือกใช้ LINE 2) อุปกรณ์สำหรับการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ทั้งกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นทุกช่วงอายุนิยมใช้โทรศัพท์สำหรับการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ 3) จุดประสงค์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษามิชอบใช้ คือ อัปเดตข้อมูลและรับข่าวสาร ยกเว้นกลุ่ม Gen Z ที่มีจุดประสงค์เพื่อความบันเทิง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นทุกช่วงอายุนิยมใช้จุดประสงค์เพื่อความบันเทิง ยกเว้นกลุ่ม Gen B ที่ใช้เพื่อค้นหาข้อมูล 4) สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้สำหรับการค้นหาข้อมูลทั้งกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษาและ กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นทุกช่วงอายุนิยมใช้ Website สำหรับการค้นหาข้อมูล ยกเว้นกลุ่ม Gen B ที่มีอาชีพอื่นใช้ YouTube สำหรับการค้นหาข้อมูล และ 5) การใช้สังคมออนไลน์เพื่อรับความรู้ใหม่ ๆ / เพิ่มทักษะให้กับตนเอง โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษามิชอบใช้ Facebook ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นทุกช่วงอายุนิยมใช้ YouTube ยกเว้นกลุ่ม Gen X ที่นิยมใช้ Website และ Facebook

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาคุณภาพการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ตอบโจทย์การพัฒนาหรือความต้องการของประชาชนในพื้นที่ การจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รวมทั้งระบบนิเวศการเรียนรู้ยังไม่เอื้อต่อการพัฒนาให้คนไทยเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและการลงทุนทางการศึกษาด้วยเม็ดเงินจำนวนมาก แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษากลับเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566) ด้วยเหตุดังกล่าว รัฐบาลและหน่วยงานทางการศึกษาจึงถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ที่ยึดโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน ท้องถิ่น และได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580) เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาประเทศทุกด้าน รวมถึงการยกระดับความสำคัญประเด็น “ระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์” โดยมีการกำหนดเรื่องระบบนิเวศการเรียนรู้ไว้ในแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564) และให้ความสำคัญกับการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) โดยคณะผู้วิจัยได้เล็งเห็นปัญหาและความสำคัญข้างต้น เช่นเดียวกันจึงดำเนินการศึกษาวิจัยและพัฒนาเรื่องระบบนิเวศการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2564 – 2565 ได้ดำเนินการศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของคนไทย 4.0 ซึ่งผลจากการศึกษาทำให้ค้นพบ 6 ปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย (1) การเปลี่ยนกรอบความคิด (2) ความพร้อมของบุคลากร/องค์กร ในการทำหน้าที่ 4 บทบาท คือ ผู้สอน โค้ช ผู้อำนวยความสะดวก ที่ปรึกษา (3) สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยียุคใหม่ (4) วิธีการเรียนรู้/เนื้อหาการเรียนรู้ (5) วัฒนธรรมการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม และ (6) ความยืดหยุ่นและทางเลือกที่หลากหลาย ในเส้นทางการเรียนรู้ของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566) และได้มีการประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ ความเข้าใจไปยังกลุ่มเป้าหมาย สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาในทุกประเภทและระดับให้เกิดการรับรู้ มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน เพื่อให้สามารถจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เอื้อและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา ผู้เรียนไปสู่การเป็นคนไทย 4.0 อันมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ได้แก่ การเป็นผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และพลเมืองที่เข้มแข็ง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2565)

อย่างไรก็ดี กลุ่มเป้าหมายรวมถึงทุกภาคส่วนของสังคมยังไม่สามารถเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศการเรียนรู้ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้มากนัก ซึ่งสะท้อนจากสื่อสิ่งพิมพ์ที่ สกศ. ผลิตและเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงานฯ (www.onec.go.th) ระหว่างปี 2564 – 2565 มียอดผู้เข้าศึกษา และดาวน์โหลดน้อยกว่า 500 ครั้ง มีเพียงรายงานการศึกษา “สภาพการจัดนิเวศการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทประเทศไทย” ที่ตีพิมพ์ในปี 2564 เท่านั้นที่มียอดเข้าศึกษาและดาวน์โหลด 744 ครั้ง ซึ่งถือว่าเป็นยอดที่น้อย เช่นเดียวกัน รวมถึงเมื่อมีการลงพื้นที่และสอบถามหน่วยงานในระดับปฏิบัติถึงประเด็นระบบนิเวศการเรียนรู้ สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีความรู้ ความเข้าใจ ที่น้อยมากเกี่ยวกับระบบนิเวศการเรียนรู้ ดังนั้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาโดยคณะผู้วิจัยจึงตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงดำเนินการศึกษาการเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของคนแต่ละช่วงอายุทั้ง Gen B คือ กลุ่มคนที่เกิดในช่วงปี 2489 – 2507 Gen X คือ กลุ่มคนที่เกิดในช่วงปี 2508 – 2522 Gen Y คือ กลุ่มคนที่เกิดในช่วงปี 2523 – 2540 และ Gen Z คือ กลุ่มคนที่เกิดในช่วงปี 2541 – 2555 (ปรีดี นุกุลสมปรารณา, 2563) เพื่อจะได้เข้าใจพฤติกรรมการใช้สื่อของคนแต่ละช่วงอายุ รวมถึงความต้องการและพฤติกรรมของการใช้สื่อที่เก็บรวบรวมได้จะนำไปใช้ประกอบสำหรับการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการเรียนรู้และความเข้าใจในประเด็นนิเวศการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตรงตามความต้องการของคนทุกช่วงอายุ และนำข้อมูลที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการนำไปใช้ประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานเพื่อขับเคลื่อนเรื่อระบบนิเวศการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะดำเนินการในปี 2567

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของคนแต่ละช่วงอายุ ได้แก่ Gen B, Gen X, Gen Y และ Gen Z

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ กลุ่มคนตามช่วงอายุ (Generation/Gen) ทั่วประเทศ โดย Gen B คือ กลุ่มคนที่เกิดในช่วงปี 2489 – 2507 Gen X คือ กลุ่มคนที่เกิดในช่วงปี 2508 – 2522 Gen Y คือ กลุ่มคนที่เกิดในช่วงปี 2523 – 2540 และ Gen Z คือ กลุ่มคนที่เกิดในช่วงปี 2541 – 2555

กลุ่มตัวอย่าง มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางหาไร้ ยามาเน่ ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่าง Gen - B จำนวน 32 คน Gen - X จำนวน 96 คน Gen - Y จำนวน 376 คน และ Gen - Z จำนวน 254 คน ทั้งนี้ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามอาชีพ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษา จำนวน 631 คน และกลุ่มคนตามช่วงอายุต่าง ๆ ที่มีอาชีพอื่น จำนวน 127 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามพฤติกรรมในการเข้าถึงสื่อของคนในแต่ละช่วงอายุ โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการให้ข้อมูลในลักษณะเลือกตอบ ตอนที่ 2 การสำรวจพฤติกรรมในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ เป็นการให้ข้อมูลแบบเลือกตอบตามความต้องการใน 3 อันดับแรก และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม เป็นคำถามในลักษณะปลายเปิด

ทั้งนี้ มีการส่งแบบสอบถามไปยังผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ (1) นางสาวเกวณีน ศักดิ์สยามกุล อาจารย์ประจำภาควิชาออกแบบอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2) นางสาวสายใจ ผ่องศรี อาจารย์ประจำคณะการสร้างเจ้าของธุรกิจและการบริหาร

กิจการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ และ (3) นางสาวภัทรารัตน์ ตั้งนิสัยตรง อาจารย์พิเศษวิชาสตาร์ทอัพศึกษา (Startup Studies) สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของแบบสอบถาม จากนั้น พัฒนาและปรับปรุงตามข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนมีการปรับภาษาในแบบสอบถามฯ เพื่อให้แต่ละช่วงอายุสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การส่งแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ (Google Form) ไปตามช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ อาทิ เพจ Facebook กลุ่ม Facebook InsKru – ครูปล่อยของ ช่องทาง Line Open Chat ต่าง ๆ และงานกิจกรรม insKru Festival โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนเมษายน - มิถุนายน 2566

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบบสอบถามในลักษณะเลือกตอบใช้การวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ในส่วนแบบสอบถามลักษณะปลายเปิดใช้การสรุปประเด็นสำคัญและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย

การศึกษาการเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง Gen - B จำนวน 32 คน Gen - X จำนวน 96 คน Gen - Y จำนวน 376 คน และ Gen - Z จำนวน 254 คน แบ่งออกเป็น กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษานาน 631 คน และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่น จำนวน 127 คน โดยเป็นการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ในปัจจุบัน ได้แก่ (1) สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้ในปัจจุบัน (2) อุปกรณ์สำหรับการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ (3) จุดประสงค์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (4) สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้สำหรับการค้นหาข้อมูล (5) การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อรับความรู้ใหม่ ๆ / เพิ่มทักษะให้กับตนเอง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษาและกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษา

GEN ประเด็น/ อันดับ	GEN B (จำนวน,คน)	GEN X (จำนวน ,คน)	GEN Y (จำนวน ,คน)	GEN Z (จำนวน ,คน)
(1) สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้ในปัจจุบัน				
อันดับ 1	- Facebook (8) - LINE (8)	- Facebook (62)	- Facebook (314)	- Instagram (219)

GEN ประเด็น/ อันดับ	GEN B (จำนวน,คน)	GEN X (จำนวน ,คน)	GEN Y (จำนวน ,คน)	GEN Z (จำนวน ,คน)
อันดับ 2	- YouTube (7) - Messenger (7) - Website (7)	- LINE (59)	- YouTube (291)	- YouTube (217)
อันดับ 3	- Instagram (3) - TikTok (3)	- YouTube (56)	- LINE (290)	- Facebook (209)
(2) อุปกรณ์สำหรับการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์				
อันดับ 1	- โทรศัพท์ (4)	- โทรศัพท์ (38)	- โทรศัพท์ (167)	- โทรศัพท์ (131)
อันดับ 2	- แท็บเล็ต/ iPad (2) - โน้ตบุ๊ก/ แล็ปท็อป (2)	- โน้ตบุ๊ก/ แล็ปท็อป (17)	- แท็บเล็ต/ iPad (88)	- แท็บเล็ต/ iPad (76)
อันดับ 3	- คอมพิวเตอร์ ตั้งโต๊ะ (PC) (1)	- แท็บเล็ต/ iPad (3)	- โน้ตบุ๊ก/ แล็ปท็อป (61)	- โน้ตบุ๊ก/ แล็ปท็อป (24)
(3) จุดประสงค์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์				
อันดับ 1	- อัปเดตข้อมูล และรับข่าวสาร (8) - ค้นหาข้อมูล (8) - ติดต่อสื่อสาร (8) - ศึกษาชุด ความรู้	- อัปเดต ข้อมูล และรับ ข่าวสาร (60)	- อัปเดต ข้อมูล และรับ ข่าวสาร (289)	- ความ บันเทิง (217)

GEN ประเด็น/ อันดับ	GEN B (จำนวน,คน)	GEN X (จำนวน ,คน)	GEN Y (จำนวน ,คน)	GEN Z (จำนวน ,คน)
	และพัฒนา ตัวเอง (8)			
อันดับ 2	- ความบันเทิง (7) - ใช้ในการ ทำงาน (7)	- ค้นหา ข้อมูล (62)	- ค้นหา ข้อมูล (271)	- ค้นหา ข้อมูล (211)
อันดับ 3	- ส่งต่อและแชร์ ข้อมูล (6)	- ใช้ในการ ทำงาน (55)	- ความ บันเทิง (267)	- ติดต่อสื่อสาร (196)
(4) สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้สำหรับการค้นหาข้อมูล				
อันดับ 1	- Website (8)	- Website (45)	- Facebook (205) - Website (205)	- Website (148)
อันดับ 2	- YouTube (6)	- YouTube (43)	- YouTube (184)	- YouTube (114)
อันดับ 3	- Facebook (5)	- Facebook (38)	- TikTok (91)	- Facebook (99)
(5) การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อรับความรู้ใหม่ ๆ หรือ เพิ่มทักษะให้กับตนเอง				
อันดับ 1	- Facebook	- Facebook	- Facebook	- Facebook
อันดับ 2	- Website	- YouTube	- YouTube	- Website
อันดับ 3	- LINE	- Website	- Website	- YouTube

จากตารางที่ 1 การเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษาซึ่งแบ่งตามช่วงอายุ และประเด็นการศึกษา พบว่า สื่อสังคมออนไลน์ที่ทุกช่วงอายุส่วนใหญ่นิยมเลือกใช้ในปัจจุบัน อันดับแรก คือ Facebook ยกเว้นกลุ่ม Gen Z ที่นิยมเลือกใช้ Instagram อันดับต่อมาที่ทุกช่วงอายุเลือกใช้ คือ YouTube ยกเว้นกลุ่ม Gen X ที่เลือกใช้ LINE ทั้งนี้ อันดับสามที่ทุกช่วงอายุเลือกใช้มีความหลากหลาย อาทิ กลุ่ม Gen B

เลือกใช้ Instagram และ TikTok กลุ่ม Gen X เลือกใช้ YouTube กลุ่ม Gen Y เลือกใช้ LINE และกลุ่ม Gen Z เลือกใช้ Facebook

อุปกรณ์สำหรับการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ทุกช่วงอายุนิยมใช้โทรศัพท์สำหรับการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์มาเป็นอันดับแรก อันดับที่สองที่ทุกช่วงอายุนิยมเลือกใช้ คือ แท็บเล็ต/iPad ยกเว้นกลุ่ม Gen X ที่นิยมเลือกใช้ โน้ตบุ๊ก/แล็ปท็อป และอันดับสุดท้ายที่ทุกช่วงอายุเลือกใช้มีความหลากหลาย โดยกลุ่ม Gen B นิยมเลือกใช้คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ (PC) กลุ่ม Gen X ใช้ แท็บเล็ต/iPad สำหรับกลุ่ม Gen Y และ Z เลือกใช้เหมือนกัน คือ โน้ตบุ๊ก/แล็ปท็อป

ในส่วนของผู้ประสงค์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ทุกช่วงอายุมีจุดประสงค์อันดับแรกของการใช้สื่อสังคมออนไลน์เหมือนกัน คือ อัปเดตข้อมูลและรับข่าวสาร ยกเว้นกลุ่ม Gen Z ที่มีจุดประสงค์เพื่อความบันเทิง จุดประสงค์ต่อมาของทุกช่วงอายุ คือ ค้นหาข้อมูล ยกเว้นกลุ่ม Gen B ที่มีความแตกต่าง คือ ใช้เพื่อความบันเทิงและทำงาน ทั้งนี้ จุดประสงค์อันดับสามในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทุกช่วงอายุมีความแตกต่างกัน โดยกลุ่ม Gen B ใช้เพื่อส่งต่อและแชร์ข้อมูล กลุ่ม Gen X ใช้ในการทำงาน กลุ่ม Gen Y ใช้เพื่อความบันเทิง และกลุ่ม Gen Z ใช้เพื่อติดต่อสื่อสาร

สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้สำหรับการค้นหาข้อมูล พบว่า ทุกช่วงอายุนิยมใช้ Website สำหรับการค้นหาข้อมูลมาเป็นอันดับแรก อันดับที่สองมาานิยมใช้ YouTube และอันดับสาม คือ Facebook ยกเว้นกลุ่ม Gen Y ที่มีความแตกต่างและนิยมใช้ TikTok

นอกจากนี้ การใช้สังคมออนไลน์เพื่อรับความรู้ใหม่ ๆ / เพิ่มทักษะให้กับตนเอง พบว่า ทุกช่วงอายุนิยมใช้ Facebook เพื่อรับความรู้ใหม่ ๆ /เพิ่มทักษะให้กับตนเองมาเป็นอันดับแรก ลำดับต่อมาเป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่ม Gen B และ Z นิยมใช้ Website เหมือนกัน แตกต่างจากกลุ่ม Gen X และ Y ที่นิยมใช้ YouTube สำหรับอันดับสามมีความหลากหลาย โดยกลุ่ม Gen B นิยมใช้ LINE กลุ่ม Gen X และ Y นิยมใช้ Website และกลุ่ม Gen Z นิยมใช้ YouTube

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่น

GEN ประเด็น/ อันดับ	GEN B (จำนวน ,คน)	GEN X (จำนวน ,คน)	GEN Y (จำนวน ,คน)	GEN Z (จำนวน ,คน)
(1) สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้ในปัจจุบัน				
อันดับ 1	LINE (22)	LINE (32)	LINE (52) Facebook (52)	LINE (17) Facebook (17)

GEN ประเด็น/ อันดับ	GEN B (จำนวน ,คน)	GEN X (จำนวน ,คน)	GEN Y (จำนวน ,คน)	GEN Z (จำนวน ,คน)
				YouTube (17)
อันดับ 2	Facebook (19)	Facebook (30)	YouTube (51)	Instagram (15) TikTok (15)
อันดับ 3	YouTube (17)	YouTube (28)	Instagram (44)	Twitter (13) Messenger (13)
(2) อุปกรณ์สำหรับการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์				
อันดับ 1	โทรศัพท์ (21)	โทรศัพท์ (26)	โทรศัพท์ (34)	โทรศัพท์ (15)
อันดับ 2	แท็บเล็ต/ iPad (2)	โน้ตบุ๊ก/ แล็ปท็อป (3)	แท็บเล็ต/ iPad (15)	โน้ตบุ๊ก/ แล็ปท็อป (1) แท็บเล็ต/ iPad (1)
อันดับ 3	-	แท็บเล็ต/ iPad (2)	คอมพิวเตอร์ ตั้งโต๊ะ (PC) (4)	
(3) จุดประสงค์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์				
อันดับ 1	- ค้นหา ข้อมูล (20)	- ความ บันเทิง (27) - ติดต่อสื่อสาร (27) - ใช้ในการ ทำงาน (27)	- ความ บันเทิง (52)	- ความ บันเทิง (16) - ค้นหา ข้อมูล (16)

GEN ประเด็น/ อันดับ	GEN B (จำนวน ,คน)	GEN X (จำนวน ,คน)	GEN Y (จำนวน ,คน)	GEN Z (จำนวน ,คน)
อันดับ 2	- อัปเดต ข้อมูลและรับ ข่าวสาร (18) - ติดต่อสื่อสาร (18)	- ค้นหา ข้อมูล (25)	- อัปเดต ข้อมูลและรับ ข่าวสาร (50)	- ติดต่อสื่อสาร (15)
อันดับ 3	- ความ บันเทิง (15)	- อัปเดต ข้อมูลและรับ ข่าวสาร (23)	- ค้นหา ข้อมูล (48)	- อัปเดต ข้อมูลและรับ ข่าวสาร (14)
(4) สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้สำหรับการค้นหาข้อมูล				
อันดับ 1	YouTube (16)	Website (20)	Website (39)	Website (11) YouTube (11)
อันดับ 2	Website (15)	YouTube (13) Facebook (13)	YouTube (30)	Facebook (9)
อันดับ 3	Facebook (10)	LINE (7)	Facebook (29)	Twitter (8)
(5) การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อรับความรู้ใหม่ ๆ หรือ เพิ่มทักษะให้กับตนเอง				
อันดับ 1	YouTube	Website Facebook	YouTube	YouTube
อันดับ 2	Website	YouTube	Website	Facebook
อันดับ 3	Facebook	LINE	TikTok	Website TikTok

จากตารางที่ 2 การเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นซึ่งแบ่งตามช่วงอายุและประเด็นการศึกษา พบว่า สื่อสังคมออนไลน์ที่ทุกช่วงอายุส่วนใหญ่นิยมเลือกใช้ในปัจจุบัน คือ LINE อันดับต่อมาความหลากหลายโดยกลุ่ม Gen B และ X นิยมเลือกใช้ Facebook ส่วนกลุ่ม Gen Y นิยมใช้ YouTube กลุ่ม Gen Y นิยมใช้ Instagram และ TikTok สำหรับอันดับสามมีความหลากหลายเช่นเดียวกัน โดยกลุ่ม Gen B และ X นิยมเลือกใช้ YouTube ส่วนกลุ่ม Gen Y นิยมใช้ Instagram กลุ่ม Gen Z นิยมใช้ Twitter และ Messenger

อุปกรณ์สำหรับการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า อุปกรณ์อันดับแรกซึ่งเป็นอุปกรณ์ทุกช่วงอายุเลือกใช้เหมือนกัน คือ โทรศัพท์ อันดับต่อมาานิยมเลือกใช้เหมือนกัน คือ แท็บเล็ต/iPad ยกเว้นกลุ่ม Gen X ที่นิยมเลือกใช้โน้ตบุ๊ก/แล็ปท็อป สำหรับอันดับ 3 นั้น กลุ่ม Gen X มักนิยมเลือกใช้ แท็บเล็ต/iPad และกลุ่ม Gen Y นิยมเลือกใช้คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ (PC)

จุดประสงค์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ทุกช่วงอายุมีจุดประสงค์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่คล้ายกัน คือ ใช้เพื่อความบันเทิงมาเป็นอันดับแรก ยกเว้นกลุ่ม Gen B ที่ใช้เพื่อค้นหาข้อมูล อันดับต่อมาจุดประสงค์ของการใช้มีความหลากหลาย โดยกลุ่ม Gen B ใช้เพื่ออัปเดตข้อมูล รับข่าวสาร และติดต่อสื่อสาร กลุ่ม Gen X ใช้เพื่อค้นหาข้อมูล กลุ่ม Gen Y ใช้เพื่ออัปเดตข้อมูลและรับข่าวสาร ส่วนกลุ่ม Gen Z ใช้เพื่อติดต่อสื่อสาร สำหรับอันดับสามมีความหลากหลายเช่นเดียวกัน โดยกลุ่ม Gen B ใช้เพื่อความบันเทิง กลุ่ม Gen X และ Z ใช้เพื่ออัปเดตข้อมูลและรับข่าวสาร และกลุ่ม Gen Y ใช้เพื่อค้นหาข้อมูล

สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้สำหรับการค้นหาข้อมูล พบว่า ทุกช่วงอายุใช้ website เป็นอันดับแรกในการค้นหาข้อมูล ยกเว้นกลุ่ม Gen B ที่ใช้ YouTube อันดับต่อมามีความหลากหลายในการใช้ โดยกลุ่ม Gen B นิยมใช้ Website กลุ่ม Gen X และ Y นิยมใช้ YouTube และกลุ่ม Gen Z นิยมใช้ Facebook สำหรับอันดับสามมีความหลากหลายเช่นเดียวกัน โดย Gen B และ Y นิยมใช้ Facebook กลุ่ม Gen X นิยมใช้ LINE และกลุ่ม Gen Z นิยมใช้ Twitter

การใช้สังคมออนไลน์เพื่อรับความรู้ใหม่ ๆ / เพิ่มทักษะให้กับตนเอง พบว่า ทุกช่วงอายุใช้ YouTube เป็นอันดับแรกเพื่อรับความรู้ใหม่ ๆ / เพิ่มทักษะให้กับตนเอง ยกเว้นกลุ่ม Gen X ที่นิยมใช้ Website และ Facebook อันดับต่อมามีความหลากหลาย โดยกลุ่ม Gen B และ Y นิยมใช้ Website กลุ่ม Gen X นิยมใช้ YouTube และกลุ่ม Gen Z นิยมใช้ Facebook สำหรับอันดับสามมีความหลากหลายเช่นเดียวกัน โดยกลุ่ม Gen B นิยมใช้ Facebook กลุ่ม Gen X นิยมใช้ LINE กลุ่ม Gen Y นิยมใช้ TikTok และกลุ่ม Gen Z นิยมใช้ Website และ TikTok

อภิปรายผล

การศึกษาการเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง Gen - B กลุ่ม Gen - X กลุ่ม Gen - Y และกลุ่ม Gen - Z ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ในปัจจุบัน โดยกลุ่ม Gen B ที่

มีอาชีพด้านการศึกษานิยมใช้ Facebook มากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มที่มีอาชีพอื่นที่นิยมใช้ LINE โดยเป็นการใช้งานผ่านโทรศัพท์และมีจุดมุ่งหมายเพื่ออัปเดตข้อมูลและรับข่าวสาร ค้นหาข้อมูล ติดต่อสื่อสาร ศึกษาชุดความรู้และพัฒนาตัวเอง ทั้งการที่กลุ่ม Gen B โดยปัจจุบันมีอายุประมาณ 50 ปีขึ้นไป ที่มีอาชีพด้านการศึกษานิยมใช้ Facebook มากที่สุดอาจเนื่องมาจากเป็นสื่อที่เข้าถึงง่าย รวมไปถึงมีเนื้อหาสาระที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนได้ เช่นเดียวกับกลุ่ม Gen X ที่มีอาชีพด้านการศึกษานิยมใช้ Facebook มากที่สุด แตกต่างจากกลุ่มที่มีอาชีพอื่นที่นิยมใช้ LINE โดยจะสังเกตได้ว่าทั้งสองกลุ่มอาชีพนิยมใช้งานผ่านโทรศัพท์เหมือนกัน สอดคล้องกับรายงานของ Coleman (2020) ที่ได้กล่าวไว้ Gen X มีการใช้งานโทรศัพท์มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 69 รองลงมาเป็น คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ ร้อยละ 61 และแล็ปท็อปร้อยละ 5

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า จุดมุ่งหมายในการใช้สื่อสังคมออนไลน์มีความหลากหลาย อาทิ อัปเดตข้อมูล และรับข่าวสาร ความบันเทิงติดต่อสื่อสาร และใช้ในการทำงาน สำหรับการค้นหาข้อมูลมักนิยมใช้ Website และการรับความรู้ใหม่ / เพิ่มทักษะให้กับตนเองนิยมใช้ Facebook ทั้งนี้ กลุ่ม Gen Y นิยมใช้ Facebook มากที่สุด โดยเป็นการใช้งานผ่านโทรศัพท์ เป็นที่น่าสังเกตว่าจุดมุ่งหมายในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของแต่ละกลุ่มอาชีพมีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีอาชีพด้านการศึกษาใช้เพื่ออัปเดตข้อมูลและรับข่าวสาร ส่วนกลุ่มที่มีอาชีพอื่นใช้เพื่อความบันเทิง และกลุ่ม Gen Z ที่มีอาชีพด้านการศึกษานิยมใช้ Instagram มากที่สุด แตกต่างจากกลุ่มที่มีอาชีพอื่นนิยมใช้ช่องทางที่หลากหลาย อาทิ LINE Facebook และ YouTube โดยทั้งสองกลุ่มใช้งานผ่านโทรศัพท์เป็นหลัก และมีจุดมุ่งหมายในการใช้เพื่อความบันเทิงและค้นหาข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับ ploymugda.l (2022) ที่กล่าวถึงรูปแบบพฤติกรรมการใช้สื่อและการเข้าถึงสื่อของกลุ่มคนแต่ละช่วงอายุ ซึ่งปกติกลุ่มคน Gen B เป็นกลุ่มคนที่ตื่นเช้า ดังนั้น ช่วงเวลาในการรับข่าวสารที่เหมาะสมจะเป็นในช่วงเช้าผ่านโทรทัศน์ และเมื่อเสพสื่อในลักษณะสื่อแบบออนไลน์นั้นมักจะขึ้นชอบการรับและส่งสารต่าง ๆ ผ่านช่องทาง Line บนอุปกรณ์ประเภทมือถือเป็นหลัก ไม่นิยมใช้คอมพิวเตอร์ กลุ่มคน Gen X มักนิยมรับชมสื่อผ่าน Facebook และ YouTube เป็นหลัก นิยมเรียนรู้และหาข้อมูลโดยการใช้อินเตอร์เน็ตโดยเป็นกลุ่มช่วงอายุที่เน้นหาข้อมูลที่หลากหลายเพื่อประกอบการตัดสินใจ อีกทั้ง จากงานวิจัยที่ผ่านมากล่าวว่า เนื่องจาก Gen Z เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยี ดังนั้นโครงสร้างภายในสมองของ Gen Z มีส่วนที่คอยตอบสนองความสามารถในการรับรู้ทางสายตา (Visual ability) ได้ดีกว่าในช่วงอายุอื่น ๆ (Prensky, 2001; Rothman, 2016) ฉะนั้นแล้ว Gen Z จึงนิยมค้นหาความรู้ที่เกี่ยวกับเนื้อหาการเรียน และข่าวสารผ่านโซเชียลมีเดีย (Szymkowiak et al., 2021) ทั้งนี้ พบว่ากลุ่มคน Gen Y ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีการใช้อินเตอร์เน็ตสูงสุดเมื่อเทียบกับกลุ่มคนในช่วงอายุอื่น ๆ โดยการช่องทางการเข้าถึงสื่อหลัก ๆ ของกลุ่ม Gen Y นั้นประกอบด้วย Line, Facebook และ YouTube ในขณะที่กลุ่ม Gen Z ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีการใช้อินเตอร์เน็ตเป็นอันดับสองรองจาก Gen Y นั้น มีการเปิดรับและเข้าถึงสื่อได้ทุกแพลตฟอร์มและมีการเปิดรับสื่อที่มาจาก YouTube , Blogger, Vlogger, E-Sport สอดคล้องกับงานวิจัยของ Prensky (2001) ที่พบว่าเด็กรุ่นใหม่ (Young people) นิยมใช้โซเชียลมีเดียที่หลากหลาย ไม่เจาะจงไปที่สื่อชนิดใดชนิดหนึ่ง ตลอดจนมีความรู้ดีว่าสื่อโซเชียลแต่ละชนิดเหมาะสมที่ใช้เพื่อจุดประสงค์ใด และใช้ในลักษณะแบบใดจึงจะเหมาะสม

สรุป

การศึกษาการเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง Gen - B กลุ่ม Gen - X กลุ่ม Gen - Y และกลุ่ม Gen - Z ซึ่งแบ่งออกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษาและกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่น ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ในปัจจุบัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ประเด็น/ด้าน โดย (1) สื่อสังคมออนไลน์ที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษาทุกช่วงอายุนิยมเลือกใช้ในปัจจุบัน คือ Facebook ยกเว้นกลุ่ม Gen Z ที่นิยมเลือกใช้ Instagram ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นนิยมเลือกใช้ LINE (2) อุปกรณ์สำหรับการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ทั้งกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษาและกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นทุกช่วงอายุนิยมใช้โทรศัพท์สำหรับการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ (3) จุดประสงค์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษาทุกช่วงอายุมีจุดประสงค์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์เหมือนกัน คือ อัปเดตข้อมูลและรับข่าวสาร ยกเว้นกลุ่ม Gen Z ที่มีจุดประสงค์เพื่อความบันเทิง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นทุกช่วงอายุมีจุดประสงค์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เหมือนกันเช่นเดียวกัน คือ ใช้เพื่อความบันเทิงมาเป็นอันดับแรก ยกเว้นกลุ่ม Gen B ที่ใช้เพื่อค้นหาข้อมูล (4) สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้สำหรับการค้นหาข้อมูลทั้งกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษาและกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นทุกช่วงอายุนิยมใช้ Website สำหรับการค้นหาข้อมูล ยกเว้นกลุ่ม Gen B ที่มีอาชีพอื่นใช้ YouTube สำหรับการค้นหาข้อมูล และ (5) การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อรับความรู้ใหม่ ๆ / เพิ่มทักษะให้กับตนเอง โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษาทุกช่วงอายุนิยมใช้ Facebook ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นทุกช่วงอายุนิยมใช้ YouTube ยกเว้นกลุ่ม Gen X ที่นิยมใช้ Website และ Facebook

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ควรใช้ช่องทาง Facebook ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลและองค์ความรู้ต่าง ๆ ของสำนักงาน รวมถึงองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเป็นช่องทางที่ทุกช่วงอายุนิยมใช้งานในปัจจุบันมากที่สุด
2. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา หน่วยงานด้านการศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ ควรพัฒนาแพลตฟอร์ม หรือ รูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้สามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านโทรศัพท์ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ เนื่องจากเป็นช่องทางที่ทุกกลุ่มช่วงอายุนิยมใช้งานมากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในประเด็น “จุดมุ่งหมายของการใช้สื่อสังคมออนไลน์” เนื่องจากผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้สะท้อนความหลากหลายและแตกต่างของกลุ่มช่วงวัยในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ดังนั้น จึงควรมีการสัมภาษณ์เชิงลึกแต่ละกลุ่มช่วงอายุเพิ่มเติม เพื่อให้เข้าใจถึงจุดมุ่งหมายที่แท้จริง อันจะเป็น

ประโยชน์ต่อการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของคนแต่ละช่วงอายุ รวมการขับเคลื่อนประเด็นระบบนิเวศการเรียนรู้ให้เข้าถึงคนทั้งประเทศต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Coleman, C. (2020). *How Each Generation Uses Technology*. Retrieved 10 January from https://www.herosmyth.com/article/7_5_-_eye-opening-statistics-how-each-generation-uses-technology#devicepref
- ploymugda.l. (2022). พฤติกรรมการใช้สื่อของแต่ละ Gen. บริษัท ฟอรัทเดย์ จำกัด. Retrieved 13 February from <https://www.foretoday.asia/articles/generationgap/>
- Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants Part 1. *On the Horizon*, 9(5), 1-6. <https://doi.org/10.1108/10748120110424816>
- Rothman, D. (2016). A Tsunami of learners called Generation Z. In.
- Szymkowiak, A., Melović, B., Dabić, M., Jeganathan, K., & Kundi, G. S. (2021). Information technology and Gen Z: The role of teachers, the internet, and technology in the education of young people. *Technology in Society*, 65, 101565.
- ปรีดี นกุลสมปรารถนา. (2563). รู้จักกับ Generation ต่างๆ. Retrieved 1 ธันวาคม from <https://www.popticles.com/marketing/know-your-generation/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). รายงานการศึกษารูปแบบการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของคนไทย 4.0. สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). รายงานการศึกษารูปแบบการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของคนไทย 4.0. สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580). สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

วารสารธรรมเพื่อชีวิต
Journal of Dhamma for Life

วารสารธรรมเพื่อชีวิต

JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE

ISSN: 2822-048X

<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>วารสารธรรมเพื่อชีวิต
Journal of Dhamma for Life

Original Research Article

Research on the Historical Inheritance and Cultural Characteristics of Guhu in Guangxi

Hao Wu¹, Nataporn Rattachaiwong², & rYinghua Zhang^{3*}

ARTICLE INFO

Name of Author:

1. Hao Wu

Faculty of Fine and Applied Arts,
Suan Sunandha Rajabhat University,
Thailand.

Email: s63584947011@ssru.ac.th

2 Asst.Prof.Dr.Nataporn Rattachaiwong

Faculty of Fine and Applied Arts,
Suan Sunandha Rajabhat University,
Thailand.

Email: nataporn.ra@ssru.ac.th

Corresponding Author*

3 Prof.Dr.Yinghua Zhang

Hunan First Normal University,
China.

Email: 1223122560@qq.com

Keywords:

Guhu in Guangxi; Stringed Instruments;
Historical Inheritance; Cultural
Characteristics

Article history:

Received: 26/01/2024

Revised: 18/02/2024

Accepted: 25/05/2024

Available online: 08/06/2024

How to Cite:

Wu, H. Rattachaiwong, N., & Zhang, Y. (2024). Research on the Historical Inheritance and Cultural Characteristics of Guhu in Guangxi. *Journal of Dhamma for Life*, 30(2), 15-25.

ABSTRACT

The study's purpose is to investigate the historical inheritance and cultural characteristics of the Guhu in the Guangxi Zhuang Autonomous Region. Guhu is a unique Huqin stringed instrument in Guangxi Zhuang region. Based on the existing research data, literature research and field investigation, the author deeply studies Guhu culture in Guangxi, and discusses Guhu cultural value from the perspective of historical origin, cultural characteristics and values. Eventually, combined with the cultural and historical context, this finding expounds the inheritance and development suggestions of Guhu under the current social background. The result found the study addresses the protection of non-material heritage in Guangxi. It highlights the importance of the Guhu in the lives of Guangxi's people, promoting a deeper understanding and protection of Guangxi's unique national culture. In this digital age, even the best products need effective promotion. Guhu's successors, troupes, and fans should actively use various social networking platforms to conduct comprehensive and multi-angle research and promote Guhu culture.

Introduction

As the most representative elegant sound of the Zhuang nationality, Guhu in Guangxi is a magnificent flower in the treasure house of Guangxi folk music, whose distribution is mainly in Guangxi, Guizhou, Yunnan and other Zhuang areas. From the beginning of the last century, domestic scholars in music, culture, history and other aspects have done a lot of research on it. Li Guangcai's article "Guhu, a Folk Musical Instrument of Zhuang Nationality in Guangxi" published in 1983 described the birth time of Guhu, referring to the old artist's statement: "It is the seventh generation since Zhuang Opera came into being." In 2017, Zhao Shengshan made a review of the relevant literature of Guhu, who classified the research results of Guhu from four aspects, namely, the introduction and production of musical instruments, the performance technology, the style and creation analysis, and the protection and inheritance. In view of the historical development of Guhu as early as the Tang Dynasty, it originated from Xiqin at that time. There are many opinions about the emergence of Guhu both in academia and among the people. From the article published by Li Guangcai, it can be seen that "Ranlie" (another name for Guhu in Zhuang language) should be born before Zhuang Opera. Zhou Zonghan's "Instrumental Music Development of Ethnic Minorities in China" (1982), Longfu's "Guhu with Long and Elegant Sound" (2000), Bianjiang's "Sweet and Beautiful Guhu" (2006) and many other articles, as well as Su Shanling and Tan Yong's works, also elaborated the origin of Gu Hu and folk legends. Academic circles generally agree with Yang Yinliu's research on the origin of Guhu, among which Su Shanling believes that Guhu was introduced into the mainland by the Xi people in the Sui and Tang Dynasties through the late Tang Dynasty, and evolved into Mawei Huqin in the Song Dynasty. Finally, the Qinghu was used in the Zhuang Opera in the Qing Dynasty, and the Zhuang people changed it into Guhu. There are also many opinions about the spread of Guhu in the academic circles, but the main point of view is the western part of Guangxi, Guizhou and Yunnan. Bianjiang pointed out that the Guhu was widely used in the Baise area in the west of Guangxi, the Buyi and Miao inhabited areas in the southwest of Guizhou and the Zhuang inhabited areas in Yunnan. Longfu also agreed that Guhu is popular in western Guangxi and parts of Guizhou and Yunnan. According to Chen Kunpeng, "The predecessor of Guhu was Yuehu, which was introduced into Wuzhou, Guangxi, along with the eight tones "of Guangdong in the early Qing Dynasty, and then into the northern dialect area of the Zhuang nationality along the Xijiang, Yujiang, Yongjiang and Youjiang rivers."

At present, the research on Guhu in the academic circles is more than that in the field of music, mainly focusing on the performance of musical instruments and repertoire styles. In 1991, Su Shanling's "On the Guhu Playing Style" introduced the characteristics of Guhu's string setting and the application of string method, believing that Guhu's playing characteristics are good at using empty strings, unique left-handed techniques and rich bowing methods, which can vividly express the elasticity and jumping mood of Staccato sound and lubricating tune, thereby reflecting the distinct characteristics of Zhuang opera music and the unique artistic personality of Zhuang artists. Qin Dachuan analyzed the performance style of Guhu by analyzing the classical song "Early Spring in Zhuang Village", and believed that Guhu embodied a dramatic and expressive performance style in the process of composing music for Zhuang Opera. To play Guhu well, one should learn the art of Zhuang Opera as the basis, absorb and blend the essence of the art of Southern and Northern Zhuang Opera, and master the traditional dramatic playing method. As the intangible cultural heritage of Guangxi Zhuang Autonomous Region, it is imperative to explore and inherit the culture of Guhu. Tan Jindun and

Wang Xin'an put forward some suggestions on the difficulties in the creation of new songs. Yang Yuting summarized the direction of inheritance and development of local musical instruments in Guangxi, including Guhu. Yu Tengting analyzed the problems existing in the inheritance of Guhu in terms of structure, resources and system, and put forward a number of countermeasures.

To sum up, most of the domestic researches on Guhu are similar and repetitive, and the research angle is relatively single, mostly focusing on the origin, performance characteristics, inheritance and development, but culture investigation is relatively less, and the unique cultural characteristics behind Guhu rooted in the soil of Zhuang culture are less discussed. Therefore, even though there is still a gap in the previous research on Guhu, its research results have laid a solid literature foundation for this paper, and its shortcomings also provide a breakthrough and the possibility of implementation for this paper.

Literature Review and Theoretical Framework

The Guhu, a traditional musical instrument of the Zhuang people, has been the subject of extensive research, focusing on its historical development, cultural significance, and performance techniques. Chen (2007) explores the evolution and improvements of the Guhu, emphasizing the transformation of its materials and construction methods over time. Chen's study highlights the craftsmanship involved in making the Guhu and the continuous efforts to enhance its acoustic properties.

Han (2016) provides a broader perspective on Chinese folk creation, situating the Guhu within the larger context of Chinese folk instruments. Han's research underscores the Guhu's unique sound characteristics and its role in the Zhuang community's cultural expression. This work is essential for understanding the Guhu's place within the tapestry of Chinese folk music and its distinctive qualities that set it apart from other instruments.

Susanin (2006) delves into the art of Guhu, examining its aesthetic and musical attributes. This comprehensive study covers the technical aspects of playing the Guhu, its repertoire, and its significance in various cultural rituals and performances. Susanin's work is pivotal in understanding the intricate relationship between the Guhu's physical form and its musical output.

Tan (2009) focuses on the performance style of the Guhu, analyzing the techniques and skills required to master the instrument. Tan's preliminary study provides valuable insights into the nuances of Guhu performance, including the interpretation of traditional melodies and the adaptation of modern playing styles. This research is crucial for performers and educators aiming to preserve and innovate within the tradition of Guhu music.

Yu (2020) addresses the challenges and strategies related to the inheritance of Guhu art in Debao County, Guangxi. Yu's analysis highlights the socio-cultural factors affecting the transmission of Guhu knowledge and skills, offering practical solutions to ensure the instrument's continued relevance and vitality. This study is particularly relevant for policymakers and cultural preservationists working to sustain intangible cultural heritage.

Zhao (2017) reviews domestic research on the Guhu and its music culture, providing a synthesis of existing literature and identifying gaps in current knowledge. Zhao's review is instrumental in mapping the academic landscape of Guhu studies and suggesting directions for future research. This comprehensive overview serves as a foundation for further scholarly inquiry into the Guhu's cultural and musical dimensions.

Theoretical Framework

The study of Guhu within Zhuang music is framed by several theoretical perspectives that illuminate its cultural, social, and musical significance. One such framework is Liang Qichao's concept of culture as a "valuable common cause released by the human mind," which includes the achievements of human activities in material, ideological, and social systems. This perspective emphasizes the Guhu's role as a cultural artifact that embodies both the spiritual perseverance and technological practices of the Zhuang people (Chen, 2007).

Arnold Pace's definition of technological practice further informs this study by identifying the constituent elements of technological status (knowledge, techniques, skills, tools, machines, resources, and products), cultural status (purpose, values, theoretical beliefs, creativity), and organizational status (economic activities, professional activities, users, and consumers). This framework is applied to the Guhu to understand the integration of technology, culture, and organizational conditions in its production and use (Susanin, 2006).

The interaction between the luthier and the material, the performer and the instrument, and the performer and the audience, is another critical theoretical aspect. This interaction reflects the dynamic and reciprocal relationship between humans and their cultural products, illustrating how the Guhu is both shaped by and shapes the cultural context of the Zhuang people (Han, 2016; Tan, 2009).

Additionally, the concept of cultural inheritance, as discussed by Yu (2020), is vital in understanding the transmission and preservation of Guhu art. This framework considers the socio-cultural dynamics that influence how Guhu knowledge and skills are passed down through generations, highlighting the importance of both community engagement and institutional support in sustaining cultural heritage.

Objective

This paper explores the cultural characteristics and historical inheritance of Guhu in Guangxi Zhuang Autonomous Region, excavates the historical origin of Guhu in Guangxi, sorts out the structure, expounds its cultural characteristics and values, and summarizes the problems facing the inheritance and development of Guhu and puts forward suggestions and countermeasures. The study of Guhu is also to protect non-heritage culture in Guangxi and analyze the important position of Guhu in Guangxi's people's lives, which has promoted the deepening and protection of Guangxi's unique national culture. Nowadays, there are few achievements on the cultural research of Guhu, most of which are still in the field of music and art, so this paper focuses on the cultural characteristics of the instrument itself, excavates the cultural connotation of Guhu, analyses the characteristic national culture it contains, and then expounds its inheritance and protection.

Research Methodology

The author adopts the methods of literature analysis, observation, documentary research, interviews with the relevant personnel of Guhu, such as Guhu producers, inheritors, folk artists, and field visits to the Zhuang nationality area in Guangxi, and going deep into the field to investigate the development status and inheritance of Guhu. Through reading a large number of documents and using the relevant theories of science and technology history,

anthropology, ethnology, history and sociology, the author makes a cross-study in Guhu's historical origin, cultural connotation, protection and inheritance. Through sorting out the Guhu performing artists, folk inheritors, college teachers and troupe actors, the oral interviews were completed. In terms of research ideas, due to the lack of cultural research results on Guhu, most of them are still in the field of music and art, so this paper focuses on the cultural characteristics of the instrument itself, excavates the cultural connotation of Guhu, analyses the characteristic national culture it contains, and then expounds its inheritance and protection.

Results

1. Historical origin of Guhu in Guangxi

Guhu folklore, there is no clear record about the birth time and inventor information of the Guhu in the literature, and only a few folk legends circulated in the folk. There are two classic folk stories about Guhu in Zhuang Township, the most famous of which is the story of Ran and Lie: Ah Ran and Ah Lie were a pair of lovers. They had a horse in their home. Ah Lie was good at hunting and palying Tuhu(a stringed musical instrument in Zhuang nationality). One day, the local chieftain broke into their home, coerced Ah Ran to marry him and took the horse away. Ah Ran vowed not to agree, and the horse also had a strong character. The chieftain was injured while testing the horse, so he killed it angrily and threatened Ah Ran. If not, the end would be like this horse. AH Ran was unable to resist, pick up some long horse tail and horse leg bones to ask a kind servant of the chieftain's family to take to Ah Lie. Ah Lie received his wife's horsetail and horse-leg bone with a broken heart, and used it to make a Guhu. The sound of Guhu was loud, echoing and lingering in the mountains. This was a special signal from her husband. Ah Ran understood the metaphor in the sound of Guhu. Finally, Ah Lie turned into the chieftain's house and rescued his wife. They began to wander around Zhuang Township. People appreciated their spirit. Their stories are widely spread, and with their footprints, the stories spread more and more widely. However, due to the erosion of these legends in the folk history of more than a hundred years, and the fact that they only take folklore as the carrier and have no relevant written records, they can only be regarded as a kind of folk oral myths and legends, and there is no way to verify them. At this point, it is also a great pity for many Guhu artists and researchers in related fields.

Another legend is the legend of a pair of lovers and "four-hoof snow(a famous horse)", both of which run through the elements of "horse", which shows that the relationship between "horse" and people's lives is very close, and the influence on Zhuang culture is also extremely significant. The use of horses by the Zhuang people is closely related to the trade, production and lifestyle in the south. Generally speaking, the northern terrain is mostly plain, trade and transportation will choose tall horses, while the southern terrain is special, mostly mountainous, and transportation will use small horses. Horses have become a necessary means of transportation for local people's economic life. Therefore, the legend of Guhu can reflect the way of production and labor, the way of life and even the geomorphological environment of a nation in its early years. However, these legends have gone through the washing of the long river of history and have no physical records, and have dissipated little in the change of the times, so there is no way to verify them.

2. The status of Guhu in Zhuang music

When Han Bo studied the value system of folk creations, he said: "The artistic noumenon value of folk creations lies in that it not only meets the actual needs of people to maintain the spirit of survival and redemption, but also meets the needs of people in emotional, moral, aesthetic, cognitive and other aspects." When it comes to Guhu, we can associate it with the artistic performance of Zhuang opera, which embodies the spiritual cohesion and high cultural identity in national stories and music. Under the background of this spiritual value, the status of Guhu in Zhuang music can be seen. The unique sound forms presented by Guhu, such as bird calls and horse neigh, can better reflect the Zhuang style of Guhu and make the music of Zhuang nationality more national characteristics.

With the continuous development of Zhuang opera, Guhu has taken root and become one of the most important musical instruments in Zhuang opera and Zhuang eight-tone music. It can be said that it plays an important role in Zhuang music. With the special rhyme scheme and rhythm of music, Guhu has gained more attention. The in-depth exploration of Guhu is also an extension of the music culture of the Zhuang nationality, as well as an in-depth understanding of the folk customs of ethnic minorities. Opera is an important form of artistic expression, but also an important channel for the dissemination of historical and cultural education. The performance of Guhu contains the Zhuang people's perception and understanding of life, which combines legends, folk customs, morality and civilization, so that people can deepen their understanding of national history while pursuing entertainment, and deepen their sense of national identity and pride in the audio-visual feast, especially for the people in the border towns of ethnic minorities whose education level is relatively backward. This invisible cultural transmission can make them feel the charm of traditional culture more than the broad concept of Chinese traditional culture, arouse their love for their own local culture, rekindle the hope of the declining culture, and better protect the source of traditional culture.

The musical status of Guhu should be analyzed in three periods. First, in a small range, as an independent individual, it develops according to people's psychological and aesthetic tendencies. At this time, the emergence of Zhuang Opera is an opportunity for the spread of Guhu art; second, playing a major role and accompanied by the development of Zhuang Opera for quite a long time, Guhu has been the main instrument of Zhuang Opera, which is equivalent to the status of Jinghu in Peking Opera; third, at the present stage, Guhu has re-appeared on the music stage as a solo instrument, which is not what it used to be. The rapid development of economy and the influx of a large amount of information have become obstacles to the development of Guhu. As far as the history of the development and evolution of Guhu is concerned, from an insignificant folk musical instrument to one of the representatives of the folk characteristics of the Zhuang nationality, it shows that it has great historical significance in the development of the whole Zhuang music and culture, and also occupies an extremely important place in the music art of the Zhuang nationality.

Discussion

1. The physical characteristics of Guhu culture in Guangxi

The Guhu, a traditional musical instrument of the Zhuang people in Guangxi, holds significant cultural and historical value, though its exact origins remain shrouded in folklore.

The birth time and inventor of the Guhu are unclear, with folk legends providing the primary insights into its origin. One famous legend involves lovers Ah Ran and Ah Lie, who created the Guhu from horse tail and leg bones, reflecting the deep cultural and historical significance of the instrument in the Zhuang community. Despite the absence of written records, these legends underscore the instrument's importance in Zhuang folklore and its role in preserving cultural identity (Li, 1983).

Liang Qichao (1992) posited that "culture is the valuable common cause released by the human mind," encompassing the spiritual perseverance and technological practices of human beings. The Guhu epitomizes this concept as it embodies the material and spiritual wealth formed by the Zhuang people through their social activities. It is a tangible artifact created using local resources, reflecting the group's unique spiritual temperament and cultural practices.

The production and use of the Guhu illustrate the integration of material, technical knowledge, art aesthetics, and value concepts, leading to the emergence of comprehensive cultural phenomena within the Zhuang community. The Guhu culture encompasses the material and spiritual achievements of the Zhuang people, highlighting their continuous evolution in social roles, order, and technological advancements (Bianjiang, 2006). The cultural connotation of the Guhu is evident in its production techniques and the social value it embodies through the artistic works centered around it.

Arnold Pace (2012) defined the constituent elements of technological practice, including technological status (knowledge, techniques, skills, tools, and materials), cultural status (values, theoretical beliefs, creativity), and organizational status (economic activities, professional activities, and user interactions). The practice of making the Guhu aligns with Pace's definition, showcasing an integration of technology, culture, and organizational elements. This integration reveals the unique characteristics of Guhu culture, encompassing the utensil itself, the systems surrounding it, the interactions between relevant groups, and the tacit understanding of consciousness and skills involved in its creation and use.

The Guhu's cultural significance lies not only in its role as a musical instrument but also in its capacity to promote the development of art in ethnic areas, broaden access to cultural education, and strengthen national spiritual identity. By facilitating the creation of artistic works and fostering a sense of national pride, the Guhu plays a crucial role in preserving and disseminating the cultural heritage of the Zhuang people.

Zhang Dainian believes that "all kinds of artifacts created by human beings and nature" constitute the layer of physical culture, that is, the basis of physical culture is impersonal, technical and objective artifacts. Guhu is a real object, which is produced by material and labor. The basis of the cultural layer of Guhu's physical state is Guhu as a utensil, which is the sum of the material production activities and products of the Zhuang people in Guangxi. The Zhuang people in Guangxi have a natural affinity for horses, mules, cattle and other animal power, so the choice of raw materials for Guhu has a certain original nature, and the raw materials for utensils will be affected by factors such as region, products, transportation habits, etc. Therefore, after the introduction of Huqin into South Guangdong, the Zhuang people replaced the original wooden Qin tube with horse bones, which created the uniqueness of Guhu. The Guhu, a traditional Zhuang musical instrument, holds a distinctive place in the cultural and musical landscape of Guangxi. Its construction, primarily from natural materials, underscores the deep connection between the Zhuang people and their environment. The Qin tube of a handmade Guhu is made from native horse bones, while the Qin rod and holder are

crafted from polished log sections. No synthetic materials are used except for essential fixing tools, and no other materials are spliced. This meticulous craftsmanship results in a brighter and more sonorous timbre compared to other Huqin instruments, making it particularly suited to the pronunciation of the Zhuang language and giving it a distinctly national character (Han Bo, 2016).

Huang Guangkuo highlighted in an interview that "the tone of a standard Guhu should be between Jinghu and Gaohu, more delicate than Jinghu and more high-pitched than Gaohu" (Han Bo, 2016). This unique tonal quality is not intentionally designed but is a natural consequence of the bone materials used. Both Guhu and Huqin share a high-pitched, loud timbre. Guhu strings are tuned to a1 and e2 in a five-degree relationship, spanning a range from a1 to d4. In contrast, Banhu strings are often tuned to d2 and a2, with a range from d2 to g4, giving Guhu a stronger and more penetrating tone.

Guhu originated in the Zhuang region, where it was initially used to produce loud music in the mountains and farmlands. Over time, with the advent of folk drama, Guhu transitioned to the stage, particularly as an accompaniment for "Yaha Opera" and "Zhuang Opera." To synchronize the music with human vocals, Guhu's timbre, style, and playing techniques have been fine-tuned to match the rhyme scheme and rhythm of Zhuang Opera lyrics, enhancing the performance's overall impact (Tan, 2009).

The materials and regional language, combined with the opera and popular music style, establish Guhu's bright and high-pitched timbre. This unique sound aligns with the spiritual outlook, personality, and behavior of the Zhuang people, fulfilling the specific requirements of their local music culture. The Guhu pole is wooden, the tube is bone, and the body support comprises a wood-carved horse head and a whole wooden pole, presenting a simple yet profound aesthetic. The horse head's shape, whether galloping or solemn, and the polished wooden pole connected to a white irregular round horse-bone tube and a rectangular rest, reflect the Zhuang people's aesthetic and practical rationality in creating these instruments.

In conclusion, the Guhu not only represents a significant musical instrument but also serves as a cultural symbol of the Zhuang people. Its preservation and promotion are crucial for maintaining cultural heritage and fostering a deeper appreciation of Zhuang music and culture.

2. The interactive characteristics of Guhu culture in Guangxi

The Guhu occupies a significant place in Zhuang music, particularly in Zhuang opera and Zhuang eight-tone music, due to its unique sounds that can mimic bird calls and horse neighs, adding a distinctive national characteristic to the music (Han, 2016). The evolution of the Guhu from a folk instrument to a central element in Zhuang opera underscores its cultural and musical importance. The process of transforming natural materials into an instrument capable of producing sounds of nature exemplifies the intricate interaction between the luthier and the material, the instrument and the performer, and ultimately, the performer and the audience. This interconnectedness highlights the deep cultural roots of the Guhu within the Zhuang community.

Historically, the Zhuang people, influenced by a relatively low level of productivity and their natural environment, often placed their hopes and wishes in "God." This direct connection between man and nature underscores human autonomy and value, with the Guhu serving as a medium to express emotions and reverence for nature. This reverence is ingrained

in the Guhu culture, flowing through its music and the community's collective consciousness (Yu, 2020).

The production of the Guhu involves the transformation of a horse bone, python skin, and horsetail into a beloved musical instrument, reflecting respect for the natural environment and a positive interaction with the needs of performers. The process of crafting the Guhu is integral to its cultural significance, fostering a deep connection between the luthier and the performer, which is the beginning of a harmonious musical journey (Chen, 2007). This interaction continues with the performer, who must understand the cultural and musical nuances of Zhuang culture, as well as the emotions the composer intends to convey. For instance, Tan Dachuan from the Guangxi Opera and Dance Theatre has analyzed the music structure, melody style, and other aspects of representative Guhu music, such as "Early Spring in Zhuang Village," to summarize performance techniques that enhance control over the instrument and the music (Tan, 2009).

The interaction extends to the audience, who are key participants in the exhibition of Guhu culture. The Zhuang people's love for singing and dancing, whether in the fields or at song fairs, is a means of expressing feelings and drawing strength from their performances. The Zhuang opera "Song King," which tells a love story between two young Zhuang individuals and showcases various local customs, features the Guhu prominently. In this opera, the high-pitched music of the Guhu during the execution scene of the Luoyue King immerses the audience in the performance, demonstrating the instrument's ability to evoke powerful emotions and cultural connections (Susanin, 2006).

Singing and dancing are not merely playful activities for the Zhuang people; they are vital expressions of their emotions and cultural identity. The Guhu, as the main accompaniment and solo instrument, plays an essential role in these performances. The passion for the Guhu among the Zhuang people, coupled with the audience's appreciation during performances, continuously deepens the national cultural spirit and emotional ties. This strengthens the Guhu's unique role as a cultural link and showcases the interaction inherent in the cultural characteristics of the instrument (Zhao, 2017).

Conclusion

The Guhu, a traditional musical instrument of the Zhuang nationality, has played a significant role in the economic and cultural development of its local community. The cultural industry surrounding Guhu not only stimulates the economy but also preserves and enhances the cultural heritage of Zhuang Township. This, in turn, supports local tourism, the Guhu manufacturing industry, and the production of agricultural by-products.

To further promote Guhu culture, it is imperative to respect its protection and inheritance. Expanding the inheritance group of Guhu culture involves broadening the target group's scope and pathways, ensuring effective transmission. The current challenges include a limited number of practitioners, uneven age distribution, and weak professional strength. Addressing these challenges through initiatives like integrating Guhu into school curricula, establishing children's Guhu art classes, and setting up Guhu art centers can cultivate new talent and strengthen the Guhu art community.

Moreover, the dissemination of Guhu art needs to be enhanced through a comprehensive propaganda program. This involves using social networking platforms to promote Guhu culture actively. Creating a WeChat public account dedicated to Guhu culture, regularly sharing

knowledge about its history, legends, production techniques, performance methods, and musical instrument creation can significantly increase its visibility. Additionally, creating and uploading Guhu videos and explaining its historical origins on these platforms can further raise awareness.

Strengthening Guhu's promotion will improve the awareness and influence of Guhu culture in society. This not only paves the way for Guhu to reach a broader audience but also attracts more people to understand and learn about Guhu, thereby laying a solid foundation for its continued development.

Recommendations

Culture, in other words, is the convergence of material creative activities, spiritual creative activities and their achievements in the long process of human society. In this process, knowledge, thought, spirit, values, aesthetic concepts, ethics, local resources and Guhu culture promote, blend and converge each other, and technology as the core is gradually reflected. Guhu is the product of human civilization, which flows with the "bone and blood" of human civilization, and it is not difficult to see that it is inextricably linked with material and resources and promotes each other. In the life of the Zhuang people, the Guhu culture is everywhere, whether in daily life or in economic production, and the Guhu culture is an important pillar of the Zhuang people, with a very strong cultural heritage of the Zhuang nationality. It is in this way that Guhu culture in the hearts of the Zhuangzu people is more and more irreplaceable, and its status is getting higher and higher.

As a traditional Zhuang national musical instrument, Guhu has significantly contributed to local economic and cultural development. The Guhu cultural industry can not only boost the economy but also enhance the cultural heritage of Zhuang Township, stimulating local tourism, the Guhu manufacturing industry, and agricultural by-products.

To promote the development of Guhu culture, it is essential to respect its protection and inheritance. First, expanding the inheritance group of Guhu culture is crucial. This involves broadening the scope and paths for Guhu's target inheritance group to ensure effective transmission. Currently, the inheritance of Guhu faces challenges such as a small number of practitioners, uneven age distribution, and weak professional strength. Many regions have adopted an "open" approach, such as integrating Guhu into school curricula, establishing children's Guhu art classes, and setting up Guhu art centers to cultivate new talent and strengthen the Guhu art community. Second, the dissemination path of Guhu art needs to be broadened. This includes formulating a comprehensive propaganda program for Guhu culture, integrating various forces, and guiding and expanding the promotion of Guhu culture. Suggestions for the popularization of Guhu culture should be put forward, striving for greater visibility and impact. Guhu needs to adapt to the times by changing its communication methods. With the growing influence of information technology on daily life, people's demand for information has increased, and access to digital content is gradually becoming the norm. In this digital age, even the best products need effective promotion. Guhu's successors, troupes, and fans should actively use various social networking platforms to conduct comprehensive and multi-angle research and promotion of Guhu culture. This can include registering a WeChat public account dedicated to Guhu culture, regularly sharing knowledge about Guhu history, national legends, production techniques, performance methods, and musical

instrument creation. Additionally, creating and uploading Guhu videos and explaining its historical origins on these platforms can significantly increase its visibility.

Expanding Guhu's propaganda and communication channels and strengthening its promotion will improve awareness and influence of Guhu culture in society. This not only paves the way for Guhu to reach a broader audience but also attracts more people to understand and learn about Guhu, thereby laying a solid foundation for its continued development.

References

- Arnold Pace. (2012). *Technical Culture*. Guangzhou: Guangdong People's Publishing House.
- Bianjiang. (2006). Sweet and beautiful Guhu. *Musical Instruments*, 2006(03), 62-63.
- Chen, K. (2007). Thoughts on the improvement of Guhu. *Journal of Central Conservatory of Music*, 2007(03), 90-94 + 134.
- Han, B. (2016). *Study on Chinese folk creation*. Beijing: Culture and Art Publishing House.
- Li, G. (1983). Guhu, a folk musical instrument of Zhuang nationality in Guangxi. *Musical Instruments*, 1983(05), 11-13.
- Liang, Q. (1992). What is culture. *Xuedeng (Supplement of Shanghai Current News)*, 12.19.
- Longfu. (2000). Guhu with long and elegant sound. *National Art Research*, 2000(04), 26-29.
- Pace, A. (2012). *Technical culture*. Guangzhou: Guangdong People's Publishing House.
- Susanin. (2006). *Guhu art*. Beijing: China Federation of Literary and Art Circles Publishing House.
- Tan, D. (2009). A preliminary study of Guhu performance style. *Songs Bimonthly*, 2009(04), 29-30.
- Yu, T. (2020). Analysis on the difficulties and countermeasures of Zhuang nationality Guhu art inheritance in Debao County, Guangxi. *Art Review*, 2020(07), 30-32.
- Zhang, D., & Fang, K. (2004). *Introduction to Chinese culture (Revised Edition)*. Beijing: Beijing Normal University Press.
- Zhao, S. (2017). A review of domestic research on Guhu and its music culture. *Popular Song*, 2017(03), 34-36.

Original Research Article

Study on the Change, Inheritance and Development of Chinese Folk Song Culture Taking Local Intangible Cultural Heritage Sangzhi Folk Songs as an Example

Yalan Zhao¹, Phakamas Jirajarupat², & Yinghua Zhang^{3*}

ARTICLE INFO

Name of Author:

1. Yalan Zhao

Faculty of Fine and Applied Arts,
Suan Sunandha Rajabhat University,
Thailand.

Email: s63584947011@ssru.ac.th

2 Asst.Prof.Dr.Phakamas Jirajarupat

Faculty of Fine and Applied Arts,
Suan Sunandha Rajabhat University,
Thailand.

Email: nataporn.ra@ssru.ac.th

Corresponding Author*

3 Prof.Dr.Yinghua Zhang

Hunan First Normal University,
China.

Email: 1223122560@qq.com

Keywords:

Intangible Cultural Heritage;
Sangzhi Folk Songs; Change;
Development

Article history:

Received: 26/01/2024

Revised: 18/02/2024

Accepted: 25/05/2024

Available online: 08/06/2024

How to Cite:

Zhao, Y., Jirajarupat, P. & Zhang, Yinghua. (2024). Study on the Change, Inheritance and Development of Chinese Folk Song Culture Taking Local Intangible Cultural Heritage Sangzhi Folk Songs as an Example. *Journal of Dhamma for Life*, 30(2), 26-39.

ABSTRACT

Folk songs are excellent spiritual and cultural products of China. As the saying goes, what belongs to the nation belongs to the world. This holds true for Sangzhi folk songs, which are the crystallization of the collective wisdom of the people. We should not only protect and inherit this cultural treasure but also strive to develop and improve it. This paper adopts methods of literature research, analysis, and induction, referring to theoretical knowledge from music anthropology, ethnology, and related fields. It examines the cultural background, living environment, cultural changes, inheritance, and development of Sangzhi folk songs. The study explores their artistic value and further explains how local intangible cultural heritage folk songs are influenced by social and cultural changes, reflecting the real content of these shifts.

Introduction

The emergence of excellent folk songs has a specific geographical and cultural origin, and has the characteristics of traditional culture from education, spirit, community, female, communication, cohesion and other aspects, and the transformation of folk songs by popular culture has become an indisputable fact. Therefore, it is necessary to analyze folk songs from social ethical change and the manifestation of the present (Jin Ping, 2011, P 23). With the great development and progress of social economy and culture, in order to cater to public taste, Sangzhi folk songs (Sangzhi Folk Songs: local traditional music of Sangzhi County, Hunan Province, one of the national intangible cultural heritage. Sangzhi folk songs originated from the ballads of the ancestors' daily production and life in the primitive farming period. It is a variety of folk music culture created, sung and accumulated by the people of Sangzhi County in Hunan Province in the long-term life practice, with a history of more than 2000 years. Sangzhi folk songs have lively rhythm, beautiful melody, rich tunes and various forms. On May 20, 2006, Sangzhi folk songs were approved by The State Council of the People's Republic of China to be included in the first batch of national intangible cultural heritage list, project number: II-1) gradually became commercialized. And the conservation and development of Sangzhi folk songs are just like a commercial marriage. "Combined with tourism and culture brand" to start their birth journey of folk songs, adopt and recreate folk songs on basis of popular culture (Jin Ping, 2011, 51), so as to make folk songs a feast for eyes and ears. From the perspective of safeguarding intangible cultural heritage, it is very important to explore its deep artistic and cultural deposition, cultivate national temperament and inherit national culture (Jin Ping, 2011). So as to make Sangzhi folk songs be preserved in the most primitive way for a long time, so as to retain the most authentic and vivid memories of intangible cultural heritage.

Research summary, the author consulted the research materials in this field, which mainly reflected in the following aspects: (1) Research on the local living environment: Yang Yajun believed that natural habitats affected the emergence and development of folk songs, the national characters reflected in folk songs all show the cultural characteristics which adapted to their living environment (Yang Yajun, 2016). Deng Jixun proposed that Sangzhi folk songs have their own unique melodies and characteristics, and their tunes are melodious and extremely varied, and requiring new paths and ways to develop better (Deng Jixun, 2017). (2) Research on case study of folk songs; Ding Jia explored the regional characteristics and inheritance characteristics of their musical forms, and revealed the inheritance characteristics of Sangzhi folk songs in traditional natural inheritance method (Ding Jia, 2010). Li Lingxing formulated the investigation and research plan for the actual situation of the local schools to ensure that the research results were scientific and reasonable (Li Lingxing, 2014). (3) Research on the fusion of folk songs and tourism. Tan Bing believed that Sangzhi folk songs enriched local tourism projects, attracted more tourists, and brought more economic income (Tan Bing, 2020). Yang Yajun believed that it is necessary to establish ecological cultural tourism areas, and put forward the idea of protection, development and utilization of Sangzhi folk songs (Yang Yajun, Sangzhi folk songs and the Development of Cultural tourism in Zhangjiajie, 2014). (4) Research on the current situation of folk songs and intangible heritage conservation and development. Peng Yuping studied the problems encountered in the development of Sangzhi folk songs, proposed solutions to these problems to promote the inheritance and development of Sangzhi folk songs (Peng Yuping, 2017). Tu Zihuang believed that how to get Sangzhi folk

songs out of the predicament and make it return to the public view is worthy of our in-depth consideration (Tu Zihuang, 2022). In the above literature, all the main content used the natural environment of Sangzhi, folk entertainers and the communication and development of Sangzhi folk songs as their key research points. Until now, there is little research on the evolution and development of Sangzhi folk songs, the existing studies just briefly described the emergence, maturity and development of Sangzhi folk songs, and researched and analyzed the musical phenomenon presented by Sangzhi folk songs.

Objectives

1. Sort out the survival and changes of Sangzhi folk songs in local social culture.
2. Explore how to promote the inheritance and development of Sangzhi folk songs.

Research Methodology

Literature research: Log into China's digital journal network to collect, sort out and analyze published literature related to this study, including domestic and foreign periodicals, master's and doctoral papers, network data, researcher's writings, newspaper articles, media reports, etc., and through the research of these literature, form a scientific method of knowing facts. Analysis and induction: sort out and classify the data obtained from the literature search, find out the common and universal of things, and analyze, conclude and summarize.

Results

1. Cultural background of Sangzhi folk songs

Sangzhi County is under the jurisdiction of Zhangjiajie City, Hunan Province, China and is located in the northwestern of Hunan Province, at the northern foot of the Wuling Mountains, at the southern end of the mountains of western Hubei Province (Figure 1. Figure 2). The cultural background of Sangzhi folk songs should naturally be sought from the natural environment. Sangzhi has a mountainous geographical environment, which is remote, poor and evil. There are more than 20 ethnic groups living there, such as Miao, Bai, Zhuang, Tujia and Gao Shan. The combination of the slow pace of life, in turn, preserves the precious cultural heritage of Sangzhi folk songs well (Jin Ping, 2011, P 30). Tujia ancestors used songs as a medium, and folk songs have become one of the most natural communication methods for Sangzhi people, and singing has become a part of Sangzhi mountain people's life. Due to the main living area of the Tujia family, mountain songs are set in the mountains. Cultural exchanges in mountainous areas have preserved the traditional way of living due to various reasons such as inconvenient transportation, so the life of Tujia ancestors is simple, there is not much utilitarian needs between people, and this is a pure idyllic lifestyle, with the characteristic of "poetry", as Vico said (Huang Wenqing, 2021, P 22), which is the basis of the emergence of Sangzhi folk songs.

Figure 1 Geographical Location of Sangzhi County, Hunan Province

Plato believed that all things in the world were created by the creator by following the eternal model, and spiritual culture also came from "divinity" (Jin Ping, 2011, P 12). In cultural sociology, it is mentioned that culture is created by human beings in the process of labor, and human beings naturally considered them belong to the natural world. At the same time, the harsh environment forced people to constantly adjust their relationship with nature, and the simple understanding of the harmonious coexistence between nature and man is the beginning of poetry (Sima Yunjie, 2007). Mountain songs are a kind of spiritual and soul support, and have the function of self-harmony and self-forgiveness so as to get rid of the pain of reality.

There are more than 10,000 Sangzhi folk songs, through sorting and classification, there are more than 1,400 folk songs, 129 Huadeng tunes, 200 minor tunes, 100 labor songs and 66 songs which related to custom and ritual, and there are about 500,000 words. After years of polishing, Sangzhi folk songs have become an enduring art (Gao Xiong, 2018). In ancient

production and life, the material conditions are extremely scarce, and the spiritual life is extremely simple. Singing Sangzhi folk songs has become a kind of spontaneous entertainment for Sangzhi people. People entertain themselves by singing Sangzhi folk songs. Sometimes during the day when they do farm work in the field, three or two persons form a group, and they sing folk songs to each other; at night, in the evening, everyone comes home from work, the young and old of the family sit together, adults sing a sentence, children learn the sentence accordingly. In this way, one sings, the other one follows, Sangzhi folk songs are naturally integrated with people's lives, and people sing Sangzhi folk songs as their own entertainment and leisure activities (Qin Jing, 2016, P 11). The lyrics of Sangzhi folk songs have modesty, simplicity, and kindness, as well as honesty, willfulness, and boldness in their lust, and embody poetic quality in thinking mode, life consciousness, aesthetic view and artistic spirit.

The songs of Sangzhi folk songs are relatively short, flexible and changeable, there are no fixed lyrics, ancestors of the old generation sing the lyrics at will, most of the lyrics are made on the spots according to the tune and emotion of the time: based on the fixed tune, according to the local singing atmosphere, sing the corresponding lyrics, the extemporaneous lyrics highlight the unique taste of Sangzhi folk songs, such as the most representative song of the Tujia people "waving hand song", which originated from offering sacrifices to heaven and gods. It depicts the savage pioneering history of the Tujia ancestors in the form of ballad, showing the lively working and living scenes of the Tujia people living in the mountainous country (Peng Yuping, 2017); For example, it is especially outstanding when singing mountain songs. Generally, there are no fixed lyrics when they singing to each other, singers choose a fixed tune from their memories, fill in the lyrics according to what they think, sing the song at will. The singer sang a sentence, and others followed the lyrics of the previous sentence and song accordingly. The same tune with different lyrics became a different song. In addition, the processing of the beat is very casual, generally, it's extremely free, the beat has no fixed form, long or short, and it's mainly up to the singer's mood. And when matching up with the lyrics, the content is very simple and pleasant, so the free beat can also show a strong musical effect (Deng Jixun, Analysis on performance characteristics of Sangzhi folk songs, 2020). And all these characteristics fully embodied the purpose that Sangzhi folk songs come from life, entertain people's lives and serve people's lives. Sangzhi folk songs can express people's emotion, can be used for fun, can be used as a way support people's spirit, and finally enrich Sangzhi people's lives.

2. The living environment of Sangzhi folk songs

Sangzhi folk songs, relying on clans, villages, and previous generations' oral transmission, have stretched to the present day and have a long history. The most traditional way to inherit Sangzhi folk songs is the family edification, that is, oral transmission, from one generation to the next, from generation to generation. In ancient times, the self-sufficient natural economy occupied the dominant position, and local culture was remote, the transportation was inconvenient and other circumstances, people of the Sangzhi region have lived here for generations, and singing folk songs is an indispensable part of people's daily life, Sangzhi people grew up listening to the songs of their grandparents and fathers (Deng Jixun, Study on the contemporary living environment and development Path of Sangzhi Folk Songs-- Based on the perspective of Inheritors, 2017). In addition to the family, sing mountain songs antiphonally is also a form of singing, generally, one question and one answer, the biggest feature is that singers

can improvise according to their own ideas, whether the tune or the lyric, they both can be recomposed by the singers according to their own ideas. When the ancient Sangzhi people worked in the mountains, in order to make time more fulfilling and ease the boredom and fatigue of work, they sang Sangzhi folk songs antiphonally.

For example, during the Spring Festival, the County Federation of Literary and Art Circles organized and held a "Welcome the Chinese New Year, sing folk songs happily" event to welcome the Spring Festival in Sangzhi Folk Song Square. Wang Xieing, Zhang Hongying, Li Hongyan and Shang Shengwu (Shang Shengwu, male, Tujia, Sangzhi folk songs inheritor, born in January 1952 in Hekou Township, Sangzhi County Cultural Center retired cadre. In May 2018, he was selected as the representative inheritor of the fifth batch of national intangible cultural heritage representative projects), a national inheritor of Sangzhi folk songs, all gave wonderful performances (Gao Liwen. Wei Qin). In this way, Sangzhi folk songs had a new and fixed way of communication, which was relatively solemn and formal and promoted their development. Sangzhi folk songs are a valuable national cultural heritage cultivated and created by the ancestors of all ethnic groups in Zhangjiajie region in thousands of years of labor and production life, and also have unique artistic value in the history of world folk music. At present, under the consensus that people pay more and more attention to the protection of traditional culture, under the strong promotion of government departments (Peng Yuping, 2017), Sangzhi County has a special folk song square. Every year in July and August, the Sangzhi Folk Song Festival is in full swing. The jury score according to five aspects, namely the content and difficulty of the song; tone, quality, intonation and rhythm; singing skills and stage expression; image temperament, dress and manner; comprehensive quality and attainment. The awards are champion, runner-up, third runner-up, Top Ten Singers and Excellence Award. Through the competition and the reflection of the masses, we can better promote the exchange and development of Sangzhi folk songs, so as to promote the protection and inheritance of Sangzhi folk song art. These traditional folk songs have also incorporated the elements of today's popular music, and combined with stage, sitcom and other ways, Sangzhi folk songs have now rejuvenated. Not only that, but now Sangzhi County has established a formalized inheritance base with universities such as Jishou University, Hunan First Normal University, Hunan Vocational College of Art and other colleges and universities, and has a special scientific teaching system and process, which has greatly promoted the protection and modern transformation of Sangzhi folk songs.

Figure 2 Sangzhi County, Folk Song Square

3. Cultural changes of Sangzhi folk songs

Cultural ideology is increasingly valued by people, and culture as an ideology is a political and economic reflection of a certain society (Liu Weisheng, 2022). In contemporary China, economic construction has developed rapidly, and people's living standards have risen rapidly. People are facing new lifestyle changes, popular culture pervades every corner of our society, and the extensive use of modern communication media such as TV and the Internet has left people with no time to think about what the future will be, but to think about living in the present. The rapid development of society will lead to a gap between the new and old artists of Sangzhi folk songs, and another is the lack of competitiveness of Sangzhi folk songs in the market and the over-commercialization of Sangzhi folk songs has eroded the traditional culture of Sangzhi folk songs. Only by returning to the countryside and using traditional spiritual home combined with modern technological advantages can Sangzhi folk songs better survive and develop.

The mountain songs, that had once been low in the hearts of the people, changed and put on a gold coat and begin to regain the attention of the world. Sangzhi songs have also begun a historic turn by stepping into the tide of commercialization. At present, the communication scene of Sangzhi songs has been replaced with a standardized form of stage communication, e.g., Zhangjiajie's multiple tourism performances (charming Xiangxi, Zhangjiajie through the ages, etc.) have Sangzhi folk songs, gorgeous stage, wonderful dances on the stage, wonderful singing, people are here to enjoy a visual feast and immerse themselves, but actors acting on this standard stage will lose emotional interaction with the audience. The influence of popular media on social life is becoming more and more significant, the industrial function of media is

beginning to be highlighted, and the market behavior and utilitarian phenomenon of culture are increasingly strengthened. Since 2006, Sangzhi folk songs have been included in the first national intangible cultural heritage list, thus entering the cultural industry development, opening up new transmission channels and inheritance paths for Sangzhi folk songs and intangible cultural heritage and becoming the "living memory" of human culture, Sangzhi folk songs present a lively fusion of various cultural symbols.

4. Inheritance and development of Sangzhi folk songs

To better inherit Sangzhi folk songs, Sangzhi County has actively expanded the inheritance channels and opened new models, such as the "learning and inheritance base" and "learning and inheritance class," forming a formal and patterned method of inheritance (Qin Jing, Research on the Inheritance of Sangzhi Folk Songs, 2016). With the support of central and local finance, the "Sangzhi County Intangible Cultural Heritage Protection Center" serves as the main training base for Sangzhi County's characteristic music culture. While documenting the music scores and graphics of Sangzhi folk songs, the staff of the Sangzhi County Intangible Cultural Center have further improved the system for protecting the inheritors of Sangzhi Folk Songs. This includes ensuring the rights of the inheritors, stipulating their responsibilities and obligations, establishing an assessment system for inheritors, and setting up cultural stations at all township levels to regularly hold relevant training activities for Sangzhi folk songs.

Since March 2007, with the support of relevant county government departments and the joint assistance of the Sangzhi County Teacher Training School and county cultural center staff, Sangzhi folk song training courses and workshops for primary and secondary school music teachers have been held. Each school must send at least one music teacher to participate in these workshops. Through more than ten days of study and training, each trainee is required not only to sing a large number of Sangzhi folk songs but also to have a certain understanding of their origin, development history, and cultural connotation. This approach enhances everyone's understanding of Sangzhi folk songs and effectively promotes their popularization (Qin Jing, Research on the Inheritance of Sangzhi Folk Songs, 2016). On the one hand, Sangzhi folk songs can be integrated into school music education. Schools, as places to impart knowledge and culture, should become crucial venues for the inheritance of Sangzhi folk songs. These songs represent the rich and colorful national culture of Sangzhi, and traditional skills should be incorporated into classroom activities. Videos depicting the history, tunes, and styles of Sangzhi folk songs can be shown before teaching the songs themselves. During the teaching process, emphasis should be placed on students' emotional engagement to ensure they learn the tunes, lyrics, and melodies. This approach helps students experience the living spirit and colorful culture of the working people behind the music symbols, as explained through video materials and the teacher's explanations (Deng Jixun, Study on the Contemporary Living Environment and Development Path of Sangzhi Folk Songs, 2017). This method not only introduces an important form of music but also plays an invisible role in education. Additionally, inviting national inheritor Shang Shengwu to perform and interact with teachers and students in the classroom can greatly enhance students' real experience and cultural identity. This interaction promotes the systematic and large-scale development of Sangzhi folk songs, increases their communication channels and audience range, and utilizes campus interest

groups and individuals to form a lasting and vibrant inheritance method, thereby continuing the tradition of Sangzhi folk songs.

Building the brand characteristics of Sangzhi folk songs and culture, its thick cultural deposition has a long history. In today's market, it is very necessary to highlight the brand effect, combined with tourism performances, make Sangzhi folk songs a bright cultural business card, which helps to improve its popularity, promote its wider dissemination, let more people understand it, let more people are willing to engage in its inheritance work, so as to be able to better carry forward this folk art. In the context of the integration of culture and tourism, with the rich humanistic connotation of Sangzhi folk songs, integrating Sangzhi folk songs into the cultural industry in the local tourism industry, constantly improving the local tourism taste, constantly updating the local tourism value, and building a good brand effect and social effect, thereby promoting the inheritance and stable development of Sangzhi folk songs (Tan Bing, 2020).

Discussion

Sangzhi folk songs, with their rich cultural accumulation and historical shaping over a century, represent an excellent cultural tradition of ethnic minorities. These songs are not only a musical record of the social and cultural changes in the Sangzhi area but also a reflection of the true content of these changes over the past hundred years. The evolution of Sangzhi folk songs illustrates the interaction and integration of civilizations (Peng, 2017). As social economy and culture continue to develop, the background on which Sangzhi folk songs depend has changed, driving the inherent power for the development of local folk songs. This changing context presents both opportunities and challenges for the inheritance and development of Sangzhi folk songs. Integrating these folk songs into the classroom and expanding their communication channels through systematic education allows them to become a primary medium for cultural transmission today (Qin, 2016). It is crucial to approach the development of Sangzhi folk songs with a balanced perspective. Excluding all foreign elements to preserve tradition conservatively could stifle their development, while an uncritical embrace of modernity might distort their traditional essence. Therefore, it is important to incorporate modern elements judiciously while respecting and maintaining the inherent requirements of tradition. This balanced approach ensures that Sangzhi folk songs retain their cultural significance while also appealing to contemporary audiences (Deng, 2017).

Promoting a multicultural environment while seeking cultural integration is essential. In the collision and integration of various cultures, creating a unique cultural brand for Sangzhi folk songs can further rejuvenate them, infusing new momentum and vitality. This dual approach of preserving tradition and embracing modernity will help Sangzhi folk songs thrive in today's dynamic cultural landscape (Tan, 2020).

The study of Sangzhi folk songs reveals a rich tapestry of cultural survival and adaptation within local social contexts. These songs, which are relatively short, flexible, and changeable, reflect the dynamic nature of Sangzhi's cultural heritage. Traditionally, there are no fixed lyrics; instead, the lyrics are created spontaneously according to the tune and emotion of the moment. This improvisational aspect highlights the unique flavor of Sangzhi folk songs, such as the

"waving hand song" of the Tujia people, which originated from sacrificial rites and vividly depicts the pioneering history of the Tujia ancestors (Peng, 2017). This practice of spontaneous composition and performance, where singers choose tunes from memory and fill in lyrics as they sing, demonstrates the fluid and adaptable nature of these folk songs (Deng, 2020). The survival of Sangzhi folk songs is deeply rooted in the social fabric of local communities. Historically, these songs have been passed down orally through generations within clans and villages. The self-sufficient natural economy and remote geographical location of Sangzhi facilitated a strong tradition of oral transmission, where singing folk songs was an integral part of daily life. Children grew up listening to their grandparents and parents sing these songs, thereby ensuring their continuation (Deng, 2017). This method of inheritance not only preserved the songs but also reinforced the cultural identity and cohesion of the community.

Additionally, the antiphonal singing of mountain songs, characterized by a call-and-response format, further exemplifies the interactive and communal nature of Sangzhi folk music. This form of singing allows for significant improvisation, with singers creating tunes and lyrics based on their own ideas and emotions. The casual and flexible handling of beats and melodies adds to the spontaneous charm of the performances, making each rendition unique and deeply personal (Deng, 2020). Sangzhi folk songs serve multiple functions within the community. They are a means of entertainment, emotional expression, and spiritual support. The simplicity and pleasantness of the lyrics, combined with the free-form beats, create a strong musical effect that resonates with the listeners. These songs are a reflection of the lived experiences and cultural values of the Sangzhi people, enriching their lives and providing a sense of continuity and belonging. To ensure the continued survival and evolution of Sangzhi folk songs, it is essential to integrate them into modern educational frameworks. Schools can play a pivotal role in this regard by incorporating Sangzhi folk songs into their music curriculum. This integration would not only preserve the traditional songs but also adapt them to contemporary contexts, making them accessible to younger generations. Furthermore, systematic education can help document and analyze these songs, providing a structured approach to their study and dissemination (Qin, 2016).

In conclusion, the survival and changes of Sangzhi folk songs are a testament to the resilience and adaptability of local culture. These songs have evolved through improvisation and oral transmission, reflecting the social and cultural changes in the Sangzhi area. By embracing both tradition and modernity, Sangzhi folk songs can continue to thrive, serving as a vibrant cultural legacy for future generations. The inheritance and development of Sangzhi folk songs represent a crucial aspect of preserving cultural heritage and fostering cultural identity. To effectively promote these folk songs, it is essential to explore various strategies that address both traditional methods and modern adaptations. This discussion examines key approaches for promoting the inheritance and development of Sangzhi folk songs, considering the role of education, community involvement, and technological integration.

1. Education as a Catalyst for Inheritance

Integrating Sangzhi folk songs into the educational system is a fundamental strategy for ensuring their continued relevance and transmission. Schools can serve as vital platforms for cultural education by incorporating folk songs into the music curriculum. This approach not only preserves the traditional songs but also introduces them to younger generations in a structured

manner. According to Qin (2016), the establishment of "learning and inheritance bases" and "learning and inheritance classes" has formalized the method of passing down Sangzhi folk songs. These educational initiatives, supported by central and local funding, provide systematic training and documentation of the music, ensuring a comprehensive approach to cultural preservation.

2. Community Involvement and Oral Transmission

The traditional method of oral transmission within families and communities has been a cornerstone of preserving Sangzhi folk songs. This practice involves the passing down of songs through generations, reinforcing cultural identity and cohesion. Deng (2017) highlights that the self-sufficient natural economy and remote geographical location of Sangzhi facilitated a strong tradition of oral transmission, where singing folk songs was an integral part of daily life. To enhance this method, community-based programs and cultural events can be organized, encouraging active participation and engagement from all age groups. These initiatives can help maintain the communal spirit of folk songs while adapting to contemporary social structures.

3. Technological Integration and Digital Platforms

In the digital age, leveraging technology is crucial for the promotion and dissemination of Sangzhi folk songs. Digital platforms can be used to document, archive, and share folk songs, making them accessible to a broader audience. Online repositories, social media, and music streaming services can serve as effective channels for distributing Sangzhi folk songs globally. Deng (2020) emphasizes the importance of documenting the music score and graphics of Sangzhi folk songs, which can be facilitated through digital means. Additionally, virtual workshops and online tutorials can provide accessible training and educational resources, reaching individuals beyond the geographical confines of Sangzhi.

4. Cultural Festivals and Performances

Organizing cultural festivals and performances is another effective way to promote Sangzhi folk songs. These events provide a platform for showcasing the rich musical heritage of Sangzhi, attracting both locals and tourists. Inviting national inheritors and folk artists to perform and interact with audiences can enhance the cultural experience and foster a deeper appreciation for the folk songs. Such events can also stimulate interest and pride in local culture, encouraging younger generations to engage with their cultural heritage.

5. Collaboration with Cultural Institutions

Collaborating with cultural institutions, such as museums, cultural centers, and research organizations, can provide additional support for the promotion of Sangzhi folk songs. These institutions can offer resources for research, documentation, and preservation efforts. They can also facilitate exhibitions, workshops, and lectures, providing a comprehensive approach to cultural education. Qin (2016) notes the role of the "Sangzhi County Intangible Cultural Heritage Protection Center" as a main training base, highlighting the importance of institutional support in cultural preservation.

Conclusion

Promoting the inheritance and development of Sangzhi folk songs requires a multifaceted approach that combines traditional methods with modern innovations. Education, community involvement, technological integration, cultural festivals, and institutional collaboration are key strategies that can ensure the continued relevance and vitality of Sangzhi folk songs. By embracing these approaches, Sangzhi folk songs can be preserved as a vibrant cultural legacy for future generations, enriching their lives and fostering a sense of cultural identity and continuity. Sangzhi folk song has experienced a hundred years of cultural accumulation and historical shaping. It is an excellent cultural tradition of ethnic minorities. It is a musical record of the social and cultural changes in the Sangzhi area. It is also the true content of the social and cultural changes in the region for a hundred years. It is the interaction and integration of civilizations. With the development of social economy and culture, the change of the dependent background of Sangzhi folk songs has spawned the inherent power of local folk songs development. The inheritance and development of Sangzhi folk songs are facing new opportunities and challenges, catering to the new era and integrating Sangzhi folk songs into the classroom, widening its communication channels with systematic education, and becoming the main position for cultural communication today. Therefore, on the issue of the development of Sangzhi folk songs, we should not be too conservative to exclude all foreign elements and make their development lose power; and should not pursue the infinity and distort their traditions. Not only to have the new flesh of modernity but also to take into account the inherent requirements of tradition. Not only to prosper the multi-culture, but also to seek cultural integration in the collision and integration of the multi-culture. Create a unique cultural brand so that Sangzhi folk songs can further rejuvenate new momentum and vitality.

Recommendations

In order to effectively develop the inheritance of Sangzhi folk songs, we must first give full play to the role of folk artists, strengthen the protection of folk old artists, let more young people join the team of inheritors, and enhance the reserve power of inheritors; secondly, we must rely on schools to broaden the field of knowledge and change the teaching concept, "let it in" and "let it go out", and integrate folk inheritance methods into the music education of schools to help form a comprehensive, diversified and long-term live inheritance mechanism. The third is to increase the publicity of Sangzhi folk songs, using the Internet, television and other propaganda media to increase the popularity of Sangzhi folk songs, create Sangzhi cultural brand, make the brand valuable, so that Hunan people feel the sense of belonging and honor of local culture for having Sangzhi folk songs; finally, combined with local characteristics to promote the development of Sangzhi folk songs, Sangzhi County is located in the picturesque Zhangjiajie Scenic Area, Sangzhi folk songs need set foot on the fast track of the tourism industry to create a local tourism culture, combined with well-known tourism performances, inject new connotations into the tourism resources of Zhangjiajie, strengthening the Publicity and promotion of local culture while promoting commercialization. In addition, it is necessary to pay attention to the innovation of Sangzhi folk songs culture protection and inheritance system, maintain cooperation with major universities to run schools, the government shall take the lead in strengthening cultural construction, and encourage the establishment of folk cultural

protection organizations, continuously expand the platform of Sangzhi folk songs culture inheritance, use Sangzhi folk songs as a compulsory music course for local middle schools, maintain the annual Sangzhi folk song contest, and flourish the inheritance and promotion of Sangzhi folk songs through multiple channels.

The research highlights the critical need to preserve and promote Sangzhi folk songs as a valuable cultural heritage. Recommendations include:

1. **Strengthening Policy Support:** Governments at all levels should implement policies that protect and promote Sangzhi folk songs, providing financial and organizational support.
2. **Educational Integration:** Incorporate Sangzhi folk songs into school curricula to ensure their transmission to future generations.
3. **Cultural Tourism Development:** Leverage the rich cultural heritage of Sangzhi folk songs to enhance local tourism, creating a sustainable model for their preservation and promotion.
4. **Media and Technology Utilization:** Use modern media and technology to document, preserve, and promote Sangzhi folk songs, ensuring they reach a broader audience.

References

- Deng, J. (2017). Study on the contemporary living environment and development path of Sangzhi Folk Songs: Based on the perspective of Inheritors. *Modern Music*, 43-44.
- Deng, J. (2020). Analysis on performance characteristics of Sangzhi folk songs. *JinGu Creative Literature*, 72-73.
- Ding, G. (2010). A case study on the inheritance of Sangzhi folk songs in Hunan: Take Sangzhi County as an example. Beijing, China.
- Gao, L., & Wei, Q. (n.d.). The County Federation of Literary and Art Circles organized and held a "Welcome the Chinese New Year, sing folk songs happily" event to welcome the Spring Festival. Retrieved December 21, 2022, from Baidu: https://www.sohu.com/a/361127183_716225
- Gao, X. (2018). Characteristics and development of Sangzhi folk songs. *The Sound of Music*, 127-128.
- Huang, W. (2021). Vico's "Poetic Wisdom" and Chinese cultural poetics. Zhangzhou, Fujian, China.
- Jin, P. (2011, April 2). Research on the Cultural Change of Sangzhi Folk Songs. Chengdu, Sichuan, China.

- Li, L. (2014). Research on the value and practice of Sangzhi folk songs entering the music classroom in primary and secondary schools.
- Liu, W. (2022). *Introduction to Cultural Hegemony*. Hebei: Hebei People's Publishing House.
- Luo, X. (2012). Inheritance, protection, and development of traditional Minority culture in Hunan: Take Sangzhi County as an example. *Ethnic Forum*, 99-101.
- Ou, Y., Wang, J., & Yin, H. (2012, January 15). The tourism value and realization form of Sangzhi folk songs. *Humanities and Social Sciences*, 121-122.
- Peng, X. (2009, May). Study on the evaluation of tourism development potential of intangible cultural heritage: Take Sangzhi folk songs as an example. Changsha, Hunan, China.
- Peng, Y. (2017). Research on inheritance and development of Sangzhi folk songs under the new situation. *Music of the North*, 91-92.
- Qin, J. (2016). Research on the inheritance of Sangzhi folk songs. Beijing, China.
- Sangzhi folk songs. (2018, June). Retrieved September 23, 2022, from China Intangible Cultural Heritage Network: https://www.ihchina.cn/project_details/12423/
- Sima, Y. (2007). *Cultural Sociology*. Shanxi: Shanxi Education Press.
- Tan, B. (2020). Study on the value and practice of the fusion of Sangzhi folk songs and local tourism. *Frontier Economics and Culture*, 22-23.
- Zhang, L., & Xu, Q. (1987). *Traditional Culture and Modernization*. Beijing: China Renmin University Press.

Original Research Article

Assessing Determinants of Public Perception on Satellite Internet in Thailand

Yarnaphat Shaengchart¹, Supin Chaisiripaibool^{2*}, & Tanpat Kraiwanit³

ARTICLE INFO

Name of Author:

1. Yarnaphat Shaengchart

Faculty of Economics, Rangsit University, Pathum Thani, Thailand
Email: yarnaphat.s64@rsu.ac.th
<https://orcid.org/0000-0002-0157-3682>

3. Tanpat Kraiwanit

Faculty of Economics, Rangsit University, Pathum Thani, Thailand
Email: tanpat.k@rsu.ac.th
<https://orcid.org/0000-0002-5130-6427>

Corresponding Author*

2. Supin Chaisiripaibool

Graduate College of Management, Sripatum University, Bangkok, Thailand
Email: supin_dr@yahoo.com
<https://orcid.org/0009-0007-5676-9301>

Keywords:

Public Perception; Satellite Internet; Demographic Characteristics; Internet Usage Behaviors; Social Media Engagement

Article history:

Received: 18/03/2024

Revised: 24/05/2024

Accepted: 02/06/2024

Available online: 08/06/2024

How to Cite:

Shaengchart, Y., Chaisiripaibool, S., & Kraiwanit, T. (2024). Assessing Determinants of Public Perception on Satellite Internet in Thailand. *Journal of Dhamma for Life*, 30(2), 40-51.

ABSTRACT

This paper delves into the various factors shaping public perception on satellite internet in Thailand, examining the interplay between demographic characteristics, internet usage behaviors, and social media engagement. The study utilized a quantitative research methodology to collect data from 1,200 Thai individuals who spent more than one hour daily online. Convenience sampling was employed to gather the sample. For data analysis, the study employed several statistical methods including percentages, means, and Analysis of Variance (ANOVA). ANOVA is used to analyze the variability within a regression model, helping to identify significant differences between groups. This approach provides a robust framework for understanding the impact of different factors within the data set. The study's findings revealed that perceptions of satellite internet are significantly influenced by several factors. Older adults and males, along with users of desktops, tablets, and wearable devices—who benefit economically—are more inclined to adopt it. Similarly, active users of Facebook and TikTok, as well as those using the internet for educational or professional purposes, also show a higher intention to use satellite internet. In contrast, individuals with higher education, higher income, and frequent YouTube users may perceive less benefit, reducing their likelihood to adopt this technology. These insights can guide targeted strategies to foster adoption where the potential is greatest.

Introduction

The emergence of satellite internet technology is particularly promising for enhancing connectivity in areas like Thailand, where traditional broadband infrastructure may be lacking. By providing high-speed internet access from satellites orbiting the Earth, this technology can reach remote and rural areas more effectively than traditional methods. This connectivity can lead to significant socio-economic benefits. For example, access to reliable internet can improve educational opportunities by enabling access to online resources and virtual classrooms. It can also boost local businesses by allowing them to reach global markets and utilize digital tools that were previously inaccessible. Additionally, improved internet access can facilitate better healthcare delivery through telemedicine and enhance communication during emergencies or disasters. The expansion of satellite internet in developing regions could be a crucial step towards reducing the digital divide and supporting broader economic and social development (Asavatitanonta, 2003; Coughlin, 2023; Shaengchart & Kraiwanit, 2023; Singh, 2024; Telecom Review, 2024).

According to Bangkok Post (2020), Tanner (2024), and Tortermvasana (2024), public perception of satellite internet in Thailand appears generally positive and optimistic, driven by several key developments in the country's satellite and internet infrastructure. Notably, projects like Starlink's trial in collaboration with Prince of Songkla University are underway, aiming to explore high-speed internet service via low Earth orbit (LEO) satellites. This project particularly aims to enhance telemedicine, distance learning, and disaster relief systems. Thailand is also integrating advanced technologies like 5G with satellite communications to broaden internet access in line with its Thailand 4.0 National Policy. This integration is expected to support various applications, from Internet of Things (IoT) devices to smart city initiatives, thereby enhancing overall connectivity and technological advancement across the country. Moreover, the completion of the Eutelsat OneWeb ground station by Thailand's National Telecom is another significant development. This facility aims to start providing broadband services soon, which will further contribute to the availability of high-speed internet across Thailand, including remote areas. These initiatives highlight a growing trend in Thailand towards embracing satellite technology to overcome geographical and infrastructural challenges, enhancing internet access and reliability, which is well-received by the public and seen as a step towards a more connected and technologically advanced nation.

Demographic factors are crucial in understanding personal characteristics and are widely used in marketing for consumer segmentation. Key demographic variables include gender, age, education, marital status, and income, each influencing consumer behavior differently. Gender impacts communication and decision-making, age determines needs and interests, education shapes knowledge and preferences, marital status identifies decision-makers in families, and income reflects purchasing power. Together with lifestyle and cultural influences, these demographics help businesses tailor their marketing strategies to meet the diverse needs of their target audiences effectively (Hadi & Aslam, 2023; Kraiwanit et al., 2023). Internet usage behavior refers to how frequently individuals use the internet, what devices they prefer (like smartphones, tablets, or desktop computers), and what activities they engage in while online (such as shopping, streaming media, or reading news). Understanding these behaviors helps in identifying patterns and trends in internet use across different demographic segments (An & Kunzmann, 2014; Islam et al., 2022). Social media engagement involves examining how users interact with social media platforms— which platforms are most popular among different

demographics, how much time they spend on these platforms, and what kind of content they are most likely to engage with (like videos, blogs, or photos). Social media engagement can provide deep insights into consumer preferences and their communication habits.

In this study, the importance of investigating satellite internet in Thailand is particularly underscored by the demographic and behavioral patterns observed within the country. As Thailand advances its digital infrastructure and a broader spectrum of the population gains online access, a nuanced understanding of these patterns becomes increasingly critical. This research facilitates the development of satellite internet solutions that are finely tuned to meet the diverse needs and preferences of different user groups. In light of Thailand's progressing digital enhancements, it is essential for satellite internet providers to consider the high engagement rates on major social media platforms such as YouTube and TikTok. These platforms could serve as effective channels for targeted marketing strategies and engagement campaigns aimed at promoting satellite internet services. Furthermore, demographic insights can guide the development of services tailored specifically for urban versus rural populations, potentially narrowing the digital divide more effectively. Incorporating these demographic and behavioral insights allows for the optimization of service offerings, potentially increasing user satisfaction and adoption rates. This approach not only supports Thailand's goals for digital inclusivity but also promotes broader technological advancement. Such strategic alignment with demographic and usage patterns ensures that satellite internet services are both relevant and accessible to all segments of the Thai population. This paper delves into the various factors shaping these perceptions in Thailand, examining the interplay between demographic characteristics, internet usage behaviors, and social media engagement. Through this analysis, we aim to uncover insights that can help tailor satellite internet offerings to better meet the diverse needs of the Thai population, thereby optimizing the impact of this technology in the region.

Objective

The objective of this study is to investigate the factors influencing public opinions about satellite internet. It aims to identify how demographic characteristics, internet usage behaviors, and social media engagement contribute to shaping these opinions, particularly focusing on the economic implications as dependent variables. This research seeks to understand the interplay between these factors and public perceptions, ultimately providing insights into how satellite internet can be better tailored to meet the needs of different demographic groups.

Research Methodology

This research study employed a quantitative methodology, focusing on a demographic of Thai internet users who spent over one hour daily online and were aged at least 20 years. The sampling strategy utilized was convenience sampling, chosen to facilitate the selection of participants within this study. To determine the appropriate sample size, Yamane's formula was applied, setting the significance level at 0.05, with precision levels at $\pm 5\%$, and a confidence level of 95%, as suggested by Uakarn et al. (2021). The formula indicated a minimum requirement of 384 participants. Accordingly, the selected sample size of 1,200 participants was considered sufficient to ensure precise and reliable results while also minimizing the likelihood of abnormal data distribution.

Data collection for this study was conducted using an online questionnaire, developed through a rigorous process. Initially, comprehensive research was carried out by examining scholarly articles, books, and credible online sources, which informed the creation of the questions. Subsequently, a draft version of the questionnaire was reviewed by five experts who evaluated its quality using the Item Objective Congruence (IOC) index, a standard measure in educational research, requiring a minimum score of 0.50 for acceptance (Kraiwanit et al., 2023; Thetlek et al., 2023). Impressively, the questionnaire achieved IOC values between 0.80 and 1.00, underscoring the relevance and clarity of the questions in terms of content, language, and structure. The finalized questionnaire was then disseminated via various online platforms, including LINE, WhatsApp, and Facebook Messenger. Prior to participation, respondents were asked for their explicit consent to use their responses for research purposes, with an option to opt out for those who did not wish to consent.

Variables are coded to represent various demographics and usage patterns. Internet knowledge is logged and represented as "Lnscore." Gender is coded as "X1," with males as 1 and females as 0. Age groups are represented by "X2," while education levels are captured by "X3." Marital status is coded as "X4," with married individuals assigned a 1. Monthly income categories are indicated by "X5." Device usage variables include desktop computers ("IT1"), notebooks ("IT2"), smartphones ("IT3"), tablets ("IT4"), and wearable devices ("IT5"), each coded 1 for use and 0 for non-use. Other variables include daily internet usage hours ("IT7"), home internet expense ("IT8"), and mobile internet expense ("IT9"). Social media usage is tracked for platforms like Facebook ("FB"), Instagram ("IG"), Twitter ("X"), TikTok ("TT"), and YouTube ("YT"). The purpose of internet use ("OB") differentiates between educational/professional and entertainment or other purposes. Awareness of satellite internet is denoted by "AW," and the source of awareness is categorized by "CN," differentiating between digital and traditional media sources.

The data for this study underwent a detailed analysis utilizing a combination of descriptive statistics and a more complex statistical method, Analysis of Variance (ANOVA). ANOVA consists of calculations that provide information about levels of variability within a regression model and form a basis for tests of significance. Descriptive statistics, including percentages and means, were used to succinctly summarize the dataset, providing a clear overview of the distribution and central tendencies of the variables. Following this, ANOVA was employed to explore the relationships among multiple dependent variables, taking into account any correlations and dependencies that might exist. This method allowed for a deeper, more nuanced understanding of the data patterns, significantly enriching the study's findings by offering a comprehensive and precise examination of the dataset.

Results

A comprehensive dataset was compiled from a cohort of 1,200 participants who voluntarily engaged in the study by diligently completing online questionnaires. The gender distribution is nearly even, with 50.8% male and 49.2% female participants. Age-wise, the most represented groups are those between 31-40 years (40.7%) and 20-30 years (37.5%). Educational background shows a majority with bachelor's degrees (63.8%) and postgraduate qualifications (25.7%). In terms of marital status, 56.67% are married, and 43.33% are single. Income data reveals that 31.8% earn below 15,000 Baht per month, and only a small fraction (15.3%) earn above 45,001 Baht. Device usage trends indicate a high penetration of

smartphones (98.5%), followed by notebooks (88.7%) and desktop computers (68.5%). Internet usage peaks during the late hours (37.5%) with significant daily use exceeding five hours by the majority (64.5%). Monthly internet costs are most commonly between 501 to 1000 Baht for home and 400 to 800 Baht for mobile. Social media platforms like Facebook, YouTube, and Instagram see high engagement rates. The primary use of the internet is for education (55.3%) and entertainment (36.0%). More than half of the participants (53.5%) are aware of satellite internet, mainly through digital channels like websites and social media. The perception of satellite internet is generally positive, recognizing its potential to enhance educational access, reduce income disparities, and promote business growth in underserved areas.

Table 1. Model summary using all the independent variables

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.720 ^a	.518	.500	.49094	2.229

a. Predictors: (Constant), Lnscore, OB, YT, IT3, X2, IT7, IT6, IT1,X, IT8, X3,FB, CN, IT2, X1, TT, IT9, X5, IT5, IT3

Table 1 provides a statistical summary of a regression model using all independent variables. It reports the following metrics: R-value of .720, indicating the correlation between observed and predicted values; R Square of .518, explaining 51.8% of the variance in the dependent variable; Adjusted R Square of .500, which adjusts the R Square based on the number of predictors in the model; Standard Error of the Estimate of .49094, giving an estimate of the standard deviation of the error term; and a Durbin-Watson statistic of 2.229, suggesting that there is no significant autocorrelation in the residuals of the model.

Table 2. Analysis of Variance (ANOVA) using all the independent variables

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 ^a	Regression	137.987	20	6.899	28.626	.000 ^b
	Residual	128.467	533	.241		
	Total	266.454	553			

a. Dependent Variable: Economics

b. Predictors: (Constant), Lnscore, OB, YT, IT3, X2, IT7, IT6, IT1,X, IT8, X3,FB, CN, IT2, X1, TT, IT9, X5, IT5, IT3

As presented in Table 2, the table features the F-statistic of 28.626 with a significance level of .000, indicating the model is statistically significant. It breaks down the variance into components attributable to the regression (Sum of Squares for Regression = 137.987) and residuals (Sum of Squares for Residual = 128.467) across 553 degrees of freedom.

Table 3. Variables in the model using all the independent variables

Model		Unstandardize d Coefficients B	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1 ^a	(Constant)	1.927	.449		4.295	.000
	X1	.528	.078	.380	6.733	.000
	X2	.165	.036	.218	4.635	.000
	X3	-.429	.057	-.352	-7.542	.000
	X4	.030	.202	.006	.148	.882
	X5	-.108	.035	-.168	-3.123	.002
	IT1	.207	.071	.141	2.896	.004
	IT2	.018	.100	.008	.183	.855
	IT3	.177	.157	.045	1.131	.259
	IT4	.387	.114	.251	3.387	.001
	IT5	.878	.071	.633	12.308	.000
	IT6	.141	.033	.157	4.303	.000
	IT7	.473	.044	.436	10.795	.000
	IT8	-.019	.056	-.016	-.336	.737
	IT9	.051	.064	.040	.804	.422
	FB	.308	.127	.097	2.424	.016
	X	-.404	.095	-.157	-4.244	.000
	TT	.433	.090	.234	4.813	.000
	YT	-1.110	.327	-.136	-3.396	.001
	OB	.265	.053	.199	5.012	.000
	CN	.174	.034	.234	5.184	.000
	Lnscore	.105	.080	.043	1.326	.185

a. Dependent Variable: Economics

Table 3 from the document details the regression analysis results, showcasing how various independent variables influence the dependent variable "Economics." The model includes a mix of demographic, device usage, and behavioral factors. Significant positive predictors include gender (males having a higher impact with a coefficient of .528), age (each increase positively affecting the outcome by .165), and various technology usage parameters—desktop computers (.207), smartphones (.177), tablets (.387), wearable devices (.878), internet usage timing (.141), and daily internet usage hours (.473) all show significant positive relationships with economic outcomes. Notably, TikTok usage also emerges as a strong positive influencer (.433). Conversely, education level displays a negative relationship (-.429), suggesting higher education correlates with a decrease in the dependent variable. Similarly, monthly income and YouTube usage also negatively impact the economic variable, with coefficients of -.108 and -1.110, respectively. Facebook usage (.308) and the purpose of internet use for educational or professional reasons (.265) positively affect the economic outcomes. Twitter usage is a negative predictor (-.404), indicating a detrimental effect. The source of awareness about satellite internet (digital vs. traditional) also shows a positive effect with a coefficient of .174. Collectively, these results demonstrate the complex interplay of various factors affecting economic aspects in the context of satellite internet perceptions and usage.

Discussions

This study on the factors influencing public opinions about satellite internet highlights multiple contributing factors, including demographic characteristics, internet usage behaviors, and social media engagement, with economic aspects as dependent variables. Several factors have emerged as statistically significant in influencing economic outcomes associated with satellite internet use. Notably, gender and age show positive impacts, suggesting that males and older individuals tend to derive greater economic benefits from satellite internet. In contrast, higher education and monthly income levels are negatively correlated, indicating that those with higher education or income may not experience the same economic advantages. Technology usage also plays a critical role; the use of desktop computers, tablets, wearable devices, and extensive daily internet use are all positively linked to better economic outcomes. Social media usage varies in its impact; while Facebook and TikTok usage correlate with positive economic effects, Twitter and YouTube show negative associations. Additionally, the purpose of internet use for educational or professional reasons positively influences economic outcomes, as does the digital medium through which individuals become aware of satellite internet. These insights highlight the complex interplay between demographic factors, technology usage, and behavioral patterns in shaping the economic benefits of satellite internet.

Men and the elderly tend to prioritize economic stability, investments, and income generation, potentially seeing opportunities for market expansion and business growth through high-speed internet connectivity. In contrast, those with educational and income limitations might look for ways to supplement their income or reduce expenses through digital technology. In line with Shaengchart et al. (2023), age and education levels are highlighted as key factors influencing individuals' comfort and familiarity with technology. For example, younger, more tech-savvy individuals with higher educational attainment are generally more open to embracing innovative technologies, such as the Starlink Satellite Project. Moreover, Shaengchart and Kraiwanit (2023) identified gender as a significant predictor of the differential impact of the Starlink project on internet provider services. Their study demonstrates that

males are disproportionately affected by the project, compared to females. This finding underscores the importance of considering gender disparities in the evaluation and implementation of technological projects. Thetlek and Kraiwanit (2024) also corroborated that gender is a significant determinant in the accumulation of wealth, with males demonstrating a greater propensity for wealth storage compared to females. This finding underscores a notable gender disparity in asset holdings, suggesting that males are more likely to accumulate wealth than females. Additionally, different internet and social media usage patterns also affect views on the digital economy. Users of Facebook and TikTok, who focus on interaction and entertainment, might see greater value in online advertising and commerce via satellite internet compared to Twitter and YouTube users, who primarily focus on receiving information. The study's results corroborate the findings presented by Akarachotchaiwanich et al. (2023) and Chuensin et al. (2023), which indicate that Facebook and TikTok serve as prevalent platforms for online commerce among sellers in Thailand. Furthermore, using the internet for education and work also demonstrates the benefits of high-speed internet in enhancing income opportunities and productivity through new skills learning, accessing funding sources, or even remote working. In accordance with Haleem et al. (2022), digital technologies have exerted a significant influence on the educational system. The COVID-19 pandemic has further entrenched the role of these technologies within educational frameworks. Such technologies have precipitated a fundamental shift in the entire educational landscape. They serve not merely as providers of knowledge, but also as co-creators of information, mentors, and assessors. Furthermore, García-Mora and Mora-Rivera (2023) investigated the impact of Internet access on poverty in diverse rural areas of Mexico, finding that it helps reduce poverty, especially in less developed regions. However, the effects are not uniform across all areas. This highlights the need for government policies that are more targeted to address regional disparities in Internet access to fully leverage its potential benefits in combating poverty.

Thus, the development of satellite internet should consider promoting economic activities and occupations across diverse regions by facilitating the creation of digital ecosystems and services. These initiatives should focus on enhancing connectivity to enable more extensive access to markets, provide digital tools that support small and medium enterprises, and foster innovation and skill development among local populations. Specifically, satellite internet could support e-commerce platforms, telemedicine services, online education, and remote work opportunities, all of which contribute to sustainable income generation. Additionally, integrating these services with local development plans can ensure that they meet the specific needs of different communities, thereby maximizing their impact on economic growth and poverty alleviation. By focusing on these targeted approaches, satellite internet development can become a catalyst for economic transformation and social progress in underserved and rural areas.

Conclusions

This study on the factors influencing public opinions about satellite internet in Thailand reveals a nuanced interplay of demographic characteristics, internet usage behaviors, and social media engagement, all impacting economic outcomes. Several key findings have emerged as statistically significant.

Demographic Characteristics, gender composed males are more likely to experience economic benefits from satellite internet. Age as older individuals also tend to derive greater economic advantages. Education found higher education levels negatively correlate with economic benefits, indicating those with more education might not perceive as much economic value in satellite internet. Income, that similarly, higher income levels are associated with lower perceived economic benefits. Internet Usage Behaviors, device Usage, using desktop computers, tablets, wearable devices, and extensive daily internet use positively influences economic outcomes. Purpose of Use their internet usage for educational or professional purposes significantly enhances economic benefits. Social Media Engagement, platform Impact found usage of Facebook and TikTok correlates with positive economic effects, while Twitter and YouTube show negative associations. Awareness Medium on digital channels for awareness of satellite internet positively impact economic outcomes. Economic Insights found Economic Activities lead to males and older adults prioritize economic stability and market expansion through high-speed connectivity. In contrast, those with higher education and income might not see the same economic value, possibly due to already existing access to high-speed internet or alternative resources. Social Media Influence, platforms like Facebook and TikTok, which focus on interaction and entertainment, may enhance online advertising and commerce opportunities via satellite internet. Technology Adoption and Regional Development on Digital Ecosystems found the development of satellite internet should focus on creating digital ecosystems that support small and medium enterprises, foster innovation, and enhance skill development. E-Commerce and Services, satellite internet can bolster e-commerce platforms, telemedicine, online education, and remote work, contributing to sustainable income generation. Local Integration of integrating satellite internet with local development plans ensures services meet specific community needs, maximizing their impact on economic growth and poverty alleviation.

Statistical Analysis of the regression analysis provides a comprehensive understanding of how various factors influence economic outcomes, model summary found an R-value of .720 indicates a strong correlation between observed and predicted values. An R Square of .518 shows that 51.8% of the variance in economic outcomes is explained by the model. Significant Predictors found Positive Predictors: Gender (males), age, use of desktop computers, smartphones, tablets, wearable devices, internet usage for education or work, Facebook usage, TikTok usage, and digital awareness channels. Negative Predictors toward on higher education, monthly income, and YouTube usage. Implications of these insights highlight the complex interplay of demographic, behavioral, and technological factors in shaping the economic benefits of satellite internet. By focusing on targeted strategies that promote economic activities and enhance connectivity, satellite internet development can become a catalyst for economic transformation and social progress in underserved and rural areas. This approach aligns with the broader goal of reducing the digital divide and supporting sustainable development. In summary, the study underscores the importance of considering demographic disparities, technology usage patterns, and social media engagement in developing strategies for satellite internet adoption. By leveraging these insights, policymakers and service providers can tailor interventions to maximize the economic impact of satellite internet, ultimately fostering a more inclusive and connected society.

Practical and Policy Implications

The findings of this study have significant practical and policy implications. For service providers and marketers, understanding that demographic factors like age, gender, and device usage influence adoption can help in crafting targeted marketing strategies to increase uptake. For instance, campaigns focused on the economic benefits of satellite internet might be more appealing to older adults and males, or those using multiple devices. From a policy perspective, the study highlights the importance of considering diverse user needs when promoting new technologies. Policymakers should consider creating incentives for satellite internet providers to offer services that are accessible and beneficial to various demographic groups, including those less likely to adopt such as individuals with higher education and income, who may need additional convincing regarding the benefits of satellite internet. Integrating internet education programs that demonstrate the practical benefits of satellite internet can help increase adoption rates among skeptical demographics. Furthermore, these insights can inform government strategies to support digital inclusion, especially by facilitating satellite internet access in educational and professional settings to leverage the high adoption intentions found among these user groups. Such policies could significantly aid in bridging the digital divide, ensuring that all segments of the population benefit from equitable access to internet technologies.

Limitations and recommendations for future studies

This study on the adoption of satellite internet in Thailand has several limitations and areas for improvement in future research. Firstly, the use of convenience sampling may compromise the generalizability of the results, as it may not accurately represent the Thai population. Secondly, the study's cross-sectional design captures data at a single point in time, limiting the ability to determine causality between factors. Additionally, reliance on self-reported data can introduce biases, such as inaccuracies in reporting internet usage and behaviors. Finally, the study primarily focuses on demographic and basic internet usage behaviors and does not explore deeper psychological or personal attitudes that could influence satellite internet adoption.

For future studies, adopting more robust sampling techniques like stratified or random sampling could enhance the representativeness of the results. Implementing longitudinal studies would provide insights into how perceptions and behaviors evolve over time, offering a dynamic perspective on adoption factors. Moreover, integrating qualitative research methods could add depth, revealing personal narratives and detailed user experiences that support the quantitative data. Expanding the scope of research to include more comprehensive behavioral and psychological variables would also yield a richer understanding of the barriers and facilitators to satellite internet adoption.

References

- Akarachotchaiwanich, K., Girum, T., & Somnuk, S. (2023). Factor of content marketing affecting household purchase decisions of consumers through electronic commerce. *The Journal of Pacific Institute of Management Science (Humanities and Social Science)*, 9(3), 331-339. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pacific/article/view/270969>

- An, X., & Kunzmann, G. (2014, June). Understanding mobile Internet usage behavior. In 2014 IFIP Networking Conference (pp. 1-9). IEEE.
<https://doi.org/10.1109/IFIPNetworking.2014.6857110>
- Asavatitanonta, T. (2003). Opportunities and challenges for satellite communication: Case study in Thailand. Assumption University.
<https://repository.au.edu/bitstreams/3db481d7-f8f5-4dd6-a484-93b81f0be601/download>
- Bangkok Post. (2020, November 24). 5G uncovers digital world, borderless internet based-satellite. *Bangkok Post PCL*. <https://www.bangkokpost.com/thailand/pr/2024743/>
- Chuensin, T., Chuchuy, N., & Chanwadee, K. (2023). Perception and digital media use of consumers who shop online. *Journal of Modern Learning Development*, 8(12), 279-287.
<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/view/263846>
- Coughlin, J. (2023, December). The advancements and future of satellite internet technology (research proposal). *American Public University*.
<https://doi.org/10.13140/RG.2.2.30821.58081>
- García-Mora, F., & Mora-Rivera, J. (2023). Exploring the impacts of Internet access on poverty: A regional analysis of rural Mexico. *New Media & Society*, 25(1), 26-49.
<https://doi.org/10.1177/14614448211000650>
- Hadi, N. U., & Aslam, N. (2023). Demographic factors and consumer attitude towards unsolicited mobile-based marketing messages: A factorial design. *Online Journal of Communication and Media Technologies*, 13(1), e202302.
<https://doi.org/10.30935/ojcm/12784>
- Haleem, A., Javaid, M., Qadri, M. A., & Suman, R. (2022). Understanding the role of digital technologies in education: A review. *Sustainable Operations and Computers*, 3, 275-285.
<https://doi.org/10.1016/j.susoc.2022.05.004>
- Islam, M. S., Sujana, M. S. H., Tasnim, R., Ferdous, M. Z., Masud, J. H. B., Kundu, S., Mosaddek, A. S. M., Choudhuri, M. S. K., Kircaburun, K., & Griffiths, M. D. (2020). Problematic internet use among young and adult population in Bangladesh: Correlates with lifestyle and online activities during the COVID-19 pandemic. *Addictive Behaviors Reports*, 12, 100311. <https://doi.org/10.1016/j.abrep.2020.100311>
- Kraiwanit, T., Limna, P., Wattanasin, P., Asanprakit, S., & Thetlek, R. (2023). Adoption of Worldcoin digital wallet in Thailand. *Research in Globalization*, 7, 100179.
<https://doi.org/10.1016/j.resglo.2023.100179>
- Shaengchart, Y., & Kraiwanit, T. (2023). Starlink satellite project impact on the Internet provider service in emerging economies. *Research in Globalization*, 6, 100132.
<https://doi.org/10.1016/j.resglo.2023.100132>

- Shaengchart, Y., Kraiwanit, T., & Butcharoen, S. (2023). Factors influencing the effects of the Starlink Satellite Project on the internet service provider market in Thailand. *Technology in Society*, 74, 102279. <https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2023.102279>
- Singh, P. (2024, March 6). Satellite internet: Bridging the digital divide in remote areas. *LinkedIn*. <https://www.linkedin.com/pulse/satellite-internet-bridging-digital-divide-remote-areas-singh-n7ycf>
- Tanner, J. (2024, January 9). NT finishes building Eutelsat OneWeb ground station in Thailand. *Developing Telecoms*. <https://developingtelecoms.com/telecom-technology/satellite-communications-networks/16030-nt-finishes-building-eutelsat-oneweb-ground-station-in-thailand.html>
- Telecom Review. (2024, January 8). Revolutionizing connectivity through satellite technology. *Telecom Review Asia*. <https://www.telecomreviewasia.com/news/featured-articles/3865-revolutionizing-connectivity-through-satellite-technology>
- Thetlek, R., & Kraiwanit, T. (2024). Wealth storage in the digital economy: A perspective on emerging markets. *Journal of Governance & Regulation*, 13(1), 42-49. <https://doi.org/10.22495/jgrv13i1art4>
- Thetlek, R., Kraiwanit, T., Jangjarat, K., Limna, P., & Shaengchart, Y. (2023). The token economy in a developing country [Special issue]. *Journal of Governance & Regulation*, 12(3), 368-376. <https://doi.org/10.22495/jgrv12i3siart18>
- Tortermvasana, K. (2024, January 2). NBTC approves Starlink internet project. *Bangkok Post*. <https://www.bangkokpost.com/business/general/2716536/>
- Uakarn, C., Chaokromthong, K., & Sintao, N. (2021). Sample size estimation using Yamane and Cochran and Krejcie and Morgan and green formulas and Cohen statistical power analysis by G*Power and comparisons. *APHEIT International Journal*, 10(2), 76-88. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/ATI/article/view/254253/173847>

วารสารธรรมเพื่อชีวิต
JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE
ISSN: 2822-048X
<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

Original Research Article

The Impact of Fintech on the Financial Services of Commercial Banks in China

Lu Pang¹, & Anong Rungsuk^{2*}

ARTICLE INFO

Name of Author:

1. Lu Pang

School of Management, Shinawatra University, Thailand

Email: 10484359@qq.com

Corresponding Author*

2. Anong Rungsuk

School of Management, Shinawatra University, Thailand

Email: anong.r@siu.ac.th

Keywords:

Financial technology Fintech; Financial Services; Artificial intelligence (AI)

Article history:

Received: 22/01/2024

Revised: 18/02/2024

Accepted: 30/05/2024

Available online: 09/06/2024

How to Cite:

Pang, L., & Rungsuk, A. (2024). The Impact of Fintech on the Financial Services of Commercial Banks in China. *Journal of Dhamma for Life*, 30(2), 52-63.

ABSTRACT

With the rapid development of the Internet, big data, cloud computing, artificial intelligence, blockchain, and other technologies, the development of fintech has had a huge impact on the financial industry. The products of the financial industry can no longer meet the needs of financial customers, and traditional Chinese commercial banks are also facing various industry shocks and financial risks. The main aim of this paper is to study the main influencing factors of commercial banks' financial services and find effective ways to improve the quality of commercial banks' financial services through research. This paper uses qualitative and quantitative research methods for study and analysis.

The findings are as follows: (1) Artificial intelligence (AI) has a significant impact on the quality of financial services. (2) Financial regulation is particularly important because it not only directly improves customer satisfaction, efficiency, and convenience of financial services but also promotes the development of artificial intelligence. Therefore, in the era of rapid development of financial technology, Chinese commercial banks have accelerated their digital transformation and improved their service level and risk management capabilities through the integration of artificial intelligence and financial business.

Introduction

Financial technology makes the product upgrading and service innovation of commercial banks more frequent, and the changing trend of customers' demand for financial services is more significant. The impact of fintech on Chinese commercial banks is mainly reflected in several aspects. For example, traditional finance is facing a lack of growth momentum, while fintech has improved financial functions in many ways and promoted the development of digital inclusive finance (Wang Ke, 2019); Provide more convenient and efficient financial services through the Internet and mobile terminals. Fintech has also made it necessary for commercial banks to pay more attention to risk control and anti-fraud work, such as predicting and preventing fraud through big data and artificial intelligence technology. Nicholls (1997) pointed out that financial technology encourages banks to establish open banks, provide a series of financial services that are difficult to achieve at present, and significantly reduce the transaction costs of banks through the progress of technology. Commercial banks are largely built on the secure use of personal information, especially sensitive financial data, and the regulation of financial technology innovation cannot ignore the possible loopholes in existing technologies and laws. The UK Government Office for Science (GOS) (2015) put forward the concept of regulatory technology, that is, the application of fintech network technology, big data, machine learning, and other technologies that can be used for regulation and compliance. Tan Xiaomeng (2022) studied the types and causes of Internet financial risks and, on this basis, proposed risk prevention and control strategies. In the field of business and service, with the continuous progress of information technology, the demand for intelligent services is gradually increasing, and commercial banks will certainly introduce intelligent services in product and business management to improve service efficiency and personalized service levels.

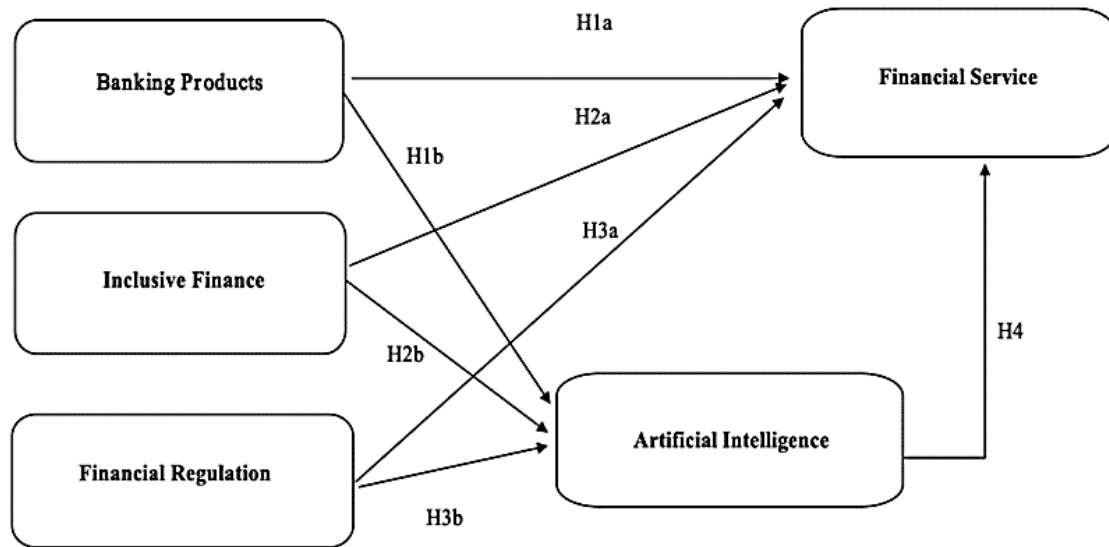
Early AI included a set of foundational techniques and methods that often focused on trying to simulate human intelligence. In the field of financial business and services, with the continuous progress of information technology, customers' demand for intelligent services is gradually increasing, and Chinese commercial banks have also introduced intelligent services in product and business management and financial services to improve service efficiency and personalized service level.

Objectives

The main aim of this study is to solve the current operational challenges faced by Chinese commercial banks by studying the influence factors of the application of fintech on the financial service innovation of Chinese commercial banks.

- (1) Study the influence of fintech on the financial services of Chinese commercial banks.
- (2) Study how to improve the quality of financial services provided by commercial banks.

Through literature review, this study has formed a conceptual framework. The conceptual framework is shown in Figure 1.

Fintech**Figure 1** The conceptual framework**Research Hypotheses**

Drawing on the conceptual framework mentioned above, the following is the research hypothesis:

H1a: Banking products in the context of fintech have an impact on how efficiently financial services operate.

H1b: Banking products in the context of financial technology have an impact on the use of technologies based on artificial intelligence.

H2a : Inclusive finance promotes financial services.

H2b: Inclusive finance can promote the use of technology with artificial intelligence.

H3a: Financial regulation in the context of fintech has an important influence on how well financial services operate.

H3b: Under the background of financial technology, financial regulation has a promoting effect on the use of technologies based on artificial intelligence.

H4: Financial services are significantly impacted by the use of AI technology.

Literature Review and Theoretical Framework**1. Historical research on financial services**

From the late 20th century to the early 21st century, the world of financial services has changed dramatically. Driven by technological innovation, Internet penetration, and the rise of electronic payments, the traditional banking system is undergoing a digital transformation. At the same time, emerging fields such as sustainable finance, financial inclusion, and digital currencies are booming, bringing new opportunities and challenges to the financial services industry and providing a wide range of research topics for scholars and practitioners. Chinese commercial banks are also responding to the call for digital transformation. For example, in May

2023, the Central Branch of the People's Bank of Jiayuguan City carried out the "Financial Service Improvement Year" activity, suggesting that financial norms should be used to improve the efficiency and level of financial services within the jurisdiction. "The activity aims to improve the standardization level of banking business outlets, optimize the business environment, and help bridge the "digital divide "of financial services."

2. Fintech and development research

(1) Fintech research. The primary fintech technologies include cloud computing, big data, blockchain, artificial intelligence and so on. Through the study of relevant literature, we discover that there are numerous facets to the way fintech is affecting commercial banks' financial services. Arner (2016) and other scholars summarized the application fields of fintech, including payment and settlement, credit, insurance, investment, risk management, etc.

(2) Research on the history of financial technology development. Fintech promotes personalized, intelligent and convenient development. The expansion and complexity of global financial markets have led to an increase in the breadth and depth of financial services research. Risk management, asset allocation, and international financial cooperation have become the focus.

(3) Research on the financial service quality of commercial banks. Research on the financial service quality of commercial banks. The theory of financial service quality emphasizes the relationship between service quality and customer satisfaction. This theory is a theoretical system to study the relationship between service quality and customer satisfaction in financial institutions, focusing on all aspects of financial services, including service efficiency, reliability, responsiveness, employee professionalism, customer experience, etc. The development of financial service quality theory aims to help financial institutions improve service levels, enhance customer loyalty, and improve overall performance. It covers a wide range of areas, including service management, finance, marketing, and more. By studying the relationship between financial service providers and customers, scholars have proposed a series of theoretical frameworks on how service quality affects customer satisfaction, loyalty, and word-of-mouth. The SERVQUAL model (proposed by A. Parasuraman, Valerie Zeithaml, and Leonard Berry in 1985) is a classic model in the theory of financial service quality.

3. The impact of financial intermediation theory on the relationship between fintech and financial services: Information asymmetry hinders the growth ability of traditional financial institutions (PI Tianlei and Zhao Tie, 2014). Financial intermediation is the result of the interaction of transaction costs and information costs (Benston, 1976). According to Boyd and Smith (1992), financial intermediation has several benefits in terms of information gathering and transaction regulation. These benefits support risk management and enhance the value of the financial system (Scholtens and Wensveen, 2000). Financial technology can reduce market information asymmetry and reduce the cost of financial intermediation. The development of financial technology can tap more potential financial needs, accurately identify and assess risks, and promote the development of inclusive finance. Financial intermediation is a favorable factor for financial development and promotes the progress of fintech. Zhou Lei (2022) also talked about the impact of fintech on risk management and anti-fraud measures of commercial banks in his study, "The Impact of Fintech on Risk Control and Anti-Fraud Measures of Commercial Banks."

Research Methodology

The research methods of this study mainly include literature analysis, questionnaire surveys, theoretical analysis and empirical research, qualitative analysis, and quantitative analysis.

Literature analysis and research. Firstly, through extensive literature research, this paper systematically examines the impact of fintech on the financial services of Chinese commercial banks. This includes a literature review on global fintech development trends, relevant policies and regulations, and commercial banks' financial service innovation, providing a theoretical basis for subsequent research.

In the questionnaire survey, by means of a questionnaire survey, customers of Chinese commercial banks are taken as research objects, aiming to collect quantitative data and further explore the substantive impact of fintech on financial services. The design of the questionnaire is based on the results of previous literature analysis, and it is timely revised according to the feedback of the respondents in the actual survey to ensure the reliability and validity of the questionnaire.

Reliability and validity analysis. At the stage of questionnaire investigation, reliability and validity analyses were carried out to verify the feasibility of the questionnaire. The internal consistency (reliability) of all the indicators of the questionnaire and whether the variables measured by the questionnaire are consistent with the actual situation (validity) are tested to ensure that the measurement tools used in the research have high reliability and validity.

Qualitative study : In order to gain a deeper understanding of human behavior, concepts, and culture, this article attempts to conduct in-depth interviews. NVivo software was used to conduct an in-depth analysis of the qualitative research data, and the impact of fintech on the financial services of commercial banks was discussed from three aspects: financial services, product innovation and financial regulation. Based on rooted theory, through in-depth interview with NVivo 11 software, open coding, axial coding and selective coding are analyzed. By systematically collecting, coding, and analyzing data, theories are built from actual observation and experience, avoiding the influence of preconceived ideas.

The first level nodes are obtained, including technology development, risk management, customer experience, financial services, service innovation, and resource allocation. Secondary nodes include digital transformation, fintech application, regulation and compliance, security and privacy, service quality, user acceptance, popularization and access, efficiency improvement, financial inclusion development, financial product innovation, policy and support, and technological innovation. It is understood that digital transformation is related to the development of technology, which reflects the inevitable trend of digital transformation in the financial industry with the development of technology. In addition, security and privacy are part of the risk management of primary nodes, indicating that in financial services, ensuring the security and privacy of user information is an important aspect of risk management, among which the supervision and compliance of secondary nodes are particularly important. Service quality and user acceptance are important components of the customer experience. Through the analysis of service quality and user acceptance, it is concluded that efficient financial services can help improve overall efficiency, service innovation is related to financial product innovation, and the application of fintech needs to be carried out under the framework of regulatory compliance to ensure the legitimacy and compliance of the financial industry. The

development of inclusive finance is closely related to its popularization and access and is one of the ways to achieve the goal of inclusive finance.

Quantitative Analysis: Analysis of Basic Information in the Questionnaire, this paper examines the impact of five factors on financial services: artificial intelligence, financial regulation, banking products, inclusive finance, and financial services. **Independent Variables:** **Banking Products:** These refer to financial products and services designed, launched, and sold by financial institutions or other financial service providers. **Online Finance:** This involves the provision of financial services and business operations through Internet technology. **Financial Inclusion:** This term describes efforts to promote social participation and financial inclusion by using innovative banking products and services to meet the financial needs of moderate and disadvantaged groups in the economy. **Financial Regulation:** This encompasses systems and measures implemented by the government or relevant agencies to regulate and supervise the financial service market, financial institutions, and the financial industry. **Fintech:** This enables the financial industry to scale and grow by streamlining business processes, reducing fraud, and lowering costs for customers.

Mediating Variable: **Artificial Intelligence:** Intelligent services utilize advanced information technology and AI to improve service efficiency, personalization, and user experience. **Dependent Variable:** **Financial Services:** This includes a range of financial activities provided by financial institutions to customers through various banking products and services. In this study, financial services are considered as the business level of commercial banks. By analyzing the relationship between these factors, this study aims to offer substantive suggestions for enhancing the quality of financial services. It helps commercial banks identify problems and deficiencies in a timely manner and implement corrective measures. This approach improves service quality and product performance, meets customer needs, increases customer loyalty, optimizes service delivery, and promotes sustainable development within the industry.

Questionnaire validity study: In the questionnaire, questions are asked to understand the formation process of customer satisfaction, influencing factors, and customer satisfaction experience of different financial services. A certain amount of objective data is used to support the reliability of the qualitative results. The quantitative method measures the level of customer satisfaction through numerical means such as questionnaires, surveys, and scoring systems. The qualitative method obtains customers' subjective feelings and opinions through in-depth interviews.

Exploratory factor analysis (EFA) was used to test the structural validity of the initial questionnaire. The KMO value of the independent variable is 0.786. The KMO value of the mediating variable and the dependent variable is 0.863, which is suitable for factor analysis.

Through the concept and measurement of independent variables (fintech products, online platform financial services, digital payments, inclusive finance, financial regulation), intermediary variables (customer satisfaction), and dependent variables (financial services), The data collection procedures and data analysis procedures, as well as the measurement indexes used in the study, are further described. In order to ensure the reliability and validation of the study, the reliability and validity of the questionnaire were analyzed. Cronbach's alpha coefficient was 0.973, indicating that the scale had high reliability. The KMO value of the sample was 0.970, which further verified the applicability of the research data. The fitting degree analysis of the structural equation was continued. The fitting indicators are shown in Table 1.

Table 1 Model fitting index

Model Fit	Absolutely Model Fit								Incremental Model Fit
	χ^2	df	χ^2/df	GFI	AGFI	RMSEA	CFI	NFI	TLI
Results	440.150	109	3.038	0.9122	0.925	0.081	0.957	0.944	0.946

Note. Adapted from Amos Software.

As is shown in Table 2, the absolute model fitting index ($\chi^2/df = 3.038$, GFI=0.912, AGFI=0.925, RMSEA=0.081) and the incremental model fitting index (CFI=0.957, NFI=0.944, TLI=0.946, IFI=0.930) all reached satisfactory standards. So this model fits perfectly.

To sum up, the measurement model in this study meets the standard, and the next step will be structural equation model (SEM) analysis.

Chi-square statistics (χ^2) and degrees of freedom (df): A lower χ^2 value is better, but it is sensitive to sample size. The χ^2/df ratio is often used, and a value around 3 suggests an acceptable fit.

Gauge Fit Index (GFI) and Adjusted Gauge Fit Index (AGFI): These measure the relative amounts of variance and covariance explained by the model. A value closer to 1 indicates a better fit. In this case, the values for both GFI and AGFI are quite high, indicating a good fit. Root mean square error approximation index (RMSEA): The lower the RMSEA, the better the fit. The threshold for a good fit is generally considered to be below 0.08, in which case the RMSEA is 0.081, which is a critical value. Comparative Fit Index (CFI), Normalized Fit Index (NFI), Progressively Modified Fit Index (TLI), Incremental Fit Index (IFI): These indices compare the fit of the specified model with that of the zero model. A value close to 1 indicates a good match. In this case, the values of CFI, NFI, TLI, and IFI are all high, indicating a good fit. Overall, the model seems to have a fairly good fit based on these metrics. Through SEM model data analysis, it is concluded that H1a and H2a, namely banking products and inclusive finance, have a weak impact on financial services. Three independent variables, H1b, H2b and H3b (banking products and inclusive finance, financial regulation), have a significant impact on artificial intelligence, and H3a financial regulation has a significant impact on financial services. The impact of H4 AI on financial services is huge.

Results

After research and model analysis, the following conclusions are drawn for the hypothesis, See Table 2 :

Table 2 Results of Hypothesis Test

Hypotheses	Results
H1a: Banking products in the context of fintech have an impact on how efficiently financial services operate.	Rejected
H1b: Banking products in the context of financial technology have an impact on the use of technologies based on artificial intelligence.	Accepted
H2a : Inclusive finance promotes financial services.	Rejected
H2b: Inclusive finance can promote the use of technology with artificial intelligence.	Accepted

Hypotheses	Results
H3a: Financial regulation in the context of fintech has an important influence on how well financial services operate.	Accepted
H3b: Under the background of financial technology, financial regulation has a promoting effect on the use of technologies based on artificial intelligence.	Accepted
H4: Financial services are significantly impacted by the use of AI technology.	Supported

Through qualitative and quantitative analysis, hypotheses H1 and H2 were not used in this study, but H1b and H2b had significant and acceptable effects. H3a, H3b, and H4 are significant, and this paper believes that they can be the main influencing factors for the improvement of the financial service quality of commercial banks. Through in-depth research, this paper concludes that the development of banking products and inclusive finance can not significantly improve the quality of financial services but can achieve significant improvement through artificial intelligence, and the full application of artificial intelligence can significantly promote the efficiency, convenience, and customer satisfaction of financial services.

(1) The study understands that there are many factors affecting financial services, mainly manifested in financial regulation and artificial intelligence. Therefore, financial technology has a promoting effect on financial services, and through artificial intelligence, the quality of financial services at commercial banks has improved significantly.

(2) The methods to improve the quality of commercial banks' financial services are discussed. The development of financial technology not only brings new challenges to the improvement of financial service quality but also makes full use of scientific and technological innovation to improve service levels. To improve the quality of financial services, it is necessary to combine the latest trends and technological applications of financial technology.

This study is conducive to an in-depth understanding of the role of financial technology in the field of commercial banks, and through studying the influencing factors of financial technology on financial services and the improvement of service quality, it can provide important references for commercial banks to formulate future development strategies and specific measures to cope with changes.

The study found;

(1) The effectiveness of financial services in the fintech environment is not significantly affected by banking products or financial inclusion. This may indicate that, under the current research framework, the contribution of banking products to overall service efficiency is not significant enough. However, further analysis found that the promotion of AI technology has, to a large extent, had a significant impact on banking products and financial inclusion.

(2) In the context of fintech, financial regulation has a significant positive impact on the efficiency of financial services. This provides a clear implication for commercial banks and government regulators that active and effective financial regulation can promote the improvement of service efficiency in the digital financial environment. This highlights the critical role of AI technology in financial services efficiency, convenience, and enhanced user experience. In the current digital era, active and effective financial regulation can provide strong support for commercial banks to better integrate artificial intelligence technology.

Discussion

This study investigated the impact of fintech on the financial services of commercial banks in China, focusing on the roles of banking products, financial inclusion, financial regulation, and artificial intelligence (AI). The findings reveal several key insights into the dynamics of financial services within the fintech environment.

Impact of Financial Regulation

In the context of fintech, financial regulation has a significant positive impact on the efficiency of financial services. This finding underscores the importance of active and effective financial regulation in promoting service efficiency in a digital financial environment. The study highlights that AI technology plays a critical role in enhancing the efficiency, convenience, and user experience of financial services. Effective financial regulation provides robust support for commercial banks to integrate AI technology more effectively, ensuring that the benefits of fintech are fully realized (Chen, 2019; Zhang & Chen, 2022). Moreover, Huang and Chen (2020) argue that proactive regulatory frameworks help mitigate risks associated with fintech innovations, thus fostering a safer and more efficient financial ecosystem. According to Liu et al. (2021), regulations that support technological advancements without stifling innovation are crucial for sustaining growth in the fintech sector. This is further supported by Sun et al. (2020), who found that well-designed regulatory measures can enhance the security and reliability of fintech applications, leading to greater trust and adoption among consumers and businesses.

These findings offer valuable implications for both commercial banks and government regulators. For commercial banks, the integration of AI technology is essential for improving service efficiency and extending financial inclusion. Government regulators, on the other hand, need to implement active and effective regulatory frameworks to support the digital transformation of financial services. This dual approach can help optimize service delivery, meet customer needs more effectively, and promote sustainable development in the financial industry.

This study investigated the impact of fintech on the financial services of commercial banks in China, focusing on the roles of banking products, financial inclusion, financial regulation, and artificial intelligence (AI). The findings reveal several key insights into the dynamics of financial services within the fintech environment.

Effectiveness of Financial Services

The study found that the effectiveness of financial services in the fintech environment is not significantly affected by banking products or financial inclusion. This suggests that, within the current research framework, the contribution of banking products to overall service efficiency is not substantial. However, further analysis indicates that the promotion of AI technology has had a significant impact on banking products and financial inclusion. AI technology has enhanced the capabilities of banking products and extended the reach of financial services to underserved populations, thereby improving overall service efficiency (Xu, 2020; Li et al., 2021). According to Yang et al. (2021), AI-driven banking products have significantly reduced operational costs and increased accessibility, making financial services more inclusive. Additionally, Wang and He (2020) found that AI applications in customer service, such as chatbots and personalized financial advice, have markedly improved customer satisfaction and service delivery.

Conclusion

The study found that the effectiveness of financial services in the fintech environment was not significantly affected by banking products. This may indicate that, under the current research framework, the contribution of banking products to overall service efficiency is not significant enough. But with further analysis and the application of artificial intelligence through technology, banking products could have a positive impact. In the fintech environment, the overall impact of inclusive finance on financial services is not significant, and further analysis shows that the use of artificial intelligence technology is largely aided by inclusive finance. For the hypothetical study of H3a, the results show that in the context of fintech, financial regulation has a significant positive impact on the efficiency of financial services. In the digital age, active and effective financial regulation can provide strong support for commercial banks to better integrate artificial intelligence technology, and H3a has a significant effect. Finally, the findings clearly support H4's hypothesis that the application of AI technology has a significant impact on financial services. Regulators should strengthen guidance and support for artificial intelligence technology when formulating policies and promote the sustainable development of financial technology. Commercial banks can fully and effectively apply AI technology in their technology strategies to improve service quality and innovation levels.

Recommendation

This study deepens the understanding of the impact of fintech on the financial services of commercial banks in China, responds to the call of the state, promotes the digital transformation of the financial industry, and provides reference for related industries.

(1) Although the impact of banking products on the effectiveness of financial services is modest, we recommend that commercial banks focus on the innovation and quality of the products they offer and explore how to improve the efficiency of their use of AI technologies. Ensure that banking products in the digital age better meet customer expectations. At the same time, it is suggested that commercial banks should pay more attention to the integration of artificial intelligence technology into their inclusive financial strategies to further improve the level of innovative financial services.

(2) Based on the results of this study and the importance of financial regulation, it is suggested that relevant government departments should strengthen financial technology regulation, formulate more flexible and adaptable policies, solve the problem of financial customers' resistance to financial technology, and promote the healthy development of commercial banks.

(3) It is again suggested that commercial banks pay attention to combining the progress of artificial intelligence technology, adjust development strategies, and improve consumer happiness and financial service innovation levels. In future research and practice, we should continue to pay attention to the problems of employee training and technological innovation and explore more feasible development methods.

It is hoped that the above suggestions will provide useful references for Chinese commercial banks, government regulators, and future researchers and promote the in-depth study and sustainable development of the relationship between fintech and financial services.

References

- Ba, S., & Bai, H. (2016). The development process of financial technology and the exploration of core technology application scenarios. *Tsinghua Financial Review*, November, 99-103.
- Chen, L. (2021). Study on the mechanism of financial technology serving the real economy. *Chinese Doctoral Dissertations Full-text Database*.
- Greenwood, R. M., Landier, A., & Thesmar, D. (2011). Vulnerable banks. *Journal of Financial Economics*, 115(3), 471-485.
- Guo, J. (2020). Research on the Internet finance serving the real economy in China: From the perspective of political economy. *Chinese Doctoral Dissertations Full-text Database*.
- Huang, W., & Chen, Q. (2020). Regulatory frameworks and their impact on fintech development. *Journal of Financial Technology*, 5(2), 33-50.
- Li, J., Wang, Y., & Zhao, H. (2021). The impact of artificial intelligence on financial inclusion in China. *International Journal of Financial Studies*, 9(2), 14.
- Liu, J. (2019). Research on the construction of science and technology financial service platform in Shanxi Province. *Chinese Master's Theses Full-text Database*.
- Liu, S., Fang, Z., & Zhang, J. (2021). Balancing innovation and regulation in fintech: Evidence from China. *Financial Innovation*, 7(1), 23-41.
- Qi, Y. (2022). The coupling and coordinated development of science and technology finance and financial technology: An inter-empirical study. *Chinese Doctoral Dissertations Full-text Database*.
- Sun, J., Liu, M., & Li, X. (2020). Enhancing security and reliability in fintech through effective regulation. *Journal of Financial Security*, 6(4), 58-72.
- Wang, K. (2019). Theoretical and empirical analysis of the impact of financial technology on commercial bank operations. *Chinese Doctoral Dissertations Full-text Database*.
- Wang, X., & He, L. (2020). Customer satisfaction in the age of AI: Evidence from the banking sector. *Journal of Financial Services Research*, 18(4), 57-75.
- Wang, Y. (2022). The impact of fintech on the total factor productivity of traditional financial institutions. *Chinese Master's Theses Full-text Database*.
- Wu, T. (2021). Market value of fintech innovation based on patent data and impact study. *Chinese Doctoral Dissertations Full-text Database*.
- Xu, L. (2020). Artificial intelligence in banking: Enhancing products and services. *Journal of Banking and Finance*, 34(4), 78-90.

-
- Yang, Y. (2020). Competitiveness rebuilding of state-owned commercial banks in the new era: An analysis framework. Chinese Doctoral Dissertations Full-text Database.
- Yang, Y., Liu, C., & Li, F. (2021). The role of AI in financial inclusion: Case studies from China. *Journal of Digital Banking*, 10(1), 62-79.
- Zhang, Y., & Chen, Q. (2022). Digital financial regulation and its impact on service efficiency. *Chinese Journal of Financial Studies*, 18(1), 22-35.

Original Research Article

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับ
การตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชน

Factors Affecting Knowledge and Understanding of the Laws by Factory Entrepreneurs Related to Factory or Machine Inspections Using Private Inspectors

ฐิตารีย์ การุณรักษ์^{1*} วรานนท์ คงสง² ธีรเดช สมองทวีพร³ ชัยวัฒน์ ภูวกรกุลชัย⁴

Thitaree Karunrak^{1*}, Waranon Kongsong², Teeradej Sngongtaweepon³,
& Chaiwat Pooworakulchai⁴

ARTICLE INFO

Name of Author &
Corresponding Author:*

1. ฐิตารีย์ การุณรักษ์*

Thitaree Karunrak*

สาขาวิชาการตรวจสอบและกฎหมายวิศวกรรม,
คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Engineering Law and Inspection, Faculty of
Engineering, Ramkhamhaeng University, Thailand
Email: thitaree_karunrak@hotmail.com

2. ผศ.ดร.วรานนท์ คงสง

Assis.Prof.Dr.Waranon Kongsong

สาขาวิชาการตรวจสอบและกฎหมายวิศวกรรม,
คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Engineering Law and Inspection, Faculty of
Engineering, Ramkhamhaeng University, Thailand
Email: nick_char@hotmail.com

3. ดร.ธีรเดช สมองทวีพร

Dr.Teeradej Sngongtaweepon

สาขาวิชาการตรวจสอบและกฎหมายวิศวกรรม,
คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Engineering Law and Inspection, Faculty of
Engineering, Ramkhamhaeng University, Thailand
Email: wanwisayemyam@gmail.com

4. ดร.ชัยวัฒน์ ภูวกรกุลชัย

Dr.Chaiwat Pooworakulchai

สาขาวิชาการตรวจสอบและกฎหมายวิศวกรรม,
คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Engineering Law and Inspection, Faculty of
Engineering, Ramkhamhaeng University, Thailand
Email: rman2002@gmail.com

คำสำคัญ

ความรู้ความเข้าใจกฎหมาย; ผู้ประกอบกิจการโรงงาน;
การตรวจสอบโรงงาน; ผู้ตรวจสอบเอกชน

Keywords:

Knowledge Understanding of the Laws;
Factory Entrepreneur; Factory
Inspection; Private Inspector

ABSTRACT

The objectives of this study were to: 1) study the level of knowledge and understanding of the laws by factory entrepreneurs related to factory or machine inspections using private inspectors according to factory laws in the area of Udon Thani province, and 2) study factors affecting knowledge and understanding of the laws by factory entrepreneurs related to factory or machine inspections using private inspectors according to factory laws in the area of Udon Thani province. The sample group consisted of 258 factory entrepreneurs from Udon Thani province. Data were collected using a questionnaire, and the analysis employed statistics such as mean, percentage, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The research findings revealed that: (1) overall, the knowledge and understanding of factory laws among factory entrepreneurs was at a moderate level ($\bar{X} = 3.19$, $SD = 0.62$), and (2) the selected factors positively influenced their knowledge and understanding of the laws. The predictive variable with the highest predictive power was corporate governance factors (X_1), followed by public relations factors (X_2), and factors related to officials and agencies (X_3). These three predictive variables explained 71.4% of the variance in knowledge and understanding of factory laws, with a forecast error of ± 0.336 . The regression equation formulated is:

$$\hat{Y} = 0.020 + 0.508(X_1) + 0.315(X_2) + 0.141(X_3)$$

Article history:

Received: 20/04/2024

Revised: 02/05/2024

Accepted: 24/05/2024

Available online: 10/06/2024

How to Cite:

Karunrak, T., Kongsong, W., Snongtaweepon, T., & Pooworakulchai, C. (2024). Factors Affecting Knowledge and Understanding of the Laws by Factory Entrepreneurs Related to Factory or Machine Inspections Using Private Inspectors. *Journal Dhamma for Life*, 30(2), 75-89.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบการกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี และ 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบการกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้คือ ผู้ประกอบการกิจการโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 258 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบการกิจการโรงงานฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.19$, S.D.=0.62) และ 2) ปัจจัยที่ผู้วิจัยทำการคัดสรรเข้ามามีผลในเชิงบวกต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบการกิจการโรงงานฯ โดยตัวแปรพยากรณ์ที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดคือ ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล (X_1) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (X_2) และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (X_3) โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความรู้ ความเข้าใจ กฎหมายของผู้ประกอบการกิจการโรงงานฯ ได้ร้อยละ 71.4 และมีค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ที่ ± 0.336 โดยสามารถสร้างสมการถดถอยคือ

$$\hat{Y} = 0.020 + 0.508(X_1) + 0.315(X_2) + 0.141(X_3)$$

บทนำ

จากสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยที่เปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรม ไปสู่สังคมอุตสาหกรรม และความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ทำให้อัตราการขยายตัวของโรงงานในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นและยังได้ขยายตัวเข้าไปตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ที่มีประชาชนอยู่อาศัยด้วย ดังจะเห็นได้จากข้อมูลจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม ณ วันที่ 9 มกราคม 2566 ปรากฏว่า ประเทศไทยมีโรงงานทั้งสิ้น จำนวน 73,232 แห่ง (กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2566) โดยมีพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำกับดูแลในการกำหนดมาตรการทางกฎหมายให้ผู้ประกอบการกิจการโรงงานปฏิบัติเพื่อป้องกันมิให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

หรือประชาชนทั้งด้านบวกและด้านลบในกรณีการขยายตัวของโรงงานภาคอุตสาหกรรม จะส่งผลในด้านบวกให้เกิดความก้าวหน้าและความเจริญ พร้อมทั้งสร้างงานและรายได้ให้แก่ประชาชนในประเทศเป็นจำนวนมาก แต่อย่างไรก็ตามในส่วนของการขยายตัวทางอุตสาหกรรม นั้นก็ส่งผลในด้านลบด้วยเช่นกันและสืบเนื่องมาจากการนำเอาเทคโนโลยีจากต่างประเทศเข้ามาสู่ระบบการผลิต เช่น เครื่องจักรกล อุปกรณ์เพิ่มการผลิตสารเคมีและสารพิษที่มีอันตราย ซึ่งนำมาใช้โดยขาดการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในการใช้ โดยโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศไทยมีการเพิ่มจำนวนมากขึ้นทำให้เกิดปัญหาการกำกับดูแลของผู้ตรวจสอบเอกชนมีจำนวนไม่เพียงพอในการดำเนินการแทนของพนักงานเจ้าหน้าที่และการให้ความเห็นชอบของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรมให้เกิดความปลอดภัยและมีผลกระทบต่อโรงงานและสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่อยู่รอบบริเวณโรงงาน ตลอดจนถึงสุขภาพของประชาชน (ทิพวัลย์ ตันติวิวัฒน์, 2564)

แม้เดิมพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จะได้มีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานปฏิบัติ เพื่อป้องกันมิให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือประชาชนก็ตาม แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันมีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติโรงงานฉบับใหม่ซึ่งมีการประกาศใช้ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2562 คือพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 แทนพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ที่มีการบังคับใช้มานาน โดยให้เหตุผลว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงการควบคุมการประกอบกิจการโรงงานให้เป็นไปเท่าที่จำเป็น รวดเร็ว ประหยัด และลดภาระแก่ผู้ประกอบการโรงงาน พระราชบัญญัติโรงงานฉบับใหม่มีการปรับปรุงขั้นตอนและระยะเวลาการพิจารณาของผู้อนุญาตและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายให้มีความชัดเจน ลดการใช้ดุลพินิจ ยกเลิกการกำหนดให้มีการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน และแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษและค่าธรรมเนียม โดยการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายครั้งนี้เพื่อทำให้การประกอบกิจการโรงงานได้รับความสะดวกและมีความคล่องตัวขึ้น และทำให้เกิดความต่อเนื่องในภาคการผลิต อันจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศ (กรมโรงงาน อุตสาหกรรม , 2562)

เนื่องจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรายละเอียดพระราชบัญญัติโรงงาน และประกอบกับมีผู้ประกอบการโรงงานรายใหม่เกิดขึ้น จากการสำรวจเบื้องต้นของผู้วิจัยพบว่า ผู้ประกอบกิจการโรงงานบางรายยังไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากผู้ประกอบการโรงงานบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจกฎหมาย ข้อกำหนดและบทลงโทษ โดยเฉพาะพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ที่มีการเปลี่ยนแปลงขอบเขตความหมาย โรงงาน ระเบียบการขอและต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบเอกชน และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ประกอบกับเจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการกำกับดูแลโรงงานได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากจำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอ ดังจะเห็นได้จากกรณีของจังหวัดอุดรธานีที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี มีบุคลากรทั้งสิ้น จำนวน 22 คน โดยเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 5 คน แต่ทำหน้าที่กำกับดูแลโรงงานในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีจำนวน 784 แห่ง แบ่งเป็นโรงงานจำพวกที่ 2 จำนวน 59 แห่ง และโรงงานจำพวกที่ 3 จำนวน 725 แห่ง ในทางปฏิบัติจึงพบว่า เจ้าหน้าที่

จะเข้าไปดำเนินการกำกับดูแลหรือตรวจสอบการประกอบกิจการโรงงานก็ต่อเมื่อมีปัญหาร้องเรียนต่อเจ้าหน้าที่แล้วเท่านั้น (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี, 2566)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของ ผู้ประกอบการกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เนื่องจากพบว่าในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีมีการเพิ่มของโรงงานอุตสาหกรรมค่อนข้างมาก ซึ่งผู้ประกอบการบางส่วนเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ยังคงขาดความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมาย และยังพบว่าผู้ประกอบการรายเดิมยังคงมีการปฏิบัติที่ผิดกฎหมายอยู่ ดังนั้นการที่สามารถเข้าใจถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบการกิจการโรงงาน จะทำให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องสามารถจัดทำแผนหรือนโยบายเพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ประกอบการกิจการโรงงานมีความรู้ ความเข้าใจกฎหมาย มากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นข้อมูลประกอบในการที่จะปรับปรุง แก้ไข และพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาเชิงระบบต่อไป

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาพบว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางกฎหมายของผู้ประกอบการมาแล้วในหลากหลายบริบท แต่พบว่าเป็นเพียงการศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่ผู้วิจัยคาดการณ์ว่าจะมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการเท่านั้น และยังไม่พบการศึกษาโดยรวมเกี่ยวกับปัจจัยที่ผู้วิจัยได้ทำการคัดสรรมาในบริบทของผู้ประกอบการกิจการโรงงาน จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบการกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ดังนี้

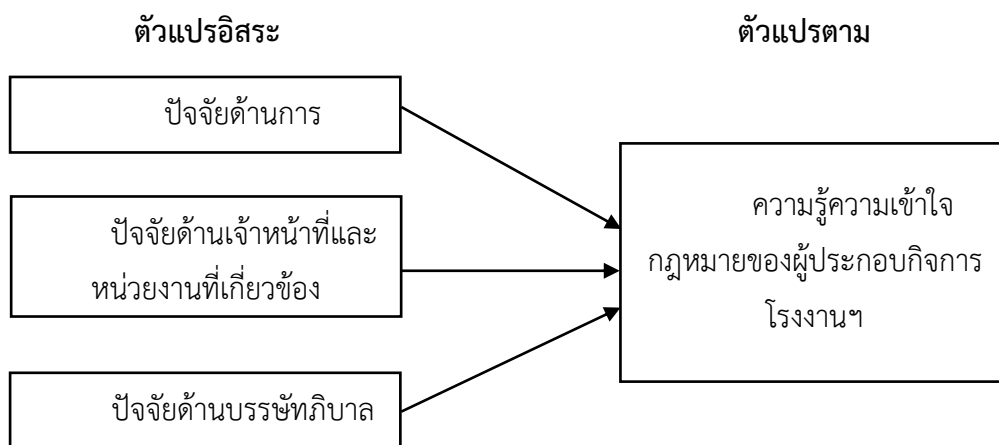
ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ โดยการประชาสัมพันธ์เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายของในการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชน ซึ่งในการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจในปัจจุบันมีหลากหลายช่องทางและยังมีการนำเอาเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์เข้ามาช่วยในการประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและรวดเร็ว (บุปผาวัลย์ ศิริสวัสดิ์, 2560) นอกจากนี้การถ่ายทอดความรู้และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้หน่วยงานภาครัฐและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างภาคเอกชน ภาครัฐ และภาคประชาชน ดังนั้นการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพจึงส่งผลโดยตรงต่อความรู้ความเข้าใจของทั้งภาคเอกชนและภาคประชาชน (นิชาวดี ตานีเห็ง, วิทยากร ท่อแก้ว, อีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ และโกวิทย์ พวงงาม, 2562)

ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน มีหลายหน่วยงานด้วยกัน เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นต้น โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ทำหน้าที่บริหารจัดการ อนุญาต ยกเลิก ตรวจสอบ ควบคุมและดูแลให้ผู้ประกอบการกิจการโรงงานปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายและผลกระทบต่อสังคมและ

สิ่งแวดล้อม ดังนั้นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หน่วยงานเหล่านี้จึงมีผลโดยตรงต่อความรู้ความเข้าใจของ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน (สุขุม กุลชาติ และวิมลสิริ แสงกรด, 2566)

ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล ซึ่งเป็นการบริหารจัดการกิจการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ดำเนิน กิจการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย รวมถึงการรักษา อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และ คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมรอบข้าง ดังนั้นการที่ผู้ประกอบการจะสามารถดำเนินกิจการตามหลักบรรษัทภิบาลและ ธรรมาภิบาลที่ดีได้นั้นจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง รวมถึงการมีจิตสำนึกที่ดี และส่งผลต่อจิตสำนึกดังกล่าวให้แก่บุคลากรในองค์กร (สุภาพงษ์ ญาณไพศาล, 2565)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความรู้ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานฯ จาก พระราชบัญญัติ โรงงาน พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 และปัจจัยที่ผู้วิจัยได้ทำการคัดสรรมาในบริบทของผู้ประกอบกิจการโรงงาน ได้แก่ ปัจจัย ด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยด้านบรรษัทภิบาลสรุปเป็น กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบ โรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี
2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการ ตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

สมมติฐานของการวิจัย

ตัวแปรพยากรณ์ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล สามารถร่วมกันพยากรณ์ความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงาน เกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ได้อย่างน้อย 1 ปัจจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่มีการสำรวจความคิดเห็นประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม แล้วนำมาทำการวิเคราะห์ตามเกณฑ์ที่กำหนด และแปลผลการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้คือ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 784 ราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้คือ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ในพื้นที่ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 258 ราย โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างประเภทที่ทราบจำนวนประชากรของ Weiers (2005)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจโดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นการตรวจสอบรายการ (Check list) และเติมคำลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน โดยมีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ โดยมีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ ลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ ลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล โดยมีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ ลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน ซึ่งพบว่าแบบสอบถามทั้งชุดมีค่าตั้งแต่ 0.67-1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ครอนบัลล์อัลฟา ซึ่งได้ค่าเท่ากับ 0.926

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อขอเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ประกอบกิจการโรงงานในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

3.2 ผู้วิจัยทำการสืบค้นข้อมูลหมายเลขโทรศัพท์ อีเมล (E-mail) และไลน์ (Line) ของผู้ประกอบการเอกชนจากเว็บไซต์ของกระทรวงอุตสาหกรรม

3.3 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์จำนวน 258 ชุด โดยใช้โปรแกรม Google Form เป็นเครื่องมือในการสร้างแบบสอบถามออนไลน์ โดยส่ง QR Code หรือ Link ของแบบสอบถาม เข้าไปในอีเมลหรือไลน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่าง ทำการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ และทำการบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลดังกล่าวในแบบสอบถามมาวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ พร้อมจัดลำดับตามค่าความถี่ และการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานและปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดลำดับความคิดเห็น

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน สำหรับสถิติที่ใช้ คือการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยการวิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 258 ราย ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 85.27 รองลงมาคือระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 13.18 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 1.55 ส่วนประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ระหว่าง 10-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.96 รองลงมาคือ น้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.31 และมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.73

1. ผลการวิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.19$, $S.D.=0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการและกลไกการพิจารณาอนุญาตการประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติ โรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ($\bar{X}=3.69$, $S.D.=0.84$) รองลงมาคือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบเครื่องจักรของผู้ตรวจสอบเอกชนตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ($\bar{X}=3.67$, $S.D.=0.86$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ($\bar{X}=2.57$, $S.D.=0.88$)

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

2.1 ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.58$, $S.D.=0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ ผู้ประกอบการได้รับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานผ่านทางสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือของทางราชการ หนังสือพิมพ์ วารสาร โปสเตอร์ เป็นต้น ($\bar{X}=3.76$, $S.D.=0.84$) รองลงมาคือ ผู้ประกอบการได้รับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานผ่านทางวิทยุและโทรทัศน์ ($\bar{X}=3.69$, $S.D.=0.93$) และผู้ประกอบการได้รับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานผ่านทางโทรศัพท์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=3.69$, $S.D.=0.84$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้ประกอบการได้รับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=3.32$, $S.D.=0.78$)

2.2 ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$, $S.D.=0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ ผู้ประกอบการได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประชุมหารือกับผู้ประกอบการอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.91$, $S.D.=0.93$) รองลงมาคือ ผู้ประกอบการได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับทางด้านกฎหมายกับผู้ฝ่าฝืนอย่างเคร่งครัด ($\bar{X}=3.85$, $S.D.=0.99$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้ประกอบการได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการลงพื้นที่ในการตรวจสอบโรงงาน ($\bar{X}=3.01$, $S.D.=0.79$)

2.3 ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.06$, $S.D.=0.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจด้านบรรษัทภิบาลในการประกอบกิจการ ($\bar{X}=3.37$, $S.D.=0.99$) รองลงมาคือ ผู้ประกอบการยึดหลักบรรษัทภิบาลในการประกอบกิจการ

($\bar{X}=3.07$, S.D.=0.76) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้ประกอบการมีกิจกรรมเพื่อตอบแทนสังคมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=2.88$, S.D.=0.82)

2.4 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ตัวแปรพยากรณ์สามารถพยากรณ์ความรู้ ความเข้าใจ ภูมิหายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตาม ภูมิหายโรงงานในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยตัวแปรพยากรณ์ที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดคือ ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล (X_1) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ 0.508 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (X_2) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ 0.315 และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (X_3) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ 0.141 โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความรู้ ความเข้าใจ ภูมิหายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตาม ภูมิหายโรงงานในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 71.4 หรือมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 71.4 และมีค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ที่ ± 0.336 โดยสามารถสร้างสมการพยากรณ์ความรู้ ความเข้าใจ ภูมิหายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบ โรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตาม ภูมิหายโรงงานในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.020 + 0.508(X_1) + 0.315(X_2) + 0.141(X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.585(X_1) + 0.346(X_2) + 0.132(X_3)$$

โดยมีรายละเอียดดังที่แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ความรู้ ความเข้าใจ ภูมิหายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตาม ภูมิหายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ตัวพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	b	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่	0.020	0.136	-	0.147	0.883
ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล (X_1)	0.508	0.037	0.585	13.725	0.000*
ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (X_2)	0.315	0.040	0.346	7.920	0.000*
ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (X_3)	0.141	0.056	0.132	2.509	0.013*
R=0.845, R ² =0.714, Adjusted R ² =0.711, SE _{est} =0.336, F Change=6.293, p-value=0.013					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจและสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการและกลไกการพิจารณาอนุญาตการประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติโรงงาน รองลงมาคือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบเครื่องจักรของผู้ตรวจสอบเอกชนตามพระราชบัญญัติโรงงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ประกอบส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจะเห็นได้ว่าข้อที่ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจต่ำที่สุดคือ เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน เนื่องจากกฎหมายยังกำหนดขอบข่ายอำนาจของเจ้าหน้าที่ยังไม่ชัดเจน และมีหน่วยงานที่เข้าตรวจสอบหลากหลายหน่วยงาน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ผู้วิจัยทำการคิดสรรเข้ามามีผลในเชิงบวกต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงาน โดยตัวแปรพยากรณ์ที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดคือ ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้อค้นพบดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า

ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาลส่งผลอย่างยิ่งต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงาน ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประกอบการเอกชนในปัจจุบันให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการบริษัทที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย และการปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้ประกอบการจะต้องทำการศึกษาและทำความเข้าใจในหลักเกณฑ์และข้อกำหนดพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติ โรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาลจึงจัดเป็นแนวคิดสำคัญในการบริหารงานและการปกครองในปัจจุบันของทั้งภาครัฐและเอกชน เพราะโลกปัจจุบันได้หันไปให้ความสนใจกับเรื่องของโลกาภิวัตน์และธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดีมากยิ่งขึ้น แทนการสนใจเรื่องผลกำไรตอบแทนระยะสั้น ซึ่งสิ่งนี้จะประเด็นสำคัญที่จะทำให้ผู้ประกอบการฯ ศึกษาและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรงงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพงษ์ ญาณไพศาล (2565) ที่พบว่า ปัจจัยธรรมาภิบาลและบรรษัทภิบาลส่งผลโดยตรงกับทัศนคติของผู้ประกอบการในปัจจุบันที่จะต้องแสวงหาความรู้ ความเข้าใจทั้งในด้านการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงด้านกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการกิจการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ดำเนินกิจการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย รวมถึงการรักษา อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และ

คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมรอบข้าง ดังนั้นการที่ผู้ประกอบการจะสามารถดำเนินกิจการตามหลักปรัชญาภิบาลและธรรมาภิบาลที่ดีได้นั้นจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง รวมถึงการมีจิตสำนึกที่ดีและส่งต่อจิตสำนึกดังกล่าวให้แก่บุคลากรในองค์กร

ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงาน ทั้งนี้อาจเนื่องจากการประชาสัมพันธ์ เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายให้แก่ผู้ประกอบการ ซึ่งในการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจในปัจจุบันมีหลากหลายช่องทางและยังมีการนำเอาเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์เข้ามาช่วยในการประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและรวดเร็ว การประชาสัมพันธ์จึงเป็นการที่หน่วยงานภาครัฐใช้ความพยายามในการโน้มน้าวใจประชาชนให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและตรงกัน การดำเนินงานประชาสัมพันธ์นั้น มีเป้าหมายที่สำคัญ คือ เพื่อชี้แจงให้ข้อมูลข่าวสารต่อผู้ประกอบการฯ และประชาชนเป้าหมาย เพื่อโน้มน้าวใจให้เกิดหรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติ หรือพฤติกรรม และเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีซึ่งกันและกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของบุปผาวัลย์ ศิริสวัสดิ์ (2560) ที่พบว่า การประชาสัมพันธ์เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายของการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชน ซึ่งในการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจในปัจจุบันมีหลากหลายช่องทางและยังมีการนำเอาเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์เข้ามาช่วยในการประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและรวดเร็ว

ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงาน ทั้งนี้อาจเนื่องจาก เนื่องจากการประกอบกิจการโรงงานมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน ตั้งแต่ระดับบุคคล ครัวเรือน ชุมชน ตลอดจนกิจการขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ อันได้แก่ หาบเร่ แผงลอย สถานที่จำหน่ายอาหาร สถานที่สะสมอาหาร ตลาด กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ รวมทั้งการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ โดยพระราชบัญญัติฉบับใหม่นี้ ได้กำหนดโครงสร้าง หน้าที่และอำนาจขององค์กร ส่วนราชการต่าง ๆ และบุคคล ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้มีลักษณะที่ประสานสอดคล้องกัน ซึ่งได้กระจายอำนาจในการควบคุมดูแล ให้เป็นไปตามกฎหมายลงสู่หน่วยงานในระดับท้องถิ่น และกำหนดให้หน่วยงานส่วนกลางเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และวิธีปฏิบัติโดยการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขประกอบด้วยขั้นตอน การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง การออกคำสั่งทางปกครอง และการเปรียบเทียบคดี ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน มีหลายหน่วยงานด้วยกัน เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นต้น โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ทำหน้าที่บริหารจัดการ อนุญาต ยกเลิก ตรวจสอบ ควบคุมและดูแลให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายและผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หน่วยงานเหล่านี้จึงมีผลโดยตรงต่อความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบกิจการโรงงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขุม กุลชาติ และวิมลสิริ แสงกรด (2566) ที่พบว่า การปฏิบัติงานของ

เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายของผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไป ซึ่งเจ้าหน้าที่จะต้องออกปฏิบัติงานภาคสนามและให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ผู้ประกอบการ

จากผลการวิจัยความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กล่าวคือ หากต้องการสร้างความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานให้เพิ่มสูงมากยิ่งขึ้น จะต้องคำนึงถึงปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยเป็นสำคัญ คือ ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดโครงการในการปลูกฝังค่านิยม และหลักบรรษัทภิบาลที่ดีให้แก่ผู้ประกอบการ รวมถึงเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐควรประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในหลักคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพัฒนาปรับปรุงเว็บไซต์หลักของหน่วยงานให้มีความเป็นปัจจุบันและสะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูลของผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้น และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการจัดสรรกำลังพลที่จะปฏิบัติงานให้เหมาะสมต่อจำนวนสถานประกอบการ เพื่อจะได้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วทั่วถึง

สรุป

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนเก็บข้อมูลจากตัวอย่างจำนวน 258 ราย ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี (85.27%) รองลงมาคือระดับสูงกว่าปริญญาตรี (13.18%) และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (1.55%) ส่วนประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ระหว่าง 10-20 ปี (44.96%) รองลงมาคือ น้อยกว่า 10 ปี (40.31%) และมากกว่า 20 ปี (14.73%) พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายโรงงาน ผู้ประกอบกิจการโรงงานมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายในระดับปานกลาง (เฉลี่ย = 3.19, S.D. = 0.62) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการและกลไกการพิจารณาอนุญาตการประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติโรงงาน (เฉลี่ย = 3.69, S.D. = 0.84) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบเครื่องจักรของผู้ตรวจสอบเอกชน (เฉลี่ย = 3.67, S.D. = 0.86) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ (เฉลี่ย = 2.57, S.D. = 0.88) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจ ด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยการประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย = 3.58, S.D. = 0.69) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การได้รับข้อมูลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ (เฉลี่ย = 3.76, S.D. = 0.84) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ การได้รับข้อมูลผ่านวิทยุและโทรทัศน์ (เฉลี่ย = 3.69, S.D. = 0.93) และผ่านโทรศัพท์ (เฉลี่ย = 3.69, S.D. = 0.84) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การได้รับข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (เฉลี่ย = 3.32, S.D. = 0.78) ด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปัจจัยนี้อยู่ในระดับปานกลาง (เฉลี่ย = 3.45, S.D. = 0.59) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่ในการประชุมหารือ (เฉลี่ย =

3.91, S.D. = 0.93) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด (เฉลี่ย = 3.85, S.D. = 0.99) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การลงพื้นที่ตรวจสอบโรงงาน (เฉลี่ย = 3.01, S.D. = 0.79) ด้านบรรษัทภิบาล ปัจจัยนี้อยู่ในระดับปานกลาง (เฉลี่ย = 3.06, S.D. = 0.72) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความรู้ความเข้าใจด้าน บรรษัทภิบาลในการประกอบกิจการ (เฉลี่ย = 3.37, S.D. = 0.99) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ การยึดหลัก บรรษัทภิบาลในการประกอบกิจการ (เฉลี่ย = 3.07, S.D. = 0.76) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การมีกิจกรรมเพื่อ ตอบแทนสังคมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (เฉลี่ย = 2.88, S.D. = 0.82) 2.4 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ การวิเคราะห์พบว่าปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล (X1) มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด (ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย = 0.508) รองลงมาคือปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (X2) (ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย = 0.315) และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (X3) (ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย = 0.141) ปัจจัยทั้งสามสามารถร่วมกันอธิบายความ แปรปรวนของความรู้ ความเข้าใจกฎหมายได้ร้อยละ 71.4 (ค่าความคลาดเคลื่อน ± 0.336) สมการพยากรณ์ พบว่า

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ: "Y"}^{\wedge} = 0.020 + 0.508(X1) + 0.315(X2) + 0.141(X3)$$

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน: "Z"}^{\wedge} = 0.585(X1) + 0.346(X2) + 0.132(X3)$$

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบการโรงงานเกี่ยวกับการ ตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ควรนำ ผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด องค์การบริหาร ส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งจะสามารถนำไปพัฒนาแผนและกระบวนการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการ โรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน และพัฒนาการ วิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบการโรงงานเกี่ยวกับการตรวจสอบ โรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และมีประเด็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้ ความเข้าใจผู้ประกอบการเพิ่มเติมคือ ความรู้ความเข้าใจในที่มาของการควบคุมการประกอบกิจการโรงงาน ขอบเขตของโรงงานที่มีการเปลี่ยนแปลง การปรับปรุงหลักเกณฑ์การขยายและการโอนโรงงาน อัตราค่าธรรมเนียมที่มีการเปลี่ยนแปลง ความเข้าใจ เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติโรงงาน

2. จากผลการวิจัยปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบการโรงงานเกี่ยวกับการ ตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชนตามกฎหมายโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กล่าวคือ

หากต้องการสร้างความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงานให้เพิ่มสูงมากยิ่งขึ้น จะต้องคำนึงถึงปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยเป็นสำคัญ จึงควรมีแนวทางในการพัฒนาดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านบรรษัทภิบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดโครงการในการปลูกฝังค่านิยม และหลักบรรษัทภิบาลที่ดีให้แก่ผู้ประกอบการ รวมถึงเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐควรประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในหลักคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้ประกอบการ

2.2 ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพัฒนาปรับปรุงเว็บไซต์หลักของหน่วยงานให้มีความเป็นปัจจุบันและสะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูลของผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้น รวมถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้น โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัล สื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการติดต่อประสานงานให้มากยิ่งขึ้น เช่น ไลน์ (Line), เฟซบุ๊ก (Facebook), เมสเซนเจอร์ (Messenger), วอตส์แอปป์ (WhatsApp) เป็นต้น

2.3 ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการจัดสรรกำลังพลที่จะปฏิบัติงานให้เหมาะสมต่อจำนวนสถานประกอบการ เพื่อให้การดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่ได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรใช้การวิจัยเชิงคุณภาพร่วมด้วยเพื่อให้ได้รายละเอียดมากขึ้น เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม เป็นต้น

2. การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเพียงพื้นที่เดียวคือ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรขยายพื้นที่ในการวิจัยให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เพื่อจะได้หาข้อสรุปและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบกิจการโรงงานในแต่ละพื้นที่ และทำให้เป็นภาพรวมมากที่สุด

3. บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งในงานวิจัยของ วิฑิตารีย์ การุณรักษ์ (2566) หากผู้อ่านท่านใดสนใจข้อมูลอย่างละเอียดสามารถศึกษาเพิ่มเติมจากงานวิจัยดังกล่าวได้

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์และบุคลากรของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการจัดทำงานวิจัยนี้ รวมทั้งผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่ามาตอบแบบสอบถามอันเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยนี้ ทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (2562). พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562. เข้าถึงได้จาก <https://www.diw.go.th/webdiw/wpcontent/uploads/2023/01/17087276-3.pdf>

กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (2566). สถิติโรงงานอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: กรมโรงงานอุตสาหกรรม.

- ฐิตารีย์ การุณรักษ์. (2566). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจกฎหมายของผู้ประกอบกิจการโรงงาน เกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักรที่ใช้ผู้ตรวจสอบเอกชน (การค้นคว้าอิสระปริญญา วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิพวัลย์ ตันติวิวัฒน์. (2564). ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับผู้ตรวจสอบเอกชนตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิชาวดี ตานีเหิง, วิทยาธร ท่อแก้ว, ชีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ และโกวิท พวงงาม. (2562). การพัฒนาสมรรถนะการ สื่อสารของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *Al-HIKMAH Journal*, 9(17), 105-114.
- บุปผาวัลย์ ศิริสวัสดิ์. (2560). การประชาสัมพันธ์เพื่อการมีส่วนร่วมของสื่อมวลชนในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ การสื่อสารเพื่อการต่อต้านการทุจริต (พ.ศ. 2560–2564) (การค้นคว้าอิสระปริญญา วารสารศาสตร มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี. (2566). รายงานการสำรวจโรงงานอุตสาหกรรม. อุดรธานี: กลุ่มโรงงาน อุตสาหกรรม.
- สุขุม กุลชาติ และวิมลสิริ แสงกรด. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการนำนโยบายจัดระเบียบ สังคม ไปปฏิบัติกับสถานบันเทิง ภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น. *Al-HIKMAH Journal*, 26(13), 1-15.
- สุภาพงษ์ ญาณไพศาล. (2565). ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับเอกชนในการบริหารอาชีวศึกษาในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต) มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Weiers, R.M. (2005). *Introduction to Business Statistics*. International Student Edition, Fifth Edition. Pennsylvania: Duxbury Press.

Original Research Article

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเหตุกราดยิงในชุมชนของตำรวจ
: กรณีศึกษาเหตุกราดยิงโคราช

The Development of Police Management on Mass Shooting Incident: A Case Study of Korat Shooting Incident

กิตติธรรณทัต อิทธิพัฒน์ปัญญา¹

Gitthanathat Itthipatpanya^{1*}

ARTICLE INFO

**Name of Author &
Corresponding Author:***

1. ว่าที่ ร.ต.อ.กิตติธรรณทัต อิทธิพัฒน์
ปัญญา

Acting. Capt. Gitthanathat
Itthipatpanya

คณะอาชญวิทยาและการบริหารงาน
ยุติธรรม มหาวิทยาลัยมหิดล

Faculty of Criminology and Justice
Administration, Mahidol University,
Thailand

Email: tk.itthipatpanya@gmail.com

คำสำคัญ

การพัฒนา; การใช้สื่อสังคมออนไลน์; เจ้าหน้าที่
ตำรวจ; การจัดการเหตุกราดยิง

Keywords:

The development; Use of Social
Media; Police officers; Mass Shooting
Incident Management

Article history:

Received: 10/04/2024

Revised: 25/04/2024

Accepted: 30/05/2024

Available online: 09/06/2024

How to Cite:

Itthipatpanya, G. (2024). The
Development of Police Management
on Mass Shooting Incident: A Case
Study of Korat Shooting Incident.
Journal Dhamma for Life, 30(2), 64-74.

ABSTRACT

This research aimed at the development of police management on mass shooting incident: a case study of Korat shooting incident. In order to provide appropriate approaches in response to mass shootings through the analysis of post-crisis management. This qualitative study undertook documentary research, and conducted in-depth interviews with participants who have knowledge and experience in various crisis management incidents, specifically mass shooting incidents, and those directly involved in responding to the Korat shooting incident. The participants consisted of seven police officers at the executive and operational levels from different departments, and eleven private individuals, which consisted of two social media followers, one public safety technology business developer, one criminology and public safety academic. The participants voluntarily consented to provide information through the conduct of an in-depth interview. The study used content analysis.

The findings showed that guidelines to improve police officers' performance in managing the response to mass shootings in the community requires four aspects: 1) Professional training – to provide training in information management in emergency situations for the radio center personnel and to provide training in media communication for executive police officers; 2) Operational procedure - to create a manual for police officers working in the radio communication center, and to give authority to police officers at the operational level who are performing their duties to make decisions or give orders and disseminate information without deferring to their superior; 3) Technology enhancement – to create functional media platforms such as maintaining an active police station's Facebook account with local followers, educating the public how to rescue themselves from a shooting incident, and setting up public and private social media networks to share information about

emergency situations such as a shooting incident; 4) Legal Aspect: Establish legal procedures to facilitate cooperation from the public, private sector, and local media in disseminating information related to emergency situations. This could include adopting a memorandum of cooperation between the police and online social networks, enabling provincial and national police spokespeople to share information about emergencies, such as shooting incidents, on these platforms.

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเหตุกราดยิงในชุมชนของตำรวจกรณีศึกษาเหตุกราดยิงโคราช ทั้งในมุมมองของตำรวจและประชาชน โดยศึกษาขั้นตอนการจัดการหลังเกิดเหตุกราดยิงโคราช เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการค้นคว้าเชิงเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้และประสบการณ์หรือมีความรู้ในด้านบริหารจัดการเหตุวิกฤตต่าง ๆ ด้านการตอบสนองเหตุกราดยิงและผู้ที่เกี่ยวข้องเหตุกราดยิงโคราช ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับบริหารและเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการจากหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน 7 ราย กลุ่มประชาชน คือ ผู้ติดตามในสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 2 ราย นักพัฒนาธุรกิจด้านเทคโนโลยีความปลอดภัยสาธารณะ จำนวน 1 ราย นักวิชาการด้านอาชญาวิทยาและความปลอดภัยสาธารณะ จำนวน 1 ราย รวมจำนวนทั้งสิ้น 11 ราย ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยมีแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเหตุกราดยิงในชุมชน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลากร คือ การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ศูนย์วิทยุให้มีความชำนาญในการจัดการข้อมูลในสถานการณ์ฉุกเฉินและให้การฝึกอบรมข้าราชการตำรวจระดับผู้บริหารให้มีความชำนาญในเรื่องของการให้ข้อมูลแก่สื่อมวลชน รวมถึงการจัดให้มีการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ 2) ด้านกระบวนการทำงาน คือ การเขียน คู่มือการปฏิบัติงานแก่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์วิทยุสื่อสาร รวมไปถึงการให้อำนาจแก่ตำรวจในระดับปฏิบัติการที่อยู่ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ในการตัดสินใจหรือสั่งการได้และการกระจายข้อมูลข่าวสารโดยไม่ต้องรอการตัดสินใจจากผู้บังคับบัญชา 3) ด้านเทคโนโลยี คือ การจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐานสื่อสังคมออนไลน์ให้มีความพร้อม เช่น การมีบัญชีเฟสบุ๊คของสถานีตำรวจที่มีความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ มีผู้ติดตามเป็นประชาชนในพื้นที่ การให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการเอาตัวรอดจากเหตุกราดยิงและการจัดตั้งเครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์ภาคประชาชนและเอกชนเพื่อเตรียมความพร้อมในการกระจายข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุกราดยิง 4) ด้านกฎหมาย คือ การมีระเบียบปฏิบัติในการขอความร่วมมือภาคประชาชน เอกชน สื่อมวลชนในพื้นที่ในการกระจายข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุกราดยิง เช่น บันทึกความร่วมมือระหว่างตำรวจและเครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์ภาคประชาชนและเอกชนที่อนุญาตให้โฆษกตำรวจประจำจังหวัดและโฆษกสำนักงานตำรวจแห่งชาติร้องขอให้เครือข่ายโพสต์ภาพหรือข้อความที่เกี่ยวกับสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุกราดยิงที่เกิดขึ้น

บทนำ

จากเหตุการณ์ความรุนแรงในการกราดยิงผู้บริสุทธิ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลกได้สร้างประสบการณ์และแนวทางการแก้ไขปัญหาไว้มากมายแต่หลายครั้งที่บางสถานการณ์ ไม่สามารถที่จะแก้ไขโดยเครื่องมือหรือประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติงานได้อย่างฉับพลัน แต่ต้องอาศัยทักษะและกระบวนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เช่น เหตุการณ์กราดยิงที่ห้างสรรพสินค้า Terminal 21 หรือเรียกว่า “เหตุการณ์กราดยิงโคราช” จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2563 ซึ่งมีประชาชน ผู้บริสุทธิ์ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ซึ่งได้ส่งผลกระทบให้เกิดความตื่นตัวเกี่ยวกับการจัดการทางด้านการสื่อสารในภาวะวิกฤตอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้นในสังคม ในสภาวะที่ประสบปัญหาภาวะวิกฤตที่มีความรุนแรงจำเป็นต้องแสวงหาหนทางในการบริหารจัดการกับภาวะวิกฤต ทั้งนี้เพื่อคงสภาพเดิม ยับยั้งหรือชะลอเพื่อผ่อนคลายผลจากภาวะวิกฤตนั้นแต่สิ่งที่สำคัญที่สุดในการบริหารจัดการภาวะวิกฤตคือการควบคุมความเสียหายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและมีผลในทางลบต่อความรู้สึกและภาพลักษณ์ของสาธารณะชนที่มีต่อองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สำนักข่าว Isra News, 2563) ซึ่งจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสะท้อนให้เห็นถึงการบริหารจัดการเพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งในอนาคตอาจจะมีเหตุการณ์ในลักษณะแบบนี้เกิดขึ้นได้ทุกเมื่อและต้องมีการเตรียมความพร้อมรับมือได้อย่างทันท่วงที โดยการสื่อสารในภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์กราดยิงได้สะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูล ในสถานการณ์การกราดยิง การร้องขอความช่วยเหลือ การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบเหตุ เช่น การสร้างแนวทางการบริหารจัดการภาวะวิกฤตอย่างหลากหลายระดับทั้งในเชิงนโยบายและเชิงการจัดการรวมถึงการมีโครงสร้างองค์กรตามสายการบังคับบัญชาแบบหลายลำดับขั้น อีกทั้งมีลักษณะทางการสื่อสารหลายรูปแบบและใช้การสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ ตลอดจนการสื่อสารภายนอกองค์กรเพื่อแสวงหาความร่วมมือในด้านข้อมูลจากสื่อมวลชนและภาคส่วนอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการแก้ไขสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม ดังนั้นองค์กรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการจัดการกับภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้นต้องมีการดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีวิธีการแก้ไขภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้นนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความฉับไว (วิรัช ลภีรัตนกุล, 2549)

ดังนั้นการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์การกราดยิงเป็นสิ่งจำเป็นเพราะสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกที่ทุกเวลา ซึ่งในส่วนของประชาชนหรือบุคคลทั่วไปเมื่อไปอยู่ในที่สาธารณะควรมีสติอยู่เสมอ หากมีเสียงดังผิดปกติ เสียงปืนหรือเสียงระเบิด ควรสังเกตทิศทางและแหล่งที่มาของเสียง หากได้ยินเสียงประกาศแจ้งเตือนหรือเกิดความสับสนของกลุ่มคน ควรระวังตนเองและหาที่หลบหนีหรือหลบซ่อนโดยเร็วเปลี่ยนการสื่อสารให้เป็นแบบไม่ต้องใช้เสียง รวมถึงหาช่องทางในการแจ้งเหตุกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อบอกตำแหน่งของมือปืนผู้ก่อเหตุ จำนวนผู้ก่อเหตุ ลักษณะของผู้ก่อเหตุ การแต่งตัวของผู้ก่อเหตุ จำนวนและประเภทของอาวุธ จำนวนผู้ต้องสงสัยว่าได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต ในส่วนของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขเหตุการณ์กราดยิงไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีนโยบายหรือแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการเหตุการณ์ให้มีความเหมาะสม ซึ่งจะต้องมีบุคลากรที่ความรู้ความเข้าใจในการจัดการกับภาวะวิกฤตหรือ

สถานการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นกล่าวคือจะต้องมีการบริหารจัดการกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ (ตรัยรัตน์ ปลื้มปิติชัยกุล และวรางคณา นิยมฤทธิ์, 2562)

จากเหตุการณ์กราดยิงในชุมชนที่โคราชดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งในการเข้ามาบริหารจัดการในภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์การกราดยิงที่เกิดขึ้นในชุมชนของตำรวจนั้นจะต้องอาศัยนโยบายหรือแนวทางในหลายด้านเข้ามาบริหารจัดการกับเหตุการณ์ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำสื่อสังคมออนไลน์เข้ามามีส่วนสำคัญในการแก้ไขสถานการณ์กราดยิงที่เกิดขึ้น แต่ประเด็นปัญหาด้านการสื่อสารในสถานการณ์กราดยิงถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเมื่อผู้ปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือหรือแม้แต่ผู้ประสพภัยที่ได้รับผลกระทบในเหตุการณ์นั้น ๆ ต้องการที่จะส่งข้อมูลข่าวสารขอความช่วยเหลือ รวมไปถึงการกระจายข้อมูลและคำแนะนำต่าง ๆ เพื่อต้องการให้สังคมได้รู้ว่าสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่เหตุการณ์เป็นไปอย่างไรบ้าง อย่างไรก็ตามหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกิจมักจะตระหนักถึงความสำคัญของการสื่อสารที่มีบทบาทในการแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ เฉพาะหน้า ทั้งนี้แม้ว่าผู้ปฏิบัติงานจะได้มีการวางแผนและยึดถือนโยบาย (Policy) มาตรการใด ๆ เป็นประเด็นหลักก็ตาม หากแต่การใคร่ครวญและการแสวงหาแนวทางการจัดการรูปแบบการสื่อสารที่ถูกต้องและสอดคล้องกับช่วงเวลาที่เหมาะสมก็จะส่งผลเชิงบวกต่อมาตรการที่จะใช้รับมือกับสถานการณ์และลดความวิตกกังวลของผู้ประสพภัยอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (ตรัยรัตน์ ปลื้มปิติชัยกุล และวรางคณา นิยมฤทธิ์, 2562)

ซึ่งจากเหตุการณ์การกราดยิงโคราชที่เกิดขึ้นดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันยังไม่มีผู้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์กราดยิง การป้องกันตนเองของผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์กราดยิงรวมถึงการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจัดการกับเหตุการณ์วิกฤตหรือเหตุการณ์กราดยิงที่เกิดขึ้นเป็นการเฉพาะหรือมีความแพร่หลายเท่าที่ควร ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเหตุการณ์กราดยิงในชุมชนของตำรวจ กรณีศึกษาเหตุการณ์กราดยิงโคราช เพื่อเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการตอบสนองและบริหารจัดการเหตุการณ์กราดยิง รวมทั้งวิธีการในการปฏิบัติงานของตำรวจในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการบริหารจัดการเหตุการณ์กราดยิงในชุมชนที่โคราช เพื่อจะนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการเหตุการณ์กราดยิงที่เกิดขึ้นและเหตุการณ์วิกฤตในรูปแบบอื่น ๆ ที่มีความใกล้เคียงกัน โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นให้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

ทฤษฎีและกรอบแนวคิดของงานวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงการเติบโตของสื่อสังคมออนไลน์ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในกิจการตำรวจ การเติบโตของการป้องกันอาชญากรรมโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล วิวัฒนาการของเหตุการณ์กราดยิงและการรับมือของเจ้าหน้าที่ตำรวจในประเทศต่าง ๆ หลักในการแก้ไขวิกฤตการณ์ และแนวโน้มหรือความเป็นไปได้ในการนำสื่อสังคมออนไลน์มาปรับใช้ในการแก้ไขวิกฤตการณ์ด้านอาชญากรรมรุนแรงโดยเฉพาะเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำมาวิเคราะห์และตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเหตุการณ์ราดิงในชุมชนของตำรวจ กรณีศึกษาเหตุการณ์ราดิงโคราช

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. วิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยการค้นคว้าเชิงเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก
2. ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านบริหารจัดการเหตุวิกฤตและผู้เผชิญเหตุกราดยิงโคราช จากหลากหลายสาขาอาชีพและตำแหน่ง จำนวนทั้งสิ้น 11 คน ประกอบด้วย

- 1) เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับบริหาร ผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการตอบสนองเหตุกราดยิงหรือการบริหารจัดการเหตุวิกฤตด้านต่าง ๆ จำนวน 2 คน
- 2) เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับบริหาร จากหน่วยปฏิบัติการพิเศษที่เข้าเผชิญเหตุกราดยิงโคราช จำนวน 1 คน
- 3) เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับบริหาร จากกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ซึ่งทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลข่าวสารในวันเกิดเหตุ จำนวน 1 คน
- 4) เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการ ผู้ทำหน้าที่เป็นครูฝึกด้านการจัดการเหตุกราดยิง 1 คน
- 5) เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการ ผู้มีความรู้ด้านการต่อต้านการก่อการร้ายและบริหารจัดการเหตุวิกฤต 1 คน
- 6) เจ้าหน้าที่ตำรวจของกองบังคับการตำรวจภูธรนครราชสีมา จำนวน 1 คน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยซึ่งได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในการตอบสนองและบริหารจัดการเหตุกราดยิง พบว่า แนวทางในการป้องกันและแก้ไขกราดยิงในภาพรวม ตามหลักการบริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน ซึ่งเป็นหลักการจัดการกับภัยพิบัติที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำมาใช้ในปี ค.ศ.1979 โดยได้มีการก่อตั้งองค์กรจัดการภัยพิบัติแห่งชาติคือ FEMA (Federal Emergency Management Agency) ซึ่งมีหลักการที่สำคัญอยู่ 4 ประการ ได้แก่ การลดทอนความรุนแรงหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ การเตรียมความพร้อมรับมือเหตุการณ์ การตอบสนองต่อเหตุการณ์ การฟื้นฟูจากผลกระทบของเหตุการณ์ ซึ่งสามารถที่จะนำมาปรับใช้ในการจัดการเหตุกราดยิงในชุมชน กล่าวคือ

1. แนวทางการลดทอนความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุกราดยิง พบว่า แนวทางในการลดความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุกราดยิงคือการกระทำใด ๆ ก็ที่สามารถลดสาเหตุที่ก่อให้เกิดเหตุกราดยิง เช่น การถูกกดขี่ เอารัดเอาเปรียบทั้งทางตรงหรือทางอ้อม การไม่ได้รับความสำคัญจากผู้บังคับบัญชาในการแก้ไขปัญหาส่วนบุคคลจนก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตไม่สามารถควบคุมการกระทำของตัวเองได้และการเข้าถึงอาวุธปืนได้ง่ายจึงเป็นเหตุให้สามารถก่อเหตุกราดยิงได้ ดังนั้นการสร้างกระบวนการและวัฒนธรรมทางสังคมในการทำงานที่ยึดหลักธรรมาภิบาล การสร้างความเป็นมืออาชีพหรือความโปร่งใสในการทำงาน การสร้างช่องทางการร้องเรียน แก้ไขปัญหาและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกลั่นแกล้ง รวมทั้งการลดโอกาสการเข้าถึงอาวุธปืนโดยใช้นโยบายในการปราบปรามอาวุธปืน การควบคุมการออกใบอนุญาตอาวุธปืนให้มีความเข้มงวด สำหรับองค์กรที่มีการใช้อาวุธปืนในการทำงานต้องมีการกำหนดกรอบเกี่ยวกับการมีหรือการใช้อาวุธปืนในการปฏิบัติหน้าที่ให้ชัดเจนและมีการตรวจสอบสุขภาพจิตของผู้ใช้อาวุธปืนอยู่เสมอ

2. แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือเหตุการณ์ภัยพิบัติ พบว่า แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือเหตุการณ์ภัยพิบัติคือการมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาบุคลากร กระบวนการและเทคโนโลยีให้มีความพร้อมสำหรับการรับมือเหตุการณ์ภัยพิบัติ ได้แก่

2.1 ด้านบุคลากร กล่าวคือ การให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป บุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัย และกลุ่มบุคลากรที่มีผู้อยู่อาศัยหรือทำงานอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น บุคลากรทางการศึกษา บุคลากรในโรงพยาบาล ห้างสรรพสินค้าและการให้ความรู้ การฝึกทักษะทางยุทธวิธีแก่ตำรวจในพื้นที่ทั้งที่ทำหน้าที่ผู้เผชิญเหตุคนแรกและผู้สนับสนุนในระดับจังหวัด เช่น ตำรวจสายตรวจและหน่วยปฏิบัติการพิเศษในระดับจังหวัด การให้ความรู้ด้านการจัดการเหตุการณ์ภัยพิบัติ การมีวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม เช่น เสื้อเกราะกันกระสุน ปืนกลมือกึ่งอัตโนมัติหรือโล่กันกระสุนอย่างเพียงพอ

2.2 ด้านกระบวนการ กล่าวคือ ระบบบัญชาการเหตุการณ์ที่มีประสิทธิภาพ เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้น ผู้ที่ทำหน้าที่ในการบัญชาการเหตุการณ์ในที่เกิดเหตุคือรองสารวัตรป้องกันปราบปรามหรือสารวัตรป้องกันปราบปรามที่ต้องทำหน้าที่เรียกรวมกำลังสายตรวจ ประสานงานไปยังหน่วยเหนือและจัดกำลังเข้าระงับเหตุโดยเร็ว โดยมีผู้บัญชาการเหตุการณ์คือผู้กำกับการสถานีตำรวจหรือนายตำรวจเวรผู้ใหญ่ทำหน้าที่ในการสนับสนุนข้อมูล การประมวลผล การวิเคราะห์สถานการณ์และการประสานงานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานข้างเคียง เมื่อเกิดเหตุการณ์ผู้ที่ทำหน้าที่พนักงานวิทยุสื่อสารและพนักงานข้อมูลสารสนเทศต้องเป็นผู้รับข้อมูลประมวลผลและกระจายข้อมูลออกไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเร็วที่สุด และต้องทำหน้าที่เป็นผู้แสวงหาข้อมูลต่าง ๆ ผ่านช่องทางโซเชียลมีเดีย การติดต่อกับผู้นำชุมชน หัวหน้าเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในที่เกิดเหตุ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลและส่งต่อไปยังผู้บัญชาการเหตุการณ์ในที่เกิดเหตุรับทราบ

2.3 ด้านเทคโนโลยี กล่าวคือ ต้องมีวัสดุ อุปกรณ์ อาวุธ ระบบการสื่อสาร ยานพาหนะที่มีความพร้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำอาคารและต้องมีระบบการแจ้งเตือนภัยในวงกว้างหรือ Mass Notification, Cell broadcast ที่ทำหน้าที่ในการกระจายข้อมูลเหตุฉุกเฉินเป็นวงกว้างผ่านทาง SMS ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีระบบดังกล่าว

3. แนวทางการตอบสนองต่อเหตุการณ์ภัยพิบัติ พบว่า แนวทางการตอบสนองต่อเหตุการณ์ภัยพิบัตินั้น สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การตอบสนองของประชาชนโดยการทำตามหลักการ “หนี ซ่อน สู้” กล่าวคือ เมื่ออยู่ในที่เกิดเหตุภัยพิบัติให้หนีออกจากที่เกิดเหตุให้เร็วที่สุด หากไม่สามารถทำการหลบหนีออกจากที่เกิดเหตุได้ให้ทำการซ่อนตัวจากคนร้าย งดใช้แสงหรือเสียง หากซ่อนแล้วยังถูกคนร้ายตรวจพบให้หยิบอาวุธหรือสิ่งของเพื่อเข้าต่อสู้กับคนร้าย ส่วนการตอบสนองของผู้เผชิญเหตุ เช่น เจ้าหน้าที่ รปภ. ประจำอาคารหรือสถานที่เกิดเหตุ อพยพคนออกจากพื้นที่และรีบดำเนินการแจ้งเหตุที่เกิดขึ้นกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อเข้าเผชิญเหตุ ประเมินสถานการณ์และระงับเหตุ เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์เข้าช่วยเหลือผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและสาธารณสุขดำเนินการสำรวจความเสียหายและฟื้นฟูเยียวยา

4. แนวทางการฟื้นฟูจากผลกระทบของเหตุการณ์ภัยพิบัติ พบว่า แนวทางในการฟื้นฟู ได้แก่ การประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ภัยพิบัติและการทำแผน เพื่อการบำบัดเยียวยาร่างกายและจิตใจของผู้ที่

ได้รับบาดเจ็บและครอบครัว มอบเงินช่วยเหลือให้แก่ครอบครัวผู้เสียชีวิต รวมถึงการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจกลับมาเป็นปกติโดยเร็วที่สุด นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาในการเผชิญเหตุและจัดการเหตุการณ์ของตำรวจ พบว่า แนวทางการพัฒนาในการเผชิญเหตุและจัดการเหตุการณ์ของตำรวจในภาพรวมนั้นสามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ได้แก่ การพัฒนาบุคลากรตำรวจที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเหตุการณ์ เช่น เจ้าหน้าที่สายตรวจ หัวหน้าเจ้าหน้าที่สายตรวจ เจ้าหน้าที่วิทยุสื่อสารและหัวหน้าสถานีตำรวจ รวมไปถึงการจัดการชุดปฏิบัติการพิเศษหรือชุดตอบสนองสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความพร้อมด้านอาวุธและการฝึกอบรมที่มีความรู้มากกว่าตำรวจสายตรวจทั่วไปในระดับสถานีตำรวจ เพื่อทำหน้าที่จัดการเหตุการณ์ในระหว่างรอการเคลื่อนย้ายกำลังพลของหน่วยปฏิบัติการพิเศษในระดับตำรวจภูธรจังหวัดและตำรวจภูธรภาค เป็นต้น ด้านกระบวนการทำงาน ได้แก่ การเขียนคู่มือการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในทุกระดับหรือแยกตามหน้าที่ในการเผชิญเหตุ รวมไปถึงการฝึกซ้อมการเผชิญเหตุการณ์ในระดับสถานีตำรวจและระดับกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เพื่อให้เข้าใจถึงกลไกการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่และสามารถระบุปัญหาในการทำงานและแก้ไขปัญหานั้นได้ทันก่อนเกิดเหตุจริง ด้านเทคโนโลยี ได้แก่ การจัดซื้อระบบการสื่อสารและอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศของตำรวจที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบเดียวกัน รวมถึงการจัดซื้อ แจกจ่าย อุปกรณ์กันกระสุนและอาวุธปืนพร้อมกระสุนให้เพียงพอต่อการใช้งาน การจัดให้มีการฝึกซ้อมทบทวนและอุปกรณ์ต่าง ๆ อยู่เสมอและด้านกฎหมาย ได้แก่ การทบทวนอำนาจการบัญชาการเหตุการณ์เพื่อสร้างคู่มือปฏิบัติงานที่มีเป็นมาตรฐาน การสร้างความชัดเจนในการปฏิบัติงานเพื่อรับมือต่อภัยคุกคามต่าง ๆ ระหว่างฝ่ายทหาร ตำรวจ ปกครองและสาธารณสุข รวมทั้งการให้ กสทช. ส่งการทางกฎหมายให้ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ต้องมีหน้าที่ในการกระจายข่าวสารเพื่อแจ้งเตือนภัยกับประชาชน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุการณ์

อภิปรายผล

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเหตุการณ์ในชุมชนของตำรวจกรณีศึกษาเหตุการณ์โคราช พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าแนวทางการพัฒนาในการเผชิญเหตุและจัดการเหตุการณ์ของตำรวจในภาพรวมนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรคือการพัฒนาบุคลากรตำรวจที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเหตุการณ์ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่สายตรวจ หัวหน้าเจ้าหน้าที่สายตรวจ เจ้าหน้าที่วิทยุสื่อสารและหัวหน้าสถานีตำรวจ รวมไปถึงการจัดการชุดปฏิบัติการพิเศษหรือชุดตอบสนองสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความพร้อมด้านอาวุธและการฝึกอบรมที่มีความรู้ความเข้าใจมากกว่าตำรวจสายตรวจทั่วไปในระดับสถานีตำรวจ เพื่อทำหน้าที่ในการจัดการเหตุการณ์หรือสถานการณ์รุนแรงอื่น ๆ ในระหว่างรอการเคลื่อนย้ายกำลังพลของหน่วยปฏิบัติการพิเศษในระดับตำรวจภูธรจังหวัดและตำรวจภูธรภาค ด้านกระบวนการทำงานคือการเขียนคู่มือการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในทุกระดับหรือแยกตามหน้าที่ในการเผชิญเหตุ รวมไปถึงการฝึกซ้อมการเผชิญเหตุการณ์ในระดับสถานีตำรวจและระดับกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเพื่อให้เข้าใจถึงกลไกในการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน

พื้นที่ รวมถึงสามารถระบุถึงปัญหาในการทำงานและแก้ไขได้ทันก่อนเกิดเหตุการณ์ ด้านเทคโนโลยีคือการจัดซื้อ ระบบการสื่อสารและอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศของตำรวจที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบเดียวกันทั้ง ประเทศ รวมทั้งควรมีการจัดซื้อ แจกจ่าย อุปกรณ์กันกระสุนและอาวุธปืนพร้อมกระสุนให้เพียงพอต่อการใช้งาน รวมไปถึงควรจัดให้มีการฝึกซ้อมทบทวนการใช้ระบบและอุปกรณ์ต่าง ๆ อยู่เสมอ เพื่อสร้างความชำนาญด้าน กฎหมายคือการทบทวนอำนาจการบัญชาการเหตุการณ์ เพื่อสร้างคู่มือในการปฏิบัติงานที่มีมาตรฐานหรือการสร้าง ความชัดเจนในการปฏิบัติเพื่อการรับมือภัยคุกคามที่แตกต่างกันระหว่างฝ่ายทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครองและ สาธารณสุข รวมทั้งการให้ กสทช. ส่งการทางกฎหมายให้ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ต้องมีหน้าที่ในการ กระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อแจ้งเตือนภัยกับประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างทันถ่วงที ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พงศธร ศิริสาคร (2559) ได้กล่าววาระบบบัญชาการเหตุการณ์ กับการจัดการในภาวะฉุกเฉินของประเทศไทยเกี่ยวกับการบริหารจัดการเหตุการณ์ในชุมชนนั้นเป็นการใช้ ทรัพยากรในระดับพื้นที่และระดับจังหวัดตามกฎหมายและแผนปฏิบัติการ ซึ่งเป็นการให้อำนาจฝ่ายปกครองใน การเข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ในกรณีเกิดเหตุการณ์ในชุมชนเพื่อสร้างเอกภาพในการระดม สรรพกำลังทั้งของตำรวจและหน่วยอื่น ๆ เข้ามาจัดการเหตุการณ์ตามระดับภัย ในพื้นที่นั้น ๆ เช่น หากเกิดเหตุ กราติในชุมชน เมื่อผู้เผชิญเหตุคนแรกและผู้บัญชาการเหตุการณ์ในที่เกิดเหตุแล้ว นายอำเภอสามารถเข้า ควบคุมอำนาจหน้าที่ต่อจากผู้กำกับการสถานีตำรวจซึ่งจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์คนแรกได้ เพื่อให้สามารถสั่งการหน่วยงานอื่น ๆ เช่น หน่วยงานสาธารณสุข หน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหรือ หน่วยงานอื่น ๆ ที่อยู่นอกเหนือการบังคับบัญชาของผู้กำกับการสถานีตำรวจได้และเป็นหลักการเดียวกันใน ระดับจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถเข้าควบคุมอำนาจหน้าที่ต่อจากผู้บังคับการตำรวจจังหวัด โดยสามารถ แต่งตั้งฝ่ายตำรวจให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการและรับหน้าที่ด้านการปฏิบัติการต่อได้หรือใช้วิธีการ บัญชาการร่วมกันได้และสอดคล้องกับการศึกษาของ ตรัยรัตน์ ปลื้มปิติชัยกุล และวรางคณา นิยมฤทธิ์ (2562) พบว่า แนวทางที่เหมาะสมในการบริหารจัดการเหตุการณ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาเหตุ กราติ ได้แก่ การพัฒนาบุคลากรทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เช่น การจัดสรรให้มีบุคลากรผู้รับผิดชอบการ สื่อสารอย่างเพียงพอ การฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ศูนย์วิทยุให้มีความชำนาญในการจัดการข้อมูลในสถานการณ์ ฉุกเฉินและการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับผู้บริหารให้มีความชำนาญเรื่องการให้ข้อมูลแก่สื่อมวลชน การ พัฒนากระบวนการทำงาน เช่น การเขียนคู่มือการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ ในศูนย์วิทยุสื่อสารเพื่อให้มีหลักในการปฏิบัติอย่างชัดเจน รวมถึงให้อำนาจบุคลากรในระดับปฏิบัติที่อยู่ใน ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่มีอำนาจในการตัดสินใจหรือสั่งการกระจายใช้ข้อมูล โดยไม่ต้องรอการตัดสินใจจาก ผู้บังคับบัญชาระดับสูง การพัฒนาด้านเทคโนโลยี เช่น การจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการ จัดการข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ วิทยุสื่อสาร ระบบคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง การจัดสร้างโครงสร้าง พื้นฐานของสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การมีบัญชีเฟสบุ๊คของสถานีตำรวจที่มีความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ มีผู้ติดตาม เป็นประชาชนในพื้นที่ มุ่งเน้นไปที่การให้ความรู้ประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการเอาตัวรอดจากเหตุการณ์และ การจัดตั้งเครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์ภาคประชาชนและเอกชนเพื่อเตรียมความพร้อมในการกระจายใช้ข้อมูล

เกี่ยวกับสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุกราดยิงและการพัฒนาด้านกฎหมาย ได้แก่ การมีระเบียบปฏิบัติมาตรฐานในการขอความร่วมมือภาคประชาชน เอกชน สื่อมวลชนในพื้นที่ในการกระจายข่าวที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุกราดยิง เช่น บันทึกความร่วมมือระหว่างตำรวจและเครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์ภาคประชาชน และเอกชนที่อนุญาตให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถร้องขอให้เครือข่ายโพสต์ภาพหรือข้อความต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุกราดยิงได้

สรุป

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเหตุกราดยิงในชุมชนของตำรวจ กรณีศึกษาเหตุกราดยิงโคราช ทั้งในมุมมองของตำรวจและประชาชน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลากร คือ การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ศูนย์วิทยุให้มีความชำนาญในการจัดการข้อมูลในสถานการณ์ฉุกเฉินและให้การฝึกอบรมข้าราชการตำรวจระดับผู้บริหารให้มีความชำนาญในเรื่องของการให้ข้อมูลแก่สื่อมวลชน รวมถึงการจัดให้มีการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ 2) ด้านกระบวนการทำงาน คือ การเขียน คู่มือการปฏิบัติงานแก่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์วิทยุสื่อสาร รวมไปถึงการให้อำนาจแก่ตำรวจในระดับปฏิบัติการที่อยู่ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ในการตัดสินใจหรือสั่งการได้ และการกระจายข้อมูลข่าวสารโดยไม่ต้องรอการตัดสินใจจากผู้บังคับบัญชา 3) ด้านเทคโนโลยี คือ การจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐานสื่อสังคมออนไลน์ให้มีความพร้อม เช่น การมีบัญชีเฟสบุ๊กของสถานีตำรวจที่มีความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ มีผู้ติดตามเป็นประชาชนในพื้นที่ การให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการเอาตัวรอดจากเหตุกราดยิงและการจัดตั้งเครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์ภาคประชาชนและเอกชนเพื่อเตรียมความพร้อมในการกระจายข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุกราดยิง 4) ด้านกฎหมาย คือ การมีระเบียบปฏิบัติในการขอความร่วมมือภาคประชาชน เอกชน สื่อมวลชนในพื้นที่ในการกระจายข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุกราดยิง เช่น บันทึกความร่วมมือระหว่างตำรวจและเครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์ภาคประชาชนและเอกชนที่อนุญาตให้โฆษกตำรวจประจำจังหวัดและโฆษกสำนักงานตำรวจแห่งชาติร้องขอให้เครือข่ายโพสต์ภาพหรือข้อความที่เกี่ยวกับสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุกราดยิงที่เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

1) กระทรวงศึกษาธิการควรมีนโยบายให้ทุกโรงเรียนมีการจัดทำแผนเผชิญเหตุ ในภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์กราดยิงอย่างเป็นระบบ เพื่อนำใช้เป็นแนวทางในการป้องกันเหตุที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งควรมีการนำหลักสูตรเกี่ยวกับการป้องกันเหตุในสถานการณ์ภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์กราดยิงที่เกิดมาบรรจุไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนในทุกระดับชั้น เช่น บรรจุแนวทางการเอาชีวิตรอดโดยใช้หลัก การวิ่ง-ซ่อน-สู้หรือหลักการรู้หลัก-รู้หลบ-รู้สุดฤทธิ์และดูแลรักษาผู้ที่ได้บาดเจ็บ เป็นต้น เพื่อเป็นการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ

การป้องกันตนเองหรือการเอาตัวรอดจากเหตุการณ์กราดยิงหรือไม่ให้ตกเป็นผู้เสียหายหรือเหยื่อจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

2) รัฐบาลหรือหน่วยงานภาครัฐควรมีการจัดตั้งศูนย์ควบคุมภาวะฉุกเฉินที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเหตุการณ์วิกฤตหรือเหตุการณ์กราดยิงที่เกิดขึ้นมารับผิดชอบเป็นการโดยเฉพาะ เพื่อทำหน้าที่ในให้ความช่วยเหลือและเยียวยาผู้ที่ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากเหตุการณ์กราดยิงในทุก ๆ ด้าน เช่น การเข้าไปช่วยเหลือผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ การช่วยเหลือในเรื่องของค่ารักษาพยาบาล เงินค่าเยียวยาในระหว่างที่ตัวพักรักษาตัว การจราจร เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นไปที่การศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของตำรวจในการจัดการ เหตุกราดยิงในชุมชน โดยดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มข้าราชการตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเหตุกราดยิงในระดับ ยุทธการและยุทธวิธีเป็นส่วนใหญ่ ทำให้อาจมองเห็นภาพปัญหาองค์กรในภาพรวมได้ไม่ชัดเจน เช่น ปัญหาการจัดสรรบุคลากร, ปัญหาการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ และการจัดสรรงบประมาณของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็น ปัญหาในระดับยุทธศาสตร์ จึงมีข้อเสนอในการเก็บข้อมูลจากผู้บังคับบัญชาในระดับสูงของสำนักงานตำรวจ แห่งชาติ เช่น ผู้บัญชาการสำนักงานกำลังพล, ผู้บัญชาการสำนักงานงบประมาณ, สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือผู้บัญชาการภาคต่างๆ เพื่อศึกษาข้อจำกัดในระดับนโยบาย เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ตรัยรัตน์ ปลื้มปิตชัยกุล และวรางคณา นิยมฤทธิ์. (2562). การสื่อสารในภาวะวิกฤต: กรณีศึกษาเหตุการณ์กราดยิงที่นครราชสีมา. บทความ. วารสารสารสื่อศิลป์, ปีที่ 2. ฉบับที่ 3. ประจำปี 2562.
- ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด. (2561). เหยื่ออาชญากรรม: สิทธิและการช่วยเหลือเยียวยา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ คณะรัฐมนตรี และราชกิจจานุเบกษา.
- วิรัช ลภรัตน์กุล. (2549). กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ในภาวะวิกฤตและการบริหารภาวะวิกฤต. กรุงเทพฯ: สยามลดา.
- พงศธร ศิริสาคร, ชัชดาพร บุญพิระณซ์, จิราภรณ์ บำรุงศักดิ์, วิบูลย์ ลักษณะ ศุภเฒ และปรารค์เนตร เพื่องฟู. ระบบบัญชาการเหตุการณ์กับการจัดการในภาวะฉุกเฉินของประเทศไทย. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย, ครั้งที่ 1.
- สำนักข่าว Isra News (2563). ก้าวไกล ย้อนรอยที่มาเหตุกราดยิงโคราช ชีปะมหาจุริตบ้านสวัสดิการทหารบก. สืบค้นจาก <https://www.isranews.org/article/isranews-news/116183-isranews-1000-649.html>.
- สำนักข่าว Isra News (2566). ก้าวไกล ย้อนรอยที่มาเหตุกราดยิงโคราช ชีปะมหาจุริตบ้านสวัสดิการทหารบก. สืบค้นจาก <https://www.isranews.org/article/isranews-news/116183-isranews-1000-649.html>

วารสารธรรมเพื่อชีวิต

JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE

ISSN: 2822-048X

<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

Original Research Article

Contributions of Engagement in Innovative Behavior, Self-Efficacy, and Entrepreneurial Environment Experience to the Entrepreneurial Innovative Capability of University Students

Yang Peng¹, & Xuemei Sun^{2*}

ARTICLE INFO

Name of Author:

1. Yang Peng¹

National Institute of
Development Administration,
Thailand.

Email: 148449799@qq.com

Corresponding Author*:

2. Xuemei Sun

National Institute of
Development Administration,
Thailand.

Email: xuemei.sun@nida.ac.th

Keywords:

Entrepreneurial Innovative
Capability; Entrepreneurial
Environment Experience;
Engagement in Innovative Behavior;
Social Cognitive Theory; Self-Efficacy

Article history:

Received: 22/04/2024

Revised: 28/05/2024

Accepted: 2/06/2024

Available online: 10/06/2024

How to Cite:

Peng, Y., & Sun, X. (2024).
Contributions of Engagement in
Innovative Behavior, Self-Efficacy,
and Entrepreneurial Environment
Experience to the Entrepreneurial
Innovative Capability of University
Students. *Journal Dhamma for Life*,
30(2), 90-105.

ABSTRACT

Against the backdrop of global economic growth and technological advancement, China is emerging as a center of innovation. Universities play a pivotal role in cultivating future innovators, a priority underscored by the Chinese Ministry of Education to address graduate employment issues and propel national progress, highlighting the importance of this research area. Based on social cognitive theory and self-efficacy theory, this study develops a conceptual model to explore the impact of entrepreneurial environment experience, engagement in innovative behavior, and self-efficacy on the entrepreneurial innovative capability of university students. Employing quota sampling, data were collected from 400 undergraduate students at both public and private universities in Chongqing. The results of PLS-SEM analysis significantly confirm that entrepreneurial environment experience, engagement in innovative behavior, and self-efficacy notably influence the entrepreneurial innovative capability of university students. This research not only provides insights for educational policymakers but also offers theoretical support for the implementation of innovative educational practices in universities.

Introduction

In the grand context of globalization and information technology, China, as an emerging economy, is rapidly becoming a world center of innovation. According to the 2022 Global Innovation Index (GII, 2022), China ranks first among developing countries and eleventh globally. This status underscores the critical role that higher education institutions play in cultivating future innovators (Cao, 2022). In an era of economic integration and rapid technological development, entrepreneurial innovative capability has become a key indicator of national competitiveness. In response, the Chinese Ministry of Education has issued several policies encouraging higher education institutions to nurture students' spirit of innovation and entrepreneurial skills to meet the challenges and opportunities of the future job market (Website, 2014).

Within this educational and societal context in China, higher education plays an essential role in developing students' entrepreneurial innovative capability. However, university students often face numerous challenges in the entrepreneurial process, such as adaptability to the entrepreneurial environment, the degree of engagement in innovative behavior, and the strength of their self-efficacy, all of which can impact their entrepreneurial success (Bae et al., 2014). Based on social cognitive theory (Bandura, 1986) and self-efficacy theory (Bandura & Adams, 1977), this study explores how entrepreneurial environment experience, engagement in innovative behavior, and self-efficacy collectively influence university students' entrepreneurial innovative capability (Peterman & Kennedy, 2003).

Through a detailed questionnaire survey of 400 university students in Chongqing, coupled with data analysis using the structural equation modeling (PLS-SEM), this research aims to reveal the interactions among these variables and their specific impacts on students' entrepreneurial capabilities. The findings will not only deepen the understanding of the role of higher education in promoting entrepreneurial education but also provide empirical evidence for educational policymakers on how to design and implement entrepreneurial education programs more effectively.

Furthermore, considering the current global economic uncertainty and complexity, the results of this study are also expected to offer strategic recommendations for universities, educators, and individuals to better adapt to the rapid changes in economy and technology, thereby enhancing students' entrepreneurial innovative capability. In summary, this research provides valuable insights into the field of entrepreneurial education and promotes a closer alignment between educational practices and global development trends.

Literature Review and Theoretical Framework

In the context of a globalized economy, innovation and entrepreneurship education is seen as a key pathway for nurturing future entrepreneurs. Higher education institutions are committed to enhancing students' entrepreneurial innovative capability through various educational strategies and courses. Social cognitive theory (Bandura, 1986) provides a framework for understanding and analyzing how individuals develop entrepreneurial skills in their environment through observation, imitation, and other forms of learning. Self-efficacy theory, a broader part of social cognitive theory (Bandura & Adams, 1977), focuses on individuals' beliefs in their own ability to perform specific tasks, which directly affects their motivation levels, behavioral performance, and emotional states (Peterman & Kennedy, 2003).

The research gaps identified in this paper are: First, although current studies extensively focus on the application of these theories in education and psychology, the specific link between innovation and students' entrepreneurial capabilities requires further exploration. Second, while both academic and practical communities recognize the positive impact of an innovative atmosphere on promoting student entrepreneurial behavior, there is still a relative lack of quantitative evidence on how entrepreneurial environment experience, engagement in innovative behavior, and self-efficacy interact and affect entrepreneurial innovative capability. Third, much research focuses on analyzing the impact of external resources in the entrepreneurial environment, such as funding, networks, and support systems on students' entrepreneurial capabilities, often neglecting the role of internal factors such as self-efficacy and the logical relationships among these factors.

Therefore, this study aims to address these research gaps by exploring how entrepreneurial environment experience, engagement in innovative behavior, and self-efficacy interact and collectively enhance university students' entrepreneurial innovative capability. By integrating social cognitive theory and self-efficacy theory, this study will provide a comprehensive analytical framework to deeply understand how an innovative atmosphere enhances students' self-efficacy, thereby increasing their engagement in innovative behaviors and entrepreneurial success rates. This research is expected not only to enrich theoretical perspectives but also to provide empirical support for higher education institutions in formulating more effective entrepreneurial education strategies.

Impact of Entrepreneurial Environment Experience on Entrepreneurial Innovative Capability:

According to the social cognitive theory proposed by Bandura (1986) environmental factors significantly influence individual cognition and behavior. Studies indicate that the entrepreneurial innovative capability of university students is positively affected by environmental factors such as university entrepreneurship policies (Åstebro et al., 2012) and resources (Lüthje & Franke, 2003). A positive entrepreneurial environment, characterized by abundant entrepreneurial resources and practical opportunities, can significantly enhance students' entrepreneurial skills (Pittaway & Cope, 2007). Furthermore, policy support such as tax incentives and low-interest loans, as well as participation in entrepreneurial courses and activities like lectures, workshops, and competitions, contribute to stimulating students' entrepreneurial intent and enhancing their entrepreneurial abilities (Isenberg, 2010). Hence, the following hypothesis is proposed:

H1: Entrepreneurial environment experience at the university has a positive impact on students' entrepreneurial innovative capability.

Impact of Entrepreneurial Environment Experience on Engagement in Innovative Behavior:

Consistent with Bandura (1986) social cognitive theory, environmental factors significantly impact individual behavior. Salancik and Pfeffer (1978) noted that organizations and individuals depend on the external environment for the acquisition and utilization of resources. Research demonstrates that the university entrepreneurial environment, such as policies (Åstebro et al., 2012), resources, and faculty support, positively influences students' engagement in innovative behavior (Maresch et al., 2016). For instance, entrepreneurship courses, practical projects, and financial support can inspire students' innovative actions (Li &

Liu, 2011) Additionally, high-quality faculty guidance, extensive academic exchanges, and collaboration with peers further promote students' engagement in innovation (Lüthje & Franke, 2003). Thus, the following hypothesis is derived:

H2: Entrepreneurial environment experience at the university positively influences students' engagement in innovative behavior.

The Impact of Self-Efficacy on Entrepreneurial Innovative Capability:

Self-efficacy, defined as an individual's confidence in successfully completing specific tasks, is a key internal factor influencing university students' entrepreneurial innovative capability (Lee & Bobko, 1994). Studies have demonstrated a positive relationship between self-efficacy and entrepreneurial innovative capability, with students possessing high self-efficacy more confident in setting and achieving entrepreneurial goals (McGee et al., 2009). Additionally, self-efficacy is associated with university students' resilience in the entrepreneurial process, problem-solving abilities, and resource integration capabilities (Markman et al., 2002; McGee et al., 2009). Emphasizing the development of stable psychological qualities and resilience in education is crucial for entrepreneurial success (McGee et al., 2009). Practical entrepreneurial experiences can enhance university students' self-efficacy, thereby affecting their behavioral intentions and entrepreneurial performance (Kalkan & Kaygusuz, 2012). Therefore, university students' self-efficacy has a significant positive impact on their entrepreneurial innovative capability. Hence, the following hypothesis is proposed:

H3: University students' self-efficacy positively influences their entrepreneurial innovative capability.

Impact of Engagement in Innovative Behavior on Self-Efficacy:

Engagement in innovative behavior can enhance university students' self-efficacy. Hockerts (2017) notes that engagement in innovative behavior includes learning new knowledge and skills, and trying new methods. Studies have shown that through successful practical experiences, university students can boost their confidence when facing challenges and solving problems, thereby enhancing their self-efficacy (Zimmerman, 2000). Students with high self-efficacy are more inclined to participate in challenging innovative activities because they believe they can overcome difficulties (Chen et al., 1998). Furthermore, sustained engagement in innovative behavior encourages students to continuously learn and apply new knowledge and skills, strengthening their ability to adapt to changes and uncertainties (Luthans & Jensen, 2002). Positive feedback and support also help improve students' self-efficacy in the field of innovation and entrepreneurship (Tierney & Farmer, 2002). Therefore, university students' engagement in innovative behavior has a significant positive impact on their self-efficacy, further promoting the development of their entrepreneurial innovative capability. Hence, the following hypothesis is proposed:

H4: University students' engagement in innovative behavior has a significant positive impact on their self-efficacy.

Impact of Engagement in Innovative Behavior on Entrepreneurial Innovative Capability:

University students engaged in innovative behavior can enhance their entrepreneurial innovative capability through accumulated practical experience and improved problem-solving skills. Raza and Khan (2022) pointed out that such engagement not only enhances students'

critical thinking and collaboration awareness but also boosts their competitive edge. The acquisition of knowledge on innovation and entrepreneurship and training in innovative thinking are crucial for enhancing students' capabilities. Harkema and Schout (2008) argue that educational models adapting to socio-economic development needs should emphasize practical ability and skill cultivation. Additionally, participation in innovative practices fosters students' resource integration capabilities, which are vital for entrepreneurial success (Harkema & Schout, 2008). Social cognitive theory provides a framework for understanding these phenomena, highlighting the interactions among individual behaviors, cognitive psychological factors, and environmental factors (Neneh, 2019). Thus, the following hypothesis is derived:

H5: University students' engagement in innovative behavior significantly positively affects their entrepreneurial innovative capability.

Objective

To explore the impact of entrepreneurial environment experience, engagement in innovative behavior, and self-efficacy on the entrepreneurial innovative capability of university students.

Research Methodology

This study aims to explore the entrepreneurial innovative capability and its influencing factors among 526,000 undergraduate students in Chongqing, China. Data collection was conducted through the Wenjuanxing platform, which supports rapid design, distribution, and management of surveys. The survey was launched on December 11, 2023, in collaboration with university student affairs offices and counselors, and was promoted through social media groups to enhance participation. A quantitative approach was employed, and a comprehensive questionnaire was designed that included items on entrepreneurial environment experience, engagement in innovative behavior, and self-efficacy.

As the target audience is Chinese, the questionnaire was developed in Chinese. To ensure the viability of the Chinese version, a back-translation method was used, and a pilot test was conducted before the official distribution. The pilot test results indicated that the reliability of the scales for entrepreneurial environment experience ($\alpha=0.816$), engagement in innovative behavior ($\alpha=0.885$), self-efficacy ($\alpha=0.890$), and entrepreneurial innovative capability ($\alpha=0.910$) achieved satisfactory Cronbach's alpha values above the general acceptance threshold of 0.7, meeting the criteria for reliability tests. The survey results demonstrated good stability and credibility (Thatcher & Perrew, 2002).

Table 1 Demographic Background of the Sample

Background Variable	Distribution Ratio
Type of University	Public Universities : 232 (58.0%)
	Private Universities : 168 (42.0%)
Gender	male : 200 (50.0%)
	female : 200 (50.0%)

Background Variable	Distribution Ratio
Age	Mean : 21.27
	Standard Deviation : 1.23

This study involved a quota sampling of 526,000 undergraduate students in Chongqing, consisting of 305,000 students (58%) from public universities and 221,000 students (42%) from private universities. Using Taro Yamane's formula, it was determined that a minimum of 400 responses was needed, with an error margin of 0.05, comprising 232 from public and 168 from private institutions. By the end of data collection, 437 questionnaires were received, of which 37 were discarded due to being deemed untrustworthy. Table 1 summarizes the demographic characteristics of the respondents.

Measures

All scales used to measure the hypothesized constructs in this study were adapted from previous research. A 7-point Likert scale was used, ranging from 1 (strongly disagree) to 7 (strongly agree). All questionnaires were mandatory, with only one submission allowed per IP address to ensure data accuracy and prevent duplication. Such research design and measurement techniques aid in thoroughly understanding and fostering the entrepreneurial innovative capability of university students in Chongqing, providing valuable support for educational policy-making and academic practice. The scale for measuring entrepreneurial environment experience was adapted from Xiong et al. (2023), consisting of 3 items, and included 2 modified items from Aliedan et al. (2022). Engagement in innovative behavior was adapted from Venkatesh et al., (2003), comprising 5 items. Self-efficacy was measured using a scale adapted from Jiatong et al. (2021), also consisting of 5 items. The scale for entrepreneurial innovative capability, comprising 12 items, was adapted from (Xiaohui, 2015), and includes four dimensions: Leadership Skills, Opportunity Recognition, Innovative Ability, and Resource Integration, each with three items. Gender and age were treated as control variables in this study. Gender was measured as a dummy variable (male = 0; female = 1); age was measured based on actual age in the year 2024.

Statistical Analyses

This study employs Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM) to analyze data and explore the factors affecting university students' entrepreneurial innovative capability. Structural Equation Modeling (SEM) is an effective method for analyzing relationships between observed variables and latent variables. PLS-SEM is particularly suited for exploratory research and causal relationship analysis, accommodating small samples and non-normal data. Compared to Covariance-Based Structural Equation Modeling (CB-SEM), which focuses more on testing pre-specified relationships and the overall fit of the model suitable for model validation, PLS-SEM emphasizes prediction accuracy and multivariate relationship analysis. It can reveal the impact of latent variables like the perception of innovative atmosphere on entrepreneurial innovative capability. Additionally, PLS-SEM allows for the analysis of moderating effects on variable relationships, aiding in understanding the complex mechanisms influencing university students' entrepreneurial innovative capability.

Results

Before evaluating the structural model, all necessary criteria must be met (Hair et al., 2019). The PLS Algorithm was employed. To test the reliability of indicators, attention was paid to whether the loadings of each indicator were significant and exceeded the threshold of 0.7 (Urbach & Ahlemann, 2010). According to the results presented in Table 21, loadings for variables such as entrepreneurial environment experience, engagement in innovative behavior, self-efficacy, and perception of innovative atmosphere exceeded 0.7. The remaining items were categorized into the dimensions of resource integration, innovative ability, opportunity recognition, and leadership skills within entrepreneurial innovative capability, with loadings also above 0.7. Moreover, cross-loadings were measured, and the results showed that each indicator's loading on its designated construct was greater than on any other construct (Urbach & Ahlemann, 2010). The categorization of items was consistent with the theoretical structure, indicating good structural validity of the questionnaire, as shown in Table 2.

Table 2: Factor Loadings and Cross Loadings for the Indicators

	EEE	.	SE	RI	IA	OR	LS	EIB	SE
EEE1	0.915 (127.960)	0.581	0.514	0.430	0.453	0.407	0.412	0.581	0.514
EEE2	0.842 (43.194)	0.550	0.496	0.369	0.382	0.321	0.366	0.550	0.496
EEE3	0.899 (96.887)	0.604	0.445	0.351	0.377	0.384	0.358	0.604	0.445
EEE4	0.885 (70.583)	0.586	0.447	0.360	0.359	0.340	0.318	0.586	0.447
EEE5	0.849 (54.409)	0.570	0.435	0.347	0.347	0.356	0.297	0.570	0.435
EIB1	0.569	0.857 (39.813)	0.399	0.377	0.413	0.344	0.365	0.857 (39.813)	0.399
EIB2	0.568	0.875 (65.131)	0.409	0.321	0.391	0.288	0.317	0.875 (65.131)	0.409
EIB3	0.615	0.924 (133.305)	0.436	0.378	0.433	0.328	0.339	0.924 (133.305)	0.436
EIB4	0.611	0.922 (137.349)	0.446	0.373	0.449	0.322	0.367	0.922 (137.349)	0.446
EIB5	0.574	0.886 (73.578)	0.420	0.364	0.408	0.297	0.323	0.886 (73.578)	0.420
SE1	0.470	0.435	0.872 (76.309)	0.433	0.433	0.434	0.437	0.435	0.872 (76.309)
SE2	0.441	0.404	0.896 (59.362)	0.454	0.440	0.461	0.412	0.404	0.896 (59.362)
SE3	0.383	0.372	0.720 (22.596)	0.351	0.359	0.356	0.372	0.372	0.720 (22.596)
SE4	0.448	0.354	0.802 (41.103)	0.421	0.380	0.420	0.392	0.354	0.802 (41.103)
SE5	0.485	0.415	0.892 (87.709)	0.431	0.447	0.455	0.485	0.415	0.892 (87.709)
RI1	0.391	0.378	0.461	0.924 (112.272)	0.499	0.410	0.413	0.378	0.461
RI2	0.402	0.370	0.464	0.927	0.438	0.457	0.450	0.370	0.464

	EEE	.	SE	RI	IA	OR	LS	EIB	SE
				(156.555)					
RI3	0.381	0.378	0.459	0.920 (133.178)	0.434	0.434	0.436	0.378	0.459
IA1	0.399	0.451	0.435	0.452	0.881 (66.329)	0.487	0.428	0.451	0.435
IA2	0.401	0.421	0.449	0.431	0.900 (74.700)	0.490	0.429	0.421	0.449
IA3	0.369	0.382	0.431	0.440	0.890 (73.701)	0.504	0.410	0.382	0.431
OR1	0.354	0.323	0.461	0.402	0.517	0.895 (83.737)	0.406	0.323	0.461
OR2	0.378	0.295	0.445	0.434	0.489	0.900 (93.722)	0.412	0.295	0.445
OR3	0.389	0.345	0.477	0.440	0.501	0.923 (129.174)	0.421	0.345	0.477
LS1	0.392	0.363	0.487	0.460	0.464	0.431	0.953 (265.102)	0.363	0.487
LS2	0.352	0.327	0.474	0.438	0.427	0.395	0.934 (120.624)	0.327	0.474
LS3	0.382	0.389	0.453	0.423	0.444	0.457	0.9311 (09.955)	0.389	0.453

Note: value within () is T-value. The bold figures in the table denote the factor loadings. Entrepreneurial Environment Experience (EEE); Engagement in Innovative Behavior (EIB); Self-Efficacy (SE); Entrepreneurial Innovative Capability (EIC); Resource Integration (RI); Innovative Ability (IA) ; Opportunity Recognition (OR); Leadership Skills (LS)

Secondly, as shown in Table 3, the reliability of the constructs was assessed using Composite Reliability (CR) and Cronbach's Alpha (CA). The results indicated that all values exceeded the threshold of 0.70 (Thatcher & Perrewew, 2002), thus, the reliability of all constructs was considered acceptable according to research standards.

Third, the discriminant validity was evaluated by comparing the square root of the Average Variance Extracted (AVE) for each construct with the correlation coefficients among the constructs. Table 3 reports that the square root of the AVE exceeded the correlations with other constructs, fulfilling the requirements for discriminant validity. Given that indicator loadings might be overestimated, and structural model relationships might be underestimated, a higher boundary criterion known as the heterotrait-monotrait ratio (HTMT) was used to assess discriminant validity according to the Fornell-Larcker criterion (Henseler et al., 2015). All HTMT ratio test results ranged from 0.354 to 0.800, below the threshold of 0.85 (Henseler et al., 2015), indicating that all constructs are distinct; in other words, discriminant validity was satisfactory.

Table 3: Reliabilities and Correlation of Constructs

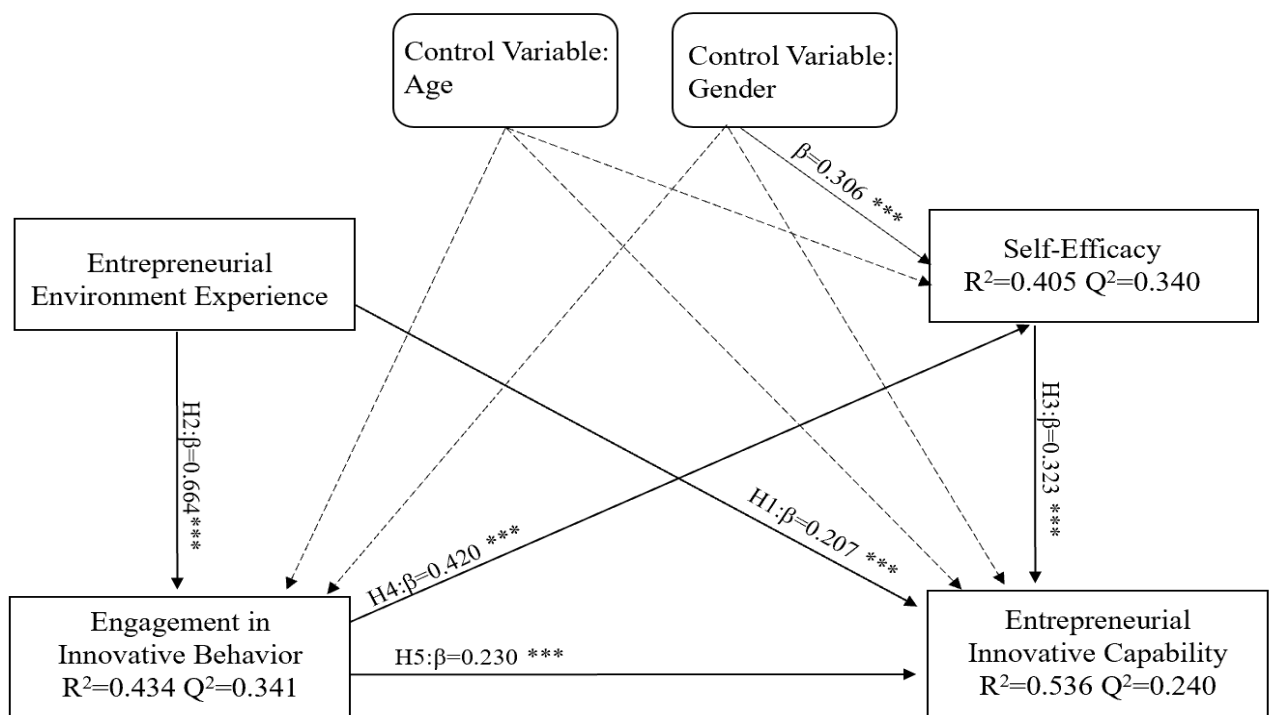
	CA	CR	AVE	Heterotrait-Monotrait Ratio and Fornell-Larker							
				EEE	EIC	IA	EIB	OR	SE	RI	LS
EEE	0.926	0.944	0.772	0.879							
EIC	0.914	0.927	0.514	0.579 (0.533)	0.717						
IA	0.869	0.920	0.793	0.487 (0.438)	0.898 (0.800)	0.891					
EIB	0.936	0.952	0.798	0.707 (0.658)	0.555 (0.514)	0.520 (0.469)	0.893				
OR	0.891	0.932	0.821	0.453 (0.412)	0.874 (0.788)	0.630 (0.554)	0.387 (0.354)	0.906			
SE	0.893	0.922	0.704	0.586 (0.532)	0.707 (0.639)	0.559 (0.492)	0.518 (0.473)	0.570 (0.509)	0.839		
RI	0.914	0.946	0.853	0.460 (0.423)	0.851 (0.778)	0.555 (0.495)	0.439 (0.406)	0.520 (0.470)	0.553 (0.500)	0.924	
LS	0.933	0.957	0.882	0.429 (0.400)	0.833 (0.770)	0.526 (0.474)	0.410 (0.383)	0.500 (0.456)	0.550 (0.502)	0.507 (0.469)	0.939

Multicollinearity and Common Method Bias Assessment

Multicollinearity was assessed using Variance Inflation Factor (VIF) statistics. Ideal VIF values should be close to but not exceed 3, confirming that multicollinearity is not an issue (Hair et al., 2019). The study results displayed a complete range of VIFs between 1.302 and 2.563, demonstrating the absence of multicollinearity concerns. Furthermore, common method bias (CMB) was tested using Harman's single-factor test. In the principal component analysis, this study examined all indicators of the model by extracting a fixed number of factors as a single factor. The results indicated that the single-factor solution accounted for only 37.527% of the variance, which is below the 50% threshold (Charoensukmongkol & Phungsoonthorn, 2021). Thus, CMB is not a central issue in the data collection of this study.

Structural Model

The structural model employed the PLS algorithm with a path weighting scheme, along with 300 iterations, to compute the statistics for latent variables. Figure 1 displays the results of the structural model analysis.

Note : $***p < 0.001$

Fig. 1: Structural Model Results

Based on the results of the measurement model assessment, a structural model as shown in Figure 1 was constructed using Smart-PLS 4.0 software to analyze the comprehensive impact relationships among the variables. The model evaluation results indicated that the entrepreneurial environment experience at universities has a significant positive impact on university students' entrepreneurial innovative capability, with a regression coefficient $\beta = 0.207$ and a significance level $p < 0.001$, thereby confirming Hypothesis H1. Furthermore, the entrepreneurial environment experience significantly positively influences university students' engagement in innovative behavior, with a regression coefficient $\beta = 0.664$ and a significance level $p < 0.001$, supporting Hypothesis H2. The positive regression impact of self-efficacy on entrepreneurial innovative capability was also significant, with a regression coefficient $\beta = 0.323$ and a significance level $p < 0.001$, validating Hypothesis H3. The positive influence of engagement in innovative behavior on self-efficacy was also significant, with a regression coefficient $\beta = 0.420$ and a significance level $p < 0.001$, thus confirming Hypothesis H4. Finally, the positive impact of engagement in innovative behavior on entrepreneurial innovative capability also reached a significant level, with a regression coefficient $\beta = 0.230$ and a significance level $p < 0.001$, verifying Hypothesis H5. These results collectively demonstrate that the entrepreneurial environment at universities, along with university students' self-efficacy and engagement in innovative behavior, play a key role in enhancing their entrepreneurial innovative capability.

In this study, statistical analysis was employed to assess the overall explanatory power of the research model, primarily quantified through the R-squared (R²) and Adjusted R-squared

(Adjusted R^2) metrics. The R-squared value indicates the proportion of variance in the dependent variable that is explained by the independent variables in the model, while the Adjusted R-squared provides a more accurate reflection of the model's explanatory power by accounting for the number of independent variables. Specifically, entrepreneurial environment experience explains 43.4% of the variance in engagement in innovative behavior ($R^2=0.434$), and engagement in innovative behavior explains 40.5% of the variance in self-efficacy ($R^2=0.405$). Additionally, the combined predictive explanatory power of entrepreneurial environment experience, engagement in innovative behavior, and self-efficacy on entrepreneurial innovative capability is 53.6%, indicating the model's good predictive validity (Ringle et al., 2012).

Furthermore, the Q^2 value, assessed through the Stone-Geisser Test, was used to evaluate the model's predictive accuracy, validating the model's capability to predict the data. A Q^2 value greater than 0 indicates that the model has predictive relevance, which is crucial for assessing the practical predictive effect of the model and reflects the model's fit and predictive power. These statistical indicators show that the model's predictive validity is above average, suggesting that the model structure is both reasonable and effective.

Discussion

Theoretical Contributions

This study extends the social cognitive theory to the domain of innovation and entrepreneurship and delves into the interplay among university students' entrepreneurial environment experience, engagement in innovative behavior, and self-efficacy, effectively filling the theoretical gaps in the application of these concepts to the innovation and entrepreneurship fields. This research also particularly underscores the importance of innovation self-efficacy (Zimmerman, 2000), providing new theoretical support for the further development of social cognitive theory.

Practical Contributions

The findings demonstrate that higher education institutions play a pivotal role in enhancing students' entrepreneurial innovative capability through the development of an entrepreneurial environment. Educators stimulate students' entrepreneurial interests and self-efficacy effectively by sharing success stories of entrepreneurship, providing professional training and psychological support, and designing practical activities (Isaksen & Ekvall, 2010). By participating in innovative projects and hands-on activities, students not only improve their entrepreneurial skills but also bolster their confidence and capability to face challenges, laying a solid foundation for their future entrepreneurial success.

Limitations

Despite this study's comprehensive application of social cognitive theory and self-efficacy theory deepening the understanding of factors influencing university students' entrepreneurial innovative capability, there are some deficiencies in the theoretical framework, model application, and data collection. Firstly, while relying on social cognitive theory and self-efficacy theory provides a robust theoretical foundation (Bandura & Adams, 1977), social cognitive theory may not fully explain the complex behaviors and psychological changes of individuals in specific entrepreneurial contexts. Future research is suggested to incorporate more dimensional theoretical frameworks, such as the theory of entrepreneurial intentions (Liñán & Fayolle, 2015). Secondly, the current model does not fully reflect the multi-

level interactions between individuals, behaviors, and environments, nor does it adequately consider other potential moderating factors. Finally, as the primary data collection tool, the survey covered students from both private and public universities, limiting the generalizability of the findings. Additionally, the reliance on self-reported data, which might introduce subjective biases potentially leading to distorted perceptions of the entrepreneurial environment and capability assessment (Corno & Mandinach, 1983), should be considered. Care should be taken when interpreting these data to be aware of potential issues arising from such subjectivity.

Conclusion

This study provides robust evidence supporting the significant influence of entrepreneurial environment experience, engagement in innovative behavior, and self-efficacy on the entrepreneurial innovative capability of university students. The findings confirm the following: Entrepreneurial Environment Experience: The positive impact of the entrepreneurial environment at universities on students' entrepreneurial innovative capability was substantiated, with a significant regression coefficient ($\beta = 0.207$, $p < 0.001$). This underscores the importance of a supportive and resource-rich entrepreneurial environment in fostering innovation among students. Engagement in Innovative Behavior: The study found a strong positive relationship between entrepreneurial environment experience and students' engagement in innovative behavior ($\beta = 0.664$, $p < 0.001$). Additionally, engagement in innovative behavior significantly contributed to entrepreneurial innovative capability ($\beta = 0.230$, $p < 0.001$) and self-efficacy ($\beta = 0.420$, $p < 0.001$). These results highlight the critical role of active participation in innovative activities in enhancing students' entrepreneurial skills and confidence. Self-Efficacy: Self-efficacy was shown to have a significant positive effect on entrepreneurial innovative capability ($\beta = 0.323$, $p < 0.001$), indicating that students' belief in their ability to perform entrepreneurial tasks is a key driver of their innovative potential. The model's explanatory power, as indicated by the R-squared values, shows that entrepreneurial environment experience explains 43.4% of the variance in engagement in innovative behavior, and engagement in innovative behavior explains 40.5% of the variance in self-efficacy. The combined influence of these factors explains 53.6% of the variance in entrepreneurial innovative capability, demonstrating the model's good predictive validity. The Q^2 values from the Stone-Geisser Test confirm the model's predictive relevance, indicating that the model is both reasonable and effective in predicting the entrepreneurial innovative capability of university students.

Recommendations

When proposing directions for future research, it is first recommended to expand the boundaries of social cognitive theory and self-efficacy theory to more comprehensively understand and explain the behaviors and psychological changes of university students in specific entrepreneurial contexts. Given that social cognitive theory may have limitations in addressing the complexities of individual-specific entrepreneurial situations (Bandura, 2002), it is suggested to explore more complex theoretical structures, such as the theory of entrepreneurial intentions (Liñán & Fayolle, 2015). This theory can reveal how individuals adapt to the environment and effectively utilize resources and capabilities during the entrepreneurial

process. Secondly, to delve deeper into the multilevel interactions among different variables, future research needs to design more refined models. Insufficient consideration has been given to other potential moderating factors, such as individual entrepreneurial motives, network relationships, and affective events (Shane et al., 2003) whose composite effects may significantly impact university students' entrepreneurial innovative capability. In terms of data collection, future research should employ more comprehensive and diverse methods. The current study mainly relies on self-reported questionnaires, covering data from students at both private and public universities. While this method provides immediate insights, the inherent limitations of self-report methods, such as social desirability bias, may lead to subjective biases in the data. Therefore, it is recommended to use longitudinal tracking methods (Wright et al., 1995) combined with qualitative research techniques, such as in-depth interviews and case studies, to provide a more comprehensive understanding and capture the development of individuals' entrepreneurial capabilities over time.

References

- Aliedan, M. M., Elshaer, I. A., Alyahya, M. A., & Sobaih, A. E. E. (2022). Influences of university education support on entrepreneurship orientation and entrepreneurship intention: application of theory of planned behavior. *Sustainability*, 14(20), 13097. <https://doi.org/10.3390/su142013097>
- Åstebro, T., Bazzazian, N., & Braguinsky, S. (2012). Startups by recent university graduates and their faculty: Implications for university entrepreneurship policy. *Research Policy*, 41(4), 663-677. <https://doi.org/10.1016/j.respol.2012.01.004>
- Bae, T. J., Qian, S., Miao, C., & Fiet, J. (2014). The relationship between entrepreneurship education and entrepreneurial intentions: A meta-analytic review. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 38(2), 217-254. <https://doi.org/10.1111/etap.12095>
- Bandura, A. (1986). The explanatory and predictive scope of self-efficacy theory. *Journal of Clinical and Social Psychology*, 4(3), 359-373. <https://doi.org/10.1521/jscp.1986.4.3.359>
- Bandura, A. (2002). Social cognitive theory in cultural context. *Applied Psychology*, 51(2), 269-290. <https://doi.org/10.1111/1464-0597.00092>
- Bandura, A., & Adams, N. E. (1977). Analysis of self-efficacy theory of behavioral change. *Cognitive Therapy Research*, 1(4), 287-310. <https://doi.org/10.1007/BF01663995>
- Cao, X. (2022). *Global Innovation Index Report 2022 released: China rises to 11th Place*. Retrieved from <https://bit.ly/3WV7zfx>
- Charoensukmongkol, P., & Phungsoonthorn, T. (2021). The effectiveness of supervisor support in lessening perceived uncertainties and emotional exhaustion of university employees during the COVID-19 crisis: the constraining role of organizational intransigence. *The Journal of General Psychology*, 148(4), 431-450. <https://doi.org/10.1080/00221309.2020.1795613>
- Chen, C. C., Greene, P. G., & Crick, A. (1998). Does entrepreneurial self-efficacy distinguish entrepreneurs from managers? *Journal of Business Venturing*, 13(4), 295-316. [https://doi.org/10.1016/s0883-9026\(97\)00029-3](https://doi.org/10.1016/s0883-9026(97)00029-3)

- Corno, L., & Mandinach, E. B. (1983). The role of cognitive engagement in classroom learning and motivation. *Educational Psychologist*, 18(2), 88-108. <https://doi.org/10.1080/00461528309529266>
- Hair, J. F., Risher, J. J., Sarstedt, M., & Ringle, C. M. (2019). When to use and how to report the results of PLS-SEM. *European Business Review*, 31(1), 2-24. <https://doi.org/10.1108/EBR-11-2018-0203>
- Harkema, S. J., & Schout, H. (2008). Incorporating student-centred learning in innovation and entrepreneurship education. *European Journal of Education*, 43(4), 513-526. <https://doi.org/10.1111/j.1465-3435.2008.00372.x>
- Hockerts, K. (2017). Determinants of social entrepreneurial intentions. *Entrepreneurship Theory Practice*, 41(1), 105-130. <https://doi.org/10.1111/etap.12171>
- Isaksen, S. G., & Ekvall, G. (2010). Managing for innovation: The two faces of tension in creative climates. *Creativity and Innovation Management*, 19(2), 73-88. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8691.2010.00558.x>
- Isenberg, D. J. (2010). How to start an entrepreneurial revolution. *Harvard Business Review*, 88(6), 40-50. Retrieved from <https://bit.ly/40sfpfA>
- Jiatong, W., Murad, M., Li, C., Gill, S. A., & Ashraf, S. F. (2021). Linking cognitive flexibility to entrepreneurial alertness and entrepreneurial intention among medical students with the moderating role of entrepreneurial self-efficacy: A second-order moderated mediation model. *Plos One*, 16(9), e0256420. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0256420>
- Kalkan, M., & Kaygusuz, C. (2012). The psychology of entrepreneurship. *Entrepreneurship–Born, Made and Educated*, 5(2), 3-26. <https://doi.org/10.5772/37216>
- Lee, C., & Bobko, P. (1994). Self-efficacy beliefs: Comparison of five measures. *Journal of Applied Psychology*, 79(3), 364. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.79.3.364>
- Li, Z., & Liu, Y. (2011). Entrepreneurship education and employment performance: An empirical study in Chinese university. *Journal of Chinese Entrepreneurship*, 3(3), 195-203. <https://doi.org/10.1108/jce>
- Liñán, F., & Fayolle, A. (2015). A systematic literature review on entrepreneurial intentions: citation, thematic analyses, and research agenda. *International Entrepreneurship Management Journal*, 11, 907-933. <https://doi.org/10.1007/s11365-015-0356-5>
- Luthans, F., & Jensen, S. M. (2002). Hope: A new positive strength for human resource development. *Human Resource Development Review*, 1(3), 304-322. <https://doi.org/10.1177/1534484302013003>
- Lüthje, C., & Franke, N. (2003). The ‘making’ of an entrepreneur: testing a model of entrepreneurial intent among engineering students at MIT. *R&D Management*, 33(2), 135-147. <https://doi.org/10.1521/jscp.1986.4.3.359>
- Maresch, D., Harms, R., Kailer, N., & Wimmer-Wurm, B. (2016). The impact of entrepreneurship education on the entrepreneurial intention of students in science and engineering versus business studies university programs. *Technological Forecasting Social Change*, 104(5), 172-179. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2015.11.006>

- Markman, G. D., Balkin, D. B., Baron, R. A., & practice. (2002). Inventors and new venture formation: The effects of general self-efficacy and regretful thinking. *Entrepreneurship Theory Practice*, 27(2), 149-165. <https://doi.org/10.1111/1540-8520.00004>
- McGee, J. E., Peterson, M., Mueller, S. L., Sequeira, J. M., & Practice. (2009). Entrepreneurial self-efficacy: Refining the measure. *Entrepreneurship Theory Practice*, 33(4), 965-988. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6520.2009.00304.x>
- Neneh, B. N. (2019). From entrepreneurial intentions to behavior: The role of anticipated regret and proactive personality. *Journal of Vocational Behavior*, 112(6), 311-324. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2019.04.005>
- Peterman, N. E., & Kennedy, J. (2003). Enterprise education: Influencing students' perceptions of entrepreneurship. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 28(2), 129-144. <https://doi.org/10.1046/j.1540-6520.2003.00035.x>
- Pittaway, L., & Cope, J. (2007). Entrepreneurship education: A systematic review of the evidence. *International Small Business Journal*, 25(5), 479-510. <https://doi.org/10.1177/0266242607080656>
- Raza, S. A., & Khan, K. A. (2022). Knowledge and innovative factors: how cloud computing improves students' academic performance. *Interactive Technology Smart Education*, 19(2), 161-183. <https://doi.org/10.1108/ITSE-04-2020-0047>
- Ringle, C. M., Sarstedt, M., & Straub, D. W. (2012). Editor's comments: a critical look at the use of PLS-SEM in "MIS Quarterly". *MIS Quarterly*, 36(1), iii-xiv. <https://doi.org/10.2307/41410402>
- Salancik, G. R., & Pfeffer, J. (1978). A social information processing approach to job attitudes and task design. *Administrative Science Quarterly*, 2(23), 224-253. <https://doi.org/10.2307/2392563>
- Shane, S., Locke, E. A., & Collins, C. J. (2003). Entrepreneurial motivation. *Human Resource Management Review*, 13(2), 257-279. [https://doi.org/10.1016/S1053-4822\(03\)00017-2](https://doi.org/10.1016/S1053-4822(03)00017-2)
- Thatcher, J. B., & Perrewé, P. L. (2002). An empirical examination of individual traits as antecedents to computer anxiety and computer self-efficacy. *MIS Quarterly*, 26(4), 381-396. <https://doi.org/10.2307/4132314>
- Tierney, P., & Farmer, S. M. (2002). Creative self-efficacy: Its potential antecedents and relationship to creative performance. *Academy of Management Journal*, 45(6), 1137-1148. <https://doi.org/10.5465/3069429>
- Urbach, N., & Ahlemann, F. (2010). Structural equation modeling in information systems research using partial least squares. *Journal of Information Technology Theory Application*, 11(2), 2. Retrieved from <https://bit.ly/3KpnxqW>
- Website, C. G. (2014). *Release of the Global Entrepreneurship Monitor China Report: Entrepreneurship Environment and Policy*. Retrieved from <https://bit.ly/4dZu8Wj>
- Wright, J. D., Allen, T. L., & Devine, J. (1995). Tracking non-traditional populations in longitudinal studies. *Evaluation Program Planning*, 18(3), 267-277. [https://doi.org/10.1016/S0149-7189\(95\)00020-8](https://doi.org/10.1016/S0149-7189(95)00020-8)

-
- Xiaohui, Y. (2015). *Research on college students' employment and entrepreneurship education*. Economic Science Press. Retrieved from <https://bit.ly/45255xK>
- Xiong, T., Zhang, J., & Huang, H. (2023). Entrepreneurship Education for Training the Talent in China: Exploring the Influencing Factors and Their Effects. *Sustainability*, 15(15), 11664. <https://doi.org/10.3390/su151511664>
- Zimmerman, B. J. (2000). Self-efficacy: An essential motive to learn. *Contemporary Educational Psychology*, 25(1), 82-91. <https://doi.org/10.1006/ceps.1999.1016>

วารสารธรรมเพื่อชีวิต
JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE
ISSN: 2822-048X
<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

Original Research Article

Artistic Characteristics and Themes Analysis of Guangxi Jinxiu Yao Folk Songs

Cailing He¹; Rungkiat Siriwongsuwan²; Lingling Liu³

ARTICLE INFO

Name of Author:

1 Cailing He

Faculty of Arts, Suan Sunandha
Rajabhat University, Thailand.

Email: s64563806014@ssru.ac.th

2 Assist.Prof.Dr. Rungkiat
Siriwongsuwan

Faculty of Fine and Applied
Arts, Suan Sunandha Rajabhat
University, Thailand.

Email: rungkiat.si@ssru.ac.th

Corresponding Author:*

3 Prof.Dr.Lingling Liu

Guangxi Arts University

Email: 927629451@qq.com

Keywords:

Artistic Characteristics; Themes Analysis;
Guangxi Jinxiu Yao; Folk Songs

Article history:

Received: 20/04/2024

Revised: 02/05/2024

Accepted: 24/05/2024

Available online: 10/06/2024

How to Cite:

He, C. & Siriwongsuwan, R., & Liu, L.
(2024). Artistic Characteristics and
Themes Analysis of Guangxi Jinxiu Yao
Folk Songs. *Journal Dhamma for Life*,
30(2), 106-119.

ABSTRACT

The purpose of this paper is to delve into the artistic features and themes of the Jinxiu Yao folk songs, aiming to enhance understanding and preservation of this precious cultural heritage. The research objectives are as follows:

1. Investigate the artistic characteristics of Jinxiu Yao folk songs;
2. Examine the themes and content of Jinxiu Yao folk songs;
3. Explore ways to strengthen the understanding and preservation of Jinxiu Yao folk songs.

The study is based in Jinxiu Yao Autonomous County, Guangxi Province. Three inheritors of Jinxiu Yao folk songs in this area were selected for interviews, and based on the interview content, ten representative Jinxiu Yao folk songs were chosen. The research methodology employed was the interview method. The final research findings include: 1. Understanding the artistic features of Jinxiu Yao folk songs; 2. Summarizing the creative themes of Jinxiu Yao folk songs; 3. Proposing targeted suggestions for the protection of Jinxiu Yao folk songs.

Introduction

The Yao, a minority in southern China, is widely distributed with a rich and ancient history. Their culture encompasses various forms of arts, including oral traditions, music, dance, painting, and sculpture. Among these, the folk songs of the Jinxiu Yao have garnered widespread attention due to their unique artistic features and local flavors.

Jinxiu Yao folk songs originated from the productive labor and daily life of the Yao people, constituting an essential part of their existence. Typically sung in the Yao people's native language, these songs feature symbolic lyrics conveying the history, culture, beliefs, and way of life of the Yao ethnic group. Simultaneously, their melodies and tones carry a strong ethnic character, instantly recognizable as Yao music.

However, despite the significant cultural and artistic value of Jinxiu Yao folk songs, they have not received sufficient academic research and attention. Many studies on Yao folk songs remain superficial, failing to delve into their artistic features and profound meanings. Additionally, with the acceleration of the modernization process, many traditional Yao folk songs are at risk of disappearing.

Therefore, this study aims to thoroughly explore the artistic features and themes of Jinxiu Yao folk songs, seeking to enhance understanding and preservation of this precious cultural heritage. Furthermore, through the analysis and interpretation of these folk songs, we hope to gain a deeper insight into the history, culture, and way of life of the Yao people.

Objectives of the Study

1. Investigate the artistic features of Jinxiu Yao folk songs.
2. Examine the themes and content of Jinxiu Yao folk songs.
3. Explore ways to strengthen the understanding and preservation of Jinxiu Yao folk songs.

Research Methodology

1. Research Planning

The first step involves outlining the initial research direction focused on the study: "Artistic Features and Theme Analysis of Guangxi Jinxiu Yao folk songs."

The second step involves preparing literature materials based on the initial research direction, classifying, organizing, and studying relevant literature.

The third step involves defining the research content, organizing the research background, and formulating research questions based on the research content.

The fourth step involves specifying the research methods and sample, as well as preparing the necessary research tools.

The fifth step involves applying research tools to conduct practical research and collecting and organizing data.

The sixth step involves quality checks on the investigation process and analyzing the collected data.

The seventh step involves drawing research conclusions.

The eighth step involves discussing the research conclusions and proposing rational recommendations based on the findings.

2. Research Methods

1. Utilizing the literature review method to investigate the fundamental aspects of Guangxi Jinxiu Yao folk songs.

2. Employing the interview research method to conduct interviews with three inheritors of Guangxi Jinxiu Yao folk songs.

3. Using the inductive method to summarize the themes and content of Guangxi Jinxiu Yao folk songs, and analyzing the artistic features of these songs based on the gathered information.

3. Overall Design and Sample Data Source

Research Population:

The overall sample population for this study consists of a total of 10 Guangxi Jinxiu Yao folk songs.

Sample Data Source:

The data for the 10 Jinxiu Yao folk songs are derived from interviews conducted by the researchers with local folk song inheritors in Jinxiu County, Guangxi Province. This information is complemented and summarized by local cultural preservation departments.

4. Data Providers

Name	Title	Affiliation
Feng Zhiming	Associate Professor	Guangxi Normal University
Zhang Shaoqing	Junior	Fangchenggang Tourism Group
Lan Yulei	Junior	Guangxi Beiran Music Base

5. Research Tools

The primary research tool for this study is an interview outline, which includes four parts:

The first part consists of general questions that researchers use to understand the basic background of the interviewees.

The second part covers questions related to the themes and content of Guangxi Jinxiu Yao folk songs.

The third part focuses on questions related to the artistic features of Guangxi Jinxiu Yao folk songs.

The fourth part addresses questions related to the inheritance and development of Guangxi Jinxiu Yao folk songs.

6. Tools

The research employs a self-designed interview outline with specific questions as follows:

Interview Outline on the Artistic Features and Themes of Guangxi Jinxiu Yao folk songs

1. General Questions:

- 1) Please introduce yourself, including your identity and your connection to Yao folk songs.
 2. In your opinion, what role does Yao folk songs play in your life?
-

2. Themes/Content of Guangxi Jinxiu Yao folk songs:

- 1) What do you consider the main themes or subjects of Guangxi Jinxiu Yao folk songs?
 - 2) Can you provide examples to illustrate how these themes or subjects are manifested in the folk songs?
 - 3) When expressing these themes or subjects in Jinxiu Yao folk songs, what techniques or methods are commonly used?
-

3. Artistic Features of Guangxi Jinxiu Yao folk songs:

- 1) What are the unique musical aspects of Guangxi Jinxiu Yao folk songs? For example, melody, rhythm, and tonality.
 - 2) In terms of vocal techniques, what are the characteristics of Guangxi Jinxiu Yao folk songs? For instance, methods of vocalization, tone quality, volume. What are the distinctive features in the lyrics and singing style of Guangxi Jinxiu Yao folk songs?
-

4. Inheritance and Development:

- 1) What are your views on the inheritance of Guangxi Jinxiu Yao folk songs?
-

-
- 2) What measures do you believe should be taken to promote the development and dissemination of Guangxi Jinxiu Yao folk songs?
-

7. Quality Check

In this study, interviews were conducted with three inheritors of Jinxiu Yao folk songs in the Jinxiu Yao Autonomous County, Guangxi. All three interviewees provided positive and detailed responses to the questions outlined in the interview script. Furthermore, they elaborated extensively on the extended aspects of the questions posed in the interview outline. The researchers conducted follow-up interviews with the three participants one week and one month after the initial interviews. Upon comparing the information received during these follow-up interviews with the responses from the initial interviews, it was observed that the information obtained was consistent. Based on this, it can be confirmed that the interviews were successful, and the information collected during the interviews has been verified through the follow-up checks.

8. Data Collection

Researchers gathered information on the main themes and content of the Guangxi Jinxiu Yao folk songs through interviews. After the interviews, the researchers organized the Guangxi Jinxiu Yao folk songs and selected ten representative works. The statistical results are as follows:

Serial Number	Song Title	Language	Lyric Theme	Melody Type	Category
1	"Moonlight"	Yao	Moonlight, Love	Melodious and lyrical	Love Song
2	"Tea-Picking Song"	Chinese	Tea-picking, Labor	Light and cheerful	Labor Song
3	"Farewell Song"	Yao	Farewell, Longing	Melancholic and moving	Lyrical Song
4	"Peach Blossom Ballad"	Yao	Peach blossom, Love	Sweet and joyful	Love Song
5	"Dance of the Spirits"	Yao	Ritual, Spirits	Solemn and dignified	Ritual Song
6	"Spring Water Song"	Yao	Spring water, Love	Soft and tender	Love Song

Serial Number	Song Title	Language	Lyric Theme	Melody Type	Category
7	"Beast Hunting Song"	Yao	Beast hunting, Labor	Enthusiastic and uplifting	Labor Song
8	"Homeland Melody"	Chinese	Homeland, Longing	Deeply affectionate	Lyrical Song
9	"Embroidered Fragrance Bag"	Yao	Love, Life	Light and lively	Love Song
10	"Harvest Celebration"	Chinese	Harvest, Celebration	Joyful and festive	Celebration Song

9. Data Analysis

Upon completing the collection and organization of the ten selected Guangxi Jinxiu Yao folk songs, researchers categorized these works by type:

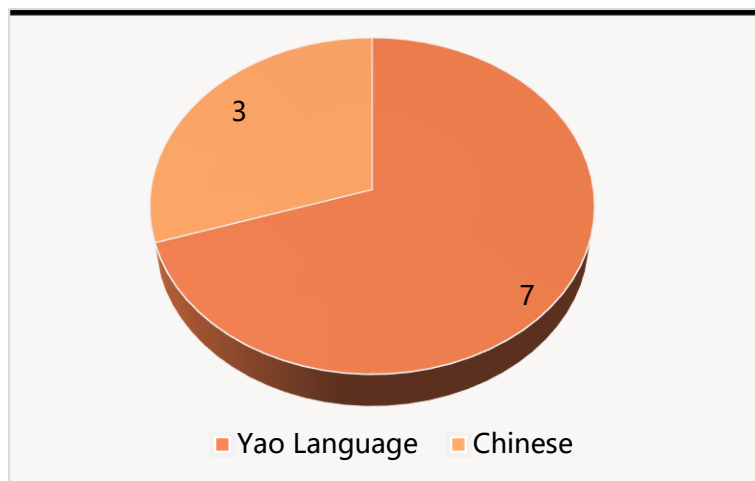

Figure 1 Language Distribution of Ten Jinxiu Yao Folk Songs.

Based on the above proportions, it is evident that in this study, among the ten selected Guangxi Jinxiu Yao folk songs, the ratio of songs using Yao language to Chinese is 7:3. Further research reveals that the Guangxi Jinxiu Yao folk songs created and performed in Chinese are primarily of contemporary origin, whereas those composed and sung in Yao language often draw inspiration from traditional folk songs.

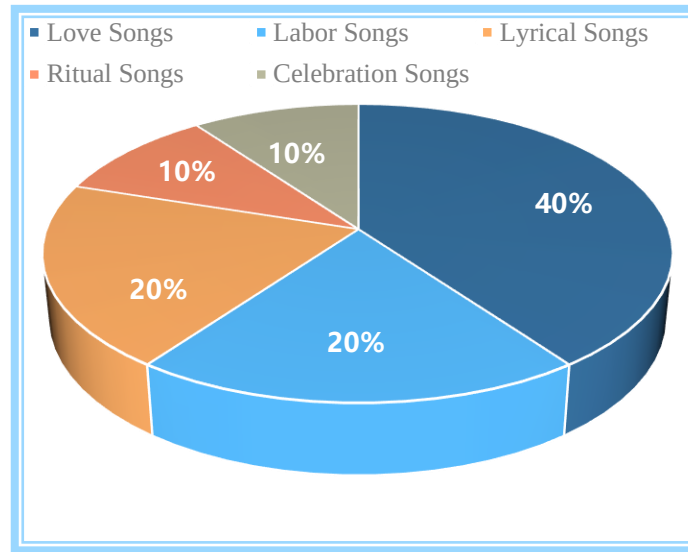

Figure 2 Distribution of Creative Themes in Ten Guangxi Jinxiu Yao folk songs.

Based on the above proportions, it is evident that among the ten selected Guangxi Jinxiu Yao folk songs in this study, the creative themes primarily revolve around five main types: love songs, labor songs, lyrical songs, ritual songs, and celebratory songs. Specifically, there are four love songs, two labor songs, two lyrical songs, and one each of ritual and celebratory songs.

Results

1. History and Cultural Background of Guangxi Jinxiu Yao folk songs

(1) Origin and Development of Yao Folk Songs

Yao folk songs represent a traditional musical form in the southern regions of China, boasting a profound history and rich cultural significance. The origin of Yao folk songs can be traced back to the productive labor and daily lives of the Yao people, constituting an integral part of their existence. In the lives of the Yao people, folk songs serve not only as a form of entertainment but also as a crucial means of cultural inheritance and emotional expression.

The development of Yao folk songs has undergone a lengthy historical process. In ancient times, the Yao people primarily transmitted folk songs through oral traditions, typically sung in their native language. The lyrics are imbued with symbolic meanings, conveying the history, culture, beliefs, and way of life of the Yao people. Over time, Yao folk songs gradually evolved into a distinct musical form with unique styles and characteristics (Tan Xiaoning, 2014).

In the modern era, the preservation and development of Yao folk songs face numerous challenges. With the acceleration of the modernization process, many traditional Yao folk songs are at risk of disappearing. Therefore, the protection and transmission of Yao ethnic folk songs have become a vital task for contemporary Yao people.

(2) Geographic and Cultural Background of Jinxiu Yao Folk Songs

Jinxiu County is located in the northeast of the Guangxi Zhuang Autonomous Region, serving as one of the areas where the Yao people reside and playing a crucial role in the Guangxi Yao Autonomous Region. The geographic and cultural background of Jinxiu Yao folk songs has profound influences on their musical features and thematic content.

Situated in the northeastern part of the Guangxi Zhuang Autonomous Region, Jinxiu County features complex terrain, undulating mountains, and a warm, humid climate, providing favorable natural conditions for the development of Jinxiu Yao folk songs. Over the long periods of productive labor and daily life, the Yao people in this region created numerous folk songs reflecting the natural environment and emotional experiences, and these songs have been widely disseminated and developed in Jinxiu County.

Additionally, Jinxiu County is a significant birthplace of Yao culture, boasting a rich history and cultural heritage. In the lives of the Yao people, folk songs serve not only as a form of entertainment but also as a crucial means of cultural inheritance and emotional expression. In Jinxiu County, Yao folk songs have been widely inherited and developed, becoming an integral part of Yao culture (Nitzky, W. 2014).

2. Themes and Contents of Guangxi Jinxiu Yao folk songs

(1) Love Songs

In the Guangxi Jinxiu Yao folk songs, love songs represent a significant theme and content. Love songs typically portray the romantic lives of the Yao people, showcasing their sincere emotions and passionate love.

Within love songs, rhetorical devices such as metaphors, symbolism, and exaggeration are commonly employed to liken love to the most precious elements of life, as seen in lines like "Flowers bloom in red and purple, my love for you is heartfelt." These metaphors and symbols express the Yao people's yearning and pursuit of love. Additionally, love songs often delve into the complexities and tribulations of love, addressing themes such as separation and the agony of yearning between lovers. These themes not only reveal the Yao people's profound understanding of love but also illustrate their elevated aspirations for love.

(2) Labor Songs

Similar to love songs, labor songs are a primary creative theme in the Guangxi Jinxiu Yao folk songs. Labor songs typically depict the productive labor of the Yao people, highlighting their industrious, simple, and persevering spirit.

Labor songs often touch upon Yao people's agricultural and handicraft activities, such as "Plowing Song" and "Weaving Song." These songs, presented in simple and straightforward language, express the Yao people's love for labor and their pursuit of a fulfilling life. Additionally, labor songs frequently involve collective labor and cooperative spirit, as seen in songs like "Cooperation Song" and "Labor Unity Song." These songs showcase the unity and cooperation of the Yao people in their productive labor, reflecting their collectivist spirit and social values.

(3) Lyrical Songs

Lyrical songs typically draw inspiration from the emotional lives of the Yao people, expressing their sincere feelings and profound emotional experiences.

In lyrical songs, various emotions such as love, familial bonds, and friendship are often explored, as seen in titles like "Yearning Song," "Farewell Song," and "Friendship Song." These songs, presented in simple and clear language, convey the Yao people's deep understanding of emotions and genuine sentiments. Lyrical songs also frequently delve into the life experiences and historical trials of the Yao people, as evident in titles like "War Song" and "Song of Displacement." These songs portray the hardships and setbacks endured by the Yao people in history and reality, reflecting their resilient, courageous, and optimistic spirit.

(4) Celebration Songs

Celebration songs typically center around the festivals and celebratory events of the Yao people, capturing their joyful, lively, and united atmosphere.

In celebration songs, traditional Yao festivals and celebratory activities are often featured, including the Spring Festival, Yao Song Festival, and Harvest Festival. These songs, characterized by cheerful and lively rhythms and melodies, express the joy and happiness of the Yao people during festivals and celebratory events. Celebration songs also often emphasize the unity and friendship of the Yao people, as seen in titles like "Unity Song" and "Harvest Song" (Jiang Xie & Xiang Jingjing, 2021). These songs depict the unity and camaraderie of the Yao people during festivals and celebratory events, similar to labor songs, primarily reflecting the collective spirit and social values of the Yao people in Jinxiu, Guangxi.

(5) Ritual Songs

Ritual songs typically draw inspiration from the religious ceremonies and traditional rituals of the Yao people, reflecting their devout, reverent, and traditional cultural values.

In ritual songs, themes often revolve around religious ceremonies and sacrificial activities, such as "Sacrifice Song" and "Worship Song." These songs, characterized by solemn and reverent atmospheres and melodies, express the Yao people's reverence and piety toward deities. Ritual songs also frequently involve traditional ceremonies and customs of the Yao people, including "Wedding Song" and "Funeral Song." These songs portray the Yao people's emphasis on and respect for traditional rituals and customs, reflecting their appreciation and preservation of traditional culture.

(6) Other Types of Folk Songs

In addition to the aforementioned types of folk songs, Guangxi Jinxiu Yao folk songs encompass other types, such as children's songs and lullabies. These songs typically target Yao children and infants, showcasing the care and expectations of the Yao people for the next generation (Wei Guixi, 2014).

In children's songs, simple and lively melodies, along with humorous and witty lyrics, express affection for and emphasize the importance of educating children. These songs often possess playful and interactive elements, stimulating children's interest and engagement.

Lullabies are specifically crafted to lull infants to sleep. Characterized by gentle, soothing melodies and tender, comforting lyrics, these songs provide a sense of security and comfort for infants. Lullabies are typically sung by mothers or other close relatives, playing a crucial role in parent-child communication and emotional bonding.

While other types of folk songs may not be as predominant in Jinxiu Yao folk songs, they nonetheless reflect the emotions and lives of the Yao people, showcasing the diversity and richness of Yao culture. Through the study and preservation of these folk songs, we gain a more comprehensive understanding of Yao people's culture, history, and way of life.

3. Artistic Features of Guangxi Jinxiu Yao folk songs

(1) Musical Features

Guangxi Jinxiu Yao folk songs are an integral part of Yao culture, possessing unique artistic characteristics. Among these, musical features stand out as one of the essential artistic traits of Guangxi Jinxiu Yao folk songs (Wei Guixi, 2015).

Upon analysis, researchers have summarized the musical features of Guangxi Jinxiu Yao folk songs into four aspects:

Firstly, Jinxiu Yao folk songs exhibit a melodic richness and variability, with smooth and dynamic melodic lines that carry strong emotional and expressive qualities. The melodies often build upon natural tones, integrating the language, emotions, and cultural characteristics of the Yao people, showcasing a rich local flavor and cultural connotation.

Regarding rhythm, Jinxiu Yao folk songs feature distinct and powerful rhythms, imbued with a sense of rhythm and dynamism. The rhythm typically relies on straightforward beats, incorporating the dance and life rhythms of the Yao people, resulting in a strong sense of rhythm and motion.

Secondly, Jinxiu Yao folk songs display rich and colorful harmonic expressions, featuring variety and depth in their harmonies. Harmony is usually based on simple chords, blending the voices and emotions of the Yao people, creating a strong sense of harmonic beauty and expressiveness.

In terms of instrumental accompaniment, Jinxiu Yao folk songs boast distinctive artistic characteristics, with accompaniment weaving patterns rich in local flavor and cultural connotation. Instruments typically include traditional Yao instruments such as lusheng (reed pipe wind instrument), bamboo flute, and banhu (a bowed string instrument), providing strong musical expressiveness and cultural significance.

(2) Lyrics Features

The lyrics of Jinxiu Yao folk songs possess unique charm, revealing profound emotions and depicting the life, emotions, and cultural characteristics of the Yao people. The lyrics typically express the emotions and thoughts of the Yao people in simple and clear language, carrying a strong emotional and expressive power. Furthermore, the lyrics of Jinxiu Yao folk songs are characterized by beautiful and colorful imagery, rich in poeticism and imagination. Themes often revolve around natural landscapes, character images, and traditional culture, blending the language, emotions, and cultural characteristics of the Yao people, showcasing a rich local flavor and cultural connotation.

(3) Singing Features

The singing features of Jinxiu Yao folk songs are crucial artistic traits, characterized by unique vocal techniques and singing styles. Firstly, the singing often combines both true and false voice techniques, a method that highlights the deep emotions and unique musical style of the Yao people. During the singing process, singers flexibly use true and false voices based on the emotional tone and style of the song, achieving the optimal musical effect. This unique vocal technique not only showcases the distinctive charm of Yao ethnic songs but also preserves and promotes Yao traditional culture.

Additionally, many works in Jinxiu Yao folk songs are sung in Yao language, constituting a unique appeal of Guangxi Jinxiu Yao folk songs. Yao language is the traditional language of

the Yao people in Jinxiu, Guangxi, with unique phonetics and pronunciation characteristics. This imparts distinctive artistic features to folk songs sung in Yao language. In Yao language singing, singers use unique pronunciation and intonation to control details such as breath and mouth shape, producing clear, bright, and soft tones. This singing style not only demonstrates the unique charm of Jinxiu Yao folk songs but also preserves and promotes Yao traditional culture.

In conclusion, Guangxi Jinxiu Yao folk songs possess unique artistic features, including melodious and variable melodies, distinct and powerful rhythms, rich and colorful harmonies, instrument accompaniment with local characteristics and cultural connotations, sincere and profound lyrics with beautiful and colorful imagery, and unique singing styles and performance techniques. These artistic features make Jinxiu Yao folk songs a splendid treasure in Chinese ethnic music, contributing significantly to the inheritance and development of Chinese ethnic culture.

Discussion

Firstly, through the research and analysis of Guangxi Jinxiu Yao folk songs, we can recognize their unique artistic features and cultural significance. These artistic features include musical characteristics, lyrical features, etc. Among them, the beautiful melody, lively rhythm, profound meaning of the lyrics, and varied singing techniques of Jinxiu Yao folk songs showcase the literary and artistic prowess of the Yao people and the aesthetic values of their music. Additionally, these features reflect the uniqueness and diversity of Yao culture.

Secondly, the themes of Jinxiu Yao folk songs encompass various aspects of the Yao people's lives, emotions, and cultural characteristics. These themes include the labor and production activities, customs, love stories, as well as historical legends, mythical stories, and religious beliefs of the Yao people. These themes not only mirror the Yao people's livelihoods and cultural heritage but also demonstrate their aesthetic tastes and values.

Lastly, through the discussion of the artistic features of Jinxiu Yao folk songs, the research elucidates the characteristics of Jinxiu Yao folk songs in terms of music, lyrics, and singing. These artistic features not only represent their intrinsic value but also contribute to the unique charm of Guangxi Jinxiu Yao folk songs.

Conclusion

The study of Guangxi Jinxiu Yao folk songs reveals their profound artistic features and cultural significance. These songs, with their rich melodies, dynamic rhythms, meaningful lyrics, and unique singing styles, embody the artistic and aesthetic values of the Yao people. The themes of these songs encompass various aspects of the Yao people's lives, reflecting

their labor, emotions, customs, and cultural heritage. The preservation and development of Jinxiu Yao folk songs are crucial for maintaining the unique charm and cultural diversity of Chinese ethnic music. Efforts should be made to protect and promote these traditional songs, ensuring their transmission to future generations.

Recommendations

Through the research on Guangxi Jinxiu Yao folk songs, the researchers not only clarified their artistic features and creative themes but also deeply recognized the importance and urgency of protecting, inheriting, and developing Jinxiu Yao folk songs. Based on this, the researchers have formulated three research recommendations, aiming to contribute to the inheritance and development of Guangxi Jinxiu Yao folk songs.

Strengthen research and conservation efforts for Jinxiu Yao folk songs. Jinxiu Yao folk songs are an integral part of Yao culture, with unique artistic features and cultural significance. It is crucial to enhance research and conservation efforts for Jinxiu Yao folk songs, promoting their inheritance and development.

Enhance the inheritance and development of Jinxiu Yao folk songs. Jinxiu Yao folk songs are a vital component of Yao culture with a rich historical and cultural background. Efforts should be made to strengthen the inheritance and development of Jinxiu Yao folk songs through various means such as music education, cultural exchanges, artistic creation, etc.

Intensify the promotion and publicity of Jinxiu Yao folk songs. Despite their unique artistic features and cultural significance, Jinxiu Yao folk songs may face challenges in terms of promotion and publicity. It is essential to enhance the promotion and publicity of Jinxiu Yao folk songs through various channels and methods, including concerts, cultural festivals, online dissemination, etc., to increase awareness and appreciation among a wider audience.

References:

- Nitzky, W. (2014). Entanglements of" living heritage: ecomuseum development in rural China. Arizona State University.
- Qin, X. (2014). Cultural connotations in Guangxi Jinxiu Yao folk songs. *Music Composition*, (05), 158-159.
- Qin, X. (2014). Yao folk songs in Guangxi Jinxiu Dayao Mountain nurtured by regional differences. *Innovation*, (03), 122-125.
- Wei, G. (2014). Analysis of themes and content of Jinxiu Yao folk songs. *Song Ocean*, (04), 98-100.

-
- Wei, G. (2015). Artistic characteristics of Guangxi Jinxiu Yao folk songs. *Music Space and Time*, (02), 85-86.
- Xie, J., & Jingjing, X. (2021). Festivals and jubilant songs: A music ethnology study of the "Farmers' Harvest Festival" in Guangxi Jinxiu Yao Autonomous County. *Journal of Guizhou University (Art Edition)*, (03), 94-102.
<https://doi.org/10.15958/j.cnki.gdxbysb.2021.03.012>

วารสารธรรมเพื่อชีวิต

JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE

ISSN: 2822-048X

<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

Original Research Article

The Current Status and Development Suggestions of the Inheritance of Guangxi Jinxiu Yao Folk Songs

Cailing He¹, Rungkiat Siriwongsuwan², & Lingling Liu^{3*}

ARTICLE INFO

Name of Author:

1 Cailing He

Faculty of Arts, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand.

Email: s64563806014@ssru.ac.th

2 Assist. Prof. Dr. Rungkiat

Siriwongsuwan

Faculty of Fine and Applied Arts, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand.

Email: rungkiat.si@ssru.ac.th

Corresponding Author:*

3 Prof. Dr. Lingling Liu

Guangxi Arts University

Email: 927629451@qq.com

Keywords:

The Current Status; Development; Guangxi Jinxiu Yao Folk Songs

Article history:

Received: 20/04/2024

Revised: 16/05/2024

Accepted: 30/05/2024

Available online: 12/06/2024

How to Cite:

He, C. & Siriwongsuwan, R., & Liu, L. (2024). The Current Status and Development Suggestions of the Inheritance of Guangxi Jinxiu Yao Folk Songs. *Journal Dhamma for Life*, 30(2), 120-134.

ABSTRACT

This paper aims to investigate the current status of the inheritance of Guangxi Jinxiu Yao folk songs, and to explore the primary challenges faced in the current development. It also proposes targeted development suggestions. The objectives of this research include: 1. Studying the basic situation of Jinxiu Yao Autonomous County and Jinxiu Yao folk songs; 2. Investigating the problems existing in the process of inheriting Jinxiu Yao folk songs; 3. Researching targeted solutions to the issues in the inheritance of Jinxiu Yao folk songs. The scope of the study involves 10 relevant personnel from the local government or cultural institutions in Jinxiu Yao Autonomous County, 10 music teachers from different levels of schools and 10 practitioners in music or Yao culture in Jinxiu Yao Autonomous County. The research method is questionnaire survey. The final research results include: 1. Understanding the basic development status of Guangxi Jinxiu Yao folk songs; 2. Analyzing the practical problems faced in the inheritance of Jinxiu Yao folk songs based on the current status; 3. Proposing targeted solutions based on the analysis and summary of the identified problems.

Introduction

Located in the southeastern part of the Guangxi Zhuang Autonomous Region, Jinxiu Yao Autonomous County is uniquely positioned at the intersection of Guangxi, Hunan, and Guizhou provinces. It stands as the largest Yao township in Guangxi and the only Yao autonomous county in China. The rich and diverse musical culture of the Yao people, especially their folk songs, constitutes a crucial part of Chinese ethnic music. These folk songs are not only a form of artistic expression but also a medium through which the history, culture, and social values of the Yao people are transmitted across generations (Qin, 2014; Zhang & Li, 2015).

In the era of economic globalization and rapid modernization, traditional Yao music culture, including the vibrant folk songs of Jinxiu, is facing significant challenges. The rapid socio-economic changes and the influx of modern entertainment have led to a gradual decline in the younger generation's engagement with traditional folk songs. This diminishing interest is compounded by the aging population of folk singers and the inefficiency of traditional oral transmission methods. As a result, the continuity and vitality of Yao folk songs are under threat (Chang, 2019; Wu, 2004).

Statement of the Problem, the primary problem addressed in this study is the declining inheritance and development of Jinxiu Yao folk song culture amidst the forces of modernization and globalization. Key issues include: Weakening Identification Among Youth: The younger generation shows a reduced sense of identification with traditional Yao folk songs, resulting in decreased participation and enthusiasm (Qin, 2014). Shortage of Inheritors: The existing folk singers are aging, and there is a lack of young people willing to take up the mantle of folk song inheritance (Wu, 2004). Inefficient Transmission Methods: The traditional oral transmission method, while authentic, is inefficient and susceptible to interruptions, leading to potential loss of cultural knowledge (Zhang & Li, 2015). Impact of Modernization: The rapid urbanization and adoption of modern entertainment options have led to a diminished audience and reduced engagement with traditional folk songs (Chang, 2019).

Gaps in the study, despite the recognition of these challenges, there are several gaps in the existing research on the inheritance and development of Jinxiu Yao folk song culture: Comprehensive analysis is thorough analysis of the current status of Jinxiu Yao folk song inheritance that includes both qualitative and quantitative data. Effective strategies from existing literature often fail to provide practical and actionable strategies tailored to the unique cultural and social dynamics of Jinxiu Yao Autonomous County. In the other side, insufficient attention has been given to exploring innovative methods to engage the younger generation in preserving and promoting Yao folk songs. This paper aims to fill these gaps by providing a thorough investigation and analysis of the current status of Jinxiu Yao folk song inheritance. It

also proposes feasible suggestions for the sustainable development of this cultural heritage. By addressing the challenges and implementing effective measures, the study seeks to contribute to revitalizing and preserving Jinxiu Yao folk song culture for future generations.

Objectives

1. Investigate the basic situation of Jinxiu Yao Autonomous County and Jinxiu Yao folk songs.
2. Examine the issues in the inheritance process of Jinxiu Yao folk songs.
3. Explore targeted solutions to address the issues in the inheritance of Jinxiu Yao folk songs.

Research Methodology

1. Research Planning

- 1) 1. Formulate the initial research direction around "Current Status and Development Suggestions for the Inheritance of Jinxiu Yao Folk Songs."
- 2) 2. Prepare literature on Jinxiu Yao folk songs based on the initial research direction and then classify, organize, and study the materials.
- 3) 3. Define the research content, organize the research background, and propose research questions.
- 4) 4. Specify research methods and sample data, and prepare relevant research tools.
- 5) 5. Apply research tools for practical research, conduct data collection and organization.
- 6) 6. Conduct quality checks on the survey process and analyze collected data.
- 7) 7. Draw research conclusions.
- 8) 8. Discuss findings and present rational suggestions based on research conclusions.

2. Research Methods

- 1) Utilize literature research to study the basic situation of Guangxi Jinxiu Yao folk songs.
- 2) Conduct a questionnaire survey with 30 music professionals in the Jinxiu area in Guangxi to investigate issues in the inheritance process of Jinxiu Yao folk songs.
- 3) Use a questionnaire survey with 30 music professionals in the Jinxiu area in Guangxi to study targeted solutions for existing issues in the inheritance of Jinxiu Yao folk songs.

3. Overall and Sample Data Sources

Research Population: The study's sample population comprises individuals engaged in Yao music-related work in Jinxiu Yao Autonomous County, including 10 from local government or cultural institutions, 10 music teachers from various schools, and 10 practitioners in music or Yao culture, totaling 30 individuals.

Sample Data Source: The survey data is sourced from the 30 sample individuals who filled out questionnaires provided by the researcher based on the research questions and objectives.

4. Data Providers

Name	Title	Organization
Su Xiaoyan	Senior Teacher	Youth Cultural Palace, Jinxiu Yao Autonomous County
Mo Jiaming	Junior Teacher	Jinxiu Yao Autonomous County High School
Mo Dian	Sculptor	Jinxiu County Art Troupe

5. Research Tools

This study primarily utilizes survey questionnaires. The questionnaire, tailored to the research question "Current Status and Development Suggestions for the Inheritance of Guangxi Jinxiu Yao Folk Songs," consists of eight questions. The questions include: 1. Basic content of Guangxi Jinxiu Yao folk songs; 2. Issues in the inheritance process of Guangxi Jinxiu Yao folk songs; 3. Feasible optimization suggestions for the development of Guangxi Jinxiu Yao folk songs.

The research employs a self-designed questionnaire survey form, presented as follows:

Table 1 Questionnaire

Questionnaire on the Current Status of the Inheritance of Guangxi Jinxiu Yao Folk Songs

1. How is the current state of protection for Jinxiu Yao folk songs County? What practical measures have been taken?
2. What distinctive content or unique artistic elements characterize Yao folk songs?
3. How crucial is the inheritance and development of Yao folk songs?
4. Are there challenges in the attention and funding for the inheritance of Yao folk songs?
5. Does Jinxiu County explore opportunities to integrate Yao folk songs with the local tourism industry?
6. Is it feasible to incorporate Yao folk songs into various levels of educational processes?
7. What is the current level of educational investment in Jinxiu Yao folk songs County?
8. How do local residents in Jinxiu County perceive and engage with Yao folk songs?

7. Quality Inspection

In this study, a total of 30 individuals were sampled, including relevant personnel from the local government or cultural institutions in Jinxiu Yao Autonomous County, Guangxi Province, as well as music teachers from various levels of schools and practitioners in music or Yao culture in Jinxiu Yao Autonomous County. A questionnaire survey was conducted among these participants. Additionally, a background investigation was carried out during the sample selection process to ensure that the basic information of the sampled subjects met the survey criteria and that they could contribute to this research.

Thirty questionnaires were distributed and collected through on-site completion. All 30 collected questionnaires were deemed valid, with zero invalid or unrecovered questionnaires. The validity rate was 100%, meeting the standards for survey research. Real feedback data were extracted from the collected valid questionnaires, confirming the success of the quality inspection for the survey.

8. Data Collection

The following data is summarized from the collection and organization of survey questionnaires:

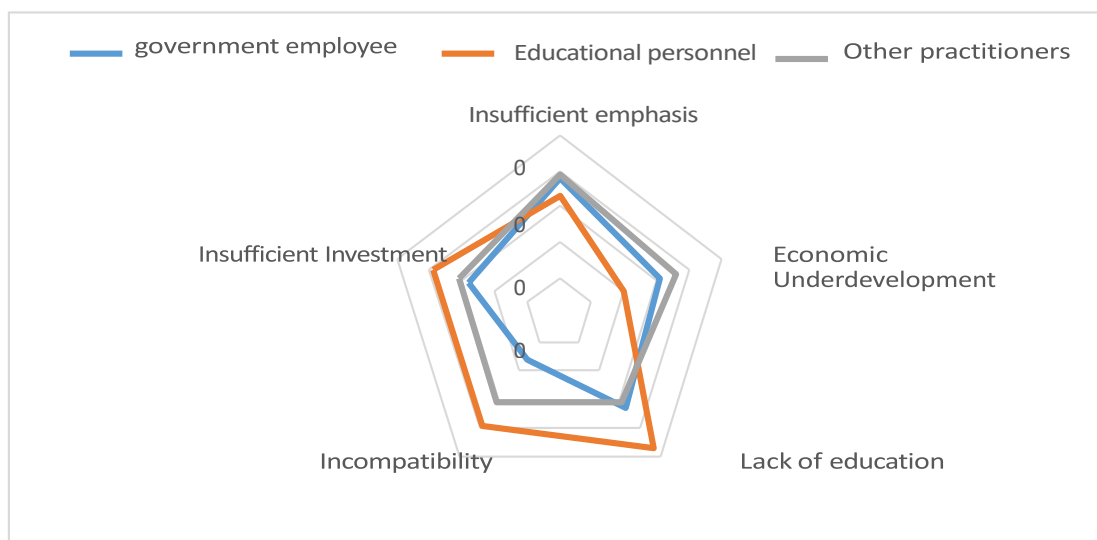

Figure 1: Evaluation of Current Issues in the Inheritance of Jinxiu Yao Folk Songs by Survey Participants

9. Data Analysis

Based on the feedback from the sampled individuals, the research summarized five dimensions of issues, namely, "Insufficient emphasis to Yao folk songs," "Economic underdevelopment in the Jinxiu Yao Autonomous County constraining cultural development," "Insufficient development in the education sector in the Jinxiu Yao Autonomous County,"

"Incompatibility of Yao folk songs leading to difficulties in their integration into school classrooms," and "Insufficient government investment."

Within these five dimensions, the study separately compiled the perspectives of relevant personnel from the local government or cultural institutions, music teachers from various levels of schools in Jinxiu Yao Autonomous County, and practitioners in music or Yao culture in Jinxiu Yao Autonomous County regarding these issues.

Upon collection, organization, and analysis of the data, the following findings were obtained:

From the perspective of government or cultural institution personnel, the main existing issues in the development of Jinxiu Yao folk songs in Yao Autonomous County are concentrated in the dimensions of "Insufficient emphasis to Yao folk songs," "Economic underdevelopment in the Jinxiu Yao region constraining cultural development," "Insufficient development in the education sector in the Jinxiu Yao region," and "Insufficient government investment." Regarding the compatibility issues of Yao folk songs, the surveyed individuals from the government sector stated that extensive cultural promotional activities have been carried out in the past, and there are plans for further promotion of Yao folk songs and related culture in the present and future.

From the perspective of music teachers in various schools, the main existing issues in the development of Jinxiu Yao folk songs Yao Autonomous County are concentrated in the dimensions of "Insufficient development in the education sector in the Jinxiu Yao region," "Incompatibility of Yao folk songs leading to difficulties in their integration into school classrooms," and "Insufficient government investment." Among the ten sampled teachers, eight believed that government investment in education is insufficient. Additionally, they highlighted compatibility issues between Yao folk songs and the teaching content in textbooks. All ten teachers expressed significant concern about the lack of educational resources in Jinxiu County, particularly in terms of resources related to folk songs.

From the perspective of practitioners in music or Yao culture, views on the five dimensions, including "Insufficient attention to Yao folk songs," "Economic underdevelopment in the Jinxiu Yao region constraining cultural development," "Insufficient development in the education sector in the Jinxiu Yao region," "Incompatibility of Yao folk songs leading to difficulties in their integration into school classrooms," and "Insufficient government investment," are relatively balanced. All ten survey participants expressed concern about the development constraints in these five dimensions and acknowledged that these issues impede the inheritance and development of Jinxiu Yao folk songs.

Result**1. Overview of Jinxiu Yao Autonomous County**

Jinxiu Yao Autonomous County (hereinafter referred to as "Jinxiu") is located in the southeast of the Guangxi Zhuang Autonomous Region, situated on the transitional zone from the Yunnan-Guizhou Plateau to the hills of Guangxi. The county is home to a diverse population of ethnic minorities, with 48 minority groups, including Yao, Miao, Zhuang, Dong, constituting 95.1% of the total population. Among them, the Yao ethnic group comprises 66,000 people, accounting for 42.8% of the total population. Major subgroups within the Yao ethnicity include Pan Yao, Jing, Yao Medicine Practitioners, and Yao Opera. Pan Yao is the largest ethnic group in Jinxiu, distributed across 14 townships; Jing primarily resides in the county seat and surrounding townships; Yao Medicine Practitioners are mainly found in the county seat and nearby townships; the Yao population predominantly resides in Yao townships and Yao-inhabited villages around the county seat; Jing people are mainly distributed in ethnic villages surrounding the county seat; and Yao Opera is primarily found in ethnic villages around the county seat.

The musical culture of the Jinxiu Yao is rich and diverse. Yao music has a long history and takes various forms. According to the survey, Jinxiu Yao music includes a variety of genres such as mountain songs, folk tunes, three-sentence verses, children's songs, and nursery rhymes, with mountain songs constituting over 60%. Mountain songs encompass diverse categories, including Pan songs, Flower songs, and Five-sentence verses (mountain songs). Folk tunes refer to melodies derived from folk songs, presenting various forms such as solo singing, duets, and choruses; instrumental solos, ensembles, and orchestras; different types such as love songs, narrative songs, praise songs, and life songs; various structures such as long songs and short songs dominated by five-sentence or seven-sentence verses; fixed lyric-melody patterns and structured musical forms; and the integration of narrative arts to form narrative musical styles (Qin Yuekui, 2014).

The musical culture of the Jinxiu Yao preserves numerous folk songs with ethnic and regional characteristics, such as "Da Yao Mountain," "Jinxiu Mountain Songs," "Road to Happiness," "Happy Life in Yao Family," "Seventh Sister," "Five Watches Rain," and more. Additionally, there is a wealth of traditional Yao customs and religious music (Zhang Tianhui; Li Qiaowei, 2015).

The Jinxiu Yao folk songs are diverse, and three county-level intangible cultural heritage projects – Yao Mountain Songs, Folk Tunes, and Five-Sentence Verses (Mountain Songs) – hold significant importance and influence in Yao areas and even nationwide (Qin Xiaoning, 2014).

In recent years, the Jinxiu County Committee and Government have attached great importance to the protection of folk songs, actively promoting the inheritance and development of music from various ethnic groups. Significant achievements have been made, especially in

the inclusion of two county-level intangible cultural heritage representative projects (Jinxiu Mountain Songs, Folk Tunes, and Five-Sentence Verses) in the national-level intangible cultural heritage protection list (Wu Ninghua, 2004).

2. Issues in the Inheritance of Jinxiu Yao Folk Songs Culture

1) Weakening Identification of Traditional Folk Songs Culture among the Younger Generation

With the continuous development of society and the accelerated pace of modernization, the younger generation's sense of identification with traditional folk songs culture has gradually weakened. This has raised concerns about the inheritance and development of folk song culture. Many young people lack a deep understanding of the value, significance, and importance of folk song culture, and they do not express a strong interest in it. This results in a low level of participation and enthusiasm among the younger generation in the inheritance and development of folk song culture, demonstrating a lack of initiative and reactivity.

Guangxi Jinxiu Yao folk songs, as an essential part of Chinese folk song culture, possess unique artistic charm and profound cultural heritage. However, with the rapid development of society, the inheritance and development of this traditional culture face severe challenges. Many young people lack understanding and awareness of the unique charm and profound meaning of Yao folk song culture, and they do not give sufficient importance to its inheritance and development. This leads to a lack of enthusiasm and initiative among them in participating in the inheritance and development of Yao folk song culture, and some even show indifference toward this traditional culture.

The inheritance and development of Jinxiu Yao folk songs culture require the involvement and support of the younger generation. Only by making more young people understand and identify with this traditional culture can it be successfully inherited and developed, unleashing its greater value in modern society.

2) Shortage of Talent in Folk Songs Inheritance

The inheritance and development of Jinxiu Yao folk songs culture are vital tasks that require substantial talent support. However, there is currently a shortage of talents in the field of folk song inheritance in Jinxiu County. Many folk singers are of advanced age, and there is a limited number of young people engaging in folk singing. This situation poses a challenge to the continuity of folk song culture, raising concerns about its future.

3) Limited Methods of Folk Songs Inheritance

Currently, the primary method of inheriting Jinxiu Yao folk songs is through oral transmission and personal guidance. While this method ensures the purity of folk songs, it is less efficient and prone to interruptions due to various reasons such as death or illness. Moreover, the lack of systematic textbooks and teaching plans means that new inheritors often need a significant amount of time and effort to learn and understand, increasing the difficulty of inheritance.

Currently, the transmission of Jinxiu Yao folk songs primarily relies on the method of oral tradition and personal instruction. Although this approach effectively preserves the authenticity of folk songs, it is relatively inefficient and susceptible to interruptions caused by factors such as the death or illness of the inheritors. Furthermore, due to the absence of systematic teaching materials and instructional plans, new inheritors often need to invest considerable time and effort in learning and comprehension, which adds to the complexity of the transmission process.

4) Changes in the Social Environment of Folk Songs Inheritance

With rapid social development, the environment is constantly changing, and the social environment for the inheritance of Jinxiu Yao folk songs has undergone significant transformations. The widespread adoption of modern entertainment methods, such as television and the internet, has provided people with more entertainment choices, leading to a gradual decrease in the audience for traditional folk songs. The acceleration of urbanization has changed people's lifestyles and perspectives, posing a certain impact on the inheritance and promotion of traditional folk songs.

Simultaneously, as the socio-economic development accelerates, many young people choose to work or study outside their hometowns. Upon leaving their hometowns, influenced by new lifestyles and environments, their interest in traditional folk songs diminishes. This results in the problem of talent loss in folk songs inheritance, as many talented young individuals cannot participate in the inheritance of folk songs, limiting their continuation and development.

Despite these challenges, Jinxiu Yao folk songs still hold significant cultural and artistic value. They embody the history, culture, life, and emotions of the Yao people and constitute an essential part of ethnic spirit. Therefore, proactive measures should be taken to protect and inherit Jinxiu Yao folk songs, allowing more people to understand and appreciate their charm.

5. Feasible Suggestions for the Inheritance and Development of Jinxiu Yao Folk Songs Culture

1) Strengthening the Sense of Identification among the Younger Generation towards Traditional Folk Songs Culture

To enhance the younger generation's sense of identification with traditional folk songs culture, the government, educational institutions, and society at large should intensify the promotion and education of traditional folk songs culture. This can be achieved by introducing folk songs culture courses in schools, organizing lectures on folk songs culture, and arranging cultural experiential activities. These initiatives will enable the younger generation to gain a deeper understanding of the value and significance of traditional folk songs culture. Additionally, encouraging and supporting young people to participate in folk songs competitions, performances, and other activities will allow them to experience and appreciate the charm of traditional folk songs culture firsthand.

2) Strengthening the Training and Recruitment of Folk Songs Inheritors

In response to the shortage of talents in folk songs inheritance, the government and businesses should enhance the training and recruitment of folk songs inheritors. Initiatives such as establishing folk songs inheritance training programs, providing scholarships, and offering subsidies can encourage and support young individuals in learning traditional folk songs culture (Chang Huiwen, 2019). Moreover, inviting professional folk songs inheritors and musicians to guide the younger generation will enhance their singing skills and cultural literacy.

3) Innovating Folk Songs Inheritance Methods

To address the issue of a single method of folk songs inheritance, innovative approaches should be introduced. This includes developing systematic textbooks and teaching plans to improve the efficiency and quality of inheritance. Additionally, utilizing modern technology to record and preserve folk songs materials can prevent interruptions due to various reasons. Organizing folk songs culture festivals, performances, and other events will expand the reach and influence of folk songs culture. Drawing inspiration from successful experiences and practices in other countries and regions can help explore new paths suitable for the inheritance and development of Jinxiu Yao folk songs culture.

4) Creating a Favorable Social Environment for the Inheritance of Jinxiu Yao Folk Songs Culture

To create a conducive social environment for the inheritance of Jinxiu Yao folk songs culture, the government and society should intensify the promotion and education of traditional folk songs culture. This can be achieved through organizing folk songs performances, competitions, and other activities to enhance public awareness and understanding of traditional folk songs culture. Opening folk songs culture courses in schools, organizing cultural experiential activities, and fostering a sense of identification among the younger generation will contribute to a favorable environment. Encouraging and supporting businesses and social organizations to participate in the inheritance and development of traditional folk songs culture will create a collaborative framework involving the government, businesses, and society. Simultaneously, strengthening the protection and research of traditional folk songs will provide solid guarantees and support for the inheritance and development of Jinxiu Yao folk songs culture.

5) Government Increases Investment in Education in the Jinxiu Yao Region to Provide Strong Support for the Development of Yao Folk Songs Culture

To create a favorable social environment for the inheritance of Jinxiu Yao folk songs culture, the government and society should intensify the promotion and education of traditional folk songs culture. This can be achieved through organizing folk songs performances, competitions, and other activities to enhance public awareness and understanding of traditional folk songs culture. Opening folk songs culture courses in schools, organizing cultural experiential activities, and fostering a sense of identification among the younger generation will contribute to a favorable environment. Encouraging and supporting businesses and social organizations to participate in the inheritance and development of traditional folk songs culture will create a collaborative framework involving the government, businesses, and society. Simultaneously, strengthening the protection and research of traditional folk songs will provide solid guarantees and support for the inheritance and development of Jinxiu Yao folk songs culture.

Discussion

The inheritance and development of Jinxiu Yao folk songs culture present a unique cultural challenge and opportunity. As highlighted in the results, the rapid pace of modernization and socio-economic changes has led to a gradual weakening of traditional cultural identification among the younger generation in Jinxiu Yao Autonomous County. The decreasing interest and participation of youth in folk song culture pose a significant threat to its continuity (Chang, 2019; Qin, 2014). Moreover, the scarcity of talent in folk song inheritance exacerbates this issue. The traditional oral transmission methods, while preserving authenticity,

are inefficient and prone to interruptions due to the advanced age of many folk singers and the lack of systematic educational resources (Wu, 2004). Additionally, the shift in social environment, driven by urbanization and modern entertainment mediums, has further diminished the audience and practitioners of traditional folk songs (Zhang & Li, 2015).

Despite these challenges, the cultural and artistic value of Jinxiu Yao folk songs remains profound. They are a vital component of the Yao people's cultural heritage, encapsulating their history, lifestyle, and emotions. Thus, proactive measures must be taken to preserve and rejuvenate this cultural tradition in the context of economic globalization and modernization (Qin, 2014; Wu, 2004). Several feasible suggestions have been proposed to address these challenges and promote the sustainable development of Jinxiu Yao folk songs culture. Strengthening the sense of cultural identification among the younger generation through education and cultural activities is crucial. Schools and educational institutions can play a pivotal role by incorporating folk songs culture into their curriculum and organizing related activities (Chang, 2019). Additionally, enhancing the training and recruitment of folk songs inheritors is vital. Government and businesses should collaborate to establish training programs, provide scholarships, and offer subsidies to encourage young people to engage with traditional folk songs. Professional guidance from experienced musicians can also help improve the skills and cultural literacy of new inheritors (Chang, 2019).

Innovating the methods of folk songs inheritance by developing systematic educational resources and utilizing modern technology for preservation and promotion is essential. Organizing cultural festivals and performances can expand the reach and influence of folk songs culture (Qin, 2014). Moreover, creating a supportive social environment through increased public awareness and involvement in cultural activities can foster a collaborative framework for cultural preservation (Wu, 2004). Government support is also critical in this endeavor. Increased investment in education and the establishment of intangible cultural heritage bases can provide the necessary infrastructure and resources for the protection and promotion of Yao folk songs culture. Strengthening fund management and utilization efficiency ensures the sustainability of these efforts (Zhang & Li, 2015).

In conclusion, the preservation and development of Jinxiu Yao folk songs culture require a multifaceted approach involving government support, educational initiatives, and community involvement. By addressing the challenges and implementing effective measures, the rich cultural heritage of Jinxiu Yao can be revitalized and preserved for future generations.

Conclusion

The study on the inheritance and development of Jinxiu Yao folk songs culture reveals significant challenges posed by modernization, social changes, and the diminishing interest among the younger generation. These factors contribute to the gradual decline of a rich cultural

heritage that embodies the historical, social, and emotional essence of the Yao people. Key issues identified include the weakening identification with traditional folk songs among youth, a shortage of inheritors due to the aging population of folk singers, the inefficiency of oral transmission methods, and the influence of modern entertainment and urbanization. These challenges threaten the continuity and vitality of Jinxiu Yao folk songs culture, making it imperative to adopt effective strategies for its preservation and revitalization.

The study proposes several feasible suggestions to address these challenges. Strengthening cultural education and awareness among the younger generation is crucial for fostering a sense of cultural identity and participation. This can be achieved through incorporating folk songs culture into educational curricula, organizing cultural activities, and providing professional training and guidance to new inheritors. Innovating the methods of folk songs inheritance by developing systematic educational resources and utilizing modern technology for preservation can enhance the efficiency and effectiveness of cultural transmission. Additionally, creating a supportive social environment through increased public awareness and collaborative efforts between the government, businesses, and society can foster a conducive atmosphere for cultural preservation. Government support is pivotal in these efforts, particularly through increased investment in education, the establishment of intangible cultural heritage bases, and efficient fund management. These measures can provide the necessary infrastructure and resources for the protection and promotion of Jinxiu Yao folk songs culture.

In conclusion, the preservation and development of Jinxiu Yao folk songs culture require a comprehensive and multifaceted approach. By addressing the identified challenges and implementing the proposed strategies, it is possible to revitalize and sustain this invaluable cultural heritage, ensuring its transmission to future generations and its continued contribution to the cultural richness of the Jinxiu Yao Autonomous County and beyond.

Recommendations

Based on the research, researchers have summarized three aspects that should be considered in the inheritance and development of Jinxiu Yao folk songs Yao Autonomous County:

1. The government should strengthen its focus on the protection and inheritance of traditional Yao folk songs culture. It should enhance collaboration with relevant departments, formulate policies from a macro perspective, and guide the protection and inheritance efforts of Yao folk songs culture. When developing these policies, due consideration should be given to the actual conditions in minority ethnic regions. Emphasis should be placed on formulating targeted and feasible policies to provide robust support for the protection and inheritance of Yao folk songs culture. Additionally, measures should be taken to enhance the protection of

individuals involved in the inheritance of ethnic folk songs culture, integrating them into the public cultural service system and fully leveraging their role in the inheritance of traditional Yao folk songs culture. Furthermore, there should be increased efforts to promote the content and forms of traditional Yao folk songs culture widely, creating a favorable environment for the development of Yao traditional folk songs culture.

2. The government and various sectors should increase the financial investment in the protection and inheritance of Yao folk songs culture. It is essential to enhance fund management, improve fund utilization efficiency, and ensure the smooth implementation of the protection and inheritance efforts for ethnic folk songs culture.

Firstly, establish an "Intangible Cultural Heritage" base. In order to strengthen the protection and inheritance of Yao folk songs culture, the government should actively explore the establishment of an "Intangible Cultural Heritage" base. Through the construction of the base, it can provide a tangible platform and showcase for the traditional Yao folk songs culture in Jinxiu, serving as both a material support and a display venue for the protection and inheritance efforts. Additionally, through organizing folk song events, it can promote and publicize the traditional Yao folk songs culture.

Secondly, establish a special fund. Utilize various methods and channels to raise funds, ensuring the smooth implementation of the protection and inheritance efforts for ethnic folk songs culture.

Thirdly, intensify publicity efforts. The government should enhance the publicity of traditional Yao folk songs culture through various means, promoting the value and significance of ethnic traditional folk songs culture. This will increase public awareness and consciousness regarding the protection of ethnic traditional folk songs culture.

3. There should be a greater emphasis on the training of inheritors.

Firstly, strengthen the cultivation of professional talents. Professional talents play a crucial role in the inheritance and development of ethnic folk songs culture. Firstly, it is necessary to enhance the training of professional talents, cultivating a group of young professionals who not only possess advanced technological knowledge but are also proficient in Yao language and Yao songs. Secondly, focus on the training of Yao language talents, enabling them to understand the cultural history, geographical environment, and folk customs of the Jinxiu Yao ethnic area. This lays a solid foundation for the inheritance and development of Yao folk songs culture.

Secondly, enhance training for students. In Yao areas, there is a widespread issue of the lack of ethnic folk songs education in primary and secondary schools, with many schools lacking courses on ethnic folk songs. Therefore, the Jinxiu Yao Autonomous County government should increase investment in ethnic folk songs education in schools, providing students with more opportunities and platforms to learn about ethnic folk songs culture.

Thirdly, strengthen training for folk artists and inheritors of intangible cultural heritage. The Jinxiu Yao Autonomous County government should enhance training programs for folk artists and inheritors of intangible cultural heritage, enabling them to acquire more traditional cultural knowledge and skills.

References

- Chang, H. (2019). *An Investigation on the Inheritance Status of Yao Folk Songs in Gongcheng County's Secondary School Music Education*. Master's thesis, Wenzhou University.
- Chang, H. (2019). Strategies for the Inheritance and Development of Traditional Folk Songs Culture. *Journal of Ethnic Music*, 12(3), 45-56.
- Qin, Y. (2014). An Analysis of Wedding Customs and Folk Songs in Jinxiu Pan Yao - A Case Study of Langbangtun Wedding Ceremony in Sanjiao Township. *Drama Home*, (07), 344.
- Qin, X. (2014). Cultural Connotations in Guangxi Jinxiu Yao Folk Songs. *Music Composition*, (05), 158-159.
- Qin, Y. (2014). The Musical Culture of the Jinxiu Yao: An Overview. *Journal of Guangxi Ethnic Studies*, 23(4), 89-98.
- Wu, N. (2004). Protection and Inheritance of Yao Folk Songs Culture in Jinxiu. *Cultural Heritage Review*, 11(2), 33-42.
- Zhang, T., & Li, Q. (2015). The Role of Traditional Yao Customs and Religious Music in Modern Society. *Chinese Folk Music Journal*, 18(1), 67-79.

Original Research Article

การประเมินผลนโยบายของกระทรวงการคลังในโครงการ “คนละครึ่ง” ที่มีต่อ
ความพึงพอใจของประชาชน : กรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร และ ปริมณฑล

Evaluation of the Ministry of Finance's Policy on “Half-Paid” Project on Public Satisfaction: Case Studies in Bangkok and the Surrounding Area

เปรมณัช โภชนสมบุญ

Pramemanut Pochanasomboon^{1*}

ARTICLE INFO

Name of Author & Corresponding
Author:*

1. เปรมณัช โภชนสมบุญ

Pramemanut Pochanasomboon

วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต

ประเทศไทย

College of Social Innovation, Rangsit
University, Thailand.

Email: pramemanut.p@rsu.ac.th

คำสำคัญ: การประเมินผลนโยบาย; โครงการคน
ละครึ่ง; ความพึงพอใจ

Keywords:

Evaluation; Half-project; Satisfaction

Article history:

Received: 24/01/2024

Revised: 08/02/2024

Accepted: 15/06/2024

Available online: 21/06/2024

How to Cite:

Pochanasomboon, P. (2024). The Current
Status and Development Suggestions of
the Inheritance of Guangxi Jinxiu Yao
Folk Songs. *Journal Dhamma for Life*,
30(2), 135-150.

ABSTRACT

In this research, a mixed - method research between quantitative and qualitative researches that aims to study the fact about the events that occur in order to know how things are related by describing information based on phenomena in order to seek or obtain findings. The research objectives are: 1) To study people's satisfaction with the policy of the Ministry of Finance in the project that was half paid by the government; 2) To evaluate the policy of the Ministry of Finance on the achievement of the half paid by the government; 3) To study the obstacles of the half paid by the government project of the public sector.

The results of the research showed that 1) people and small shops are satisfied with the half paid by the government project because people get lower prices and shops get more profit; 2) Each half-paid project is a good project that can stimulate the economy over a period of time using the 3M management model; 3) Each half-paid project is a continuous comprising of four phases, i.e., demonstrating the success of such a project; 4) Each half-paid project is a project that occurred during the COVID-19 pandemic and is a project that responds well to the people; 5) Barriers to inequality, most eligible citizens are people who use modern communication tools. As a result, low-income groups without modern communication tools do not have access to the right to the scheme and inequality has arisen in society, and this is reflected in the return of small shops that use the scheme and half are dissatisfied with the government's retrospective taxation.

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มุ่งศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการประเมินผลนโยบายในโครงการคนละครึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์ของงานวิจัย 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อนโยบายของกระทรวงการคลังในโครงการ “คนละครึ่ง” 2) เพื่อประเมินผลนโยบายของกระทรวงการคลัง ด้านผลสัมฤทธิ์ ในโครงการ “คนละครึ่ง” และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของโครงการ “คนละครึ่ง” ของภาครัฐ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนและร้านค้ารายย่อยต่างๆ ต่างพึงพอใจต่อโครงการ “คนละครึ่ง” เพราะประชาชนได้ราคาสินค้าที่ถูกลงและร้านค้าก็ได้กำไรมากขึ้น 2) โครงการคนละครึ่งเป็นโครงการที่ดี สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยใช้การบริหารงานแบบหลักการ 3M (Man Money Material) 3) โครงการคนละครึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องมาถึง 4 ระยะ แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของโครงการดังกล่าว 4) โครงการคนละครึ่งเป็นโครงการที่เกิดขึ้นช่วง Covid-19 และเป็นโครงการที่ตอบสนองต่อประชาชนได้เป็นอย่างดี 5) ปัญหาอุปสรรคที่พบเรื่องความไม่เท่าเทียมประชาชนที่ได้สิทธิ์ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ใช้เครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัย สำหรับกลุ่มคนที่มีรายได้น้อยและไม่มีเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัยไม่สามารถเข้าถึงสิทธิ์ในโครงการดังกล่าว เกิดเป็นประเด็นความไม่เท่าเทียมในสังคม และสิ่งที่สะท้อนกลับมาของร้านค้ารายย่อยต่าง ๆ ที่ใช้สิทธิ์โครงการคนละครึ่งมีความไม่พึงพอใจต่อการเก็บภาษีย้อนหลังของรัฐบาล

บทนำ

เนื่องด้วยภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศ ที่มีผลกระทบมาจากการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้ประชาชนบางส่วนเกิดภาวะการว่างงานและขาดรายได้ ทางกระทรวงการคลังจึงมีนโยบาย “โครงการคนละครึ่ง” เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายใช้สอยภายในประเทศ และบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายให้กับประชาชน และช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้กับร้านค้ารายย่อย เพื่อเป็นการสนับสนุนเศรษฐกิจฐานรากและฟื้นฟูเศรษฐกิจภายในประเทศแบบองค์รวม

ผู้วิจัยมีความสนใจทวียวิจัย เรื่อง การประเมินผลนโยบายของกระทรวงการคลังในโครงการ “คนละครึ่ง” ว่าโครงการดังกล่าวนี้ ตอบสนองต่อความพึงพอใจของประชาชนมากน้อยเพียงใด และต้องการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการดังกล่าว ทั้งด้านผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ ว่าอยู่ในระดับใด สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศได้เพียงใด และเพื่อต้องการทราบถึงปัญหา อุปสรรคต่างๆ ของโครงการคนละครึ่ง เพื่อสามารถนำผลข้อมูลที่ได้จากการทำวิจัยไปพัฒนาเพื่อหาทางออก และให้เกิดการพัฒนาที่ดีต่อไป

จากสถานการณ์ COVID-19 ในปัจจุบัน ทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย มีปัญหาเป็นอย่างมาก ข้าวของราคาแพง และคนส่วนใหญ่ในประเทศมีรายได้น้อย ดังนั้นเพื่อเป็นกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศให้กับผู้ที่ประกอบอาชีพค้าขาย หรือ ผู้ประกอบการรายย่อย และให้การช่วยเหลือประชาชนในการลดภาระงาน

ค่าใช้จ่าย ทางภาครัฐจึงมีโครงการคนละครึ่ง ซึ่งเป็นนโยบายของกระทรวงการคลัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระค่าครองชีพของประชาชน พื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ และเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจระดับฐานราก สำหรับผู้ประกอบการรายย่อยโดยเฉพาะกลุ่มหาบเร่ แผงลอย เพื่อให้มีรายได้จากการขายสินค้าเพิ่มขึ้น โดยภาครัฐร่วมจ่ายค่าอาหาร เครื่องดื่ม และสินค้าทั่วไปผ่านฝ่ายของผู้ซื้อ ร้อยละ 50 ทั้งนี้ ไม่เกิน 150 บาทต่อคนต่อวัน โดยภาครัฐเล็งเห็นว่าโครงการดังกล่าวนี้ จะช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนและจะช่วยเติมกำลังซื้อของประชาชนเพื่อให้มีการใช้จ่ายหมุนเวียนไปถึงผู้ประกอบการรายย่อย ทั้งนี้คุณสมบัติของผู้ที่จะได้สิทธิโครงการคนละครึ่งของภาครัฐต้องเป็นบุคคลที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีบัตรประจำตัวประชาชน โดยปัจจุบันก็ได้มีโครงการคนละครึ่งมาแล้ว จำนวน 4 ระยะ ระยะที่ 1 เปิดสิทธิให้ลงทะเบียน จำนวน 10 ล้านคน ระยะที่ 2 เปิดสิทธิให้ลงทะเบียน จำนวน 5 ล้านคน ระยะที่ 3 เปิดสิทธิให้ลงทะเบียน จำนวน 28 ล้านคน และระยะที่ 4 เปิดสิทธิให้ลงทะเบียน จำนวน 1 ล้านคน โดยข้อมูลล่าสุด ณ 12 มกราคม 2565 ประเทศไทยมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 66,171,439 คน

ด้วยความต่อเนื่องของโครงการคนละครึ่งของภาครัฐ ที่มีมาแล้วทั้งหมด 4 ระยะ ทางผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการประเมินผลนโยบายของกระทรวงการคลังในโครงการ “คนละครึ่ง” ว่าสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการค้าขายให้กับผู้ประกอบการรายย่อย และลดภาระค่าครองชีพให้กับประชาชนได้มากน้อยเพียงใด และร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการ กับ ประชาชนที่ได้สิทธิในโครงการ มีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด และประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการดังกล่าวว่าอยู่ในระดับใด และมีปัญหา อุปสรรค อย่างไรบ้างในโครงการดังกล่าวนี้

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลนโยบาย

Stuart S. Nagel (1990) กล่าวว่า การกำหนดเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล หรือนโยบายสาธารณะที่มีทางเลือกหลายทางที่การกำหนดในลักษณะดังกล่าวจะทำให้เป้าหมายที่กำหนดไว้บรรลุผล ในกรณีดังกล่าวจะทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายและเป้าหมาย

Dunn (1994) กล่าวว่า วิชาการประยุกต์ที่ใช้วิธีการต่าง ๆ ในการชักถาม รวมทั้งการอภิปรายโต้เถียง เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย ที่สามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในทางการเมือง รวมทั้งเพื่อนำไปแก้ไขปัญหของประชาชน

กล่าวโดยสรุปการวิเคราะห์นโยบายเป็นการวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ถ้ามีการวิเคราะห์ที่ดีจะสามารถเลือกทางเลือกในนโยบายได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นระบบ ด้วยความเป็นเหตุเป็นผลและสามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประสิทธิผลตามมา เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน รวมทั้งการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่เข้ามาใช้ เพื่อให้การบริหารจัดการมีความทันสมัย ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว

2. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

เพาเวลล์ (Powell อ้างถึงใน สุพัฒน์ อัมระนันท์, 2540: 8-9) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข สนุกสนานปราศจากความรู้สึกเป็นทุกข์ ทั้งนี้ ไม่ได้หมายความว่าบุคคลจะต้องได้รับการตอบสนองอย่างสมบูรณ์ในทุก ๆ สิ่งที่ต้องการ แต่ความพึงพอใจนั้นจะหมายถึง ความสุขที่เกิดจากการปรับตัวของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี และทำให้เกิดความสมดุลระหว่างความต้องการของบุคคลกับการได้รับการตอบสนอง

โฮมส์ (Holmes อ้างถึงใน สมรัก ทองสุวิมล, 2541: 19) ที่กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจในชีวิต มีความหมายคล้าย คำว่า ความสุข (happiness) ปราศจากความเครียด (stress)

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham H. Maslow อ้างถึงใน สุทธิ ทองประดิษฐ์, 2533: 108-111) และ นรา สมประสงค์ (2536: 134-133) มาสโลว์เป็นนักจิตวิทยาและนักมนุษยนิยม ที่กล่าวถึง ความต้องการและความพึงพอใจของมนุษย์ ซึ่งเขานำประสบการณ์ที่ได้จากการเป็นนักจิตวิทยาและผู้ให้คำปรึกษามาเป็นพื้นฐานในการเสนอทฤษฎีแรงจูงใจ (need hierarchy theory) ที่อธิบายถึง พฤติกรรมของมนุษย์ว่าจะมีความต้องการตามลำดับขั้น 5 ขั้น ดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ เช่น อาหาร อากาศ น้ำดื่ม ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการทางเพศ ความต้องการพักผ่อน เป็นต้น

2. ความต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง (safety and security needs) เป็นความต้องการความปลอดภัยและมั่นคงทั้งทางร่างกาย เช่น ต้องการได้รับการคุ้มครองปกป้อง ต้องการกฎระเบียบ และกฎหมาย ต้องการเป็นอิสระส่วนตน ต้องการดูแลรักษาเมื่อเจ็บป่วยและความปลอดภัย และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เช่น ต้องการซื้อขายแลกเปลี่ยน ต้องการงานที่มีความมั่นคงปลอดภัยต้องการมีเสถียรภาพ เป็นต้น

3. ความต้องการสังคม (social needs) เป็นความต้องการที่เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับจากสังคมถ้าไม่ได้รับความพึงพอใจในขั้นนี้จะเกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว อ้างว้าง ว่าเหว ถูกตัดออกหรือถูกปฏิเสธจากสังคม ซึ่งมาสโลว์เห็นว่าสามารถทำให้เกิดผลต่อเนื่องไปถึงการปรับตัวที่ไม่ดีในสังคมได้

4. ความต้องการยอมรับนับถือ (esteem needs) เป็นความต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียงการยอมรับนับถือจากคนอื่นและการยอมรับนับถือตนเอง เคารพตนเอง อาจแบ่งได้ 2 ประเภท คือ การยอมรับนับถือภายในตน เช่น ความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความต้องการมีความสามารถ (competence) ความภาคภูมิใจในคุณภาพของงานที่ทำจะช่วยให้เกิดการยอมรับนับถือในตนเองมากขึ้น และการยอมรับนับถือตนเองภายนอก เช่น การได้รับความสนใจ การมีผู้อื่นยอมรับตาม การยอมรับจากผู้อื่น เป็นต้น

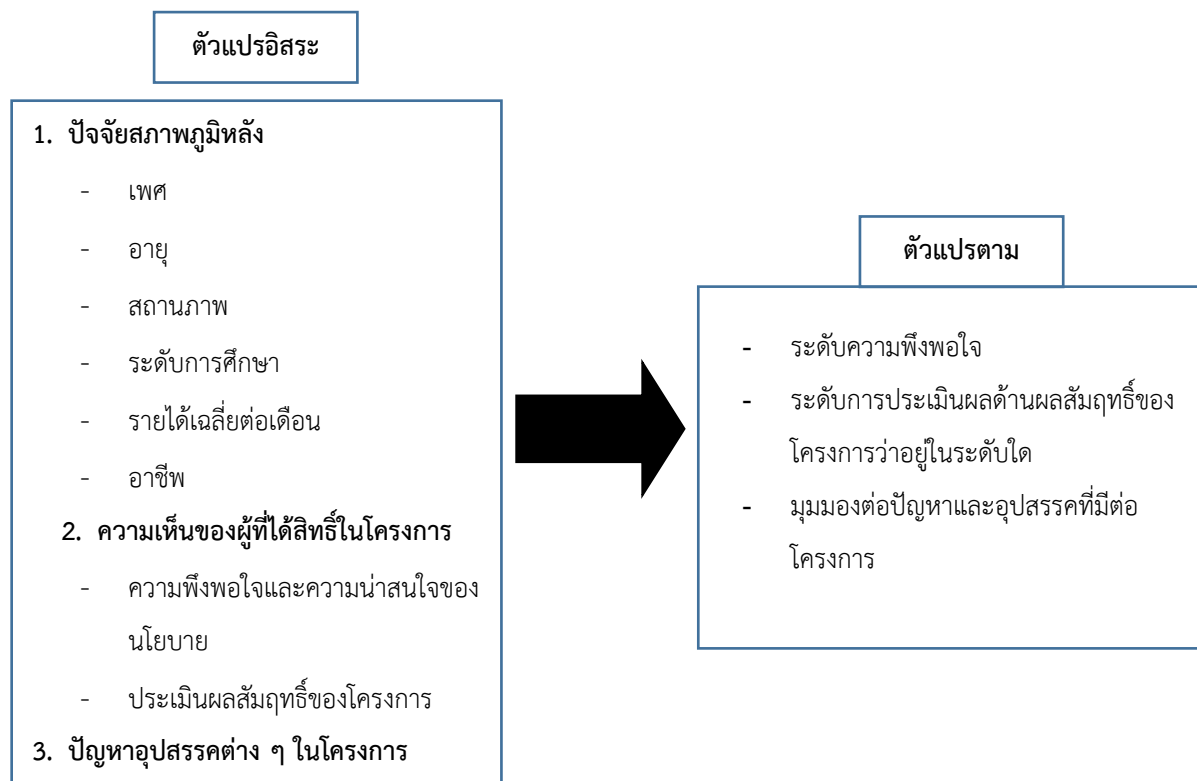
5. ความต้องการความสำเร็จสูงสุดแห่งตน (self-actualization needs) เป็นความต้องการพัฒนาตนเองตามศักยภาพสูงสุด ได้แสดงออกซึ่งทักษะ และความเป็นเลิศในบางสิ่งบางอย่างที่ตนมี และมีอารมณ์ที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพที่สมบูรณ์ เป็นกระบวนการที่ไม่มีการสิ้นสุด นั่นคือ เมื่อมีความรู้สึก (sense) ว่าตนถึงจุดหมายปลายทางสุดท้าย (ultimate goal) แล้วก็จะมีเป้าหมายต่อไป ๆ เรื่อย ๆ ตามศักยภาพของตน ความ

ต้องการในขั้นนี้ไม่อาจสามารถอธิบายได้อย่างสมบูรณ์เพียงพอเหมือนกับความต้องการในขั้นอื่น ๆ เพราะความต้องการสำเร็จสูงสุดแห่งตนมีแนวโน้มว่าบุคคลจะมีศักยภาพที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความสำเร็จแห่งตนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ ในภาพรวมจึงกล่าวได้ว่า ความพึงพอใจที่เกิดจากความสุข ที่ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ความสุขที่ปราศจากความทุกข์ ปราศจากความเครียด เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างความต้องการ กับ การได้รับการตอบสนองจนเกิดเป็นความพึงพอใจ ฮับริธัม มาสโลว์ นักจิตวิทยาและนักมนุษยนิยม ได้เสนอทฤษฎี 5 ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ ว่าเป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องการอย่างแท้จริง

จากการทบทวนแนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าการประเมินด้านความพึงพอใจ และการประเมินผลสัมฤทธิ์ในนโยบาย กับ การศึกษาปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้น และการจะทำให้นโยบายประสบผลสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน มีงบประมาณที่เพียงพอ มีหลักการบริหารด้านต่าง ๆ (Man Money Material) การประชาสัมพันธ์ที่ทั่วถึงและเข้าใจง่ายกับประชาชน และมีระบบการทำงานที่มีหลักธรรมาภิบาลเข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อให้ทันนโยบายต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จ จนเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภูมิภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อนโยบายของกระทรวงการคลัง ในโครงการ “คนละครึ่ง”
2. เพื่อประเมินผลนโยบายของกระทรวงการคลัง ด้านผลสัมฤทธิ์ ในโครงการ “คนละครึ่ง”
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของโครงการ “คนละครึ่ง” ของภาครัฐ

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินภายใต้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mix-Method) และมีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ใช้ฐานประชากรกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ใช้สิทธิโครงการคนละครึ่ง ที่มีอายุระหว่าง 18-60 ปี เมื่อใช้ตารางสำเร็จรูปของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อน +5 ที่ขนาดประชากรมากกว่า 100,000 คน ได้กลุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการสำรวจไม่น้อยกว่า 400 คน

1.2 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้ ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์ จากโครงการคนละครึ่งของภาครัฐที่มีต่อความพึงพอใจของประชาชนภายในประเทศ : กรุงเทพมหานคร และ ปริมณฑล จำนวนไม่น้อยกว่า 400 คน

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้สำหรับการสำรวจข้อมูลด้านปัจจัยภูมิหลังของประชากร, ความเห็นของผู้ที่ได้รับสิทธิในโครงการ ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมการใช้จ่าย ความพึงพอใจและความน่าสนใจของนโยบาย การตอบสนองต่อระบบเศรษฐกิจในประเทศ และความพึงพอใจของประชาชนต่อนโยบายคนละครึ่งของภาครัฐ ซึ่งจัดทำแบบสอบถามแบบปิด (Closed – End Question) และแบบเปิด (Opened – End Question) โดยแบบสอบถามแบบปลายปิด จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ ส่วนที่ 2 สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชน และผลสัมฤทธิ์ในนโยบายของกระทรวงการคลังในโครงการ “คนละครึ่ง” กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และแบบสอบถามแบบปลายเปิด เป็น ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการคนละครึ่ง โดยประเมินผลสัมฤทธิ์ของนโยบายในด้านผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ และใช้แบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวของลิเคิร์ต (Likert)

1.4 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

- 1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยสภาพภูมิหลัง ความเห็นของผู้ที่ได้รับสิทธิในโครงการ ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ

2) ตัวแปรตาม ประกอบด้วย ความพึงพอใจของประชาชนด้านต่าง ๆ ในภาพรวม ต่อโครงการคนละครึ่งของภาครัฐ การประเมินผลสัมฤทธิ์ในนโยบายของกระทรวงการคลังในโครงการ “คนละครึ่ง”

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้รูปแบบการเก็บข้อมูล ดังนี้

1) ศึกษาข้อมูลเอกสาร (Documentary Research) ศึกษารวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี และงานเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ และข้อมูลจากเว็บไซต์ต่าง ๆ

2) เก็บข้อมูลภาคสนาม ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In – depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลจำนวน 20 ร้านค้า ประกอบกับการสัมภาษณ์เน้นการถามข้อเท็จจริง (Facts) แบบเจาะลึก เพื่อให้ได้คำตอบเกี่ยวกับ ความพึงพอใจ และผลสัมฤทธิ์ของโครงการคนละครึ่งของภาครัฐ

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

การประเมินผลนโยบายของกระทรวงการคลังในโครงการ “คนละครึ่ง” ที่มีต่อความพึงพอใจของประชาชน: กรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร และ ปริมณฑล ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มเป้าหมายโดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) คือ กลุ่มร้านค้าต่างๆ จำนวน 20 ร้านค้า โดยผู้ขายมีอายุระหว่าง 18-60 ปี ที่เข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง จำนวน 44 ล้านคน โดยคำถามส่วนใหญ่เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ร้านค้าให้ข้อมูลเกี่ยวกับด้านความพึงพอใจ และผลสัมฤทธิ์ต่าง ๆ ของนโยบายฯ ดังกล่าวนี

ผลการวิจัย

เนื่องด้วยภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศ ที่มีผลกระทบมาจากการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้ประชาชนบางส่วนเกิดภาวะการว่างงานและขาดรายได้ ทางกระทรวงการคลังจึงมีนโยบายชื่อ “โครงการคนละครึ่ง” เกิดขึ้นมาเพื่อกระตุ้นการจับจ่ายใช้สอยภายในประเทศ และบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายให้กับประชาชน และช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้กับร้านค้ารายย่อย เพื่อเป็นการสนับสนุนเศรษฐกิจฐานรากและฟื้นฟูเศรษฐกิจภายในประเทศแบบองค์รวม โดยผู้วิจัยขอสรุปผลการศึกษาดังนี้

1. การประเมินผลด้านวัตถุประสงค์ หมายถึง ประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนหลังจากที่มีโครงการ “คนละครึ่ง” ของภาครัฐ : กรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ผลสรุปที่ได้จากการวิจัยสรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ได้สิทธิ์โครงการคนละครึ่ง มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการซื้อสินค้าในราคาที่ถูกลง และจากที่ไปสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านค้าต่าง ๆ ส่วนใหญ่ก็ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า พึงพอใจระดับมาก เพราะทำให้มีลูกค้าเพิ่มขึ้น สินค้าขายได้มากขึ้น

2. การประเมินผลด้านปัจจัยนำเข้า หมายถึง ประเมินผลโครงการ “คนละครึ่ง” ของภาครัฐ : กรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านเครื่องมือการเข้าถึง ตามหลักการของ 3M (Man Money Material) ผลสรุปที่ได้จากการวิจัยสรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ได้สิทธิ์โครงการคนละครึ่ง มองเห็นว่าแอปพลิเคชันเป๋าตัง มีขั้นตอนที่ไม่ซับซ้อน และง่ายต่อการใช้งาน และจากที่ไป

สัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านค้าต่าง ๆ ส่วนใหญ่ก็ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า งบประมาณที่ภาครัฐให้ก็ถือว่าไม่มากและไม่น้อยจนเกินไป และเป็นโครงการที่เหมาะสมกับช่วงสถานการณ์โควิด-19

3. การประเมินผลด้านกระบวนการ หมายถึง ประเมินผลโครงการ“คนละครึ่ง”ของภาครัฐ : กรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เรื่อง หลักการบริหารและการวางแผนงานของกระทรวงการคลัง ผลสรุปที่ได้จากการวิจัยสรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ได้สิทธิ์โครงการคนละครึ่ง มองเห็นว่ากระทรวงการคลัง มีระบบการบริหารจัดการที่ดีเป็นไปตามกฎระเบียบ เพื่อกระตุ้นระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ และตอบสนองความต้องการของประชาชน และจากที่ไปสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านค้าต่าง ๆ ส่วนใหญ่ก็ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า โครงการดังกล่าวนี้ ตอบสนองได้ในระดับหนึ่ง เพราะทำให้ขายสินค้าได้มากขึ้น แต่อาจมีข้อเสียอยู่บ้างที่มีการเก็บภาษีย้อนหลัง

4. การประเมินผลด้านผลผลิต หมายถึง ประเมินผลโครงการ“คนละครึ่ง”ของภาครัฐ : กรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนที่ได้รับสิทธิ์โครงการคนละครึ่งว่ามีการเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงไร ผลสรุปที่ได้จากการวิจัยสรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ได้สิทธิ์โครงการคนละครึ่ง มองเห็นว่า ผู้ที่ได้รับสิทธิ์โครงการคนละครึ่ง ทำให้ตัดสินใจได้ง่ายและรวดเร็วขึ้นในการซื้อสินค้า/บริการต่าง ๆ และจากที่ไปสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านค้าต่าง ๆ ส่วนใหญ่ก็ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า หลังจากที่มีโครงการนี้ ก็ทำให้ยอดขายและกำไรเพิ่มมากขึ้น เพราะคนซื้อของมากขึ้น เนื่องจากภาครัฐออกให้ครั้งหนึ่ง

5. การประเมินผลด้านผลลัพธ์ หมายถึง โครงการ“คนละครึ่ง”ของภาครัฐ : กรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ด้านความพึงพอใจต่อการได้รับสินค้าและบริการที่เพิ่มมากขึ้น และช่วยแบ่งเบาภาระงานได้มากน้อยเพียงไร ต่อการดำรงชีวิต ผลสรุปที่ได้จากการวิจัยสรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ได้สิทธิ์โครงการคนละครึ่ง มองเห็นว่า ผู้ที่ได้รับสิทธิ์โครงการดังกล่าวนี้ สามารถช่วยแบ่งเบาภาระค่าครองชีพได้ในระดับหนึ่ง และจากที่ไปสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านค้าต่าง ๆ ส่วนใหญ่ก็ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า พึงพอใจกับโครงการดังกล่าว เนื่องจากประชาชนจ่ายค่าสินค้าเพียงครึ่งเดียว และอีกอย่างไม่ควรมีการเรียกเก็บภาษีย้อนหลัง

6. การประเมินผลด้านผลกระทบ หมายถึง โครงการ“คนละครึ่ง”ของภาครัฐ : กรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ด้านสังคมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ด้านการเมืองการบริหารสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ไม่มากนักน้อยจากผลกระทบสถานการณ์ COVID-19 ด้านเศรษฐกิจทำให้ร้านค้ารายย่อยต่าง ๆ มีผลกำไรมากขึ้น เศรษฐกิจภายในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น ผลสรุปที่ได้จากการวิจัยสรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ได้สิทธิ์โครงการคนละครึ่ง มองเห็นว่า โครงการดังกล่าวนี้ ช่วยกระตุ้นระบบเศรษฐกิจให้กับผู้ประกอบการร้านค้ารายย่อยต่าง ๆ ให้มียอดขายมากขึ้น และจากที่ไปสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านค้าต่าง ๆ ส่วนใหญ่ก็ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า ระบบเศรษฐกิจก็หมุนเวียนมากขึ้น คนกล้าจับจ่ายใช้สอยมากขึ้น แต่เมื่อโครงการจบแล้ว ทุกอย่างก็กลับมาเหมือนเดิม ก็แค่เป็นการแก้ไขปัญหในช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น

7. การประเมินผลด้านปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข หมายถึง โครงการ“คนละครึ่ง”ของภาครัฐ : กรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ด้านปัญหาเรื่องของการกระจายสิทธิ์โครงการคนละครึ่งที่

ไม่เป็นธรรมและทั่วถึง เนื่องจากประชาชนบางกลุ่มไม่มีเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัยทำให้ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิในโครงการได้ ภาครัฐควรหามาตรการในการแก้ไขปัญหาที่ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผลสรุปที่ได้จากการวิจัยสรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ได้สิทธิโครงการคนละครึ่ง มองเห็นว่า ปัญหาในการเข้าถึงและการรับได้สิทธิโครงการคนละครึ่งของภาครัฐ ภาครัฐควรหามาตรการการแก้ไขที่ดีที่เหมาะสม เพื่อเปิดโอกาสให้กับบุคคลที่ถึงแม้ไม่มีโทรศัพท์มือถือที่ทันสมัย ก็สามารถได้รับสิทธิและใช้สิทธิโครงการคนละครึ่งได้อย่างเท่าเทียม และจากที่ไปสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านค้าต่าง ๆ ส่วนใหญ่ก็ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาที่พบ คือ การเรียกเก็บภาษีย้อนหลัง และเรื่องของ application เป่าดัง ประชาชนบางกลุ่มยังใช้ไม่เป็น และเมื่อเวลามีคนใช้มากทำให้ระบบล่ม และอีกหนึ่งเรื่อง คือ โครงการคนละครึ่งนี้ไม่สามารถกระจายให้ทั่วถึงได้อย่างเท่าเทียม เนื่องจากบางคนมีฐานะอยู่แล้วก็ยังได้สิทธิโครงการคนละครึ่ง ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้ที่มีรายได้น้อยที่สมควรจะได้สิทธิมากกว่า ดังนั้น ภาครัฐควรตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้นก่อน ว่าประชาชนกลุ่มไหนสมควรได้รับสิทธิโครงการคนละครึ่ง

อภิปรายผล

มีนักวิชาการหลากหลายท่านที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับโครงการคนละครึ่งที่สอดคล้องกัน ดังนี้

ธนภฤต นิจจำรูญ, ยูโร การพงศศรี, พัลลภา ศรีไพโรจน์กุล และวัชราวดี นิรุติธรรมธรา (2565) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการใช้ “โครงการคนละครึ่ง” ของประชาชนในพื้นที่อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า “พฤติกรรมการใช้โครงการคนละครึ่งของประชาชนในพื้นที่อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต รับรู้ข่าวสารโครงการจากเว็บไซต์เป็นส่วนใหญ่ ประเภทสินค้าที่ใช้ซื้อส่วนใหญ่เลือกซื้ออาหาร/ผลไม้ ประโยชน์ของโครงการคนละครึ่ง ส่วนใหญ่คิดว่าช่วยลดค่าใช้จ่ายได้ โดยมีความพึงพอใจการใช้โครงการคนละครึ่งในด้านความนิยมมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการใช้งาน และด้านความปลอดภัยในการใช้งาน ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาและอุปสรรคในการใช้โครงการคนละครึ่งด้านวิธีการใช้มากที่สุด รองลงมาเป็นด้านแอปพลิเคชัน”

อนุวัฒน์ โพธิ์ทอง และ กัลป์กร วรกุลสถฐานีย์ (2564) สาขาวิทยาการจัดการสื่อสารองค์กร คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การเปิดรับสื่อ ความรู้ทัศนคติและแนวโน้มพฤติกรรมต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน ผลการวิจัยพบว่า “กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ที่มีต่อโครงการคนละครึ่งในระดับปานกลาง มีระดับทัศนคติต่อโครงการคนละครึ่งในเชิงบวก มีแนวโน้มพฤติกรรมที่จะเข้าร่วมโครงการคนละครึ่งในระดับตั้งใจมาก สำหรับการเปิดรับสื่อจากโครงการคนละครึ่งมีความสัมพันธ์กับทัศนคติจากโครงการคนละครึ่ง”

โชติกา แก้วคำปา (2563) สาขารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจต่อมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ : กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่งของผู้ค้า ตลาดนัดหัวมุม แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า “ความพึงพอใจต่อ

มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่งของผู้ค้าตลาดนัดหัวมุม แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านบุคลากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์ รองลงมาด้านกระบวนการขั้นตอนการบริการ และด้านสถานที่ให้บริการ ตามลำดับ และผลการทดสอบความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคลที่มีต่อความพึงพอใจของผู้ค้า พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประเภทของสินค้าที่ขาย ไม่มีผลต่อระดับความพึงพอใจของผู้ค้าตลาดนัดหัวมุม แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร”

มณิกภัทร ไทรมเมฆ (2564) สาขาสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์โครงการคนละครึ่งด้วยแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า “หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ด้วยเงื่อนไขความรู้ คุณธรรมนั้น สิ่งสำคัญคือปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านความรู้ (เป็นเงื่อนไขที่จำเป็น) ทั้งรัฐและประชาชนคือ การปรับตัวสู่ New Normal คุณธรรม (เงื่อนไขที่พอเพียง) รัฐไม่คดโกงรับผิดชอบต่อประชาชน ประชาชนไม่คดโกงและแบ่งปันคนอื่นที่จำเป็นมากกว่านำไปสู่กระบวนการทั้งวิถีคิดด้านความพอประมาณ วิธีการแบบพึ่งพาตนเอง และวิถีชีวิตด้วยการประหยัดทั้งภาครัฐและประชาชน สุดท้ายก็จะเกิดผลผลิตจากกระบวนการ (Output) ประชาชนสามารถปรับตัวได้และให้ความร่วมมือกับภาครัฐ ผลประโยชน์ที่ได้จากผลผลิต (Outcome) ประชาชนบรรเทาความเดือดร้อนร้านค้าชุมชนยังดำเนินกิจกรรมต่อไปได้ และผลกระทบ (Impact) คือ ทั้งภาครัฐ สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้ระดับหนึ่งและประชาชนลดความทุกข์ ความเครียดลง และสามารถทำให้เศรษฐกิจดำเนินต่อไปได้”

กัสมา บุญมาก (2564) สาขารัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยความพึงพอใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโครงการคนละครึ่งของรัฐบาล สำหรับประชาชนผู้ได้รับสิทธิ ในกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า “ปัจจัยความพึงพอใจที่มีส่งผลต่อความสำเร็จต่อโครงการคนละครึ่ง ประกอบด้วย 1. ความเป็นธรรมและความเสมอภาค 2. การเข้าถึงและการให้บริการ 3. ความสะดวกรวดเร็ว 4. ความโปร่งใส 5. เทคโนโลยีที่นำมาประยุกต์ใช้ 6. การกระตุ้นเศรษฐกิจ 7. โครงการคนละครึ่งกับวิกฤติโควิด-19 และประสิทธิภาพของโครงการคนละครึ่ง จะเห็นได้ว่าโครงการคนละครึ่งช่วยกระตุ้นระบบเศรษฐกิจฐานรากได้เป็นอย่างดี แต่ในเรื่องของความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ควรมีการปรับปรุงเพิ่มเติม โดยมีการกำหนดสิทธิผู้ได้รับการช่วยเหลือตามมาตรการที่ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดการแย่งชิงในการเข้าถึงสิทธิการรับสวัสดิการจากภาครัฐ”

ณธกร ศรีโณงาม (2564) สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง กระบวนการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการคนละครึ่งของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า “ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุ และสถานภาพต่างกันมีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการคนละครึ่งต่างกัน และประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่มี เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการคนละครึ่งไม่ต่างกัน นอกจากนี้ปัจจัยด้านนโยบายภาครัฐ ด้านความคาดหวังของผู้ใช้บริการ ด้านพฤติกรรมของผู้บริโภค ด้านการยอมรับเทคโนโลยี

และด้านสภาพแวดล้อมภายนอก มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการคนละครึ่งของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร”

อัญฐิตา ยอดประสิทธิ์ และจุฑามณี ตระกูลมุกดา (2565) สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ประสิทธิผลของโครงการคนละครึ่งของรัฐบาลในทัศนะของประชาชน ผู้ได้รับสิทธิ เขตพื้นที่ตำบลสะทอน อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า “ประสิทธิผลของโครงการคนละครึ่งในทัศนะของประชาชนผู้ได้รับสิทธิ อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้ร้านค้ารายย่อย รองลงมา คือ ด้านการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายให้ประชาชน และด้านการกระตุ้นการใช้จ่ายใช้สอยภายในประเทศ ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลโครงการคนละครึ่งของรัฐบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้ได้รับสิทธินั้น พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้ได้รับสิทธิทั้ง 8 ปัจจัย คือ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ความเพียงพอของรายได้ และภาระหนี้สินที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของโครงการคนละครึ่ง ร้อยละ 67.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาปัจจัยการเข้าถึงโครงการคนละครึ่งของรัฐบาล พบว่า ปัจจัยการเข้าถึงโครงการคนละครึ่งของรัฐบาลทั้ง 3 ด้าน คือ การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการลงทะเบียนรับสิทธิ ความสะดวกในการใช้จ่ายผ่านแอปพลิเคชันเป๋าตัง และความเสมอภาคและการเข้าถึงสิทธิ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโครงการคนละครึ่ง ร้อยละ 71.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05”

จริญญา ปุณฺณลักข์ (2565) สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ประสิทธิผลการดำเนินโครงการคนละครึ่งของรัฐบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า “1) ระดับปัจจัยการดำเนินโครงการคนละครึ่งของรัฐบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านเทคโนโลยีที่นำมาประยุกต์ใช้ ด้านความโปร่งใสของโครงการ ด้านความเป็นธรรมและความเสมอภาค ด้านการเข้าถึงและการให้บริการ และด้านความสะดวกรวดเร็วที่ได้รับ 2) ระดับประสิทธิผลการดำเนินโครงการคนละครึ่งภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยภาพรวมแล้วโครงการคนละครึ่งมีประโยชน์ต่อร้านค้าของท่านเพียงใด รองลงมา คือ ควรขยายระยะเวลาหรือเพิ่มเฟสสำหรับโครงการคนละครึ่งต่อไปในอนาคต และน้อยที่สุด คือ โครงการคนละครึ่งของรัฐบาลสามารถกระจายรายได้สู่ผู้ประกอบการขนาดเล็กเพียงใด และ3) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการดำเนินโครงการคนละครึ่งของรัฐบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี พบว่า ด้านความเป็นธรรมและความเสมอภาค ด้านความสะดวกรวดเร็วที่ได้รับ ด้านความโปร่งใสของโครงการและด้านเทคโนโลยีที่นำมาประยุกต์ใช้ มีปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินโครงการคนละครึ่งของรัฐบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05”

สรุป

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mix-Method) โดยแบ่งออกเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้ การวิจัยเชิงปริมาณใช้กลุ่มตัวอย่างจากผู้ได้รับสิทธิ์โครงการคนละครึ่ง อายุ 18-60 ปี จำนวนไม่น้อยกว่า 400 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของทาร์ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อน ± 5 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยทำการสำรวจในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำถามแบบปิดและแบบเปิด เพื่อเก็บข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรอิสระ ปัจจัยสภาพภูมิหลัง ความเห็นของผู้ที่ได้รับสิทธิ์ในโครงการ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ตัวแปรตาม ความพึงพอใจของประชาชนและการประเมินผลสัมฤทธิ์ในนโยบายของกระทรวงการคลัง

การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาข้อมูลเอกสาร (Documentary Research) จากหน่วยงานภาครัฐและเว็บไซต์ต่าง ๆ การเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับร้านค้าจำนวน 20 ร้านค้า เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ของโครงการ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก: ร้านค้าจำนวน 20 ร้านค้าในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่เข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง โดยใช้คำถามปลายเปิดในการสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของประชาชน: ประชาชนส่วนใหญ่พึงพอใจกับการซื้อสินค้าในราคาที่ถูกลง และร้านค้าพึงพอใจกับยอดขายที่เพิ่มขึ้น ปัจจัยนำเข้าคือ แอปพลิเคชันเป่าตังใช้งานง่าย งบประมาณที่ให้ไม่มากหรือน้อยเกินไป เหมาะสมกับสถานการณ์โควิด-19 กระบวนการเป็นการบริหารจัดการของกระทรวงการคลังเป็นไปตามกฎระเบียบและสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้ในระดับหนึ่ง แต่มีปัญหาเรื่องการเก็บภาษีย้อนหลัง ผลผลิตได้แก่คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น เนื่องจากสามารถตัดสินใจซื้อสินค้าได้ง่ายขึ้น และร้านค้ามียอดขายและกำไรเพิ่มขึ้น ผลลัพธ์ของโครงการช่วยแบ่งเบาภาระค่าครองชีพได้ในระดับหนึ่ง และประชาชนพึงพอใจกับการจ่ายค่าสินค้าเพียงครั้งเดียว ผลกระทบของโครงการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและเพิ่มยอดขายให้กับร้านค้ารายย่อย แต่เมื่อโครงการสิ้นสุดลง ทุกอย่างก็กลับสู่สภาพเดิม ปัญหาและอุปสรรคคือการกระจายสิทธิ์โครงการไม่ทั่วถึง เนื่องจากประชาชนบางกลุ่มไม่มีเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัย ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิ์ได้ ภาครัฐควรหามาตรการแก้ไขปัญหอย่างเหมาะสม และควรตรวจสอบคุณสมบัติของผู้รับสิทธิ์ให้เหมาะสมข้อเสนอแนะภาครัฐควรพัฒนามาตรการให้ครอบคลุมและเท่าเทียมกันมากขึ้น เพื่อลดความไม่เป็นธรรมและให้โอกาสกับประชาชนทุกกลุ่มในการเข้าถึงโครงการ

ข้อเสนอแนะ

1. **เชิงนโยบาย** โครงการ “คนละครึ่ง” ถือว่าเป็นโครงการที่สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 เนื่องจากประชาชนบางส่วนถูกเลิกจ้างงาน การมีโครงการนี้จึงสามารถช่วยแก้ปัญหา

เฉพาะหน้าได้ ถือว่าเป็นนโยบายของกระทรวงการคลังที่ดีโครงการหนึ่ง และเป็นโครงการที่มีมาอย่างต่อเนื่องถึง 4 ระยะ

2. เชิงปฏิบัติการ มีปัญหาอุปสรรคอยู่บ้าง ที่ประชาชนบางกลุ่ม บางส่วน ไม่ได้รับสิทธิโครงการ “คนละครึ่ง” เนื่องจากไม่มีอุปกรณ์มือถือที่ทันสมัย จึงขาดโอกาสในการได้รับสิทธิโครงการ “คนละครึ่ง” จึงทำให้เกิดความไม่เท่าเทียม/ไม่ยุติธรรม ตามมา

3. เชิงวิชาการ เป็นโครงการที่ช่วยเหลือประชาชนในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ได้ในระดับหนึ่ง แต่ตอนนี้โควิด-19 ได้บรรเทาเบาบางลงไปแล้ว ทางภาครัฐก็ได้มีโครงการใหม่ๆ เกิดขึ้น เช่น สลากดิจิทัล 80 บาท ผ่าน Application เป่าตัง ซึ่งเป็น Application เกี่ยวกับการใช้สิทธิโครงการคนละครึ่ง ซึ่งภาครัฐเองก็พยายามมีนโยบายใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ณ สถานการณ์ของช่วงเวลานั้นๆ

4. องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

4.1 นำผลการประเมินโครงการที่สำเร็จลุล่วงแล้ว มาพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้เกิดโครงการดี ๆ ที่สามารถตอบสนองกับความต้องการของประชาชนภายในประเทศได้

4.2 ควรพัฒนาระบบและประสิทธิภาพ ให้ประชาชนได้รับสิทธิอย่างทั่วถึง และมีความเป็นธรรมมากขึ้น เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมและยุติธรรม โดยมีการเลือกกลุ่มเป้าหมายที่มีความเดือดร้อนจริง ๆ ถ้าทำได้จะเป็นประโยชน์กับกลุ่มคนที่ประสบปัญหาได้อย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กันยาพรรณ รุ่งมา ญัฐพล รักเสนาะ ส.ต.อ.ประสิทธิ์ เกิดบุญมา. (2551). *ความพึงพอใจนโยบายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองพิษณุโลก*. มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- กัสม่า บุญมาก. (2564). *ปัจจัยความพึงพอใจที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโครงการคนละครึ่งของรัฐบาล สำหรับประชาชนผู้ได้รับสิทธิ ในกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข*. กรุงเทพมหานคร : สาขารัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์. (2545). *การประเมินผลนโยบายสาธารณะ ในเอกสารการสอนชุดวิชา นโยบายสาธารณะ และการวางแผน หน่วยที่ 1- 7 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์. (2548). *หน่วยที่ 7 การประเมินผลนโยบายสาธารณะ*. ในเอกสารการสอนชุดวิชา นโยบายสาธารณะและการวางแผน สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จุมพล หนิมพานิช. (2552). *การวิเคราะห์นโยบาย ขอบข่าย แนวคิด ทฤษฎี และกรณีตัวอย่าง (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- จุมพล หนิมพานิช. (2552). *การประเมินผลนโยบาย : หลักการ แนวคิด และการประยุกต์ใช้* (พิมพ์ครั้งที่ 1).
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จริญญา ปุณฺณลักข์. (2565). *ประสิทธิผลการดำเนินโครงการคนละครึ่งของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี*.
ลพบุรี : สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- โชติกา แก้วคำปา. (2563). *ความพึงพอใจต่อมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ : กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่งของผู้ค้า
ตลาดนัดหัวมุม แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรี
ปทุม (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม).*
- ณธกร ศรีโฉมงาม. (2564). *กระบวนการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการคนละครึ่งของประชากรในเขต
กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.*
- ธนกฤต นิจจำรูญ, ยูโร การพงศศรี, พัลลภา ศรีไพโรจน์กุล และวัชรชาติ นิรุติธรรมธรา. (2565). *พฤติกรรมการ
ใช้ “โครงการคนละครึ่ง” ของประชาชนในพื้นที่อำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต. ลำปาง : มหาวิทยาลัยราช
ภัฏลำปาง.*
- นรา สมประสงค์. (2536). *ประมวลชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 6 การจูงใจ*.
นนทบุรี : บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มณิกัทร ไทรเมฆ. (2564). *การวิเคราะห์โครงการคนละครึ่งด้วยแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง. ปทุมธานี: สาขา
สังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.*
- ปรัชญ์ ปัตถมสิงห์ไชย. (2549). *การประเมินผลนโยบายประกันสุขภาพถ้วนหน้าตามโครงการ 30 บาทรักษาทุก
โรค : กรณีศึกษาโรงพยาบาลข้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ (Unpublished thesis). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
, เชียงใหม่.*
- ประทัยรัตน์ รักธรรม. (2553). *การประเมินผลนโยบายการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ สำหรับผู้สูงอายุไป
ปฏิบัติ เทศบาลตำบล ลัดทึบ อำเภอลัดทึบ จังหวัดชลบุรี (Unpublished Independent Study).*
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สุพัฒน์ อัมระนันท์. (2540). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการรถยนต์รับจ้าง (TAXI-METER). กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยเกริก (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารองค์การ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกริก).*
- สุทธิ ทองประดิษฐ์. (2533). *ทฤษฎีการบริหาร. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.*

- สมรัก ทองสุวิมล. (2541). *ความพึงพอใจในชีวิตและการวางแผนชีวิตของข้าราชการสตรีโสด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประชากรศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อัญฐิตา ยอดประสิทธิ์ และจุฑามณี ตระกูลมุกดา. (2565). *ประสิทธิผลของโครงการคนละครึ่งของรัฐบาลในทัศนะของประชาชน ผู้ได้รับสิทธิ เขตพื้นที่ตำบลสะท้อน อำเภอนาหวี จังหวัดสงขลา*. สงขลา : สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อัญดา หลงหมาด, สุธิสา จันทรมนตรี, นัสฟายา ลิงลาห์ และอาฟีฟี ลาเต๊ะ. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนโยบายโครงการคนละครึ่งของประชาชนชาวไทยในภาคใต้*. ปัตตานี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อนุวัฒน์ โพธิ์ทอง และ กัลป์กร วรกุลลักษณ์ (2564). *การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติและแนวโน้มพฤติกรรมต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Best, John W. (1970). *Research in Education*. New Jersey, Prentice-Hall
- Binnendijk, Annette. (2006). *Results Based Management in the Development Co-operation Agencies: a Review of Experience Executive Summary*. Retrieved: 02/05/2022. From: <http://www.oecd.org/dataoecd/17/1/1886527.pdf>
- CIDA. (2006). *Results Based Management in CIDA: An Introductory Guide to the Concepts and Principle*. Retrieved: 02/05/2022. From: <http://www.acdi-cida.gc.ca>
- Dunn, W. N. (1994). *Public Policy Analysis: An introduction*. New Jersey: Prentice-Hall International Inc.
- Dye, Thomas R. (1992). *Understanding Public Policy* (7th ed.) Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- MacRae, Duncan. (1979). Concepts and Methods of Policy Analysis. *Society*. 16(6), 17.
- Nagel, Stuart S. (1990). *Introduction Bridging Theory and Practice in Policy Program/Evaluation in Policy Theory and Policy Evaluation: Concept and Knowledge, Causes and Norm*. Stuart S. Nagel, ed. New York: Greenwood Press.
- Nagel, Stuart S. (1998). *Public Policy Evaluation: Making Super-Optimum Decisions*. Aldershot, Ashgate.

-
- Quade, Edward S. (1982). *Analysis for Public Decision* (2nd ed.). New York: Elsevier Scientific.
- Rondinelli, Dennis A. (1973). Urban Planning as Policy Analysis: Management of the Urban Change. *Journal of the American Institute of Planner*, 39(1), 13.
- Ukeles, Jacob B. (1977). Policy Analysis: My th or Reality. *Public Administration Review*, 37(3), 223.
- Weimer, David L., & Vining, Aidan R. (1989). *Policy Analysis: Concepts and Practice*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice – Hall.
- Werner, M. (2006). *Results-Based Management: Toward a Common Understanding Among Development Cooperation Agencies*. Retrieved: 02/05/2022. From: <http://www.mana gingfordevelopmentresults.org/documents/Results.BasedManagementDiscussionPaper.pdf>.
- Williams, Walter. (1999). *Social Policy Research and Analysis: The Experience in the Federal Social Agencies*. New York: American Elsevier.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics and Introductory Analysis*. New York, USA: Harper and Row Publication.

Original Research Article

การสร้างสุขนิสัยในการบริโภคปัจจัย 4 ตามแนวพุทธธรรม

Cultivating the Healthy Habits in the Four Requisite Consumption According to Buddhaddhamma

ศราวูต เอียงอิม¹, สุวิญ รักษ์ตย์²Sarawut Iang-Im¹, Suvin Ruksat^{2*}

ARTICLE INFO

Name of Author:

1.ศราวูต เอียงอิม

Sarawut Iang-Im

บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Graduated School, Mahamakut Buddhist University, Thailand.

Email: sarawut.iang@gmail.com

Corresponding Author:*

2. สุวิญ รักษ์ตย์

Suvin Ruksat

บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Graduate School, Mahamakut Buddhist University, Thailand.

Email: suvin.ruk@mbu.ac.th

คำสำคัญ: การสร้างสุขนิสัย; การบริโภคปัจจัย 4; พุทธธรรม

Keywords:

Cultivating the Healthy Habits; Four Requisite Consumption; Buddhaddhamma

Article history:

Received: 22/04/2024

Revised: 08/05/2024

Accepted: 15/06/2024

Available online: 23/06/2024

How to Cite:

Iang-Im, S. & Ruksat, S. (2024). Cultivating the Healthy Habits in the Four Requisite Consumption According to Buddhaddhamma. *Journal Dhamma for Life*, 30(2), 151-164.

ABSTRACT

The objectives of this research are as follows 1) To study the healthy habit in the Four Requisite Consumption, 2) To study the Buddhist principles affecting to the Four Requisite Consumption and 3) To create the healthy habit in the Four Requisite Consumption according to Buddhaddhamma. This research was the documentary qualitative research in which data were collected from the primary source, Tripitaka and secondary sources such as commentaries, textbooks, and relevant research documents. There were 7 key informants as being in-depth interview that included therein. Data were analyzed to be deductive method. consumption. method for qualitative analysis.

The results of the research found that

Healthy habit is a habit that creates a good health. It helps individuals to get a good health and a good quality of life. The healthy habit is the behavior that becomes habituated from the use of 4 factors, namely the use of clothing, food consumption, living in residence and health care.

Buddhist principles used in creating healthy habit are comprising of 1) Yonisomanasikarara for knowing how to think and analyze the use of the Four Requisite to be worthwhile, 2) Santosa for knowing moderation in using the necessities for life, and 3) Bhojanemattañutta for knowing the moderation in food consumption.

How to create healthy habit according the above Buddhaddhamma can be done as follows.

Step 1: The four requisites must acquire with purity of body, speech, and mind. Using them must take into account their true value and know the main purpose of consumption. Step 2: Consumption must lean on the concept of maximum savings and high benefits. Each requisite must be used to its worth in every dimension. Step 3: Consumption must consider to the environment. The environment must be not affected from consumption. Everyone must be gratitude for the four requisites and be aware of the value of the four requisites. All must be conserved as far as they can. In order to follow this method regularly until it becomes a habit, it therefore, will bring happiness for living and will lead to freedom from suffering.

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการสร้างสุขนิสัยในการบริโภคปัจจัย 4 ตามแนวพุทธธรรม มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1. เพื่อศึกษาสุขนิสัยในการบริโภคปัจจัย 4, 2. เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมที่มีผลต่อสุขนิสัยในการบริโภคปัจจัย 4, 3. เพื่อสร้างสุขนิสัยในการบริโภคปัจจัย 4 ตามแนวหลักพุทธธรรมงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เอกสารและมีการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 7 รูป/คน ประกอบ โดยการศึกษาจากข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ พระไตรปิฎก และข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ วรรณคดี ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีวิเคราะห์แบบสร้างข้อสรุปอุปนัย ผลของการวิจัยพบว่า

สุขนิสัย คือนิสัยที่ก่อให้เกิดสุขลักษณะ ช่วยให้คุณมีความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดี สุขนิสัยเป็นความประพฤติจนเกิดความเคยชินจากการใช้ปัจจัย 4 ได้แก่ การใช้เครื่องนุ่งห่ม การบริโภคอาหาร การอยู่ในที่อยู่อาศัย และการดูแลสุขภาพ

หลักพุทธธรรมที่ใช้ในการสร้างสุขนิสัยได้แก่หลักโยนิโสมนสสิการสำหรับการรู้จักวิเคราะห์การใช้ปัจจัย 4 ให้มีความคุ้มค่า หลักธรรมสันโดษเป็นหลักรู้จักประมาณในการใช้สิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต และหลักธรรมโภชนมัตตัญญา สำหรับรู้จักประมาณในการบริโภคอาหาร วิธีสร้างสุขนิสัยในการบริโภคปัจจัย 4 ตามพุทธธรรมข้างต้นสามารถทำได้ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การได้มาปัจจัย 4 มาด้วยความบริสุทธิ์ทั้งกาย วาจาและใจ การใช้สอยต้องคำนึงถึงคุณค่าแท้ รู้ถึงวัตถุประสงค์หลักในการบริโภค ขั้นตอนที่ 2 บริโภคด้วยความประหยัดสุดประโยชน์สูง แต่ละปัจจัยต้องใช้ให้คุ้มค่าทุกมิติ ขั้นตอนที่ 3 การบริโภคโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม คือ ไม่ทำให้สิ่งแวดล้อมได้รับผลกระทบ และมีความมกตัญญูต่อปัจจัย 4 คือ รู้สำนึกถึงคุณค่าของปัจจัย 4 และดูแลรักษาไว้ให้ดี ทำตามวิธีดังกล่าวสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย จึงจะนำมาซึ่งความสุขเพื่อการดำรงชีวิตและเพื่อนำไปสู่การพ้นทุกข์

บทนำ

มนุษย์เป็นสัตว์ชนิดหนึ่งตามความหมายในทางด้านวิชาการสมัยใหม่ และในทางด้านศาสนา การก่อเกิดขึ้นมาของมนุษย์ยังเป็นที่ถกเถียงหาข้อสรุปที่แน่ชัดยังไม่ลงตัว แต่สิ่งนี้ที่ว่าด้วยเรื่องว่ามนุษย์ก่อเกิดมาได้อย่างไร อาจจะไม่ใช่ปัญหาใหญ่ แต่ปัญหาใหญ่ก็คือ เมื่อจากอะไร หรือสิ่งใด ๆ ก็ไม่รู้แน่ชัด จนเรามีวิวัฒนาการมาเป็นมนุษย์ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนี้ ที่มีการส่งต่อวิวัฒนาการด้านต่าง ๆ มาอย่างยาวนาน และหนึ่งในวิวัฒนาการนั้นก็คือ วิวัฒนาการการดำรงชีวิตด้วยปัจจัย 4 ซึ่งเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ต้องการ ที่มนุษย์และแม้แต่สรรพสัตว์ต่างก็ต้องอาศัยปัจจัยในการดำรงชีวิตเหมือนกันทั้งหมด ซึ่งนี่ละ คือปัญหาใหญ่ หรือเรื่องใหญ่มากกว่าที่จะรู้ ว่ามนุษย์เกิดขึ้นมาได้จากอะไร ๆ แล้วเป็นอะไร ๆ ที่ทำให้มนุษย์เกิดขึ้นมา เมื่อเกิดการปฏิสนธิขึ้นมา ขณะอยู่ในครรภ์ก็ต้องอาศัยอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย แม้แต่การรักษาโรค โดยผ่านจากทางมารดา จึงไม่ต้องอธิบายใดๆ เพิ่มเติม ถึงความจำเป็นในขณะที่คลอดออกมาและมีชีวิตอยู่จนถึงวันสุดท้ายของชีวิต หรือคือการตาย ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าความสำคัญของปัจจัย 4 มีผลต่อชีวิตมาก หรืออาจจะเรียกได้ว่า มากถึงมากที่สุดก็ได้ เพราะถ้า

หากว่าชาติปัจฉิม 4 ชีวิตมนุษย์ก็ยังไม่สามารถดำรงตนอยู่ได้ มนุษย์จึงต่างก็ต้องดิ้นรนแสวงหาไขว่คว้าแย่งชิงเพื่อ การได้มาซึ่งปัจฉิม 4 และปัจฉิมที่นอกเหนือจากปัจฉิม 4 ดังนั้นจะเห็นได้อย่างชัดเจนได้ว่าปัจฉิม 4 มีความสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่ง จะมีสิ่งใดๆ ที่เป็นปัจฉิม 4 ที่มนุษย์ทุกคนไม่มีความต้องการคงไม่มี แต่การจะได้มา หรือการแสวงหาได้ หรือการได้ครอบครองสิ่งของที่เป็นปัจฉิม 4 ในปัจจุบันนี้ ได้ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจฯ แม้ในระดับโลก อันที่จริงแล้วพุทธธรรมมีศักยภาพที่จะเป็นทางเลือกที่ดีกว่าบริโภคนิยม มาก ดังที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสไว้เกี่ยวกับปัจฉิม 4 ไว้ในหลายพระสูตรและโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกี่ยวกับการบริโภค 4 อย่าง (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙: ม.ม.13/352/432) ในด้านการตอบสนอง ความต้องการทางจิตวิญญาณที่ลุ่มลึกและยั่งยืนกว่า การบริโภคนิยมนั้นทำได้อย่างมากเพียงแค่ตอบสนองความ ต้องการชั่วคราวชั่วขณะเท่านั้น แต่สุดท้ายก็ไม่อาจจะจับความหิวโหยได้อย่างแท้จริง มันไม่อาจแก้ปัญหาตัวตนที่ คอยก่อวนผู้คนอยู่ตลอดเวลา ไม่สามารถทำให้ผู้คนรู้สึกเต็มอิ่มกับชีวิตและเลิกดิ้นรนทะยานอยากอีกต่อไป ตรง ข้ามกลับเพิ่มให้เกิดแรงทะยานอยากมากขึ้นและไม่รู้จักพอเสียที ในขณะที่พุทธธรรมสามารถทำให้ผู้คนข้ามพ้น ปัญหาตัวตนไปได้อย่างถึงที่สุด อย่างน้อยก็ทำให้ผู้คนรู้สึกพอและมีความเต็มอิ่มกับชีวิต แต่พุทธศาสนาเวลานี้ได้ สูญเสียความสามารถที่จะทำเช่นนั้นไปเพราะสถาบันสงฆ์อ่อนแอและตกต่ำลงไปมาก ขณะที่หลักธรรมที่สอนกัน ส่วนใหญ่ก็จำกัดอยู่เพียงเรื่องของทานและศีล ชาติส่วนที่เป็นโลกุตตรธรรมหรือการสร้างอิสรภาพทางจิตใจ ใน อีกด้านหนึ่งก็ละเลยมิติทางด้านสังคม ทำให้ชาวพุทธในปัจจุบันสนใจทำความดีแต่เฉพาะตัวบุคคล และเป็นความ ดีที่หวังผลประโยชน์แบบโลก ๆ คือ ได้งานดี มีเงินใช้ ไร้โรคภัย ครอบครัวยุคใหม่ เท่านั้น เลยถูกบริโภคนิยมปิดล้อม ให้มีที่ทางแคบลงทุกที อย่างไรก็ตามศักยภาพในการเป็นพลังทางสังคมและจิตวิญญาณเพื่อผลักดันให้เกิดชีวิต และสังคมที่ดีงามยังมีอยู่ในพุทธธรรม ตรงนี้เป็นแนวคิดที่ผู้วิจัยจะทำการศึกษาวิเคราะห์หาวิธีการสร้างสุขนิสัย ดังกล่าวต่อไป

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาเรื่องของปัจฉิม 4 ตามกล่าวมาแล้วนี้ ทำอย่างไร? ที่มนุษย์จะ เรียนรู้และปรับตัวเพื่อเป็นไปตามกฎของกรรมวิวัฒนาการ แม้แต่เรื่องทางด้านความคิด หรือชุดองค์ความรู้ใหม่ ที่จะเรียนรู้ที่จะรู้จักการบริหารการบริโภคปัจฉิม 4 หรือการสร้างสุขนิสัยในการบริโภคปัจฉิม 4 ทั้งที่เป็นในระดับ ส่วนตน ระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และในระดับโลก ทั้งนี้ก็เพื่อความร่มเย็นผาสุกอยู่ร่วมกันในสังคมทุกระดับ ด้วยความเอื้อเฟื้อต่อกัน ทั้งเพื่อความดำรงอยู่ของสภาวะสิ่งแวดล้อมของโลก และอาจจะถึงขั้นเป้าหมายสูงสุด ของมนุษย์คือการพ้นทุกข์

ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัยการสร้างสุข นิสัยในการบริโภคปัจฉิม 4 ตามแนวพุทธธรรม เพื่อการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการบริหารการบริโภคปัจฉิม 4 ให้ มีความเหมาะสม ไม่ให้มีผลกระทบทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสิ่งแวดล้อมโดยรวม จึงเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยจะได้นำ ผลการวิจัยมาสร้างเป็นสุขนิสัยในการดำเนินชีวิตให้เป็นปกติสุขอย่างยั่งยืน และเพื่อประโยชน์สูงสุดของความ เป็นมนุษย์ คือการบริโภคปัจฉิม 4 เพื่อการประพฤติปฏิบัติธรรมจนบรรลุธรรม หรือคือการพ้นทุกข์ อันเป็น เป้าหมายที่มีนัยยะที่สำคัญ ที่ควรจะเรียนรู้และศึกษา

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

พระครูธรรมธรไพบูลย์ (พิศาล วชิโรภาส) ได้ทำวิจัยเรื่อง ค่านิยมบริโภคตามแนวพระพุทธศาสนา สภาพการบริโภคในยุคโลกาภิวัตน์เป็นการบริโภคตามกระแสค่านิยม เพื่อตอบสนองความต้องการที่เกินความจำเป็นของตนเอง เป็นไปเพื่อความหรูหรา หลงตามกระแสจนทำให้เกิดมีพฤติกรรมการเลียนแบบด้วยความหลง เพราะเชื่อว่าถ้าได้บริโภคตามความต้องการแล้วจะคุ้มมีทันสมัยอยู่เสมอ ทำให้เกิดผลกระทบตามมาจากการบริโภคอาหารก็คือ เกิดปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ การเสพติดเกินความจำเป็น การเสพติดความลุ่มหลงทำให้เกิดการสูญเสียทั้งทรัพย์สิน สุขภาพ และสติปัญญา การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินขนาดทำให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บและปัญหาต่าง ๆ อีกมากมาย การเล่นเกมพนันจะนำมาซึ่งปัญหาโจรกรรม ลักขโมย ฉ้อโกง ปล้นจี้ เป็นต้น การเที่ยวในยุคโลกาภิวัตน์เป็นเหตุให้เกิดปัญหาครอบครัว ปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การบริโภคตามแนวพุทธเป็นการบริโภคโดยใช้ปัญญาในการพิจารณาไตร่ตรองทั้งก่อนและหลังบริโภค ให้รู้จักการบริโภคที่เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ด้วยหลักธรรม 2 ข้อ ได้แก่ หลักโภชนาสุขภาพ คือ การกินอาหารที่เหมาะสมกับร่างกายเกื้อกูลต่อสุขภาพ และโภชนาจิตตปัญญา คือ การรู้จักประมาณในการบริโภค ไม่กินมากเกินไปหรือน้อยจนเกินไป แต่ให้กินพอดีกับความต้องการของร่างกาย ดังนั้น การบริโภคปัจจัย 4 จึงควรมองให้เห็นจุดมุ่งหมายสูงสุดของชีวิตคือความหลุดพ้น

ดร.ทิพย์ภวิษณ์ ไสชาติ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “หลักการบริโภคปัจจัย 4 ตามแนวทางของพระพุทธศาสนา” ได้กล่าวว่า คุณค่าที่ได้จากบริโภคนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริโภคเองว่าจะเกี่ยวข้องกับการบริโภคในแง่บวกหรือแง่ลบ เพราะการบริโภคพื้นฐานของมนุษย์นั้นมีเหมือนกัน การบริโภคตามแนวพุทธเรียกว่าปัจจัย 4 และปัจจัย 4 ที่ว่านี้ คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ย่อมมีความสำคัญต่อมนุษย์โดยทั่วไป แต่ในขณะเดียวกันก็อาจบังเกิดโทษภัยอันเกิดจากการบริโภคได้เช่นเดียวกันหากขาดสติ ไม่รู้จักคุณค่าแท้ของปัจจัยทั้ง 4 วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้และคุณค่าเทียม เพื่อให้เห็นความสำคัญของสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะในการดำรงชีวิตของมนุษย์ คุณค่าของสิ่งที่มนุษย์เสพเข้าไป จึงเป็นได้ทั้งคุณค่าแท้ของการบริโภคและคุณค่าเทียมของการบริโภค

พระมหามหาวินทร์ ปรีสุตโตโม และมนัสวี ศรีนนท์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “หลักการสร้างนิสัยตามแนวพุทธปรัชญา” จากการศึกษาพบว่า นิสัยเป็นคุณลักษณะในตนที่แต่ละคนสร้างขึ้นโดยตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจเป็น การแสดงออกจนเคยชิน นิสัยเกิดจากการสร้างหรือพัฒนาขึ้นอย่างเหมาะสมกับสถานที่และเวลา ในพุทธปรัชญาพระพุทธเจ้าทรงสอนให้ใช้กรรมฐานเป็นหลักการในการสร้างนิสัย คือ ผู้มีราคะจริตให้บริหารตนด้วยอุสุภะและกายคตาสติ ผู้มีโทสะจริตให้บริหารตนด้วยพรหมวิหารและกสิณ ผู้มีโมหะจริตให้บริหารตนด้วยอานาปานสติ ผู้มีสัทธาจริตให้บริหารตนด้วยอนุสติ ผู้มีพุทธิจริตให้บริหารตนด้วยมรณานุสติอุปปมณานุสติอาหาเรปฏิกูลสัญญา และจตุตถาววตถาน และผู้มีวิเวกจริตให้บริหารตนด้วยอานาปานสติกสิณและอรูป

พระวีรชน อุตตโร (ชัชวาลย์) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาเชิงวิเคราะห์การบริโภคปัจจัย 4 เพื่อสนับสนุนการบรรลุนิพพานในพระพุทธศาสนาเถรวาท” ผลการวิจัยพบว่า การบริโภคปัจจัย 4 ในพระพุทธศาสนา คือ การใช้สอยผ้าจีวร กิน ดื่ม อาหารบิณฑบาต ใช้สอยที่อาศัยเสนาสนะ และใช้ยารักษาโรค ตามหลักธรรมวินัย

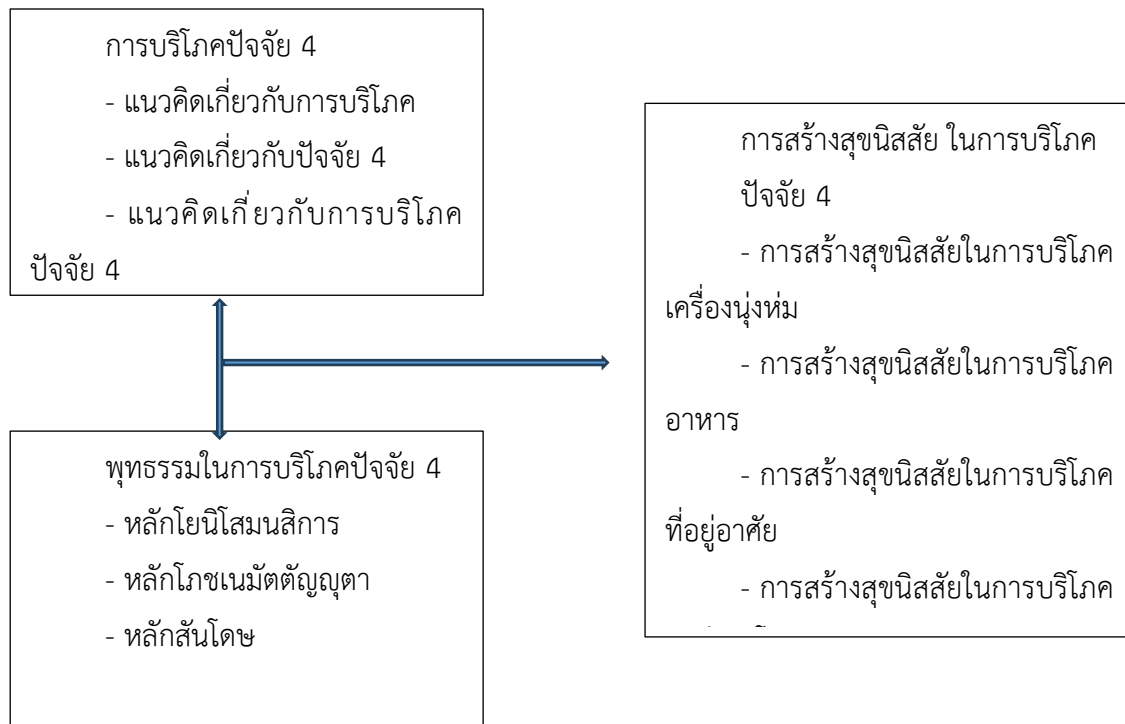
เพื่อสนองความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตพรหมจรรย์ ไม่เป็นไปเพื่อสนองกิเลสตัณหาความอยาก จึงเป็นไปอย่างสันโดษไม่ฟุ้งเฟ้อ บทบัญญัติเกี่ยวกับการบริโภคปัจจัย 4 ในพระพุทธศาสนาปรากฏอยู่ในพระวินัยปิฎก ทรงอนุญาตไตรจีวรและผ้าอื่น ๆ เท่าที่จำเป็นสำหรับนุ่งห่มปกปิดร่างกาย ทรงบัญญัติการบิณฑบาต และข้อวัตรเกี่ยวกับการบริโภคอย่างผู้มีมารยาทที่ดีในสังคม ทรงอนุญาตเสนาสนะที่สงบสงัดบนพื้นฐานที่มกน้อย สันโดษรบกวนผู้อื่นน้อยและใช้ประโยชน์ได้สูงสุด และทรงอนุญาตคิลานเภสัชเฉพาะที่จำเป็นแก่การรักษาโรคที่เกิดขึ้นเท่านั้น

การบริโภคปัจจัย 4 เพื่อสนับสนุนการบรรลุธรรมในพระพุทธศาสนา ได้แก่ เมื่อรับปัจจัย 4 มา ก็พิจารณา โดยความเป็นธาตุเท่านั้น ขณะบริโภคใช้สอยก็พิจารณาใช้สอยอย่างมีสติรู้คุณค่าแท้ของปัจจัยนั้น ๆ และเมื่อใช้สอยแล้วก็พิจารณาถึงความจำเป็นที่ต้องบริโภคใช้สอยเพื่อไม่ให้เกิดความประมาทในกาลทั้ง 3 นอกจากนี้ ยังมีวิธีการปฏิบัติที่เป็นการขัดเกลากิเลสเพิ่มเติมในอุตถกวัตรในส่วนที่เกี่ยวกับการบริโภคจีวร การบริโภคบิณฑบาต และการบริโภคเสนาสนะตามสมควร โดยการบริโภคบิณฑบาตควรใช้หลักโภชนมัตตัญญูตา คือเลือกโภชนะสัปปายะและเจริญอาหาระปฏิกุศลสัญญาจะสนับสนุนการบรรลุธรรมได้เป็นอย่างดี การบริโภคเสนาสนะควรพิจารณาเลือกเสนาสนะสัปปายะจะสนับสนุนการบรรลุธรรมได้ และการบริโภคคิลานเภสัชที่ควบคุมกับการใช้ธรรมโอสถจะเกื้อกูลสนับสนุนแก่การบรรลุธรรมในพระพุทธศาสนาได้

พระมหาเกรียงไกร กิตติเมธี (พินยารัก) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “พุทธจริยศาสตร์กับการบริโภคปัจจัย 4” การศึกษาพบว่า พุทธจริยศาสตร์กับการบริโภคปัจจัย 4 ในความหมายของ พุทธจริยศาสตร์ หมายถึงการบริโภคด้วยปัญญา ประกอบด้วยเหตุผลให้รู้ถึงคุณค่าที่แท้จริง เป็นความประพฤติของมนุษย์ และการดำรงชีวิตอยู่ด้วยหลักเกณฑ์ทางจริยธรรม การบริโภคปัจจัย 4 ทรรศนะของพุทธจริยศาสตร์บริโภคเพื่ออุดหนุนชีวิต มิใช่จุดมุ่งหมายของชีวิต ความหมายของการบริโภคเชิงพุทธจริยศาสตร์ไม่ได้บริโภคเพื่อสนองความต้องการ หรือเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังมีทรรศนะสนับสนุนการบริโภคเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายสูงสุด อันเป็นเหตุจะทำให้มนุษย์มีศักยภาพที่สมบูรณ์ ทำให้ชีวิตมีความดำรงยิ่งขึ้น ทำให้มนุษย์มีความสามารถในการดำรงชีพที่ดำรงได้ พุทธจริยศาสตร์ซึ่งมีลักษณะเป็นสมบูรณนิยม กล่าวคือ เป็นหลักความประพฤติที่มีลักษณะที่แน่นอนตายตัวไม่มีการเปลี่ยนแปลง หากกล่าวถึงการบริโภคปัจจัยตามทรรศนะพุทธจริยศาสตร์แบ่งได้ 2 ประเภท คือ การบริโภคของบรรพชิต กับการบริโภคของคฤหัสถ์ โดยอยู่ภายใต้หลักการบริโภคตามหลักพุทธจริยศาสตร์ที่เกี่ยวกับการบริโภคปัจจัย 4 คือ การบริโภคตามหลักปฐิธรรม หลักโยนิโสมนสิการ หลักมัชฌิมาปฏิปทาและหลักสันโดษ เพราะสาเหตุในการบริโภคปัจจัยมาจากความต้องการพื้นฐานของมนุษย์และเริ่มมีการบริโภคด้วยตัณหา ทำให้คุณค่าของการบริโภคมีลักษณะ 2 ประการ คือ คุณค่าแท้กับคุณค่าเทียม โดยมีจุดมุ่งหมายของการบริโภคปัจจัย 4 คือ เพื่อการดำรงอยู่แห่งชีวิตและพัฒนาชีวิตของมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์อย่างยั่งยืน มิใช่บริโภคเพื่อสนองความอยาก หรือเพื่อประดับ หรือสร้างความสวยงามให้กับร่างกายแต่อย่างใด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยไว้ดังนี้

แผนภูมิภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์

การวิจัยเรื่องการสร้างสุขนิสสัยในการบริโภคปัจจัย 4 ตามแนวพุทธธรรมมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสุขนิสสัยในการบริโภคปัจจัย 4
2. เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมที่มีผลต่อสุขนิสสัยในการบริโภคปัจจัย 4
3. เพื่อสร้างสุขนิสสัยในการบริโภคปัจจัย 4 ตามแนวหลักพุทธธรรม

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเน้นการวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก ผู้วิจัยมีการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยมีกระบวนการและขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 การศึกษาเอกสาร เป็นการศึกษาวិเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง แนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังนี้

- 1) ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารปฐมภูมิ (Primary Sources)

2) ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทุติยภูมิ (Secondary Sources) หรืออรรถกถา ตำรา วิชาการ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในงานวิจัยนี้

3) นำข้อมูลที่รวบรวมทั้งหมดมาวิเคราะห์ และรวมทั้งข้อมูลที่ได้จากเอกสารปฐมภูมิและทุติยภูมิมา ทำการศึกษาตีความ มีการวิเคราะห์ในประเด็นปัญหาที่ต้องการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4) ขอคำแนะนำ ปรัชญาความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5) สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ โดยเครื่องมือวิจัยที่สร้างนั้นต้องผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยจำนวน 5 รูป/คน

6) นำเครื่องมือวิจัยที่ผ่านการตรวจสอบแล้วนำไปขอการรับรองจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์จาก คณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย แล้วจึงนำ เครื่องมือวิจัยนั้นไปใช้ในการสัมภาษณ์ได้

3.2 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกบุคคลผู้เกี่ยวข้องที่เป็นนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านพระพุทธศาสนาทั้งฝ่ายบรรพชิตและฝ่ายคฤหัสถ์รวม 7 รูป/คน ในการสัมภาษณ์นี้ผู้วิจัยได้มีหนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อติดต่อขออนุญาตสัมภาษณ์และไป สัมภาษณ์ตามวันเวลาที่ท่านเหล่านั้นสะดวก โดยการสัมภาษณ์นี้ ผู้วิจัยได้ขออนุญาตบันทึกเสียงการให้สัมภาษณ์ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำบทสัมภาษณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.3 การวิเคราะห์นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารปฐมภูมิ และทุติยภูมิที่ได้มาในเบื้องต้นเพื่อให้ได้ประเด็นสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.4 นำเสนอองค์ความรู้เกี่ยวกับการสร้างสุขนิสัยในการบริโภคน้ำจืด 4 ตามแนวพุทธธรรม จากการ วิจัยข้อมูลจากพระไตรปิฎก เอกสารงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง ตำรา และการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการสร้างสุขนิสัยในการบริโภคน้ำจืด 4 ตามแนวพุทธธรรม การศึกษาข้อมูลจึงวิเคราะห์ ตามวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอวิธีการสร้างสุขนิสัยในการบริโภคน้ำจืด 4 ตามแนวพุทธธรรม ผลการวิจัยพบว่า

1.สุขนิสัยในการบริโภคน้ำจืด 4 ศึกษาถึงความหมายของคำว่า “สุขนิสัย,การบริโภค,น้ำจืด 4,และ น้ำจืด 4ที่ปรากฏในพระพุทธศาสนา ประเภทของการบริโภค ประวัติวิวัฒนาการการบริโภค วัฒนธรรมการ บริโภค 3 การแสวงหาความต้องการขั้นพื้นฐาน สาเหตุการได้มาของน้ำจืด 4ลักษณะของการได้มาของน้ำจืด 4 สุขนิสัยในการบริโภคเครื่องดื่ม อาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ประโยชน์แท้ของสุขนิสัยในการบริโภค น้ำจืด 4 ประโยชน์เทียมของสุขนิสัยในการบริโภคน้ำจืด 4 และศึกษาถึงสุขนิสัยในการบริโภคน้ำจืด 4 ที่เป็น หลักการของแนวความคิด หลักทฤษฎีทางวิชาการที่เป็นที่ยอมรับมีความน่าเชื่อถือ ถูกต้องตามหลักการที่ได้ผ่าน การศึกษาวิจัยมาอย่างดี นำมาใช้ศึกษาพิจารณาการบริโภคน้ำจืด 4 จนทำให้ได้บทสรุปที่มีความสำคัญได้ 3 ประการ คือ 1) การตระหนักรู้ในการบริโภคน้ำจืด 4 มนุษย์ทุกคนต่างก็ต้องการน้ำจืด 4 ในการดำรงชีวิต เหมือนกันทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ ทุกสถานะ การจะพิจารณาการบริโภคน้ำจืด 4 ที่ต่างก็ต้องมีข้อจำกัดที่

แตกต่างกันออกไปในรายละเอียด ตามแต่สภาวะของแต่ละบุคคล เช่น ฐานะทางด้านการเงิน หรือทางด้านเศรษฐกิจ ฐานะทางด้านสังคม ทางด้านเพศ ทางด้านวัย ทางด้านข้อจำกัดพิเศษบางอย่าง เป็นต้น ในการดำเนินชีวิตด้วยปัจจัย 4 จึงมีรายละเอียดที่จะมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล แต่ละบุคคลจึงควรมีความตระหนักรู้ในสภาวะนั้น ๆ ของตนเอง 2) การรู้จักความพอเพียงในทรัพยากรที่ใช้ในการบริโภคปัจจัย 4 ทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ปัจจัย 4 ก็เช่นกันที่ได้มาจากผลผลิตของธรรมชาติทั้งสิ้น ธรรมชาติโดยรวมเป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกัน อาทิเช่น สภาพภูมิอากาศร้อนหนาว แห้งแล้ง ฝนตก มีผลต่อปริมาณของน้ำตามแหล่งน้ำในธรรมชาติ ซึ่งแหล่งน้ำนั้น ๆ ก็มีผลต่อผลผลิตทางการเกษตร หรือผลผลิตจากธรรมชาติต่าง ๆ เหล่านี้เป็นต้น ที่บ่งชี้ได้ว่าสภาวะสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติมีอิทธิพลสูงยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ที่ถ้ามีภัยต่าง ๆ ที่เกิดจากธรรมชาติก็จะทำให้มนุษย์มีความยากลำบากในการดำรงชีวิต เช่น ราคาปัจจัยต่าง ๆ แพงขึ้น หาได้ยากขึ้น หรืออาจจะสร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินหรือแม้แต่ชีวิตของมนุษย์ที่เกิดมาจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นต้น ดังนั้นมนุษย์จึงควรจะรู้จักความพอเพียงในความต้องการบริโภคปัจจัย 4 ทั้งยังใช้ปัจจัยเหล่านั้นอย่างประหยัดและคุ้มค่ามากที่สุด จึงจะถือได้ว่าเป็นผู้รู้คุณค่าต่อปัจจัยที่ได้มาจากธรรมชาติด้วยความกตัญญู 3) การรู้จักตนเองในเชิงพฤติกรรมในการบริโภคปัจจัย 4 จากการที่บุคคลมีความตระหนักรู้ในฐานะหน้าที่ ในบทบาทของตนเอง มีการรู้จักความพอประมาณในการบริโภคด้วยการรู้คุณค่าของปัจจัย 4 ที่ได้จากธรรมชาติด้วยความกตัญญู จะทำให้เกิดการรู้จักตนเองในการสร้าง หรือการเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคปัจจัย 4 ด้วยความตระหนักรู้ในแบบดังที่ได้อธิบายมาแล้ว จนทำให้ก่อเกิดเป็นนิสัยที่กลายมาเป็นพฤติกรรมที่ใช้หลักความคิดในเรื่องของความสันโดษ มาใช้ในการดำเนินชีวิตที่ไม่เป็นการเบียดเบียนทั้งต่อตนเอง ต่อสังคมโดยรวมไม่ว่าในทางตรงหรือทางอ้อม และทั้งไม่เป็นการเบียดเบียนต่อระบบสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่เกินความจำเป็นไม่ว่าจะในทางตรงหรือในทางอ้อม

2. หลักพุทธธรรมที่มีผลต่อสุขนิสสัยในการบริโภคปัจจัย 4 ศึกษาหลักพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ที่มีความสำคัญในการเป็นหลักคิดในการดำรงชีวิตด้วยปัจจัย 4 ที่เป็นปัจจัยพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนต่างก็ต้องการเพื่อการยังชีพให้เป็นไปอย่างเป็นปกติสุข โดยใช้หลักธรรมดังนี้ 1) หลักพุทธธรรมโยนิโสมนสิการ เป็นหลักความเข้าใจอย่างถูกต้องในเรื่องนั้น ๆ ปัจจัย (เครื่องอาศัย) ของบรรพชิต มี 4 อย่าง ได้แก่ อาหาร บิณฑบาต จีวรเครื่องนุ่งห่ม เสนาสนะที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ซึ่งเพียงพอต่อการที่จะสามารถยังชีวิตให้ดำเนินต่อไปได้ ตามครรลองของความเป็นบรรพชิตที่มุ่งขัดเกลากิเลสเป็นสำคัญ และประการที่สำคัญ การพิจารณา ไม่ใช่เป็นการกล่าวคำภาษาบาลี โดยที่ไม่ได้มีความเข้าใจอะไรเลยว่าคำนั้น ๆ หมายถึงอะไร เพราะแท้ที่จริงแล้ว เป็นปัญญาที่เห็นประโยชน์ของการใช้สอยปัจจัยต่าง ๆ เหล่านั้น ไม่ใช่เพื่อความติดข้องต้องการ ไม่ใช่เพื่อความเป็นผู้ผลิตเพลินประมาทมัวเมา แต่เพื่ออาศัยปัจจัยเหล่านั้นแล้ว สามารถให้ชีวิตดำเนินต่อไปได้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาพระธรรม อบรมเจริญปัญญา ขัดเกลากิเลส โดยหลักโยนิโสมนสิการนั้นใช้การพิจารณาบริโภคปัจจัย 4 ด้วยวิธีคิดแบบคุณค่าแท้คุณค่าเทียม คือวิธีการที่จะบริหารการใช้ประโยชน์จากปัจจัย 4 นั้น ๆ เพื่อเป้าหมายสูงสุดที่เป็นประโยชน์ที่แท้จริงจากคุณค่าของปัจจัย 4 เพื่อยังอัตภาพแห่งความเป็นไปในการดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุข การบริโภคปัจจัย 4 ในทางพระพุทธศาสนานั้นให้คำนึงถึงคุณค่าแท้มากกว่า

คุณค่าเทียบ นั่นคือหมายถึงต้องคำนึงถึงคุณประโยชน์สาระสำคัญของการบริโภคที่ถูกต้องอันมีความเป็นประโยชน์ที่แท้จริง และหลักการพิจารณาบริโภคปัจจัย4 ด้วยวิธีคิดวิเคราะห์แบบแยกแยะวิธีคิดวิเคราะห์แบบแยกแยะส่วนประกอบ คือ การคิดจำแนกแยกแยะองค์รวมของสิ่งต่าง ๆ ออกเป็นองค์ย่อย ๆ ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบย่อยเหล่านั้นว่ามีความเกี่ยวเนื่องกัน เป็นเหตุเป็นผลและพึ่งพาอาศัยกันอย่างไร จึงประสานสอดคล้องกันเป็นองค์รวม วิธีคิดแบบนี้จะทำให้เราเข้าใจและเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ตามสภาพความเป็นจริง 2) หลักพุทธธรรมโภชนมัตตัญญูตา เป็นหลักธรรมที่มีความสำคัญในการพิจารณาบริโภคอาหาร ที่พระพุทธองค์ทรงใช้สั่งสอนภิกษุสาวกให้รู้จักความพอดีในการฉันอาหาร เพื่อยังความเป็นไปตามอรรถภาพเพื่อการประกอบความเพียร เพื่อเป้าหมายคือการพ้นทุกข์ ทั้งนี้หลักธรรมนี้ยังสามารถนำมาใช้ได้กับวิถีชีวิตประจำวันของฆราวาส ทั้งนี้ก็เพื่อความเป็นไปตามอรรถภาพเพื่อการมีชีวิตที่เป็นปกติสุข ในหลักธรรมนี้มีใจความสำคัญที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวันได้ คือไม่ทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และมีเวลาพัฒนาคุณภาพชีวิต 3)หลักพุทธธรรมสันโดษคือ ให้รู้จักพอ รู้จักประมาณ ความยินดี ความพอใจ ด้วยปัจจัย4 คือ ตามมีตามได้ ยินดีใน ของของตน การมีความสุขพอใจด้วยเครื่องเลี้ยงชีพที่หามาได้ ด้วยความเพียรพยายามอันชอบธรรมของตน ไม่โลภ ไม่ริษยาใคร สันโดษมี 3 อย่าง คือ 1.ยถาลภสันโดษ คือยินดีตามที่ได้ คือตนได้สิ่งใดมา หรือเพียรหาสิ่งใดมาได้ซึ่งก็คือปัจจัย4 2.ยถาลสันโดษ คือยินดีตามกำลัง ยินดีในปัจจัย4 แต่พอแก่กำลังร่างกาย สุขภาพและวิสัยแห่งการใช้สอยปัจจัย4 ของตน ไม่ยินดีอยากได้เกินกำลังตนมี 3.ยถาสารูปสันโดษคือยินดีตามสมควร ยินดีในปัจจัย4 ตามที่เหมาะสมกับตนอันสมควรแก่ภาวะ ฐานะ แนวทางชีวิต และจุดหมายแห่งการบำเพ็ญกิจของตน สันโดษทั้ง 3 ประการ มีความสัมพันธ์ เกี่ยวเนื่องกัน กล่าวคือ เมื่อได้ครอบครอง หรือได้สิ่งใดสิ่งหนึ่งมาก็มีความสุขพอใจยินดีในสิ่งนั้น ต้องพิจารณาด้วยว่าได้มาโดยใช้กำลัง สติปัญญา ความสามารถของเราที่มีอยู่อย่าง เต็มที่แล้วหรือไม่ ถ้ายังก็ต้องพยายามนำความรู้ สติปัญญา ความสามารถของเรามาใช้อย่างเต็มที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3.การสร้างสุขนิสัยในการบริโภคปัจจัย4 ตามแนวพุทธธรรม จากการศึกษาสุขนิสัยในการบริโภคปัจจัย4 และหลักพุทธธรรมที่มีผลต่อสุขนิสัยในการบริโภคปัจจัย4 ทำให้ได้หลักการสร้างสุขนิสัยในการบริโภคปัจจัย4 ตามแนวพุทธธรรม ได้ 2แนวทางดังนี้แนวทางที่1. สร้างการเรียนรู้ โดยมีการ1) สร้างองค์ประกอบ องค์ประกอบของการเรียนรู้โดยมีหลักธรรมเป็นเครื่องกำกับ ซึ่งหลักธรรมที่นำมาใช้เป็นหลักก็คือหลักโยนิโสมนสิการ หลักสัปปุริสธรรม หลักสันโดษ หลักอัมมาตธรรม และหลักโภชนมัตตัญญูตา โดยการเรียนรู้ต้องอาศัยองค์ความรู้ในทางทฤษฎีที่เป็นหลักการทางวิชาการที่มีความน่าเชื่อถือ คือการศึกษาเพื่อ ความรู้ถึงการได้มา ความรู้ถึงคุณค่า ความรู้ถึงคุณภาพ ความรู้ถึงขั้นตอนหรือวิธีการบริโภคปัจจัย4 ความรู้ถึงประโยชน์สูงสุดด้วยความประหยัด ความรู้ถึงการรู้จักกตัญญูต่อปัจจัย4 และธรรมชาติ 2) สร้างเป้าหมาย เป้าหมายของการเรียนรู้ คือเกิดแนวความคิดที่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริงในการพิจารณาในการใช้สอยหรือการบริโภคปัจจัย4 ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการหรือหลักการที่มีทฤษฎีที่มีความน่าเชื่อถือรองรับในองค์ความรู้ นั้น ๆ โดยมีหลักธรรมตามแสดงมาเป็นเครื่องกำกับเพื่อเป้าหมายในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยที่สำคัญของเป้าหมายก็คือการพัฒนาคุณภาพชีวิตในวิถีชีวิตประจำวัน และการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อการปฏิบัติธรรมจน

สามารถบรรลุเป้าหมาย เพื่อการพ้นทุกข์ตามแนวทางของพระพุทธศาสนา 2. สร้างการปฏิบัติ โดยมีการ 1) สร้างทักษะ ทักษะเป็นการนำเอาความรู้ที่ผ่านการกลั่นกรองมาเป็นอย่างดีแล้วมาสร้างเป็นขั้นตอน หรือกระบวนการในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความชำนาญหรือทักษะ จนเกิดความเข้าใจในเป้าหมายของการบริหารการบริโภคปัจจัย 4 อย่างถูกต้องตามหลักการทางวิชาการ 2) สร้างกิจกรรม กิจกรรมเป็นการปฏิบัติที่เป็นไปตามขั้นตอนที่สร้างมาด้วยความชำนาญหรือทักษะที่เกิดมาจากการเรียนรู้ ที่ได้อาศัยหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาเป็นบทกำกับในการทำกิจกรรมเหล่านั้นในการบริโภคปัจจัย 4 เป็นการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาด้านตนเองในการดำเนินวิถีชีวิตได้อย่างมีความสุข 3) สร้างกิจวัตร กิจวัตรเป็นกิจกรรมที่มีการปฏิบัติที่มีความต่อเนื่องเป็นปกติวิสัย หรือเรียกได้ว่าเป็นสุขนิสัยในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการบริโภคปัจจัย 4 มีความมุ่งมั่นที่จะรักษาแนวทางปฏิบัติด้วยจิตใจที่มั่นคง ที่เป็นไปโดยอัตโนมัติในชีวิตประจำวันมีความสม่ำเสมอ ดังแผนภูมิสรุปการสร้างสุขนิสัยในการบริโภคปัจจัย 4 ตามแนวพุทธธรรม ดังนี้ (แผนภาพที่ 1)

สร้างการเรียนรู้		สร้างการปฏิบัติ			
สร้างองค์ประกอบ		สร้างเป้าหมาย	สร้างทักษะ	สร้างกิจกรรม	สร้างกิจวัตร
หลักธรรม - โยนิโสฯ - สันโดษ - โภจเนฯ	ความรู้ - การได้มา - คุณค่า, คุณภาพ - วิธีการบริโภค - ประหยัดสุด - ประโยชน์สูง - การกตัญญู	เพื่อการพัฒนา คุณภาพชีวิตใน วิถีประจำวัน	กลั่นกรอง ความรู้ สร้าง ความชำนาญ	ปฏิบัติตาม ขั้นตอน ที่ สร้างไว้	ปฏิบัติ ต่อเนื่องจน เกิดเป็น สุข นิสัย

แผนภูมิที่ 2 การสร้างสุขนิสัยในการบริโภคปัจจัย 4 ตามแนวพุทธธรรม

อภิปรายผล

การศึกษาการสร้างสุขนิสัยในการบริโภคปัจจัย 4 ตามแนวพุทธธรรม พบว่าหลักพุทธธรรมเป็นแนวทางในการศึกษาและสร้างวิธีปฏิบัติที่สามารถนำมาใช้ได้จริงในวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพื่อการมีสุขนิสัยที่มั่นคง มีความสม่ำเสมอ ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นิสัยของมนุษย์เป็นการแสดงออกโดยความเคยชิน ซึ่งเป็นการสอดคล้องกันกับการศึกษาของ พระมหาหมณวินทร์ ปุริสสุตโม และมนัสวี ศรีนนท์ กล่าวว่า นิสัยเป็นคุณลักษณะในตนที่แต่ละคนสร้างขึ้นโดยตั้งใจและไม่ได้ ตั้งใจเป็นการแสดงออกจนเคยชิน นิสัยเกิดจากการสร้างหรือพัฒนาขึ้นอย่างเหมาะสมกับสถานที่และเวลา ปัญหาต่างๆที่เกิดมาจากการกระแสนิยมที่ ทำให้มนุษย์เกิดความทุกข์ที่เกิดมาจากการบริโภคปัจจัย 4 นี้ มีความสอดคล้องกันกับการศึกษาของ พระครูธรรมธัชไพฑูริย์ (พิศาล วชิโรภาส) กล่าว

ว่า การบริโภคนิยมในโลกาภิวัตน์เป็นการบริโภคตามกระแสค่านิยม เพื่อตอบสนองความต้องการที่เกินความจำเป็นของตนเอง เกิดปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ ปัญหาครอบครัว ปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาสังคม(พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตโตโม และมนัสวี ศรีนนท์, 2561)(พระครูธรรมธรไพฑูรย์, 2562)

ทั้งนี้ยังอภิปรายผลได้ว่า ต้องเริ่มต้นที่การสร้างการศึกษาเรียนรู้ โดยในการศึกษาเรียนรู้จะต้องมีการตั้งเป้าหมายก่อนว่า ผู้ศึกษาต้องการเป้าหมายของการศึกษาเพื่อต้องการความสุขในการบริโภคปัจจัย4 ซึ่งเป็นการสอดคล้องกันกับการศึกษาของ พระมหาเกรียงไกร กิตติเมธี (พินยารักษ์) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการบริโภคปัจจัย4 คือ เพื่อการดำรงอยู่แห่งชีวิตและพัฒนาชีวิตของมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์อย่างยั่งยืน โดยขั้นตอนในการศึกษานี้จะต้องอาศัยด้วยการอ้างอิงด้วยองค์ประกอบในด้านต่างๆที่ควรศึกษา ที่เป็นไปตามหลักทั้งในทางวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและในทางพุทธธรรมที่มีความสำคัญ องค์ประกอบที่ควรนำมาพิจารณาก็คือ 1)การตระหนักรู้ในการบริโภคปัจจัย4 เช่น ฐานะทางด้านการเงิน หรือทางด้านเศรษฐกิจ ฐานะทางด้านสังคม ทางด้านเพศ ทางด้านวัย ทางด้านข้อจำกัดพิเศษบางอย่าง เป็นต้น, 2)การรู้จักความพอเพียงในทรัพยากรที่ใช้ในการบริโภคปัจจัย4, 3)การรู้จักตนเองในเชิงพฤติกรรมในการบริโภคปัจจัย4 มีการรู้จักความพอประมาณในการบริโภคด้วยการรู้คุณค่าของปัจจัย4 ที่ได้มาจากธรรมชาติด้วยความกตัญญูและมีคุณภาพของปัจจัย4 (พระมหาเกรียงไกร กิตติเมธี, 2555)

และยังจะอภิปรายผลอีกได้ว่า การสร้างสุขนิสัยในการบริโภคปัจจัย4 ตามแนวพุทธธรรม ด้วยหลักการ 2 สร้าง สร้างที่1คือสร้างทฤษฎีโดยการเรียนรู้การสร้างเป้าหมายก่อนว่าเราต้องการๆพัฒนาคุณภาพชีวิตในวิถีประจำวันที่ดีมีความสุขได้โดยการสร้างองค์ประกอบการเรียนรู้ทางด้านหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคปัจจัย4 ซึ่งจากศึกษาวิจัยทำให้ได้หลักพุทธธรรมที่มีกำลังมากหรือมีอานิสงส์มากในเรื่องการบริโภคปัจจัย4 คือหลักพุทธธรรมโยนิโสมนสิการ หลักพุทธธรรมสันโดษและหลักพุทธธรรมโภชนมัตตัญญูตา ซึ่งเป็นการสอดคล้องกันกับการศึกษาของ พระวีระชน อุตตโร (ชัชวาลย์) กล่าวว่า การบริโภคบิณฑบาตควรใช้หลักโภชนมัตตัญญูตา คือเลือกโภชนะสัปปายะและเจริญอาหารเรปฏิกุลสัณญาจะสนับสนุนการบรรลุลุธรรมได้เป็นอย่างดี การบริโภคเสนาสนะควรพิจารณาเลือกเสนาสนะสัปปายะจะสนับสนุนการบรรลุลุธรรมได้ และการบริโภคคิลานเภสัชที่ควบคู่กับการใช้ธรรมโอสถจะเกื้อกูลสนับสนุนแก่การบรรลุลุธรรมในพระพุทธศาสนาได้ โดยมีข้อที่ต้องใช้ในการพิจารณา มี 3 อย่างคือ 1) คุณค่าของปัจจัย4 ความจำเป็นในการบริโภคปัจจัย4 โดยแท้จริงแล้วเป็นไปเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ได้โดยปกติสุข 2)การใส่ใจในคุณภาพของสิ่งที่เป็นปัจจัย4 เป็นสำคัญ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติอย่างชาญฉลาดในการพิจารณาในการเลือกสรรสินค้าที่มีคุณภาพที่เป็นปัจจัยในการดำรงชีวิตอยู่ถูกต้องตามคุณค่าของปัจจัยนั้นๆ 3) ความเหมาะสมในการใช้ปัจจัย4 เช่น ตามรูปแบบวัฒนธรรมประเพณีในแต่ละที่ ตามสภาพภูมิอากาศ ตามแต่ละสถานที่ ตามแต่ละสถานะภาพ เป็นต้น เมื่อเกิดความรู้ความเข้าใจแล้วจึงมาสู่การสร้างวิถีปฏิบัติในเรื่องการบริโภคปัจจัย4 ด้วยอาศัยหลักการสร้างทักษะโดยกลั่นกรองเอาความรู้ที่ได้มากระทำเป็นประจำจนเป็นความชำนาญ สร้างกิจกรรมการปฏิบัติหรือกระทำเป็นขั้นเป็นตอน โดยให้เป็นกิจวัตรอย่างสม่ำเสมอจนเกิดเป็นสุขนิสัยคือนิสัยที่มีสุขตามความมุ่งหมายของการบริโภคปัจจัย4 คือ เพื่อการดำรงอยู่แห่ง

ชีวิตและพัฒนาชีวิตของมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์อย่างยั่งยืน โดยการได้มาซึ่งปัจจัย 4 ด้วยความบริสุทธิ์ทั้งทางกาย วาจาและใจ มีการบริโภคหรือการใช้สอยที่คำนึงถึงคุณค่าแท้ที่มีคุณภาพของปัจจัย ซึ่งเป็นการสอดคล้องกันกับการศึกษาของ ดร.ทิพย์ภวิษณ์ ไสชาติ ได้กล่าวไว้ว่า หากขาดสติ ไม่รู้จักคุณค่าแท้ของปัจจัยทั้ง 4 วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้และคุณค่าเทียม(พุทธโฆษาจารย์ 2560) เพื่อให้เห็นความสำคัญของสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะในการดำรงชีวิตของมนุษย์ คุณค่าของสิ่งที่มนุษย์เสพเข้าไป จึงเป็นได้ทั้งคุณค่าแท้ของการบริโภคและคุณค่าเทียมของการบริโภค ด้วยความประหยัสดุประโยชน์สูง มีการบริโภคโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมของธรรมชาติ และด้วยการกตัญญูต่อปัจจัย 4 ที่บริโภคเพื่อการดำรงชีวิต หลักสำคัญในการนำมาปฏิบัตินี้จะเป็นการสร้างทักษะเป็นขั้นตอนหรือกระบวนการในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความชำนาญ ที่จะนำมาสู่การสร้างกิจกรรมที่จะสร้างกิจวัตรประจำจนกลายมาเป็นสุขนิสัยที่มีความสม่ำเสมอ ที่แน่วแน่มั่นคง จึงจะนำมาซึ่งความสุขตามอัตภาพเพื่อการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ กล่าวคือ เพื่อการดำรงชีวิต และเพื่อการปฏิบัติธรรมเพื่อการพ้นทุกข์ (พระวิรัช อุตุตโร, 2556) (ดร.ทิพย์ภวิษณ์ ไสชาติ, 2561)

สรุป

การสร้างสุขนิสัยในเรื่องการบริโภคปัจจัย 4 เป็นสิ่งที่ต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอ ด้วยความตระหนักรู้ในคุณค่าของปัจจัย 4 ที่ได้มาด้วยความบริสุทธิ์ มีความมั่นคงสม่ำเสมอในการกระทำจนกลายมาเป็นนิสัยอย่างมั่นคงหนักแน่น จนกลายมาเป็นแบบอย่างที่ดีงามในการใช้ชีวิต ที่ต้องอาศัยปัจจัยการบริโภคปัจจัยต่าง ๆ ที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่ได้สร้างสรรพวัตถุที่เป็นปัจจัยให้ได้บริโภค รู้จักมีความกตัญญูต่อปัจจัย 4 สุขนิสัยที่แน่วแน่มั่นคงจะส่งผลตอบสนองกลับมานอกจากเพื่อตนเองแล้ว ยังมีผลต่อส่วนรวมที่หมายถึงทางด้านคุณภาพที่ดีในทางสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติด้วย เมื่อสร้างสุขนิสัยที่แน่วแน่มั่นคงได้ ก็จะสามารถนำความสุขตามอัตภาพเพื่อการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ กล่าวคือ เพื่อการดำรงชีวิต และเพื่อการปฏิบัติธรรมเพื่อการพ้นทุกข์ จากการศึกษาพบว่าการสร้างสุขนิสัยในการบริโภคปัจจัย 4 ตามแนวพุทธธรรม สามารถสรุปในตอนท้ายของการศึกษาวิจัยเป็นแนวทางได้ 2 ประการ กล่าวคือ สร้างการเรียนรู้ และสร้างการปฏิบัติ ซึ่งทั้งสองแนวทางนี้มีข้อสรุปได้ ดังนี้ 1) สร้างการเรียนรู้ มี 2 อย่างคือ 1) สร้างองค์ประกอบ องค์ประกอบของการเรียนรู้โดยมีหลักธรรมเป็นเครื่องกำกับ คือการศึกษาเพื่อ ความรู้ถึงการได้มา ความรู้ถึงคุณค่า ความรู้ถึงคุณภาพ ความรู้ถึงขั้นตอนหรือวิธีการบริโภคปัจจัย 4 ความรู้ถึงประโยชน์สูงสุดด้วยความประหยัสดุ ความรู้ถึงการรู้จักกตัญญูต่อปัจจัย 4 และธรรมชาติ 2) สร้างเป้าหมาย เป้าหมายของการเรียนรู้ คือเกิดแนวความคิดที่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริงในการพิจารณาในการใช้สอยหรือการบริโภคปัจจัย 4 ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยมีหลักธรรมเป็นเครื่องกำกับเพื่อเป้าหมายในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข 2) สร้างการปฏิบัติ มี 3 อย่างคือ 1) สร้างทักษะทักษะเป็นการนำเอาความรู้ที่ผ่านการกลั่นกรองมาเป็นอย่างดีแล้ว มาสร้างเป็นขั้นตอน หรือกระบวนการในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความชำนาญหรือทักษะ 2) สร้างกิจกรรม กิจกรรมเป็นการปฏิบัติที่เป็นไปตามขั้นตอนที่สร้างมาด้วยความชำนาญหรือทักษะที่เกิดมาจากการเรียนรู้ 3) สร้างกิจวัตร กิจวัตรเป็นกิจกรรมที่

มีการปฏิบัติที่มีความต่อเนื่องเป็นปกติวิสัย หรือเรียกได้ว่าเป็นสุขนิสัยในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการบริโภคปัจจัย 4 ที่เป็นไปโดยอัตโนมัติในชีวิตประจำวันด้วยความสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องการสร้างสุขนิสัยในการบริโภคปัจจัย 4 ตามแนวพุทธธรรม เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ที่รวมการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพระพุทธศาสนา เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งในทางคฤหัสถ์ผู้ครองเรือนและบรรพชิตนิกบวช โดยผลของการศึกษาวิจัยสามารถเข้าใจถึงเหตุผลที่มาของปัญหาของการบริโภคปัจจัย 4 ในปัจจุบัน และจากการศึกษาสามารถใช้หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการลดปัญหาของการบริโภคปัจจัย 4 นอกจากนี้ผู้วิจัยจะได้นำเสนอข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) ส่งเสริมทางการศึกษาทั้งในระดับประถม มัธยม และอุดมศึกษาให้ความรู้ปลูกฝังนิสัยให้เยาวชนเป็นผู้ตระหนักรู้คุณค่าของปัจจัย 4 จนเป็นนิสัยอย่างมั่นคง
- 2) เพิ่มความเข้มงวด ในการควบคุมกดขันลงโทษการโฆษณาที่เกี่ยวกับสินค้าปัจจัย 4 ที่เกินความเป็นจริง
- 3) ส่งเสริมความรู้แต่บรรพชิตนิกบวช เกี่ยวกับประโยชน์ของการฉันอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการจากการศึกษาวิจัยการสร้างสุขนิสัยในการบริโภคปัจจัย 4 ตามแนวพุทธธรรม ผู้วิจัยเห็นว่ายังมีปัญหาที่ควรนำมาเป็นหัวข้อในการศึกษาวิจัย เพื่อการสร้างความสุขในการบริโภคปัจจัย 4 ตามความหมายในทางพุทธธรรม ดังนี้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

- 1) ศึกษาเปรียบเทียบการบริโภคปัจจัย 4 ตามกระแสบริโภคนิยมกับตามหลักพุทธธรรม
- 2) ศึกษาการบริโภคปัจจัยทางด้านเทคโนโลยีทางด้านสื่อสมัยใหม่ของเยาวชน
- 3) ศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบต่อธรรมชาติทางด้าน ดิน น้ำ อากาศ ที่เกิดมาจากการบริโภคปัจจัย 4 ตามกระแสบริโภคนิยม

เอกสารอ้างอิง

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

พุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตฺโต). สมเด็จพระ. *พุทธธรรม ฉบับปรับขยาย*, (พิมพ์ครั้งที่ 48), กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ผลิตภัณ. 2560.

พระมหาเกรียงไกร กิตติเมธี (พินยารัก). *พุทธจริยศาสตร์กับการบริโภคปัจจัย 4*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 2555.

พระวีรชน อุตฺตโร (ชัชวาลย์). การศึกษาเชิงวิเคราะห์การบริโภคปัจจัย 4 เพื่อสนับสนุนการบรรลุธรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 2556.

พระครูธรรมธรไพบูลย์ (พิศาล วชิโรภาส). คำนิยมบริโภคตามแนวพระพุทธศาสนา. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 2562.

พระมหาหมื่นจันทร์ บุริสุตฺตโม, และมนัสวี ศรีนนท์. หลักการสร้างนิสัยตามแนวพุทธปรัชญา. *วารสารวณิกองแหรพุทธศาสตรปริทรรศน์*. ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2561: 13-26.

ทิพย์ภาวิณี ไสชาติ. “หลักการบริโภคปัจจัย 4 ตามแนวทางของพระพุทธศาสนา”. *เอกสารการประชุมวิชาการระดับนานาชาติครั้งที่ 9 ระดับชาติครั้งที่ 1 วิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ, วัฒนธรรมเชิงพุทธกับการพัฒนาที่ยั่งยืน IBRS2018 Buddhist Culture & Sustainable Development 2-3 April, 2018 MCU, Sisaket Campus, Thailand*, ปีที่ 9 เมษายน 2561: 112-123.

Original Research Article

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์
สำนักงานใหญ่

Work Efficiency of Employees of Government Housing Bank,
Head Office

อนุรักษ์ นุมะลิจันทร์¹ และ วีรชกรณ์ อุดมรัตน์^{2*}

Anuruk Numalijun¹ & Theerakorn Udomratanamane^{2*}

ARTICLE INFO

Name of Author:

1. อนุรักษ์ นุมะลิจันทร์

Anuruk Numalijun

สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัย

หอการค้าไทย

Faculty of Business Administration,

University of the Thai Chamber of

Commerce, Thailand.

Email: anuruk.n@ghb.co.th

Corresponding Author: *

2. ดร.วีรชกรณ์ อุดมรัตน์

Dr.Theerakorn Udomratanamane

สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัย

หอการค้าไทย

Faculty of Business Administration,

University of the Thai Chamber of

Commerce, Thailand.

Email: teerakorn_udo@utcc.ac.th

คำสำคัญ: ปัจจัยแรงจูงใจ; ทฤษฎีฮิอาร์จี; สภาพแวดล้อม
ในการทำงาน; ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน; พนักงาน
ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่

Keywords:

Motivation Factors; ERG Theory;
Working Environments; Work Efficiency;
Employees of Government Housing
Bank: Head office

Article history:

Received: 28/01/2024

Revised: 01/02/2024

Accepted: 12/06/2024

Available online: 23/06/2024

How to Cite:

Numalijun, A. & Udomratanamane, T.
(2024). Work Efficiency of Employees of
Government Housing Bank, Head Office.
Journal Dhamma for Life, 30(2), 165-175.

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study personal factors affecting the work efficiency of employees of Government Housing Bank, Head Office; 2) to study motivation factors according to ERG Theory (Theory of Human Need: Existence, Relatedness and Growth-ERG) that affect the work efficiency of the employees of the Government Housing Bank, head office; and 3) to study the factors of the working environments that affect the work efficiency of the employees of the Government Housing Bank, Head Office. This research is a quantitative study. The population used in this research included Government Housing Bank employees. There were 2,432 people working in the head office of the Government Housing Bank. The research questionnaire was used as a tool to collect data. Statistics used in this study consisted of frequency, percentage, mean, and standard deviation and Multiple Regression Analysis (MRA). The results of the study showed that: 1) the level of motivation factors according to the ERG theory that affect work efficiency, in overall, was at the highest level. 2) The level of work environment factors that affect work efficiency, in overall, was at the highest level. 3) Level of opinions on work efficiency, in overall, was at the highest level. 4) The results of the hypothesis testing were found that employees who have different personal factors such as gender, age, education level monthly income, job position, length of service of the employees of the Government Housing Bank, head office had no difference in the work efficiency. However, employees who have different status had difference in the work efficiency. Factors in the working environment had an effect on the work efficiency of employees of the Government Housing Bank, head office, and motivation factors according to the ERG theory also had an effect on the work efficiency of the employees of Government Housing Bank, Head Office.

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยแรงจูงใจตามทฤษฎีอาร์จีที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ และ3) เพื่อศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ การศึกษาวิจัยนี้เป็นเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ ที่ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานใหญ่ จำนวน 2,432 คน ใช้การสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับปัจจัยแรงจูงใจ ตามทฤษฎี ERG (ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์: การดำรงอยู่(Existence, ความสัมพันธ์ (Relatedness), ความเจริญก้าวหน้า (Growth) ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ระดับปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ระดับความคิดเห็นประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งงาน ระยะเวลาปฏิบัติงาน ของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ ที่ต่างกัน มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน ในส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้าน สถานภาพ ของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ ที่ต่างกัน มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ และปัจจัยแรงจูงใจ ตามทฤษฎี ERG ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่

บทนำ

ปัจจุบันนี้ การบริหารทรัพยากรบุคคลนั้นมีความสำคัญเพิ่มขึ้นมากเรื่อย ๆ ทั้งในภาคธุรกิจเอกชนและภาครัฐเอง เพราะไม่ว่าองค์กรจะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในทิศทางใด ย่อมต้องมีความเกี่ยวข้องกับตัวบุคคลทั้งสิ้น ซึ่งบุคคลถือเป็นกุญแจสำคัญที่สุดของการที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ เป็นพลังที่จะทำให้องค์กรสามารถขับเคลื่อนไปข้างหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลได้ก็ขึ้นอยู่กับทักษะ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ หากบุคลากรในองค์กรขาดความชำนาญ ขาดประสบการณ์ รวมถึงมีทัศนคติที่ไม่ดีต่องาน อาจส่งผลให้องค์กรขาดประสิทธิภาพ ขาดศักยภาพ และอาจจะส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์กรในระยะยาวได้ (สุขุมพงศ์ ชาญนวงศ์ และนิติกันต์ ธรรมธรรษากุล, 2564) นอกจากนี้ ปัญหาการลาออกของบุคลากร การทำงานล่าช้า ซึ่งจากปัญหาดังกล่าว หากการบริหารทรัพยากรมนุษย์ทำได้ดีแล้ว บุคลากรในองค์กรก็จะมีศักยภาพมากขึ้น จะส่งผลให้การทำงานภายในองค์กรนั้นมี

ประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามมาด้วย ซึ่งท้ายที่สุดแล้วองค์กรก็จะประสบผลสำเร็จทั้งยังเพิ่มศักยภาพขององค์กรให้มากยิ่งขึ้น (ประภาส ศิริภาพและคณะ, 2564)

การจูงใจถือเป็นส่วนหนึ่งในความแตกต่างที่มีลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละคนแตกต่างกันไป เป็นกระบวนการทางจิตวิทยาเพื่อที่จะสามารถกระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมเพื่อให้ไปถึงจุดหมายปลายทางได้ หรือเพื่อเป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าใจได้ ถือเป็นเป็นตัวขับเคลื่อนผลักดันการทำงาน หรือการดำเนินธุรกิจเพื่อนำไปสู่เป้าหมายขององค์กรที่ตั้งไว้ ประกอบกับการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน จะทำให้การปฏิบัติงานนั้นมีประสิทธิภาพและในจุดนี้ก็จะทำให้ทั้งบุคลากรและองค์กรเองก้าวหน้าไปพร้อมกันด้วย ในองค์กรนั้นอาจจะมีการสร้างแรงจูงใจโดยอาศัยทฤษฎีต่างๆ กันไป ที่ต้องรู้จักเลือกและนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น สำหรับทฤษฎีความพึงพอใจ เป็นการที่องค์กรควรศึกษาว่าปัจจัยภายในหรือความต้องการของมนุษย์ คืออะไรที่เป็นพลังผลักดัน กระตุ้นและชักนำให้บุคลากรในองค์กรแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์และทำความเข้าใจกับความต้องการที่แตกต่างกันของมนุษย์ ซึ่งทฤษฎีอีอาร์จี (ERG) ของเคลย์ตัน แอลเดอร์เฟอร์ (Clayton P. Alderfer) ก็เป็นหนึ่งในกลุ่มทฤษฎีความพึงพอใจ ที่บ่งบอกถึงพฤติกรรมการแสดงออกของมนุษย์หรือที่เรียกว่าความต้องการนั่นเอง โดยมีความต้องการที่มากกว่าหนึ่งซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ในเวลาเดียวกันหรือถูกจูงใจในเวลาเดียวกัน (วัชร, 2563) โดยทฤษฎี ดังกล่าวให้ความสำคัญกับความต้องการของมนุษย์ว่ามีความแตกต่าง และมีเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล ดังนั้น การจูงใจพนักงานจะทำให้องค์กรเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานได้ด้วย ประกอบกับว่าบุคลากรแต่ละคนจะมีความต้องการด้านแรงจูงใจที่แตกต่างกันออกไป บางคนอาจจะต้องการเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการต่างๆ ตำแหน่งหน้าที่ อำนาจ การเลื่อนตำแหน่ง เป็นต้น เนื่องจากบุคลากรแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันในความต้องการ ความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติ และความต้องการของบุคลากรในองค์กร โดยความต้องการเหล่านี้จะไม่อยู่คงที่แต่จะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์หรือช่วงเวลา ดังอาจกล่าวได้ว่า เมื่อบุคลากรมีความต้องการที่แตกต่างกันออกไปอาจจะเข้ารับต่อสภาพการทำงานที่แตกต่างกันไปด้วย

นอกเหนือจากการจูงใจแล้ว สภาพแวดล้อมในการทำงานก็ถือเป็นความต้องการพื้นฐานที่เป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวบุคลากรด้วย การที่องค์กรมีสภาพแวดล้อมที่ดี ตอบสนองต่อบุคลิกภาพของบุคลากร สร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ก็จะทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ มีประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในทางกลับกัน ถ้าหากสภาพแวดล้อมในการทำงานไม่ดี ก็จะทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรไม่เต็มที่ ไม่มีประสิทธิภาพ บั่นทอนสุขภาพร่างกายและจิตใจของบุคลากรได้

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น หากสามารถทราบถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ เพื่อให้สามารถระบุถึงปัจจัยที่มีความสำคัญที่ทำให้ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ประสบความสำเร็จจนถึงปัจจุบันนี้ เนื่องจากองค์กรส่วนใหญ่นั้นจะมีช่องว่างทำให้ การศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจตามทฤษฎี ERG รวมถึงสภาพแวดล้อมในการทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นทั้งในด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งจะนำไปสู่การเสนอแนะข้อที่ควรปฏิบัติ และสามารถนำผลที่ได้เป็น

แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เมื่อบุคลากรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสุดท้ายก็จะเกิดผลลัพธ์ถึงธนาคาร กล่าวคือ ทำให้ธนาคารสามารถดำเนินการได้สำเร็จตรงตามพันธกิจของธนาคาร “ทำให้คนไทยมีบ้าน” และเพื่อให้ ธอส. เป็น “ธนาคารที่ดีที่สุดสำหรับการมีบ้าน” ตามวิสัยทัศน์ของ ธอส. เคียงข้างสังคมไทยและคนไทยตลอดไป

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ พนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ ที่ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานใหญ่ จำนวน 2,432 คน (รายงานประจำปี ธนาคารอาคารสงเคราะห์, 2565) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ใช้สูตรคำนวณขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ ร้อยละ 95 ค่าความคาดเคลื่อนหรือผิดพลาดยอมรับได้ ไม่เกินร้อยละ 5 โดยคำนวณตามสูตรได้จำนวน 344 ตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่หรือสโนว์บอล (Snowball Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non – probability) โดยจะทำการแจกแบบสอบถามจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างไว้ โดยอาศัยการแนะนำของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เก็บข้อมูลไปแล้วกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามผ่าน Google form ให้กับกลุ่มตัวอย่าง และเมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมาทั้งหมดแล้ว ต่อไปนำแบบสอบถามตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (questionnaire) แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นปัจจัยแรงจูงใจตามทฤษฎี ERG ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยเป็นแบบสอบถามที่มีให้เลือกหลายคำตอบ (Multiple choices) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ได้แก่ ด้านความต้องการการดำรงชีวิตอยู่ ด้านความต้องการความสัมพันธ์ ด้านความต้องการความเจริญเติบโต

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยเป็นแบบสอบถามที่มีให้เลือกหลายคำตอบ (Multiple choices) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพในการทำงาน สภาพแวดล้อมด้านจิตใจในการทำงาน

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยเป็นแบบสอบถามที่มีให้เลือกหลายคำตอบ (Multiple choices) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ได้แก่ คุณภาพของงาน ปริมาณงาน เวลา ค่าใช้จ่าย

ผู้วิจัยเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบบสอบถามเชิงปริมาณ ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล วิเคราะห์ด้วยวิธีการประมวลผลแบบสถิติเชิงพรรณนา โดยทำการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยแรงจูงใจตามทฤษฎี ERG ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน และส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ใช้วิธีประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD) ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีสถานภาพโสด มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป มีตำแหน่งงานพนักงานธนาคาร มีระยะเวลาปฏิบัติงาน มากกว่า 15 ปีขึ้นไป

โดยพบว่าเฉพาะปัจจัยด้านสถานภาพที่ต่างกัน มีระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 1)

2. ปัจจัยแรงจูงใจ ตามทฤษฎี ERG ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยที่ด้านความต้องการการดำรงชีวิตอยู่ อยู่ในอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านความต้องการความสัมพันธ์ และด้านความต้องการความเจริญเติบโต ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความต้องการการดำรงชีวิตอยู่ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับ ที่ 1 คือ ท่านมีความรู้สึกปลอดภัยทางด้านร่างกายในการทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด อันดับที่ 2 คือ องค์กรมีสวัสดิการให้กับพนักงานอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และอันดับสุดท้าย คือ มีการจ่ายค่าตอบแทนที่ดีสำหรับการทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยที่ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการทำงาน อยู่ในอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อมด้านจิตใจในการทำงาน ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการทำงาน ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับที่ 1 คือ ท่านคิดว่าสถานที่ทำงานมีการแบ่งสัดส่วนพื้นที่ทำงานอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด อันดับที่ 2 คือ ท่านคิดว่าสถานที่ทำงานมีความปลอดภัยและมีการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ อยู่ในระดับมากที่สุด อันดับที่ 3 คือ ท่านคิดว่าสถานที่ทำงานมีการจัดโต๊ะ เก้าอี้ วัสดุและอุปกรณ์สำหรับการทำงาน เพียงพอต่อการใช้งานเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด และอันดับสุดท้าย คือ ท่านคิดว่าสถานที่ทำงานมีการแบ่งสัดส่วนพื้นที่ทำงานอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยที่ด้านเวลา อยู่ในอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านคุณภาพของงาน และด้านปริมาณงาน ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในด้านเวลา ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับที่ 1 คือ ท่านตรงต่อเวลาและรักษาเวลาในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด อันดับที่ 2 คือ ท่านสามารถปฏิบัติงานสำเร็จล่วงได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด อยู่ในระดับมากที่สุด และอันดับสุดท้าย คือ การปฏิบัติงานของท่านมีการแบ่งเวลาในการทำงานอย่างชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด

5. ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ ทดสอบโดยใช้สถิติ Multiple Linear Regression Analysis- Enter พบว่า ผลลัพธ์ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig มีค่าน้อยกว่า 0.05) แสดงว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ส่งผลต่อตัวแปรตาม

นอกจากนี้ยังพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ (R Square) มีค่าเท่ากับ 0.613 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีผลต่อตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรได้ร้อยละ 61.30

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย (Beta) พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการทำงาน (Beta = .174) และด้านสภาพแวดล้อมด้านจิตใจในการทำงาน (Beta = .650) ในทิศทางบวก มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 5)

6. ปัจจัยแรงจูงใจ ตามทฤษฎี ERG มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ ทดสอบโดยใช้สถิติ Multiple Linear Regression Analysis- Enter พบว่า ผลลัพธ์ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig มีค่าน้อยกว่า 0.05) แสดงว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ส่งผลต่อตัวแปรตาม

นอกจากนี้ยังพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ (R Square) มีค่าเท่ากับ 0.471 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระปัจจัยแรงจูงใจ ตามทฤษฎี ERG มีผลต่อตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรได้ร้อยละ 47.10

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย (Beta) พบว่า ด้านความต้องการความเจริญเติบโต (Beta = .403) ด้านความต้องการความสัมพันธ์ (Beta = .252) และด้านความต้องการการดำรงชีวิตอยู่ (Beta = .133) ในทิศทางบวก มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 1 ข้อมูลแสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ผลการศึกษา
เพศ กับ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่	ไม่แตกต่างกัน
สถานภาพ กับ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่	แตกต่างกัน*

ปัจจัยส่วนบุคคล	ผลการศึกษา
อายุ กับ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคาร อาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่	ไม่แตกต่างกัน
ระดับการศึกษา กับ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ พนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่	ไม่แตกต่างกัน
รายได้ต่อเดือน กับ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ พนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่	ไม่แตกต่างกัน
ตำแหน่งงาน กับ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ พนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่	ไม่แตกต่างกัน
ระยะเวลาปฏิบัติงาน กับ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่	ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 ข้อมูลแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยแรงจูงใจตามทฤษฎี ERG ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ตัวแปร	Mean	SD	การแปลผล
1. ด้านความต้องการการดำรงชีวิตอยู่	4.57	0.51	มากที่สุด
2. ด้านความต้องการความสัมพันธ์	4.34	0.61	มากที่สุด
3. ด้านความต้องการความเจริญเติบโต	4.32	0.58	มากที่สุด

ตารางที่ 3 ข้อมูลแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ตัวแปร	Mean	SD	การแปลผล
1. ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการทำงาน	4.37	0.61	มากที่สุด
2. ด้านสภาพแวดล้อมด้านจิตใจในการทำงาน	4.34	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 4 ข้อมูลแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ตัวแปร	Mean	SD	การแปลผล
1. ด้านคุณภาพของงาน	4.50	0.51	มากที่สุด
2. ด้านปริมาณงาน	4.40	0.57	มากที่สุด
3. ด้านเวลา	4.58	0.51	มากที่สุด
4. ด้านค่าใช้จ่าย	4.56	0.51	มากที่สุด

ตารางที่ 5 ข้อมูลแสดงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย แบบขั้นตอน (Multiple Linear Regression Analysis- Enter) ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่

ตัวแปรอิสระ	B	Std. Error	Beta	t	Sig
ค่าคงที่ (Constant)	1.572	.128		12.252	.000
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการทำงาน	.131	.036	.174	3.647	.000*
ด้านสภาพแวดล้อมด้านจิตใจในการทำงาน	.545	.040	.650	13.636	.000*

R = 0.783, R Square = 0.613, Adjusted R Square = .610
Std. Error of the Estimate = 0.28901 F = 269.789, Sig = 0.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 ข้อมูลแสดงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย แบบขั้นตอน (Multiple Linear Regression Analysis- Enter) ระหว่างปัจจัยแรงจูงใจตามทฤษฎี ERG มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่

ตัวแปรอิสระ	B	Std. Error	Beta	t	Sig
ค่าคงที่ (Constant)	1.744	.175		9.970	.000
ด้านความต้องการการดำรงชีวิตอยู่	.121	.045	.133	2.687	.008*
ด้านความต้องการความสัมพันธ์	.190	.040	.252	4.716	.000*
ด้านความต้องการความเจริญเติบโต	.322	.044	.403	7.249	.000*

R = 0.687, R Square = 0.471, Adjusted R Square = .467
Std. Error of the Estimate = 0.33815 F = 101.077, Sig = 0.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากการศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ ผู้วิจัยพบประเด็นที่เป็นผลจากการศึกษา ซึ่งสามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ ที่ต่างกัน มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน พบว่า การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ

การศึกษา รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งงาน และระยะเวลาปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นปัจจัยส่วนบุคคล สถานภาพ ที่แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริวัฒน์ สายวิวัฒน์ (2562) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานในฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยและระยะเวลาการทำงาน มีประสิทธิภาพการทำงานไม่แตกต่างกัน ส่วนตำแหน่งงานปัจจุบันที่แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการทำงานที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวมลลี้ สิทธิภูมิ (2565) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายสินเชื่อธนาคาร ABC พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคล สถานภาพสมรส และระดับตำแหน่ง แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 สภาพแวดล้อมในการทำงาน มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ พบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการทำงาน และด้านสภาพแวดล้อมด้านจิตใจในการทำงาน มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยจิรัช สีสังข์, สิทธิพร สุนทร, เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา และธัญญิกานต์ คำวิเศษธรรณ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของปัจจัยลักษณะบุคคล สภาพแวดล้อมและแรงจูงใจในการทำงาน กับประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในเขตพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกหรือสถานที่ในการทำงานที่มีความพร้อม สะดวก สะอาด น่าอยู่ มีเครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในหน่วยงาน มีความทันสมัย มีแสงสว่างและอากาศถ่ายเทได้สะดวกเหล่านี้ทำให้การทำงานของพนักงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยแรงจูงใจ ตามทฤษฎี ERG ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ พบว่า ปัจจัยแรงจูงใจ ตามทฤษฎี ERG ด้านความต้องการการดำรงชีวิตอยู่ ด้านความต้องการความสัมพันธ์ และด้านความต้องการความเจริญเติบโต มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของขมิสา สุธาดอนันต์โกคิน (2564) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ปัจจัยแรงจูงใจมีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านการยอมรับนับถือ และด้านความต้องการความก้าวหน้า ในส่วนด้านความสำเร็จในงาน และด้านความรับผิดชอบในงาน อยู่ในระดับน้อย และปัจจัยค้ำจุน มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านค่าตอบแทน และด้านสวัสดิการ ต่อมาแรงจูงใจที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านความมั่นคงในงาน

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านการนิเทศงาน และด้านนโยบายและการบริหาร ในส่วนสภาพการทำงาน อยู่ในระดับน้อย

สรุป

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นปัจจัยแรงจูงใจ ตามทฤษฎี ERG ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ ผลการศึกษา พบว่า พนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยแรงจูงใจตามทฤษฎี ERG ที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.48

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ มีความคิดเห็นต่อ ปัจจัยแรงจูงใจตามทฤษฎี ERG ที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อันดับแรก คือ ด้านความต้องการ การดำรงชีวิตอยู่ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.51 อันดับที่ 2 ด้านความ ต้องการความสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.61 และอันดับที่ 3 ด้านความต้องการความเจริญเติบโต มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.58 ตามลำดับ

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน พบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.54

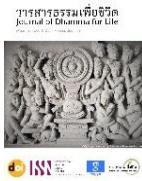
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับแรก คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการทำงาน มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.61 และอันดับที่ 2 ด้านสภาพแวดล้อม ด้านจิตใจในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.55 ตามลำดับ

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นปัจจัยประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน พบว่า ปัจจัยประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.54

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับแรก คือ ด้านเวลา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.58 ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.51 อันดับที่ 2 ด้านค่าใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.56 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.51 อันดับที่ 3 ด้านคุณภาพของงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.51 และอันดับที่ 4 ด้านปริมาณงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.40 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.57 ตามลำดับ

เอกสารอ้างอิง

- ขมิสา สุธาดอนันต์โกคิน. (2564). ปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. คุุณิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร คุุณิบัณฑิต มหาวิทยาลััปทุมธานี.
- จิระ สีสั่งข้, สิทธิพรร์ สุนทร, เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา และธัญญิกานต์ คำวิเศษณธรรณ. (2566). ความสัมพันธ์ของปัจจัยลักษณะบุคคล สภาพแวดล้อมและแรงจูงใจในการทำงาน กับประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารรายเดือน *Journal of Modern Learning Development*, 8(4) เม.ย. 66, 70 – 89. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/issue/view/17478>
- ธนาคารอาคารสงเคราะห์. (2565). รายงานประจำปี 2565. สืบค้นจาก <http://www.ghb.co.th>
- นวมลลี้ สิทธิภูมิ. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายสินเชื่อธนาคาร ABC. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัับูรพา.
- ประภาส ศิริภาพ สุขุมพงศ์ ชาญนวงศ์ เฉลียว วิฑูรปกรณ์ วีระ ลาดหนองขุ่น และจุริภรณ์ เมธิ์นไกรลาศ. (2564). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรสถาบันอุดมศึกษาไทย. *วารสารการบริหารปกครอง*, 10(1), 197-220.
- วัชร แยมชู. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานใหญ่. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลััเอกริก.
- สิริวัฒน์ สายวิวัฒน์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานในฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคารแห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลััสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุขุมพงศ์ ชาญนวงศ์ และนิติกานต์ ธรรมหรราชกุล. (2564). พุทธวิธีบริหารคนเก่งและคนดีเพื่อพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในยุคโลกไร้พรมแดน. *วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 4(4), 99-110.

วารสารธรรมเพื่อชีวิต

JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE

ISSN: 2822-048X

<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

Original Research Article

ผลของโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรค
ความดันโลหิตสูงที่มารับการ ตรวจรักษาและรับยาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ตำบลยาง อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์

Effect of Health Promotion Program for Promoting Health Self-Care Behaviors among Older Adults Hypertension at the Examination and medication, Yang Health Promotion Hospital, Sikhoraphum district, Surin Province

วัลยา ยางงาม^{1*}Vallaya Yangngam^{1*}

ARTICLE INFO

Name of Author & Corresponding Author: *

1. วัลยา ยางงาม

Vallaya Yangngam

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสหัสขันธ์ จังหวัด
สุรินทร์ ประเทศไทย

Sikhoraphum district Public Health
Office, Surin Province, Thailand.

Email: Vallaya212@gmail.com

คำสำคัญ: ผู้สูงอายุ; ความดันโลหิตสูงที่ควบคุม
ไม่ได้; พฤติกรรมการดูแลตนเอง; โปรแกรมส่งเสริม
สุขภาพต่อพฤติกรรมการดูแลตนเอง

Keywords:

The elderly; Uncontrolled Hypertension;
Self-Care Behavior; Health Promotion
Program for Self-Care Behavior

Article history:

Received: 28/01/2024

Revised: 13/04/2024

Accepted: 13/06/2024

Available online: 23/06/2024

How to Cite:

Yangngam, V. (2024). Effect of Health Promotion Program for Promoting Health Self-Care Behaviors among Older Adults Hypertension at the Examination and Medical, Yang Health Promotion Hospital, Sikhoraphum district, Surin Province. *Journal Dhamma for Life*, 30(2), 176-192.

ABSTRACT

This research study aimed to, first, compare pre and post patient's knowledge and their behavior toward hypertension after using a health promotion program for self-care behavior and, second, compare their pre and post blood pressure level after using the program. This study was quasi experimental research pretest-posttest one-group design. The sample was 50 elderly patients with uncontrolled hypertension having treatments at Yang Subdistrict Promoting Hospital located in Sikhoraphum, Surin Province, Purposive Sampling was utilized in this research. The research data was collected by using a questionnaire, a test, a check, a health promotion program for self-care behavior, and a guidebook for hypertension patients. The data was analyzed by using frequency, percentage, $\bar{X}$, S.D., and paired t-test.

The study revealed that the samples had improved knowledge and self-care levels ($p < 0.001$) Also, the sample also had lower blood pressure levels ($p < 0.05$). The research findings imply that this article emphasizes on hypertension self-taking care in family and community levels to promote the continuation of self-care behavior among the elderly patients with uncontrolled hypertension.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เปรียบเทียบความรู้ และ พฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงระหว่างก่อนและหลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมการดูแลตนเอง และ2)เปรียบเทียบความดันโลหิตของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง ระหว่างก่อนและหลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมการดูแลตนเอง การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบหนึ่งกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงที่ขึ้นทะเบียนรักษาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลยาง อำเภอสัตหีบ ภูมิ จังหวัดสุรินทร์ ที่ควบคุมความดันไม่ได้ จำนวน 50 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบประเมิน โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมการดูแลตนเอง และ คู่มือการดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) และ สถิติทดสอบ Paired t -test

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ย ความรู้ และ พฤติกรรมสุขภาพการดูแลตนเอง สูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) และมีค่าเฉลี่ยความดันโลหิตต่ำกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้การดูแลผู้ป่วยโดย มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการดูแลตนเองในการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพ ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาสุขภาพ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการมีพฤติกรรมดูแลตนเองอย่างต่อเนื่องของผู้ป่วยสูงอายุโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมไม่ได้

บทนำ

ความดันโลหิตสูง เป็นปัญหาทางสุขภาพที่สำคัญปัญหาหนึ่งที่มีการกระจายทั่วโลก เนื่องจากโรคความดันโลหิตสูงส่วนมากไม่ทราบสาเหตุของการเกิดโรค กว่าครึ่งจะเป็นโรคบางรายก็เกิดภาวะแทรกซ้อนขึ้นแล้ว ซึ่งโรคนี้เป็นสาเหตุเกือบครึ่งหนึ่งของการตายด้วยโรค อัมพฤกษ์อัมพาตและโรคหัวใจก่อนวัยอันควร (กระทรวงสาธารณสุข, 2562) โรคความดันโลหิตสูงส่วนมากต้องใช้เวลารักษานาน หรืออาจต้องรักษาตลอดชีวิต นอกจากนั้นยังมีภาวะแทรกซ้อนที่เป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้หลายอย่าง ขึ้นอยู่กับระดับความดันโลหิตตัวบนหรือตัวล่างที่ผิดปกติ ระยะเวลาที่เป็น และการได้รับการรักษาที่เหมาะสมหรือไม่ ซึ่งโรคนี้ก่อให้เกิดภาวะแทรกซ้อนต่ออวัยวะที่สำคัญได้แก่ ผลต่อหัวใจ ผลต่อสมองทำให้เกิดภาวะหลอดเลือดตีตัน หรือแตกทำให้เป็นอัมพาต และถ้าเกิดในตำแหน่งสำคัญอาจเสียชีวิตได้อย่างรวดเร็ว ความดันที่สูงรุนแรงเฉียบพลันจะทำให้สมองบวม ปวดศีรษะ และซีมลงจนไม่รู้สีกตัว (กระทรวงสาธารณสุข, 2562) ส่วนผลต่อไต จะพบว่าโรคความดันโลหิตสูงเป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดโรคไตเรื้อรังมากเป็นอันดับสองรองจากโรคเบาหวาน (ประเจษฎ์ เรืองกาญจนเศรษฐ์, 2561) และถ้าป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูงระยะยาวจะมีการเปลี่ยนแปลงของจอรับภาพที่ตา (วิทยา ศรีตมา, 2561) ทำให้พบหลอดเลือดแดงในตาแตก และมีเลือดออกทำให้มีจุดบอดบางส่วนในเลนส์ตา ทำให้ตามัว จนถึงตาบอดได้ (กระทรวงสาธารณสุข, 2562) นอกจากนี้ยังพบว่าโรคความดันโลหิตสูงจะทำให้หลอดเลือด

แดงส่วนปลายเกิดการโป่งพองหรือตีบแคบทำให้เลือดไปเลี้ยงแขนขาตกลง ทำให้มีอาการปวดเวลาเดิน ผู้ป่วยที่มีหลอดเลือดแดงตีบตันบริเวณขา จะมีโอกาสเสี่ยงที่จะมีโรคหัวใจและหลอดเลือดในอนาคต (ประเจษฎ์ เรืองกาญจนเศรษฐ์, 2561) นอกจากนี้ยังมีผลกระทบทางด้านจิตใจ อาจทำให้เกิดอาการซึมเศร้า วิตกกังวล โดยเฉพาะผู้ที่มีความพิการจะทำให้เกิดอาการซึมเศร้าได้ง่าย (Sutthisanmethi, et al. 2022) ทำให้ไม่สนใจที่จะรับประทานยา หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามคำแนะนำของแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ยิ่งทำให้ภาวะโรคความดันโลหิตสูงไม่สามารถควบคุมได้และเป็นผลเสียต่อสุขภาพได้มากอีกทั้งโรคความดันโลหิตเป็นโรคที่ต้องรักษานาน อาจต้องรักษาตลอดชีวิตการค่าใช้จ่ายก็จะสิ้นเปลืองมาก

โรคความดันโลหิตสูงเป็นโรคเรื้อรังที่พบได้บ่อยในผู้สูงอายุไทย (กระทรวงสาธารณสุข, 2562) จากข้อมูลสถานการณ์ผู้สูงอายุไทยในปี พ.ศ. 2562 พบว่าผู้สูงอายุชายและหญิงอายุระหว่าง 66-69 ปี เป็นโรคความดันโลหิตสูงร้อยละ 50 และ 47 ตามลำดับ ผู้สูงอายุชายและหญิงอายุระหว่าง 70-79 ปี เป็นโรคความดันโลหิตสูงร้อยละ 60 และ 53 ตามลำดับ และผู้สูงอายุชายและหญิงอายุ 80 ปีขึ้นไป เป็นโรคความดันโลหิตสูงร้อยละ 69 และ 59 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าจำนวนผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงเพิ่มมากขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้น และอัตราการตายจากโรคความดันโลหิตสูงในผู้สูงอายุต่อประชากรแสนคนในปี พ.ศ. 2562 คือ 5.79 และในปี พ.ศ. 2563 คือ 12.15 ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเพิ่มขึ้นของอัตราการตาย ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการควบคุมระดับความดันโลหิตได้ไม่ดี (poor blood pressure control) ทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนอื่นๆ ตามมา เช่น โรคหลอดเลือดสมอง ภาวะหัวใจวายหรือกล้ามเนื้อหัวใจตาย และไตวาย เป็นต้น โรคความดันโลหิตสูงมักจะไม่มีแสดงอาการเตือน หรือไม่มีอาการแสดง แต่ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง จำเป็นต้องมีการปฏิบัติตนเพื่อควบคุมระดับความดันโลหิตให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม โดยการรับประทานยาตามแพทย์สั่ง การปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต เช่น ลดปริมาณโซเดียมที่รับประทานในแต่ละวัน บริโภคอาหารที่มีไขมันไม่อิ่มตัว ออกกำลังกายอย่างน้อยวันละ 30 นาทีสัปดาห์ละ 3-5 วัน เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมการดูแลตนเองดังกล่าวเป็นสิ่งที่จำเป็นในการจัดการโรคความดันโลหิตสูง เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดภาวะแทรกซ้อนของโรคที่เป็นอันตรายต่อชีวิต แต่อย่างไรก็ตามพบว่า ผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงยังคงมีพฤติกรรมดูแลตนเองที่ไม่เหมาะสม เช่น รับประทานยาไม่ต่อเนื่อง หรือไม่ถูกต้องตามที่แพทย์สั่ง ไม่มาตรวจตามนัด และไม่ปรับพฤติกรรมรับประทานอาหาร 7-9 ซึ่งมีปัจจัยหลายอย่างที่สามารถส่งผลต่อพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสมดังกล่าว เช่น อายุ ที่มากขึ้น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคและแผนการรักษา ความเชื่อ ทักษะคิด แรงสนับสนุนทางสังคม และการรับรู้ความรุนแรงและความเสี่ยงของโรคความดันโลหิตสูง

จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า อุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถควบคุมระดับความดันโลหิตได้ คือการรับรู้ที่ไม่ถูกต้องและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับภาวะความเจ็บป่วยขาดสัมพันธภาพระหว่างผู้ป่วยกับบุคลากรทางการแพทย์ และการดูแลตนเองที่ไม่ต่อเนื่อง (Thamnamsin K., 2015) ในการสนับสนุนการจัดการตนเองโดยการให้ความรู้และตั้งเป้าหมายการดูแลตนเองที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและบริบทของผู้สูงอายุ มีผลให้ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมด้านการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย การรับประทานยา การมาตรวจตามนัดและการผ่อนคลายความเครียดสูงขึ้น และมีค่าเฉลี่ยของความดันโลหิตลดลง (Seesawang J, Thongtaeng P, Yodthong

D.,2014)มีการนำแนวทางการจัดการตนเอง (Self-management support) มาใช้ในการฝึกทักษะ เพื่อนำไปสู่พฤติกรรมการดูแลตนเองที่เหมาะสม ดังนั้นจากปัญหาพฤติกรรมการดูแลตนเองที่ไม่เหมาะสมและขาดความเข้าใจเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูงในผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเร่งปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (Bandura A.,1997) ที่เชื่อว่าการรับรู้ความสามารถตนเองนั้นมีผลต่อการกระทำของบุคคล บุคคลอาจมีความสามารถไม่แตกต่างกัน แต่อาจมีพฤติกรรมที่มีคุณภาพแตกต่างกัน แม้ในตัวบุคคลเอง หากรับรู้ความสามารถตนเองในสภาพการณ์ที่แตกต่างกันก็อาจแสดงพฤติกรรมออกมาแตกต่างกันได้ ทั้งนี้การแสดงออกจึงขึ้นอยู่กับ การรับรู้ความสามารถของตนเอง พฤติกรรมการดูแลตนเอง และการคาดหวังในผลลัพธ์

จากรายงานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลยาง อำเภอสี่ขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ ปี พ.ศ. 2565 พบว่า มีผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงที่มารับบริการ จำนวน 227 คน มีผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมระดับความดันโลหิตไม่ได้ จำนวน 98 คน คิดเป็น ร้อยละ 47.18 และ จากการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุที่ได้รับการตรวจรักษาโรค พบว่า ผู้สูงอายุความดันโลหิตสูงควบคุมระดับความดันโลหิตไม่ได้ ร้อยละ 70.41 มีพฤติกรรมบริโภคอาหารที่รสจัด อาหารประเภทเครื่องในสัตว์ อาหารที่มีไขมัน และกะทิ เนื่องจากเคยชินกับการรับประทานอาหารที่มีรสจัด ปรุงอาหารด้วยน้ำมัน อาหารผัด ทอด อาหารที่มีส่วนประกอบของไขมัน และมีการรับประทานอาหารเกินความต้องการของร่างกาย และ ร้อยละ 80.62 ของผู้สูงอายุไม่ได้ออกกำลังกายหรือออกกำลังกายเบาๆ โดยทำงานบ้าน ทำสวน ไม่มีผู้นำการออกกำลังกาย และ ร้อยละ 82.66 ของผู้สูงอายุจะเกิดความเครียดไว้กับตนเอง ไม่ได้ระบายให้ใครฟังหรือเล่าให้ลูกหลานฟังแล้วไม่มีใครสนใจ และไม่ได้รับการแก้ไขซึ่งเป็นพฤติกรรมไม่เหมาะสม และ ระบบการดูแลผู้ป่วยสูงอายุโรคเรื้อรังในชุมชนของ ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลยาง อำเภอสี่ขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ เป็นการติดตามดูแลผู้ป่วยในชุมชน ที่ยึดหลักตามความรุนแรงของความเจ็บป่วย การส่งต่อข้อมูลระดับความดันโลหิตที่ผิดปกติและการขาดการรักษาล่าช้า ประกอบกับการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ส่งผลให้ผู้สูงอายุโรคความดันโลหิต สูงที่ควบคุมไม่ได้เกิดภาวะแทรกซ้อนตามมา ผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลยาง อำเภอสี่ขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์จึงเห็นความสำคัญ และมีความสนใจศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงที่มารับการตรวจรักษาและรับยาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลยาง อำเภอสี่ขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ ภายใต้กรอบแนวคิดของรูปแบบการจัดการผู้ป่วยโรคเรื้อรัง (Chronic care model) มุ่งเน้นการสนับสนุนจัดการตนเองและระบบข้อมูลทางคลินิก เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ประกอบด้วย 1) การสร้างสัมพันธภาพเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยและผู้รับบริการเพื่อสร้างทัศนคติที่ดี และตั้งเป้าหมายร่วมกัน 2) การให้ความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการเลือกการรับประทานอาหาร ตามหลักการบริโภคอาหารเพื่อยับยั้งโรคความดันโลหิตสูง (DASH Diet) การออกกำลังกายด้วยการแกว่งแขน การผ่อนคลายความเครียด การสวดมนต์ และการทำสมาธิบำบัดแบบ SKT1 เพื่อการผ่อนคลาย โดยการปฏิบัติสมาธิด้วยการหายใจในท่านั่งหรือนอน และ SKT2 โดยการออกกำลังกายในลักษณะที่กล้ามเนื้อมีการหดเกร็งตัวแต่ไม่มีการเคลื่อนไหวร่วมกับการปฏิบัติสมาธิด้วยการหายใจในท่านั่งหรือนอน เพื่อกระตุ้นการทำงานของระบบ

ประสาทส่วนกลางและระบบประสาทอัตโนมัติ (Seesawang J, Thongtaeng P, Yodthong D., 2014) 3) เพิ่มทักษะการดูแลผู้ป่วยแก่ อสม. ในการเยี่ยมบ้าน เพื่อสนับสนุนการมีพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง การให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์โดยผู้วิจัย 4) ติดตามระดับความดันและการมาตรวจตามนัดผ่านระบบสารสนเทศ ส่งต่อข้อมูลสู่ชุมชนเพื่อติดตามแก้ไขปัญหาระยะเริ่มแรก ให้เกิดปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดูแลตนเองที่เหมาะสม 5) การประเมินผล และการให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อสะท้อนผลของพฤติกรรมดูแลตนเองในการควบคุมและป้องกันภาวะแทรกซ้อนของโรคความดันโลหิตสูงได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ และ พฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงระหว่างก่อนและหลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมดูแลตนเอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความดันโลหิตของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง ระหว่างก่อนและหลังการใช้โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมดูแลตนเอง

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi experimental research) แบบหนึ่งกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง (pretest-posttest one-group design) โดยมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. พื้นที่ในการวิจัย คือ ตำบลยาง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรคือ ผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมความดันไม่ได้ จำนวน 98 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมความดันไม่ได้ ที่มีอายุ 60 – 79 ปี ขึ้นไป มีระดับความดันโลหิตมากกว่า 140/90 มิลลิเมตรปรอท - 180/99 มม.ปรอท ย้อนหลัง 3 เดือน และได้รับยาเพื่อควบคุมระดับความดันโลหิตอย่างน้อย 1 ชนิดที่มารับการรักษาที่คลินิกโรคความดันโลหิตสูง ไม่มีภาวะแทรกซ้อนจากโรคความดันโลหิตสูง ได้แก่ โรคหลอดเลือดสมอง โรคหัวใจ โรคไต (จากการวินิจฉัยของแพทย์) ได้รับการรับรองจากแพทย์ว่าสามารถออกกำลังกายได้ ไม่มีปัญหาในการพูด ฟัง มีสติสัมปชัญญะเป็นปกติ คัดกรองโดยใช้เครื่องมือ MMSE-Thai (2000) ต้องมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์ปกติ ยินดีและสมัครใจเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ คำนวณขนาดตัวอย่าง ตามสูตรของ Cohen (1988) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 50 เลือกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive Sampling)
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย
 - 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง ประกอบด้วย 6 กิจกรรมคือ 1) การสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ และการตั้งเป้าหมายร่วมกัน 2) การให้ความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง ด้านการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย และการผ่อนคลายความเครียดด้วยวิธีสวดมนต์และการทำสมาธิบำบัด เทคนิคที่ 1 (SKT1) และเทคนิคที่ 2

(SKT2) 3) การสนับสนุนการจัดการดูแลตนเอง 4) การเยี่ยมบ้าน 5) การให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ และ 6) การประสานและการใช้ข้อมูลระดับความดัน และการตรวจตามนัด จากระบบสารสนเทศระดับอำเภอ ส่งต่อ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ความรู้ และ พฤติกรรมการดูแลสุขภาพใน เรื่องการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย การจัดการกับความเครียด และ การรับประทานยา

3.2.2 ค่าเฉลี่ยความดันโลหิต ของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 คะแนนเฉลี่ยความรู้ และ พฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมการดูแลตนเอง

4.2 ค่าเฉลี่ยความดันโลหิต ของกลุ่มตัวอย่าง ต่ำกว่าก่อนได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมการดูแลตนเอง

5. เครื่องมือที่ใช้ เก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

5.1 เครื่องมือที่ใช้ในการคัดกรองกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษา คือ

5.1.1 แบบทดสอบสภาพสมองเบื้องต้น ฉบับภาษาไทย (MMSE- Thai2002) (Tantirithisak T.,2014) โดยการใช้คะแนน มากกว่า 21 คะแนน หมายถึงไม่มีความบกพร่องด้านการทำหน้าที่ของสมอง

5.1.2 แบบประเมินความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวันดัชนีบาร์เธลเอดีแอล (Barthel ADL index) (Jitapunkul S.,2001) ใช้คะแนน 12 คะแนนเป็นเกณฑ์

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยประกอบ ด้วย

5.2.1 โปรแกรมการดูแลต่อเนื่อง มี ระยะเวลา 6 สัปดาห์ สร้างขึ้นภายใต้กรอบแนวคิดการจัดการผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ของ Wagner (2001) กิจกรรมประกอบด้วย 1) การสร้างสัมพันธ์ภาพเชิงปฏิสัมพันธ์สร้างทัศนคติที่ดี และตั้งเป้าหมายร่วมกัน 2) การให้ความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง และการฝึกทักษะการดูแลตนเอง ด้านการรับประทานอาหาร ตามหลักการบริโภคอาหารเพื่อควบคุมความดันโลหิตสูง (DASH Diet) การออกกำลังกาย ด้วยการแกว่งแขน การรับประทานยา และ การผ่อนคลายความเครียด โดยการสวดมนต์ และการทำสมาธิบำบัดแบบ SKT1และ SKT2 และ การรับประทานยา3) การสนับสนุนการดูแลตนเองของผู้ป่วย โดยการเยี่ยมบ้าน จากผู้วิจัยและอาสาสมัครสาธารณสุขที่ผ่านการอบรมโดยผู้วิจัยและการติดตามทางโทรศัพท์ 4) การประสานและใช้ข้อมูลการตรวจตามนัดและค่าความดันโลหิตจากระบบสารสนเทศของอำเภอ 5) การประเมินผล และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

5.2.2 คู่มือ“การดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง”ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย การรับประทานอาหาร ภายใต้หลักบริโภคอาหารเพื่อยับยั้งโรคความดันโลหิตสูง การออกกำลังกาย ด้วยการแกว่งแขน การผ่อนคลายความเครียด การสวดมนต์ และการฝึกสมาธิบำบัดแบบ SKT1 และ SKT2 และ การรับประทานยา

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบบันทึกการตรวจสุขภาพ ข้อมูล น้ำหนัก ส่วนสูง BMI และระดับความดันโลหิต ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความรู้โรคความดันโลหิตสูงมีลักษณะเป็นเลือกตอบ ใช่ ไม่ใช่ และไม่ทราบ โดยเลือกเพียงคำตอบเดียว จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงสร้างโดยผู้วิจัยจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการดูแลตนเองของโอเร็ม (Orem D E, Taylor S G, Renpenning K M., 2001) ประกอบด้วยข้อคำถามในด้านการรับประทานอาหาร ภายใต้อาหารเพื่อป้องกันโรคความดันโลหิตสูง (DASH diet) การออกกำลังกาย การผ่อนคลายความเครียด และการรับประทานยา จำนวน 30 ข้อ คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ จาก 0 ไม่เคยปฏิบัติ 1 ปฏิบัติครั้งคราว 2 ปฏิบัติประจำ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ใช้เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence: IOC) ที่ยอมรับได้ คือ ตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป และตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability) โดยนำไปทดลองใช้กับผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาทุ่ง อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ แล้วคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง โดยการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม ประเมินความรู้ พฤติกรรมการดูแลตนเอง และตรวจสุขภาพ (รายบุคคล) โดยผู้วิจัย และดำเนินการวิจัยจัดกิจกรรม 6 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 สนับสนุนการดูแลตนเองจัดกิจกรรม ณ ห้องประชุม โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลยาง อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ โดยการสร้างสัมพันธภาพเชิงปฏิสัมพันธ์ สร้างทัศนคติที่ดี เพื่อหาสาเหตุของการควบคุมความดันไม่ได้ สนับสนุนการดูแลตนเอง โดยให้ความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง ผ่านสื่อ อีเล็กทรอนิกส์ เวลา 30 นาที เพื่อสร้างการรับรู้ที่ถูกต้องตระหนักถึงผลกระทบจากการเกิดภาวะแทรกซ้อน ฝึกทักษะการปฏิบัติ พฤติกรรมการบริโภคอาหาร การออกกำลังกาย การรับประทานยา และการผ่อนคลายความเครียด ผ่านคู่มือการดูแลตนเอง อธิบายเนื้อหาวิธีการใช้คู่มือ วิธีการจดบันทึกและการบันทึกค่าความดันโลหิต เพื่อใช้ทบทวนความรู้ และตรวจสอบการปฏิบัติ พร้อมตั้งเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดูแลตนเอง เพื่อสร้างความมั่นใจ และรับรู้ผลกระทบต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนของโรค

สัปดาห์ที่ 2 และ 3 การให้บริการเชิงรุก เพื่อการประเมินและวางแผนการดูแลร่วมกันตามบริบทของผู้ป่วยแต่ละราย สนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมการดูแลตนเอง ด้วยการเยี่ยมบ้านโดยผู้วิจัย ผู้ช่วยผู้วิจัย และอสม. ใช้แผนการดูแลรายบุคคลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นแนวทางติดตามเยี่ยม สนับสนุนการดูแลตนเอง ทบทวนความรู้ ฝึกการออกกำลังกายด้วยการแกว่งแขนและฝึกวิธีการทำสมาธิบำบัดเทคนิคที่ 1 (SKT1) โดยการฝึกหายใจเข้าและออกอย่างถูกต้องเพื่อให้เกิดการผ่อนคลาย และเทคนิคที่ 2 (SKT2) ในกระตุนการทำงานของระบบประสาทส่วนกลางและระบบประสาทอัตโนมัติโดยการออกกำลังกายด้วยการยืดเหยียดแขนร่วมกับฝึกหายใจเข้าและออก

อย่างถูกต้อง เพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติ ตรวจสอบพฤติกรรมจากบันทึกการปฏิบัติพฤติกรรมการออกกำลังกาย การจัดการความเครียด และการรับประทานอาหารในอาทิตย์ที่ผ่านมา สร้างแรงจูงใจ ผ่านการชมเชยและให้กำลังใจ สอบถามปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติ เพื่อวางแผนทางในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน วัดค่าความดันโลหิต และสะท้อนผลของการเปลี่ยนพฤติกรรม

สัปดาห์ที่ 4 สนับสนุนการดูแลตนเอง เพื่อให้เกิดการดูแลตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นกิจกรรมการเยี่ยมบ้านครั้งที่ 3 โดย อสม.ที่ผ่านการพัฒนาทักษะการดูแลผู้ป่วยโดยผู้วิจัยในการสร้างแรงจูงใจด้วยการให้กำลังใจ เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการควบคุมระดับความดันอย่างต่อเนื่อง ฝึกทักษะการออกกำลังกายด้วยการแกว่งแขน กำหนดอย่างน้อยวันละ 30 นาที 5 วันต่อสัปดาห์ อาจแบ่งเป็นช่วงๆละ 10 นาที อย่างน้อย 150 นาที ต่อสัปดาห์ การทำสมาธิบำบัดเทคนิคที่ 1 (SKT1) และ 2 (SKT2) สอบถามการเลือกรับประทาน ตรวจสอบพฤติกรรมออกกำลังกาย การจัดการความเครียด และการรับประทานอาหารในอาทิตย์ที่ผ่านมา จากบันทึกการปฏิบัติพฤติกรรม วัดค่าความดันโลหิต เพื่อตรวจสอบผลของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม กระตุ้นเตือนการมาตรวจตามนัดและอำนวยความสะดวกในการไปตรวจรักษา รวมถึงความต้องการในการสนับสนุนการจัดการดูแลตนเอง เพื่อสร้างความมั่นใจในการดูแลตนเองของผู้ป่วย

สัปดาห์ที่ 5 กำกับและติดตาม เพื่อเฝ้าระวังระดับความดันโลหิตและการมาตรวจตามนัดผู้วิจัยประสานกับเจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลสารสนเทศ ของ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลยาง ตำบลยาง อำเภอสัตหีบ เพื่อขอข้อมูลระดับความดันและการมาตรวจตามนัดของผู้ป่วย เพื่อติดตามระดับความดันโลหิต และมาตรวจตามนัด เมื่อพบผู้ป่วยที่มีระดับความดันเกินค่ามาตรฐาน รวมถึงการติดตามผู้ป่วยที่ไม่มารับการตรวจตามนัด ใช้การส่งต่อข้อมูลผ่าน อสม.ที่ดูแล ในการติดตามค้นหาปัญหาและอุปสรรคตลอดจนความต้องการการสนับสนุนในการดูแลตนเอง โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ อสม. เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาในระยะเริ่มแรก

สัปดาห์ที่ 6 ประเมินผล เพื่อประเมิน ความรู้ พฤติกรรมการดูแลตนเอง และระดับความดันโลหิต ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย เยี่ยมบ้านครั้งที่ 4 โดยการวัดความดันโลหิต และ ประเมินพฤติกรรมการดูแลตนเองภายหลังได้รับกิจกรรม ชี้ให้ผู้ป่วยเห็นความเปลี่ยนแปลง และให้ข้อมูลย้อนกลับ เก็บข้อมูลหลังการทดลองโดยผู้วิจัยด้วยแบบสอบถามชุดเดียวกับก่อนการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน ความรู้ พฤติกรรมการดูแลตนเอง และระดับความดันโลหิต ก่อน และ หลัง การใช้โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุด้วยสถิติทดสอบ Paired t-test

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ได้รับการรับรองจาก คณะกรรมการจริยธรรม สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์ เลขที่โครงการ 40/2566 ผู้วิจัยชี้แจงให้ทราบถึงสิทธิในการตอบรับหรือปฏิเสธในการเข้าร่วมงานวิจัย

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 62 เป็นเพศหญิง สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 78 อายุระหว่าง 60 - 69 ปี ร้อยละ 56.00 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 98.00 รายได้ครอบครัวต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,000 -10,000 บาท ร้อยละ 56.00 อาศัยอยู่กับครอบครัว(ลูกหลาน/ญาติ) ร้อยละ 88.00 และ สิทธิการรักษาพยาบาล คือ หลักประกันสุขภาพ ร้อยละ 100.00 มีค่าดัชนีมวลกาย ระหว่าง 18.50 – 22.9 กก./ตร.ม. ร้อยละ 47.00 ระดับความดันโลหิต $\geq 140/90$ mmHg ร้อยละ 100.00 ระดับความรุนแรงของโรคความดันโลหิต อยู่ในความดันโลหิตสูงอยู่ในระดับเล็กน้อย (140/90-159/99 มิลลิเมตรปรอท) ร้อยละ 94.00 ระยะเวลาที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง $> 5 - 10$ ปี คิดเป็น ร้อยละ 50.00 มีโรคประจำตัวอื่นๆ ที่พบร่วม คือ โรคไขมันในเลือดสูง คิดเป็น ร้อยละ 54.00 ปัจจุบันไม่สูบบุหรี่ ร้อยละ 96.00 ไม่ดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 96.00 ไม่ออกกำลังกาย ร้อยละ 66.00 ไม่มีความเครียด ร้อยละ 100.00 และ แหล่งข้อมูลความรู้ในการดูแลตนเองเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง ได้รับจาก แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข บุคคลในครอบครัว ร้อยละ 100.00

ผลของโปรแกรมการส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรม的自我ดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง วิเคราะห์โดยใช้สถิติ Paired t-test พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนน ความรู้ พฤติกรรมการดูแลตนเอง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) และ มีค่าเฉลี่ยความดันโลหิตต่ำกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ดังแสดงในตารางที่ 1 - 2

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ และ พฤติกรรมการการดูแลตนเอง ของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง ก่อนและหลังการทดลอง (n=50)

ตัวแปร	$\bar{x}$	S.D.	t	p-value
1. ความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง				
ก่อนทดลอง	6.47	2.42	6.767**	0.000
หลังทดลอง	16.73	1.87		
2. พฤติกรรมโดยรวมทุกด้าน				
ก่อนทดลอง	0.92	0.32	8.978**	0.000
หลังทดลอง	1.46	0.48		
2.1 พฤติกรรมการรับประทานอาหาร				
ก่อนทดลอง	0.86	0.46	7.732**	0.000
หลังทดลอง	1.38	0.39		
2.2 พฤติกรรมการออกกำลังกาย				
ก่อนทดลอง	0.72	0.24	5.226**	0.000
หลังทดลอง	1.33	0.35		

ตัวแปร	$\bar{x}$	S.D.	t	p-value
2.3การจัดการกับความเครียด				
ก่อนทดลอง	0.80	0.29	6.358**	0.000
หลังทดลอง	1.39	0.41		
2.4พฤติกรรมมารับประทานยา				
ก่อนทดลอง	1.36	0.54	9.728**	0.000
หลังทดลอง	1.78	0.58		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความดันโลหิตของ ผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง ระหว่าง ก่อนและหลังการทดลอง (n=50)

ระดับความดันโลหิต	$\bar{x}$	S.D.	t	p-value
ค่าความดันโลหิตเมื่อหัวใจบีบตัว				
ก่อนทดลอง	138.44	9.76	13.132*	0.00
หลังทดลอง	110.00	8.16		
ค่าความดันโลหิตเมื่อหัวใจหัวใจคลายตัว				
ก่อนทดลอง	95.56	11.99	14.762*	0.00
หลังทดลอง	76.67	9.33		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการศึกษาสามารถอภิปรายการเปลี่ยนแปลง ความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง พฤติกรรมการดูแลตนเอง และ ระดับความดันโลหิต ได้ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูงของกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมการดูแลตนเอง ภายหลังการทดลองกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูงเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการทดลองเมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง ระหว่าง ก่อนและหลังการทดลอง พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในประเด็นภายหลังได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูงและการป้องกันเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการทดลองผลการเปลี่ยนแปลงความรู้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้กิจกรรมการให้ความรู้โดยใช้สื่อต่าง ๆ และวิธีการทางสุขศึกษา อาทิเช่น แผ่นพับ คู่มือโปสเตอร์ โมเดลอาหาร การบรรยาย การสาธิต สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การระดมสมอง ทำให้เกิดการพัฒนาคำรู้ใน

กลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพรภัทรา แสนเหลา,เพ็ญผกา กาญจนภาส และ ทรัพย์ทวี หิรัญเกิด (2563) ได้ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุในโรคความดันโลหิตสูง ตำบลนาฝาย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุในกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมสุขศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้สูงกว่าผู้สูงอายุในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนสุขศึกษาตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.000$) เช่นเดียวกับการศึกษาของ

ณัทวี ศิริรัตน์ และกัลยา แก้วสม (2562) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมสอนสุขศึกษาผู้ป่วยความดันโลหิตสูงโดยประยุกต์ทฤษฎีการดูแลตนเอง พบว่า โปรแกรมสอนสุขศึกษาเรื่องความดันโลหิตสูง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในการดูแลตนเองและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดูแลตนเองในเรื่องการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย การผ่อนคลายความเครียด การงดหรือลดปริมาณการสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การรับประทานยาอย่างถูกต้องและการตรวจตามนัดเพื่อลดภาวะแทรกซ้อนของโรคหลอดเลือดสมอง พบว่า ก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมสุขศึกษา ระดับความรู้และพฤติกรรมในการดูแลตนเองการดูแลตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

2. พฤติกรรมการดูแลตนเอง ของกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมการดูแลตนเอง ภายหลังการทดลองกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเอง ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) อธิบายได้ว่า

2.1 พฤติกรรมด้านการรับประทานอาหารดีขึ้น ด้านความสามารถในการเลือกรับประทานอาหารที่เหมาะสม และความถี่ของการใช้น้ำปลาปรุงรส ที่ลดน้อยลง จากการเพิ่มปัจจัยสนับสนุน (Support factor) ต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดูแลตนเอง ได้แก่ การได้รับความรู้ การเพิ่มทักษะรายบุคคล ด้านการเลือกรับประทานอาหารตามแนวทาง DASH diet ในการเพิ่มการรับประทานอาหารที่มีกากใย เน้นการรับประทานข้าวไม่ขัดสี เนื้อสัตว์ไขมันต่ำ เช่น ปลา เนื้อไก่และเบ็ดไม้ติดหนัง ลดการบริโภคโซเดียม เพิ่มเมล็ดธัญพืชแห้งและการดื่มนมพร่องมันเนย ใช้การสนับสนุนคู่มือการดูแลตัวเองเพื่อใช้ทบทวน ประกอบกับมีตัวอย่างเมนูอาหารพร้อมวิธีการปรุงอาหาร และการแก้ปัญหา โดยสร้างประสบการณ์และเรียนรู้จากการปฏิบัติ การบันทึกพฤติกรรมการรับประทานอาหาร และการให้คำแนะนำ ส่งผลให้เกิดการตัดสินใจในการเลือกรับประทานอาหารที่เหมาะสมสอดคล้องกับการศึกษาของ พรภัทรา แสนเหลา,เพ็ญผกา กาญจนภาส และ ทรัพย์ทวี หิรัญเกิด (2563) ได้ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุในโรคความดันโลหิตสูง ตำบลนาฝาย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุในกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมสุขศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคะแนนเฉลี่ยด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุในโรคความดันโลหิตสูง สูงกว่าผู้สูงอายุในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนสุขศึกษาตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.000$) เช่นเดียวกับผลการศึกษา ของ จันทนา เสวกวรรณ,ขวัญใจ อำนาคสัยชัย และ พัทธพร เกิดมงคล (2562) ได้ศึกษาผลของโปรแกรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมไม่ได้ ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองสูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่ากลุ่ม

เปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Yeon Hwan Park et al.(2013) ผลการศึกษาพบว่า การได้รับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ และได้รับคำปรึกษาจากบุคคลตามวิถีชีวิตของผู้ป่วยแต่ละคน หลังการทดลองมีผลต่อค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรม的自我ดูแลตนเองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

2.2 พฤติกรรมด้านการออกกำลังกายด้วยการแกว่งแขน การออกกำลังกายด้วยการแกว่งแขน โดยวิธียืนตรง เท้าสองข้างแยกออกจากกันให้มีระยะห่างเท่ากับหัวไหล่ ปลอยมือทั้งสองข้างลงตามธรรมชาติ จิกปลายนิ้วเท้ายึดเกาะพื้น สันเท้าออกแรงเหยียบขาลงพื้นให้แน่น ให้แรงจนกล้ามเนื้อโคนเท้า โคนขา และท้องตึงๆ หดท้องน้อยเข้า เอวตั้งตรง เหยียดหลัง ผ่อนคลายกระดูก ลำคอ ศีรษะและปาก ผ่อนคลายตามธรรมชาติ บั้นท้ายควรให้สูงขึ้นเล็กน้อย การแกว่งแขนให้ยกมือแกว่งไปข้างหน้าเบา ไม่ต้องออกแรง ระดับความสูงของแขนให้ขึ้นไปตามธรรมชาติ ให้อยู่ในตำแหน่งท่ามุกกับลำตัว 30 องศา พร้อมทั้งใช้แรงที่ปลายเท้า สันเท้า และท่อนขา เมื่อสองแขนแกว่งลงมาอยู่ในท่าห้อยข้างลำตัวก็ให้ แกว่งไปข้างหลังหน้าระดับความสูงของแขนควรอยู่ในตำแหน่งท่ามุกประมาณ 60 องศา กับลำตัว เคลื่อนไหวแกว่งแขนช้าเรื่อยไป 30 นาที ช่วยให้อาการกล้ามเนื้อหัวใจแข็งแรงเพิ่มการไหลเวียนเลือดไปเลี้ยงอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกาย (Churproong S, Khampirat B, Ratanajaipan P, Tattathongkom P, 2015) สามารถทำได้ที่บ้าน มีการติดตามเยี่ยมบ้านเพื่อเพิ่มทักษะและสนับสนุนการดูแลตนเอง การกระตุ้นเตือนโดยผู้วิจัยและ อสม. ทำให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติที่ต่อเนื่อง สอดคล้องกับการศึกษาของ ยุพา จิวพัฒนกุล, รักชนก คชไกร. (2561) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ผลของโปรแกรมการออกกำลังกายด้วยการแกว่งแขนร่วมกับครอบครัวต่อพฤติกรรมออกกำลังกายของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ ผลการศึกษาพบว่า การออกกำลังกายด้วยการแกว่งแขนของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง โดยมีแรงสนับสนุนทางสังคม จากสมาชิกครอบครัวทำให้กลุ่มควบคุม มีพฤติกรรมออกกำลังกายดีขึ้น

2.3 พฤติกรรมด้านการผ่อนคลายความเครียด ใช้กิจกรรมการสวดมนต์ ด้วยบทสวดสั้นๆ วนไปมา หรือ บทสวดที่สวดอยู่เป็นประจำ โดยสวดออกเสียง เป็นเวลา 15 นาที วันละ 2 ครั้ง ใน ทุกๆวัน ร่วมกับการปฏิบัติสมาธิบำบัด SKT1 และ SKT2 โดย ช่วงเช้าหลังตื่นนอนตอนเช้าก่อนมื้ออาหาร ใช้สมาธิบำบัดเทคนิคที่ 1 (SKT1) 20-40 รอบการหายใจ และก่อนนอน ใช้สมาธิบำบัดเทคนิคที่ 2 (SKT2) 20- 40 รอบการหายใจ ซึ่งการปฏิบัติสมาธิด้วยเทคนิคการหายใจ เป็นการควบคุมประสาทสัมผัสทางตา หู จมูก ลิ้น ทำให้จิตใจสงบนิ่งเกิดการหลั่งของฮอร์โมน endorphin ทำให้รู้สึกผ่อนคลาย และทำให้การทำงานของระบบประสาทอัตโนมัติซิมพาเทติกลดลง และระบบประสาทพาราซิมพาเทติกทำงานเพิ่มขึ้น ส่งผลให้หัวใจเต้นช้าลง ทำให้ความดันลดลง สอดคล้องกับการศึกษาของ Dusek JA et al (2008) พบว่า การใช้เทคนิคการหายใจ ผีอกสมาธิ สวดมนต์ การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ร่วมกับการฟังเพลงผ่อนคลาย ในการผ่อนคลายความเครียดมีผลลดระดับความดันโลหิต

2.4 พฤติกรรมด้านการรับประทานยาดีขึ้นเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างได้รับคำอธิบายที่เน้นความเข้าใจ ตรงตามประเด็นปัญหาและแก้ไขความเข้าใจที่ผิดเกี่ยวกับการรับประทานยา เช่น การอธิบายวิธีการรับประทานยา เมื่อลืม และแก้ไขความเข้าใจผิดในความหมายของยาหลังอาหาร โดยการตรวจสอบนับเม็ดยาคงเหลือ มีการติดตามเยี่ยมบ้าน โดย อสม. มีการให้กำลังใจ ผ่านทางโทรศัพท์ สนับสนุนให้เกิดการตัดสินใจและเกิดมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมเพิ่มขึ้น ไม่พบการรับประทานเพิ่มเป็นสองเท่าหากลืมจะรับประทานยา ทันทีที่นึกได้ จึง

สามารถทำให้ค่าความดันโลหิตลดลงได้สอดคล้องกับการศึกษาของ Bosworth HB. Et al(2011) พบว่า การจัดกิจกรรมปรับพฤติกรรมด้านสุขภาพและสนับสนุนให้ผู้ป่วยมีการตัดสินใจด้วยตนเอง โดยมีพยาบาลเป็นผู้ให้ความรู้บวกกับให้คำแนะนำผ่านทางโทรศัพท์ และแรงสนับสนุนทางสังคม กลุ่มทดลองมีพฤติกรรมดูแลตนเองดีกว่ากลุ่มควบคุม

2.5 ค่าความดันโลหิตของกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมดูแลตนเอง ภายหลังการทดลองกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของค่าความดันโลหิตต่ำกว่าก่อนการทดลอง เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของค่าความดันโลหิตพฤติกรรมดูแลตนเอง ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ภายหลังการทดลอง ต่ำกว่าก่อนการทดลอง ผลการเปลี่ยนแปลงของระดับความดันโลหิต ค่าเฉลี่ยของค่าความดันโลหิตที่ลดลง สามารถอธิบายได้ว่า การสนับสนุนการจัดการดูแลตนเอง จากการให้ความรู้ที่เพิ่มขึ้นส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติพฤติกรรมที่คาดหวัง การเพิ่มทักษะในการปฏิบัติ สร้างความมั่นใจ การติดตามเยี่ยมบ้านจากอาสาสมัครสาธารณสุขและทีมผู้วิจัย และตรวจสอบบันทึกการปฏิบัติ พบว่า ลดการเติมน้ำปลาในมื้ออาหาร เน้นการรับประทานผัก ข้าวไม่ขัดสี และเนื้อสัตว์ประเภทปลาและเนื้อสัตว์ปีกไม่ติดหนัง ร่วมกับการดื่มนมพร่องมันเนยหรือน้ำเต้าหู้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งลักษณะอาหารดังกล่าวมีผลต่อ การลดระดับความดันโลหิตได้ ด้านการออกกำลังกาย กลุ่มตัวอย่างมีการออกกำลังกายด้วยการแกว่งแขนเพิ่มขึ้น ทั้งระยะเวลา (30 นาที ขึ้นไป) และความถี่ (5 – 7 วัน/สัปดาห์) ซึ่งเป็นวิธีที่สะดวก รวมถึงการกินยาพบว่ามีกรปฏิบัติที่สม่ำเสมอ ด้านการผ่อนคลายความเครียด พบว่า ความถี่ของการสวดมนต์สม่ำเสมอเป็นเวลา 15 นาที จะมีผลให้ก้านสมองหลั่งสารสื่อประสาทที่มีชื่อว่าซีโรโทนิน (Serotonin) ซึ่งมีฤทธิ์คล้ายยานอนหลับ จะลดความเครียด และการทำสมาธิบำบัด SKT1 และSKT2 เพิ่มขึ้น (5–7 วัน/สัปดาห์) ต่อเนื่องเป็นเวลา 4 สัปดาห์ ทำให้การทำงานของระบบประสาทอัตโนมัติลดลง จึงทำให้ระดับความดันโลหิตลดลง และลดอัตราการเต้นของหัวใจ สารเมลาโทนิ (Melatonin) ที่หลั่งจากต่อมไพเนียลในสมอง ทำหน้าที่ควบคุมการหลับการตื่นนอน นอนหลับง่าย ความจำดีขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ พุทธลักษณ์ ดีสม,สุภาพร แนวนุตร และ สมศักดิ์ โทจำปา (2562) ศึกษา เรื่อง ผลของโปรแกรมการสร้างเสริมสุขภาพด้วยสมาธิบำบัด SKT 2 ในผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ที่ไม่สามารถควบคุมระดับความดันโลหิตได้ ที่พบว่า การสร้างเสริมสุขภาพด้วยสมาธิบำบัด SKT 2 สามารถนำไปใช้ควบคุมความดันโลหิตในผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ไม่สามารถควบคุมระดับความดันโลหิตได้ เช่นเดียวกับผลการศึกษา ของประภาส จิบสมานบุญ และ อุบล สุทธิเนียม (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่อง สมาธิบำบัด SKT 2 ต่อระดับความดันโลหิตและตัวบ่งทางเคมี ผลการศึกษาพบว่าการฝึกสมาธิบำบัดแบบ SKT 2 เข้าและเย็น เวลา 20 นาที ในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่คุมไม่ได้ ระยะเวลา 8 สัปดาห์ ทำให้ระดับความดันโลหิต ลดลงดีกว่ากลุ่มที่ได้รับการรักษาด้วยยาเพียงอย่างเดียว ดังนั้นการเฝ้าระวังผ่านระบบสารสนเทศของระดับ ตาบลดจากการประสานขอรายงานข้อมูลระดับความดัน และการมาตรวจตามนัดของผู้ป่วย ในสัปดาห์ที่ 5 ของเดือน เพื่อติดตามความเปลี่ยนแปลงในขณะที่ผู้ป่วยไปรับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และติดตามแก้ไขปัญหาในระยะเริ่มแรก รวมถึงการเยี่ยมและติดตาม ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่เป็นปัญหาด้านการบริโภคอาหาร เช่น ปัญหาการรับประทานข้าวไม่ขัดสี ที่มีความไม่อ่อนนุ่ม การให้คำแนะนำ

เทคนิคการหุงข้าวเพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดี ปัญหาการดื่มไม่ได้แนะนำเปลี่ยนการดื่มน้ำเต้าหู้ ตลอดจนปัญหาการไม่มีญาติพาไปโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ใช้การติดต่อสม.หรือผู้นำชุมชน ในการช่วยเหลือเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงทางโทรศัพท์ เพื่อกระตุ้นเตือนจากผู้วิจัย ทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าจะได้รับความห่วงใย รวมทั้งเป็นการติดตามประเมินค้นหาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติพฤติกรรม ตลอดจนการติดตามวัดระดับความดันโลหิตโดย อสม. ทำให้ผู้ป่วยเห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี มีผลให้เกิดการตัดสินใจ และมุ่งมั่นที่จะควบคุมความดันให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ

จึงเห็นได้ว่าผลของโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงที่มารับการตรวจรักษาและรับยาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลยาง อำเภอสว่างวีรญาติ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีระยะเวลาในการศึกษา 6 สัปดาห์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการดูแลตนเอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ พฤติกรรมการดูแลตนเองที่ดีขึ้นหลังจากได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมการดูแลตนเอง และมีระดับความดันโลหิตตัวบนและตัวล่างต่ำกว่าก่อนการทดลอง

สรุป

การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์จากการใช้โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพเพื่อพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุที่มีโรคความดันโลหิตสูง โดยมีการสรุปผลการเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ พฤติกรรมการดูแลตนเอง และระดับความดันโลหิต ดังนี้:

1. **ความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง:** หลังจากได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ($p\text{-value} < 0.001$) ซึ่งเป็นผลมาจากกิจกรรมการให้ความรู้ผ่านสื่อต่างๆ เช่น แผ่นพับ คู่มือ โปสเตอร์ การบรรยาย การสาธิต และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การศึกษาที่ผ่านมาเช่นการศึกษาของ พรภัทรา แสนเหลา และเพ็ญผกา กาญจนภาส (2563) และ ญทกวี ศิริรัตน์ (2562) สนับสนุนผลลัพธ์นี้โดยแสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุที่ได้รับโปรแกรมสุขภาพมีความรู้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
2. **พฤติกรรมการดูแลตนเอง:** พฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างดีขึ้นในหลายด้าน:
 - **การรับประทานอาหาร:** กลุ่มตัวอย่างสามารถเลือกรับประทานอาหารที่เหมาะสมมากขึ้น เช่น อาหารตามแนวทาง DASH diet ลดการบริโภคโซเดียม เพิ่มการบริโภคอาหารที่มีกากใย และดื่มนมพร่องมันเนย
 - **การออกกำลังกาย:** การแกว่งแขนเป็นเวลา 30 นาที เป็นวิธีที่สะดวกและช่วยเพิ่มการออกกำลังกาย
 - **การผ่อนคลายความเครียด:** การสวดมนต์และสมาธิบำบัดช่วยลดความเครียดและทำให้ระดับความดันโลหิตลดลง
 - **การรับประทานยา:** การให้คำแนะนำและติดตามการรับประทานยา ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมรับประทานยาที่ดีขึ้น

3. **ระดับความดันโลหิต:** ภายหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างมีค่าความดันโลหิตเฉลี่ยต่ำกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญ ($p\text{-value} < 0.05$) ซึ่งเป็นผลมาจากการปฏิบัติตามโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพที่เน้นการรับประทานอาหารที่เหมาะสม การออกกำลังกาย การผ่อนคลายความเครียด และการรับประทานยาอย่างสม่ำเสมอ

โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพมีผลทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้และพฤติกรรมการดูแลตนเองที่ดีขึ้น ส่งผลให้ระดับความดันโลหิตลดลงในช่วงเวลาการศึกษา 6 สัปดาห์ ซึ่งเป็นการยืนยันประสิทธิภาพของโปรแกรมในผู้สูงอายุที่มีโรคความดันโลหิตสูง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ในการนำไปใช้การดูแลผู้ป่วยโดย มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการดูแลตนเองในการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพ ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาสุขภาพ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ป่วยสูงอายุโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมไม่ได้ อย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรส่งเสริมสนับสนุน ให้ผู้นำชุมชนหรือ อาสาสมัครประจำครอบครัว เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดูแลตนเอง การเสริมสร้างทักษะการดูแลตนเองควรมีระยะเวลาในการดำเนินการเพิ่มขึ้น เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงสาธารณสุข. (2562). แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคเบาหวานและ ความดันโลหิตสูงในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

จันทนา เสวกรวรรณ,ขวัญใจ อำนางสัตย์เชื้อ และ พัชรพร เกิดมงคล. (2562). ผลของโปรแกรมการดูแลต่อเนื่อง ผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมไม่ได้. สืบค้น 30 สิงหาคม 2566, จาก http://thaiphn.org/journal/thai/2562/journal1_62/10%20%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B8%97%E0%B8%99%E0%B8%B2.pdf.

ณัทกวี ศิริรัตน์ และกัลยา แก้วสม. (2562). การพัฒนาโปรแกรมสอนสุขศึกษาผู้ป่วยความดันโลหิตสูงโดยประยุกต์ทฤษฎีการดูแลตนเอง. วารสารพยาบาลทหารบก, 20(1), 22-34.

ประเจษฎ์ เรื่องกาญจนเศรษฐ์. (2561). Hypertension. ในบัญชา สติระพจน์และคนอื่นๆ (บก.). *Essential Nephrology*, 9(5), 455-456.

ประภาส จิบสมานบุญ และ อุบล สุทธิเนียม. (2558). สมานิบำบัด SKT 2 ต่อระดับความดันโลหิตและตัวบ่งทางเคมี.วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีกองเทพ, 29(2): 112-127

- พรภัทรา แสนเหลา,เพ็ญผกา กาญจน์ภาส และ ทริพย์ทวี หิรัญเกิด. (2563). ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุในโรคความดันโลหิตสูง ตำบลนาฝาย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ. *วารสารโรงพยาบาลสกลนคร*, 23(1), 14-23.
- พุทธลักษณ์ ดีสม,สุภาพร แนวบุตร และ สมศักดิ์ โทจำปา. (2562). ผลของโปรแกรมการสร้างเสริมสุขภาพด้วยสมาธิบำบัด SKT 2 ในผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ไม่สามารถควบคุมระดับความดันโลหิตได้. *วารสารการพยาบาลและสุขภาพ*, 13(4): 125-137.
- ยุพา จิวพัฒนกุล, รักชนก คชไกร. (2561).ผลของโปรแกรมการออกกำลังกายโดยการแกว่งแขนร่วมกับครอบครัวต่อพฤติกรรมการออกกำลังกายของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ. *จุฬาลงกรณ์เวชสาร*.ปีที่ 36 ฉบับที่ 1 มกราคม - มีนาคม 2561.
- วิทยา ศรีดามา. (2561). *ตำราอายุรศาสตร์ 4*. พิมพ์ครั้งที่ 3.กรุงเทพฯ: โครงการตำราอายุรศาสตร์ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bandura A.(1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84:195-98.
- Bosworth HB, Powers BJ, Olsen MK, McCant F, Grubber J, Smith V, et al. (2011). Home blood pressure management and improved blood pressure control: results from a randomized controlled trial. *A rchives of internal medicine*, 171(13): 1173-1180.
- Churproong S, Khampirat B, Ratanajaipan P, Tattathongkom P. (2015). The Effect of the Arm Swing on the Heart Rate of Non-Athletes. *J Med Assoc*, 98(4): S79-S86.
- Cohen. (1988). *Statistical Power Analysis for the behavioral sciences*. New York: Lawrence Erlbaum Associates.
- Dusek JA, Hibberd PL, Buczynski B, Chang BH, Dusek KC, Johnston JM, et al. (2008). Stress management versus lifestyle modification on systolic hypertension and medication elimination: a randomized trial. *The journal of alternative and complementary medicine*, 14(2):129-38.
- Jitapunkul S. (2001). *Principles of geriatric medicine*. Bangkok : chulalongkorn university.
- Orem D E, Taylor S G, Renpenning K M. (2001). *K M. Nursing: concepts of practice*. St. Louis: Mosby.
- Seesawang J, Thongtaeng P,Yodthong D.(2014). Effectiveness of Self Management Supportive Program among Hypertensive Older People. *Ramathibodi Nursing Journal*, 20(2): 179-192.

- Sutthisanmethi, P., Wetprasit, S., & Thepa, P. C. A. (2022). promotion of well-being for the elderly based on the 5 Āyussadhamma in the Dusit District, Bangkok, Thailand: A case study of Wat Sawaswareesimaram Community. *International journal of health sciences*, 6(3), 1391-1408.
- Tantirithisak T. (2014). *Clinical Practice Guidelines: Dementia*. Bangkok: Thana place.
- Thamnamsin K.(2015). *Effects of self-care promoting program on self-care behavior among older adults with uncontrolled hypertension in Bangkok*. Master of Nursing Science Program in Community Nurse Practitioner of Public Health. Bangkok: Mahidol University.
- Wagner EH, Austin BT, Davis C, Hindmarsh M, Schaefer J &Bonomi A.(2001). Improving chronic illness care: translating evidence into action. *Health Affairs (Millwood)*, 20(6): 64–78.
- Yeon Hwan Park et al.(2013). Patient-tailored self-management intervention for older adults with hypertension in a nursing home. *Journal clinical nursing*, 22: 710-722.

Original Research Article

ศึกษาการรับรู้และความเข้าใจการใช้ Application GHB ALL BFRIEND

ในการยื่นประนอมหนี้ของพนักงานสินเชื่อบ้านอาคารสงเคราะห์

ฝ่ายสาขากทม.และปริมณฑล

Study the Perception and Understanding of the Use of the
Application GHB ALL BFRIEND in Submitting a Debt Reconciliation
Application by a Government Housing Bank Loan Employee Bangkok
and Metropolitan Branch Department

ณัฐวัฒน์ หอมจันทร์^{1*} และ สุธาวรรณ จีระพันธุ์²Natthawat Homchan^{1*}, & Suthawan Chirapanda²

ARTICLE INFO

Name of Author &
Corresponding Author:*

1. ณัฐวัฒน์ หอมจันทร์*

Natthawat Homchan

สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
หอการค้าไทยM.B.A., Faculty of Business Administration,
University of the Thai Chamber of Commerce,
Thailand.E-mail: Natthawat.h@ghb.co.th

2. ดร.สุทธาวรรณ จีระพันธุ์

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

Faculty of Business Administration, University
of the Thai Chamber of Commerce, Thailand.Email: Suthawan.chi@gmail.com

คำสำคัญ

Application GHB ALL BFRIEND, การรับรู้, ความ
เข้าใจ

Keywords:

Application GHB ALL BFRIEND;
Perception; Understanding

Article history:

Received: 28/01/2024

Revised: 18/02/2024

Accepted: 24/06/2024

Available online: 29/06/2024

ABSTRACT

This research aims to: 1) study the perception and understanding of using the GHB ALL BFRIEND application for debt negotiation among loan officers at the Government Housing Bank (GHB) in Bangkok and its metropolitan branches, and 2) examine the needs, problems, and suggestions for improving the awareness and understanding of the application's use. The research employs a mixed-method approach, utilizing questionnaires for quantitative research and interviews for qualitative research. The quantitative research sample consists of 180 loan officers at GHB's Bangkok and metropolitan branches. The research tools include questionnaires, with data analysis involving percentages, means, and standard deviations. The qualitative research sample includes five individuals: loan officers and stakeholders involved in using the GHB ALL BFRIEND application for debt negotiation. Analysis methods include Cause and Effect Diagram, SWOT analysis, and TOWS Matrix. The quantitative findings reveal that the overall perception and understanding of the GHB ALL BFRIEND application for debt negotiation are high. The highest level of understanding pertains to the application's ability to reduce time and location constraints. Conversely, the lowest level of understanding is related to information obtained through E-Learning. The primary

How to Cite:

Homchan, N. & Chirapanda, S.(2024).Study the Perception and Understanding of the Use of the Application GHB ALL BFRIEND in Submitting a Debt Reconciliation Application by a Government Housing Bank Loan Employee Bangkok and Metropolitan Branch Department, *Journal Dhamma for Life*,30(2), 193-204.

issue identified is a lack of awareness regarding the terms of debt negotiation, while the least problematic issue is the occasional inability to access the application. Qualitative findings indicate that interviewees suggest enhancing awareness and understanding of the GHB ALL BFRIEND application by having debt management officers provide monthly explanations, particularly in the last week of the month. Clear and detailed manuals, regular publicity to alleviate debtor difficulties and reduce the bank's overdue debts, and the ability to review previous debt negotiation information without capturing screen images are recommended. Additionally, frequent Q&A sessions, learning opportunities about measures and usage, clear documentation by debt management officers, and multiple contact channels for these officers are suggested. Based on this study, it is recommended to promote the GHB ALL BFRIEND application through online media, personal interactions, and print media as strategic corrective measures.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาการรับรู้ และความเข้าใจการใช้ Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประนอมหนี้ของพนักงานสินเชื่อธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฝ่ายสาขากทม.และปริมณฑล 2) เพื่อศึกษาความต้องการ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการรับรู้และความเข้าใจการใช้ Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประนอมหนี้ของพนักงานสินเชื่อธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฝ่ายสาขากทม.และปริมณฑล การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงปริมาณ คือ พนักงานสินเชื่อธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฝ่ายสาขากทม.และปริมณฑล จำนวน 180 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และกลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ พนักงานสินเชื่อธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฝ่ายสาขากทม.และปริมณฑล และผู้ที่เกี่ยวข้องเรื่องการใช้ Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประนอมหนี้ จำนวน 5 คน การวิเคราะห์ด้วยแผนผังสาเหตุและผล หรือก้างปลา (Cause and Effect Diagram) การวิเคราะห์ SWOT และการทำ TOWS Metrix

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ความรู้ความเข้าใจต่อการใช้งาน Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประนอมหนี้ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีประเด็นที่มีความรู้ ความเข้าใจมากที่สุด คือ ทานทราบ Application GHB ALL BFRIEND เป็นช่องทางที่สามารถ ลดข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและสถานที่ อยู่

ในระดับมากที่สุด และประเด็นที่มีความรู้ ความเข้าใจน้อยที่สุด คือ ท่านทราบข้อมูลการใช้ Application GHB ALL BFRIEND ผ่านระบบอบรม E-Learning อยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่มีต่อการใช้งาน Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประนอมหนี้ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีประเด็นที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ ท่านไม่ทราบเงื่อนไขมาตรการประนอมหนี้ อยู่ในระดับมาก มีประเด็นที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด คือ ปัญหาการเข้าใช้งาน Application GHB ALL BFRIEND ไม่ได้ อยู่ในระดับปานกลาง และการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มการรับรู้และความเข้าใจการใช้งาน Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประนอมหนี้ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอแนะว่า ควรให้มีเจ้าหน้าที่บริหารหนี้ช่วยเข้าไปอธิบายอย่างน้อยเดือนละครั้ง เช่น ในอาทิตย์สุดท้ายก่อนสิ้นเดือน ควรมีคู่มือรายละเอียดที่ชัดเจน ควรให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อบรรเทาความเดือนร้อนของลูกค้า และลดปัญหาหนี้ค้างของธนาคาร และควรให้สามารถย้อนกลับไปดูข้อมูลที่ทำประนอมหนี้ไว้ได้ โดยไม่ต้องแคปหน้าจอเก็บไว้ ควรทำคำถาม-ตอบและแนะนำบ่อย ๆ ควรให้มีการจัดการเรียนรู้ เกี่ยวกับมาตรการและการใช้งาน ควรให้เจ้าหน้าที่บริหารหนี้ช่วยทำเอกสารให้ชัดเจน และควรให้มีช่องทางการติดต่อพนักงานบริหารหนี้ได้มาก จากการศึกษานี้ ขอเสนอแนวทางเลือกในการแก้ไข ปัญหา คือ ควรประชาสัมพันธ์บริการ Application GHB ALL BFRIEND ผ่านสื่อออนไลน์ สื่อบุคคล และสื่อสิ่งพิมพ์ ที่เป็นกลยุทธ์เชิงแก้ไข

บทนำ

เพื่อเป็นการเพิ่มความสะดวกให้ลูกค้าของ ธอส. ที่ได้รับผลกระทบด้านรายได้และประสบปัญหาในการผ่อนชำระ สามารถเข้าถึงมาตรการความช่วยเหลือด้านการประนอมหนี้ของธนาคารได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ผ่านระบบออนไลน์สอดคล้องกับไลฟ์สไตล์ของประชาชนในยุคปัจจุบัน โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางมาที่สาขาของธนาคาร ธอส. จึงได้เปิดตัว Mobile Application : GHB ALL BFRIEND แอปพลิเคชันใหม่ล่าสุดใส่ใจและอยู่เคียงข้างลูกค้าที่ประสบปัญหาในการผ่อนชำระสินเชื่อบ้านให้ได้รับทางเลือกและการชำระหนี้ที่เหมาะสมกับปัญหาลูกค้าแต่ละราย สามารถกลับมาผ่อนชำระได้ตามปกติไปจนถึงการปิดบัญชีเงินกู้ได้ในอนาคต หรือช่วยให้ลูกค้าที่มีสถานะเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) กลับมามีสถานะปกติ หรือป้องกันไม่ให้อูก้าสถานะบัญชีปกติกลายเป็น NPL แต่มีจำนวนกลุ่มลูกค้าบางรายไม่เข้าใจขั้นตอนการยื่นประนอมหนี้ผ่าน Application GHB ALL BFRIEND จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของธนาคารอาคารสงเคราะห์ถึงวิธีการยื่นประนอมหนี้ มาตรการช่วยเหลือต่างๆ จึงขอติดต่อพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาใกล้เคียงบ้านแต่พนักงานธนาคารฯ สาขาไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่นี้โดยตรง แม้จะมีการประชาสัมพันธ์ให้รับทราบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการยื่นประนอมหนี้ผ่าน Application GHB ALL BFRIEND แล้ว ก็ยังคงมีกลุ่มลูกค้าที่ยื่นมาตรการเข้ามาแบบไม่ถูกต้อง และไม่ตรงตามมาตรการช่วยเหลือ ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการให้บริการลูกค้าทำให้ลูกค้าเสียโอกาสในการเข้าถึงมาตรการที่ตรงต่อความต้องการของลูกค้าและเสียเวลาที่ต้องเข้ามาติดต่อเพื่อยื่นมาตรการใหม่รวมถึงเพิ่มขึ้นขั้นตอนในการดำเนินงานของฝ่ายบริหารหนี้ทุกทีมและปริมาณพลอีกด้วย

ตารางที่ 1 จำนวนลูกค้าที่ยื่นประณอมหนี้ผ่าน Application GHB ALL BFRIEND ประจำเดือนมกราคม 2566 – สิงหาคม 2566 (ที่มา: รายงาน dashboard GHBALLBFriend ฝ่ายบริหารหนี้กม.และปริณทล ธนาคารอาคารสงเคราะห์, 2566)

เดือน	จำนวน	ดำเนินการสำเร็จ	ดำเนินการไม่สำเร็จ (ยื่นไม่ถูกต้อง)	ดำเนินการไม่สำเร็จ คิดเป็น %
มกราคม	7,372	4,421	2,951	40.03
กุมภาพันธ์	6,586	3,743	2,843	43.17
มีนาคม	8,591	4,637	3,954	46.02
เมษายน	7,501	4,221	3,280	43.73
พฤษภาคม	7,959	5,536	2,423	30.44
มิถุนายน	8,884	4,746	4,138	46.58
กรกฎาคม	7,091	4,737	2,354	33.20
สิงหาคม	6,536	4,343	2,193	33.55

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการรับรู้และความเข้าใจการใช้ Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประณอมหนี้ของพนักงานสินเชื่อธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฝ่ายสาขากม.และปริณทล เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางพัฒนาและปรับปรุง เพื่อเพิ่มการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ Application GHB ALL BFRIEND ให้แก่พนักงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ให้สามารถแนะนำลูกค้าได้อย่างถูกต้องตรงตามมาตรการที่เหมาะสมสำหรับลูกค้าต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ และความเข้าใจการใช้ Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประณอมหนี้ของพนักงานสินเชื่อธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฝ่ายสาขากม.และปริณทล
2. เพื่อศึกษาความต้องการ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการรับรู้และความเข้าใจการใช้ Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประณอมหนี้ของพนักงานสินเชื่อธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฝ่ายสาขากม.และปริณทล

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้และความเข้าใจ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิตยา สุภาภรณ์ (2552:7) ให้ความหมายว่า การรับรู้ (Perception) หมายถึง กระบวนการที่บุคคลได้รับความรู้สึกและแปลความหมายหรือตีความหมายจากสิ่งเร้าที่รับเข้ามา ผ่านการวิเคราะห์โดยอาศัยความจำ ความรู้ ผสมผสานกับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่แล้ว ออกมาเป็นความรู้ความเข้าใจ วรณรัตน์ ชันดีธีระโมษิต (2552 : 9) การรับรู้ หมายถึง กระบวนการภายในของบุคคลที่แปรความจากสิ่งที่รับ จดจำสังเกต ประสบการณ์ หรือ

รับทราบ แสดงถึงความเข้าใจในการมีทัศนคติ และความรู้ต่องานนั้น การรับรู้ดังกล่าวนี้เกิดขึ้นเฉพาะบุคคลสำหรับแต่ละสถานการณ์ ซึ่งอาจเหมือนหรือแตกต่างกับบุคคลอื่นก็ได้

อุทุมพร ทองอุไทย (2523) จำแนกและจัดอันดับพฤติกรรมการเรียนรู้ของมนุษย์ในด้านความรู้ ความคิด และการนำความรู้ไปประยุกต์ภายใต้กรอบของพุทธ พิสัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ส่วนที่สอง ได้แก่ ทักษะความสามารถ ทางเชาว์ปัญญา (Intellectual Skills and Abilities) ทฤษฎีแก๊งปลา หรือที่เรียกกันว่า แผนผังสาเหตุและผล เป็นแผนผังที่ใช้แสดงความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ ระหว่างสาเหตุหลาย ๆ สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาหนึ่งปัญหา ซึ่งได้รับการพัฒนามาจาก แผนผังอิชิกาวา ะ (Ishikawa Diagram/Fishikawa) หรือ ผังแก๊งปลา (Fish Bone Diagram)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน (SWOT Analysis) โดยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูล 4 อย่างด้วยกัน คือ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อแก้ไขปัญหาภายในและภายนอกขององค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทฤษฎีเกี่ยวกับ TOWS Matrix เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือสำหรับการสร้างกลยุทธ์ใหม่จากสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กร ที่มีการต่อยอดมาจาก SWOT Analysis ด้วยการจับคู่ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกขององค์กร

ระเบียบวิธีการวิจัย

ศึกษาการรับรู้และความเข้าใจการใช้ Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประณอมหนี้ของพนักงานสินเชื่อธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฝ่ายสาขากทม.และปริมณฑล เป็นการศึกษางานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพหรือแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยอ้างอิงจากแนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ คือการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพ คือการใช้แบบสัมภาษณ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ พนักงานสินเชื่อธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฝ่ายสาขากทม.และปริมณฑล แบ่งเป็นจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ จำนวน 180 คน คำนวณโดยใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน และจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน 5 คน โดยพิจารณาจากการตัดสินใจของผู้วิจัยเองด้วยการสัมภาษณ์รายบุคคล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิดและคำถามแบบปลายเปิด โดยในการออกแบบสอบถามผู้วิจัยมีการอ้างอิงจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 : เป็นแบบสอบถามด้านประชากรศาสตร์

ส่วนที่ 2 : ความรู้ความเข้าใจการใช้งาน Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประณอมหนี้

ส่วนที่ 3 : ปัญหาที่มีต่อการใช้งาน Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประณอมหนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์ (Interview) ผู้ศึกษาวิจัยได้ออกแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้เฉลี่ย อยุงาน ตำแหน่ง

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้และความเข้าใจการใช้ Application Ghb all Bfriend ในการยื่นประนอมหนี้ ของพนักงานสินเชื่อธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฝ่ายสาขากทม.และปริมณฑลและผู้ที่เกี่ยวข้อง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามข้อมูลเชิงปริมาณ โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่รวบรวมและตรวจสอบข้อมูลโดยการประมวลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistic) ในการรายงานผล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และใช้การคำนวณโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเรียงลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ (Interviews) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำไปวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ด้วยการตีความ จากข้อมูลที่เป็นประเด็นสำคัญเพื่อนำมาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาที่แท้จริงที่

การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ผู้วิจัยนำข้อมูลปัญหาที่ได้มาวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาด้วยแผนผังสาเหตุและผล หรือก้างปลา (Cause and Effect Diagram) การวิเคราะห์ SWOT และการทำ TOWS Metrix เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงสาเหตุหลักที่ส่งผลต่อการรับรู้และความเข้าใจการใช้ Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประนอมหนี้ของพนักงานสินเชื่อธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฝ่ายสาขากทม.และปริมณฑล และนำข้อมูลปัญหาดังกล่าวมากำหนดแนวทางในการแก้ไขร่วมกับฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ผลการวิจัย

ตารางที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ในการยื่นประนอมหนี้ของพนักงานสินเชื่อธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฝ่ายสาขากทม.และปริมณฑล จำนวน 108 คนสามารถสรุปผลได้ ดังนี้

รายละเอียดผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศหญิง	89	49.50
อายุ 31-40	70	38.90
ระดับการศึกษา ปริญญาตรี	115	63.90
อายุงาน 11-15 ปี	63	35.00
รายได้ต่อเดือน 30,001 บาทขึ้นไป	123	68.40

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจต่อการใช้งาน Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประนอมหนี้

ปัจจัย	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ท่านทราบ Application GHB ALL BFRIEND เป็นช่องทางที่สามารถ ลดข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและสถานที่	4.58	0.85	มากที่สุด
2. ท่านทราบ Application GHB ALL BFRIEND ทำให้ประหยัดทรัพยากร และประหยัดเวลาในการทำประนอมหนี้	4.56	0.83	มากที่สุด
3. ท่านทราบข้อมูลการใช้ Application GHB ALL BFRIEND ผ่านระบบอบรม E-Learning	2.94	1.38	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า ความรู้ความเข้าใจต่อการใช้งาน Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประนอมหนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านทราบ Application GHB ALL BFRIEND เป็นช่องทางที่สามารถ ลดข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและสถานที่ รองลงมา คือ ท่านทราบ Application GHB ALL BFRIEND ทำให้ประหยัดทรัพยากร และประหยัดเวลาในการทำประนอมหนี้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านทราบข้อมูลการใช้ Application GHB ALL BFRIEND ผ่านระบบอบรม E-Learning

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาที่มีต่อการใช้งาน Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประนอมหนี้

ปัจจัย	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ท่านไม่ทราบเงื่อนไขมาตรการประนอมหนี้	3.96	1.36	มาก
2. ขาดคู่มือมาตรการประนอมหนี้ ในการยื่นผ่าน Application GHB ALL BFRIEND	3.83	1.28	มาก
3. มีปัญหาการเข้าใช้งาน Application GHB ALL BFRIEND ไม่ได้	2.99	0.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัญหาที่มีต่อการใช้งาน Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประนอมหนี้ พบว่า เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านไม่ทราบเงื่อนไขมาตรการประนอม

หนี้ รองลงมา คือ ขาดคู่มือมาตรการประណหนึ่ ในการยื่นผ่าน Application GHB ALL BFRIEND และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีปัญหาการเข้าใช้งาน Application GHB ALL BFRIEND ไม่ได้

ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มการรับรู้และความเข้าใจการใช้งาน Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประណหนึ่ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอแนะว่า ควรให้มีเจ้าหน้าที่บริหารหนึ่ช่วยเข้าไปอธิบายอย่างน้อยเดือนละครั้ง เช่น ในอาทิตย์สุดท้ายก่อนสิ้นเดือน ควรมีคู่มือรายละเอียดที่ชัดเจน และควรให้สามารถย้อนกลับไปได้ข้อมูลที่ทำประណหนึ่ไว้ได้ โดยไม่ต้องแคปหน้าจอเก็บไว้ ควรให้มีช่องทางการติดต่อพนักงานบริหารหนึ่ได้มาก

ผลการวิเคราะห์ SWOT ของบริการ Application GHB ALL BFRIEND พบว่า จุดแข็ง (Strength) ได้แก่ อำนาจความสะดวกให้ลูกค้าและบรรเทาความเดือดร้อนของลูกค้าหนึ่ สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา จุดอ่อน (Weakness) ได้แก่ Application GHB ALL BFRIEND ขัดข้องระหว่างใช้บริการ ขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการใช้บริการ โอกาส (Opportunity) ได้แก่ ลูกค้าสะดวกในการเลือกใช้บริการผ่านอินเทอร์เน็ตและสามารถโทรมากขึ้น อุปสรรค (Threat) ได้แก่ ไม่สามารถให้คำตอบทุกคำถามได้และผู้ใช้มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีน้อย เช่น ผู้ล้าหลังทางเทคโนโลยีเทคโนโลยี

ผลการวิเคราะห์ TOWS Metrix ของบริการ Application GHB ALL BFRIEND พบว่า กลยุทธ์เชิงรุก คือ การจัดโครงการพัฒนาระบบ Application GHB ALL BFRIEND ให้ดียิ่งขึ้น กลยุทธ์เชิงแก้ไข คือ การจัดทำคู่มือในการใช้งาน การประชาสัมพันธ์บริการ Application GHB ALL BFRIEND ผ่านสื่อออนไลน์ สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น กลยุทธ์เชิงป้องกัน คือ การมีการสอบถามความคิดเห็นหรือปัญหาในการใช้งาน และกลยุทธ์เชิงรับ คือ การรักษาระบบการใช้งานของลูกค้าให้ทันความต้องการและถูกต้อง

ผลการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา คือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Surrounding) ได้แก่ ปัญหาขาดภาพและไอคอนที่สื่อความหมายแทนอักษรและปัญหาขาดการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านอุปกรณ์ (Supplier) ได้แก่ ปัญหาการใช้ Application GHB ALL BFRIEND ไม่สามารถใช้ออฟไลน์ได้ และปัญหาการขาดคู่มือประกอบการใช้งาน ปัจจัยด้านระบบ (System) ได้แก่ ปัญหาไม่สามารถย้อนกลับไปได้ข้อมูลที่ทำประណหนึ่ไว้ได้และปัจจัยด้านทักษะ (Skill) ได้แก่ ปัญหาการติดต่อพนักงานบริหารหนึ่ที่มีทักษะทันที่และมีความเพียงพอ

การประเมินทางเลือกและแนวทางแก้ปัญหานั้นแนะ

ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้น จำนวน 3 แนวทาง ดังนี้ 1.) ควรมีการจัดทำคู่มือในการใช้งาน 2.) ควรประชาสัมพันธ์บริการ Application GHB ALL BFRIEND ด้วยช่องทางต่าง ๆ 3.) ควรมีโครงการพัฒนาระบบ Application GHB ALL BFRIEND ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มการรับรู้และความเข้าใจการให้บริการ Application GHB ALL BFRIEND และได้ให้ผู้บริหารและพนักงานที่มีหน้าที่หรือเกี่ยวข้องกับการให้บริการ Application GHB ALL BFRIEND จำนวน 15 ท่าน ให้คะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้น โดย

แนวทางแก้ไขปัญหาที่เลือกเพื่อนำมาพัฒนา คือ ควรประชาสัมพันธ์บริการ Application GHB ALL BFRIEND ด้วยช่องทางต่างๆ ผ่านสื่อออนไลน์ สื่อบุคคล และสื่อสิ่งพิมพ์ ที่เป็นกลยุทธ์เชิงแก้ไข

อภิปรายผล

ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการรับรู้ และความเข้าใจการใช้ Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่น ประนอมหนี้ของพนักงานสินเชื่อธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฝ่ายสาขากทม.และปริมณฑล

จากการศึกษา พบว่า การรับรู้ และความเข้าใจการใช้ Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่น
ประนอมหนี้ของพนักงานสินเชื่อธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฝ่ายสาขากทม.และปริมณฑล โดยภาพรวม อยู่ใน
ระดับมาก ผู้วิจัยเห็นว่า Application GHB ALL BFRIEND เป็นช่องทางที่สามารถลดข้อจำกัดในเรื่องของเวลา
และสถานที่ ประหยัดทรัพยากร และประหยัดเวลาในการทำประนอมหนี้ ครอบคลุมความต้องการของผู้ใช้งาน
จะช่วยกระตุ้นให้ผู้ใช้บริการผ่านระบบเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของพีร พวงมะลิ (2560 : 10) ที่กล่าว
ว่า การรับรู้ หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้ ความเห็นซึ่งเกิดขึ้นจากการตีความ การสัมผัสของร่างกายกับ
สิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นสิ่งเร้า โดยการใช้ประสบการณ์เดิมช่วยในการให้ความหมายแห่งการสัมผัสนั้น ๆ งานวิจัยของ
วิชญพงศ์ พรหมยะ (2558) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปที่มีต่อการใช้ระบบสาร
บรรณอิเล็กทรอนิกส์ (E-document) ในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่พบว่า บุคลากรมีความเข้าใจต่อการใช้งานระบบ
โดยรวมในระดับมาก งานวิจัยของจันทน์ รุ่งเรือง ธนาผล เมธสิทธิ์ พูลดี (2562) ได้ศึกษาการรับรู้การเป็น
Thailand 4.0 ของอาจารย์คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่พบว่า ปัจจัย
ด้านจิตวิทยาที่ทำให้เกิดการรับรู้การเป็นThailand 4.0 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ ดวงพร
รัตสินทร (2562) ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้เทคโนโลยีที่มีผลต่อความตั้งใจใช้บริการการชำระเงินผ่านคิวอาร์โค้ด ของ
ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ผู้บริโภคมีการรับรู้เทคโนโลยีโดยรวมในระดับมาก

ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความต้องการ ปัญหาและผลจากการสัมภาษณ์ในการรับรู้และความเข้าใจการใช้ Application GHB ALL BFRIEND ในการยื่นประนอมหนี้ของพนักงานสินเชื่อธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฝ่ายสาขากทม.และปริมณฑล

จากการศึกษา พบว่า ความต้องการหรือปัญหาที่พบ โดยภาพรวมจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็น
เกี่ยวกับการเพิ่มการรับรู้และความเข้าใจการใช้ Application GHB All BFRIEND ควรให้มีเจ้าหน้าที่บริหารหนี้
ช่วยเข้าไปอธิบายอย่างน้อยเดือนละครั้ง,ควรมีคู่มือรายละเอียดที่ชัดเจน ควรให้มีการประชาสัมพันธ์อย่าง
สม่ำเสมอ และควรให้สามารถย้อนกลับไปดูข้อมูลที่ทำประนอมหนี้ไว้ได้ โดยไม่ต้องแคปหน้าจอเก็บไว้ ควรให้มี
ช่องทางการติดต่อพนักงานบริหารหนี้ได้มากขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ไม่ทราบเงื่อนไขมาตรการ
ประนอมหนี้ ขาดคู่มือมาตรการประนอมหนี้ ในการยื่นผ่าน Application GHB ALL BFRIEND ขาดการ
ประชาสัมพันธ์การใช้งาน Application GHB ALL BFRIEND ในการประนอมหนี้ การใช้งาน Application GHB
ALL BFRIEND ยุ่งยาก ซับซ้อน และเสนอแนะว่า ควรมีการจัดทำคู่มือในการใช้งาน ควรประชาสัมพันธ์บริการ

Application GHB ALL BFRIEND และควรมีโครงการพัฒนาระบบ Application GHB ALL BFRIEND ให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ที่กล่าวว่า GHB ALL BFRIEND อำนวยความสะดวกให้ลูกค้าที่ ทำรายการยื่นคำร้องขอประนอมหนี้ รวมไปถึงการตรวจสอบรายละเอียดบัญชีได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ผ่าน Mobile Application สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชญพงศ์ พรหมยะ (2558) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปที่มีต่อการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (E-document) ในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่พบว่า ปัญหาการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ในระดับปานกลาง โดยมีข้อเสนอแนะต่อการการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ว่า ควรแยกระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ออกจากระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (E-manage) เพื่อให้ระบบสามารถทำงานได้อย่างรวดเร็ว ควรมีการพัฒนาระบบให้ใกล้เคียงกับระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์และจัดเก็บเอกสาร (E-document) แบบเดิมที่เป็นการซื้อและถูกพัฒนาขึ้นจากบริษัทภายนอก เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถใช้งานได้อย่างคุ้นเคย อีกทั้งพัฒนาระบบอย่างยั่งยืนให้ใช้งานสะดวก รวดเร็ว และสอดคล้องกับระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ

สรุป

การศึกษาการเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง Gen - B กลุ่ม Gen - X กลุ่ม Gen - Y และกลุ่ม Gen - Z ซึ่งแบ่งออกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษาและกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่น ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ในปัจจุบัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ประเด็น/ด้าน โดย (1) สื่อสังคมออนไลน์ที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษาทุกช่วงอายุนิยมเลือกใช้ในปัจจุบัน คือ Facebook ยกเว้นกลุ่ม Gen Z ที่นิยมเลือกใช้ Instagram ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นนิยมเลือกใช้ LINE (2) อุปกรณ์สำหรับการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ทั้งกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษาและกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นทุกช่วงอายุนิยมใช้โทรศัพท์สำหรับการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ (3) จุดประสงค์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษาทุกช่วงอายุมีจุดประสงค์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์เหมือนกัน คือ อัปเดตข้อมูลและรับข่าวสาร ยกเว้นกลุ่ม Gen Z ที่มีจุดประสงค์เพื่อความบันเทิง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นทุกช่วงอายุมีจุดประสงค์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เหมือนกันเช่นเดียวกัน คือ ใช้เพื่อความบันเทิงมาเป็นอันดับแรก ยกเว้นกลุ่ม Gen B ที่ใช้เพื่อค้นหาข้อมูล (4) สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้สำหรับการค้นหาข้อมูลทั้งกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษาและกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นทุกช่วงอายุนิยมใช้ Website สำหรับการค้นหาข้อมูล ยกเว้นกลุ่ม Gen B ที่มีอาชีพอื่นใช้ YouTube สำหรับการค้นหาข้อมูล และ (5) การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อรับความรู้ใหม่ ๆ / เพิ่มทักษะให้กับตนเอง โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพด้านการศึกษาทุกช่วงอายุนิยมใช้ Facebook ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นทุกช่วงอายุนิยมใช้ YouTube ยกเว้นกลุ่ม Gen X ที่นิยมใช้ Website และ Facebook

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ควรใช้ช่องทาง Facebook ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลและองค์ความรู้ต่าง ๆ ของสำนักงาน รวมถึงองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเป็นช่องทางที่ทุกช่วงอายุนิยมใช้งานในปัจจุบันมากที่สุด

2. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา หน่วยงานด้านการศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ ควรพัฒนาแพลตฟอร์ม หรือ รูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้สามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านโทรศัพท์ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ เนื่องจากเป็นช่องทางที่ทุกกลุ่มช่วงอายุนิยมใช้งานมากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในประเด็น “จุดมุ่งหมายของการใช้สื่อสังคมออนไลน์” เนื่องจากผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้สะท้อนความหลากหลายและแตกต่างของกลุ่มช่วงวัยในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ดังนั้น จึงควรมีการสัมภาษณ์เชิงลึกแต่ละกลุ่มช่วงอายุเพิ่มเติม เพื่อให้เข้าใจถึงจุดมุ่งหมายที่แท้จริง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของคนแต่ละช่วงอายุ รวมการขับเคลื่อนประเด็นระบบนิเวศการเรียนรู้ให้เข้าถึงคนทั้งประเทศต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรมีการจัดทำคู่มือในการใช้งาน เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถศึกษาดูด้วย 2) ควรประชาสัมพันธ์บริการ Application GHB ALL BFRIEND ด้วยช่องทางต่าง ๆ เช่น สื่อออนไลน์ สื่อบุคคล และสื่อสิ่งพิมพ์ 3) ควรมีโครงการพัฒนาระบบ Application GHB ALL BFRIEND ให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Coleman, C. (2020). *How Each Generation Uses Technology*. Retrieved 10 January from https://www.herosmyth.com/article/7_5_-_eye-opening-statistics-how-each-generation-uses-technology#devicepref
- ploymugda.l. (2022). พฤติกรรมการใช้สื่อของแต่ละ Gen. บริษัท ฟอรัทเดย์ จำกัด. Retrieved 13 February from <https://www.foretoday.asia/articles/generationgap/>
- Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants Part 1. *On the Horizon*, 9(5), 1-6. <https://doi.org/10.1108/10748120110424816>
- Rothman, D. (2016). A Tsunami of learners called Generation Z. In.
- Szymkowiak, A., Melović, B., Dabić, M., Jeganathan, K., & Kundi, G. S. (2021). Information technology and Gen Z: The role of teachers, the internet, and technology in the education of young people. *Technology in Society*, 65, 101565.

- ปรีดี นกุลสมปรารธนา. (2563). รู้จักกับ Generation ต่างๆ. Retrieved 1 ธันวาคม from <https://www.popticles.com/marketing/know-your-generation/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). รายงานการศึกษาารูปแบบการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของคนไทย 4.0. สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). รายงานการศึกษารูปแบบการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของคนไทย 4.0. สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580). สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.